

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΜΕ'

Τετάρτη 3 Δεκεμβρίου 2008 (Απόγευμα)

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ.2761
2. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από το 2ο Γενικό Λύκειο Τρίπολης, σελ.2731
3. Επί προσωπικού θέματος, σελ.2746
4. Επί του Κανονισμού, σελ.2746,2759,2760
5. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ.2759

B. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Συζήτηση επί της αρχής του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης: «Προστασία ανηλίκων από τον καπνό και τα αλκοολούχα ποτά και άλλες διατάξεις», σελ.2721

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Επί προσωπικού θέματος:

ΒΕΡΡΑΣ Μ., σελ.2746
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Γ. (Ν. 'Αρτας), σελ.2746

B. Επί του Κανονισμού:

ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ Β., σελ.2746
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Γ. (Ν. 'Αρτας), σελ.2746
ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ Χ., σελ.2746
ΣΟΥΡΛΑΣ Γ., σελ.2760
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ Χ., σελ.2759,2760

C. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΓΕΡΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Κ., σελ.2759
ΣΟΥΡΛΑΣ Γ., σελ.2759
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ Χ., σελ.2759

D. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης:

ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ Δ., σελ.2736,2739,2741,
2742
ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ Ε., σελ.2730
ΒΕΡΡΑΣ Μ., σελ.2744,2745
ΒΟΡΙΔΗΣ Μ., σελ.2743
ΓΕΙΤΟΝΑΣ Κ., σελ.2733
ΓΕΡΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Κ., σελ.2742,2760
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Α., σελ.2732
ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ Α., σελ.2752
ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ Λ., σελ.2748
ΔΡΙΤΣΑΣ Θ., σελ.2727,2760
ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ Γ., σελ.2741,2742
ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ Ο., σελ.2733
ΚΟΣΜΙΔΗΣ Ι., σελ.2747
ΛΑΜΠΙΡΗΣ Μ., σελ.2755
ΜΕΛΑΣ Π., σελ.2747
ΝΑΣΙΩΚΑΣ Ε., σελ.2723,2724,2758
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Γ. (Ν. 'Αρτας), σελ.2721,2745,2753
ΠΑΠΑΔΗΜΑΤΟΣ Ν., σελ.2750
ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ Χ., σελ.2738,2739,2740
ΠΕΡΛΕΠΕ-ΣΗΦΟΥΝΑΚΗ Α., σελ.2744
ΡΑΓΙΟΥ-ΜΕΝΤΖΕΛΟΠΟΥΛΟΥ Ν., σελ.2751
ΡΑΠΤΗ Σ., σελ.2749
ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ Α., σελ.2728,2729,2730,
2761
ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ Π., σελ.2731
ΣΟΥΡΛΑΣ Γ., σελ.2751,2753,2760
ΣΤΑΜΑΤΗΣ Δ., σελ.2721
ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ Ε., σελ.2754
ΤΙΜΟΣΙΔΗΣ Μ., σελ.2756
ΤΣΙΑΡΑΣ Κ., σελ.2734
ΤΣΙΡΩΝΗΣ Δ., σελ.2757
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ Χ., σελ.2725,2759
ΧΑΤΖΗ ΟΣΜΑΝ Α., σελ.2754

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΒ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΜΕ'

Τετάρτη 3 Δεκεμβρίου 2008 (απόγευμα)

Αθήνα, σήμερα στις 3 Δεκεμβρίου 2008, ημέρα Τετάρτη και ώρα 18.02' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία της Β' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΕΛΣΑΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης: «Προστασία ανηλίκων από τον καπνό και τα αλκοολούχα ποτά και άλλες διατάξεις».

Είναι συμβολική η παρουσία μου σε αντικαπνιστικό νομοσχέδιο κύριε Υπουργέ!

Η Διάσκεψη των Προέδρων απεφάσισε στη συνεδρίαση της 27ης Νοεμβρίου τη συζήτηση του νομοσχεδίου σε δύο συνεδριάσεις. Στη σημερινή συνεδρίαση θα συζητηθεί η αρχή του νομοσχεδίου. Στην αυριανή συνεδρίαση θα συζητηθούν τα άρθρα και οι τροπολογίες ως μια ενότητα.

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Υψηλούργος Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Θέλω να κάνω τέσσερις νομοτεχνικές διορθώσεις. Η παράγραφος 3 του άρθρου 14 αποσύρεται. Το άρθρο 15 αποσύρεται ολόκληρο. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 20 μετά την αναρίθμηση απαλείφεται. Και στο άρθρο 21 στο τέλος της παραγράφου 1 εκεί που αναφέρεται από λάθος «από συγγενή ανοσοεπάρκεια» είναι «ανοσοανεπάρκεια». Είναι τυπογραφικό λάθος και διορθώνεται και αυτό. Θα σας μιοραστεί.

Ευχαριστώ πολύ κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Να διανεμηθούν και να κατατεθούν στα Πρακτικά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Υψηλούργος Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Τις καταθέτω κυρία Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό ο Υψηλούργος Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κ. Γεώργιος Παπαγεωργίου καταθέτει στα Πρακτικά τις προαναφερθείσες προσθήκες-τροποποιήσεις οι οποίες έχουν ως εξής:

«ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ-ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

- 1) Η παράγραφος 3 του άρθρου 14 αποσύρεται.
- 2) Το άρθρο 15 αποσύρεται.
- 3) Το δεύτερο εδάφιο, της παραγράφου 2 του άρθρου 20

(μετά την αναρίθμηση), απαλείφεται.

4) Στο άρθρο 21 παράγραφος 1 στο τέλος αντί για ανοσοεπάρκεια το ορθό που είναι ανοσοανεπάρκεια»)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με επιστολή τους στον κ. Δημήτριο Σιούφα Πρόεδρο της Βουλής αφ' ενός ο κ. Γιάννης Τραγάκης Γενικός Γραμματέας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας ορίζει το Βουλευτή Έβρου κ. Κυριάκο Γεροντόπουλο ως Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας για τη συζήτηση του σημερινού νομοσχεδίου. Και ομοίως ο Γενικός Γραμματέας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Λ.Α.Ο.Σ. κ. Βορίδης με επιστολή προς τον Πρόεδρο της Βουλής ορίζει ως ειδικό αγορητή το Βουλευτή κ. Αστέριο Ροντούλη και ως Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο τον υπογράφοντα τον εαυτό του.

Επίσης, ο κ. Σπύρος Χαλβατζής Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κ.Κ.Ε. πάλι με επιστολή του προς τον Πρόεδρο της Βουλής ορίζει ως Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο το Βουλευτή κ. Χαράλαμπος Χαραλάμπους.

Και εγώ καλώ τον εισιτηγητή της Πλειοψηφίας κ. Δημήτρη Σταμάτη στο Βήμα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να ομολογήσουμε και να παραδεχθούμε όλοι μαζί ότι στο έτος το οποίο διανύουμε, και το οποίο σε λίγες μέρες φεύγει, έχουν υπάρξει σημαντικές πρωτοβουλίες από την πλευρά του Υπουργείου Υγείας στο θέμα της αντικαπνιστικής κυρίως προστασίας των Ελλήνων αλλά και στο θέμα της καταπολέμησης ή της απαγόρευσης διάθεσης αλκοολούχων ποτών στους νέους ανθρώπους. Σ' αυτήν την εκστρατεία εντάσσεται και το σημερινό νομοσχέδιο το οποίο έχω την τιμή να εισηγηθώ στο Σώμα και να ζητήσω να ψηφιστεί απ' όλες τις πλευρές τουλάχιστον επί της αρχής δεδομένου ότι εκφράζει το νομοσχέδιο αυτό την επιθυμία όλων τη θέση και την άποψη όλων μας να προστατεύσουμε τη νεολαία από τις δυσμενέστατες συνέπειες που έχει ο καπνός και η χρήση του καπνού όπως και από τις δυσμενείς συνέπειες που έχουν τα αλκοολούχα ποτά για όλη την κοινωνία αλλά κυρίως για τους νέους ανθρώπους.

Το νομοσχέδιο, λοιπόν, σήμερα συζητείται στη Βουλή στο Σώμα και βεβαίως συγχρόνως φέρνει και κάποιες άλλες διατάξεις οι οποίες θα συζητηθούν τα άρθρα και ρυθμίζει θέματα του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας. Έτσι, λοιπόν, καλωσορίζουμε αυτό το νομοσχέδιο και το καλωσορίζουμε ανεπιφύλακτα. Το καλωσορίζουμε ως Βουλευτές ως πολίτες ως γονείς πιστεύω όλοι μας.

Καλούμαστε σήμερα να πούμε ένα μεγάλο «όχι» προστατεύοντας την ελληνική νεολαία σ' αυτούς που άμεσα ή έμμεσα στηρίζουν αυτήν την παντοδυναμία του καπνού αλλά και του αλκο-

όλ. Και αυτό το κάνουμε πρώτιστα για τα παιδιά μας που αποτελούν το μέλλον του τόπου αλλά και εμάς τους ίδιους που οφείλουμε να διασφαλίσουμε το αναφαίρετο δικαίωμά μας στη ζωή και στην υγεία. Να διεκδικήσουμε το επίσης αυτονόητο δικαίωμά μας να αναπνέουμε ελεύθερα σε ένα υγιές και καθαρό αλλά και απαλλαγμένο από τον καπνό περιβάλλον.

Έτσι, λοιπόν, σήμερα κυρίες και κύριοι, έρχεται και η σειρά της Ελλάδος να γίνουμε πραγματικοί συνοδοπόροι εμείς οι Έλληνες στην παγκόσμια εκστρατεία αλλά και στην εντονότατη κινητοποίηση της Ευρώπης απέναντι στις βλαβερές συνέπειες και του καπνού και του αλκοόλ. Είναι η γλώσσα των αριθμών πραγματικά απόλυτη και τα στοιχεία τα οποία υπάρχουν επίσης είναι απόλυτα έτσι ώστε να καταδείξουμε και εγώ να καταδείξω ως εισηγητής του παρόντος νομοσχεδίου το πόσο βλαβερές είναι οι συνέπειες και από τον καπνό και από το αλκοόλ κυρίων για τους νέους ανθρώπους.

Ήδη το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο από τις 24.10.2007 κατέταξε τον καπνό στις ιδιαίτερες επικίνδυνες και καρκινογόνες ουσίες και κάλεσε τα κράτη-μέλη εντός δύο ετών να θεσπίσουν πλήρη απαγόρευση του καπνίσματος σε όλους τους κλειστούς χώρους εργασίας και στους χώρους εστίασης, καθώς και σε όλους τους κλειστούς δημόσιους χώρους, και στα μέσα μαζικής μεταφοράς εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μία πολύ συνοπτική ματιά στις παγκόσμιες νομοθετικές ρυθμίσεις θα μας πείσει, αγαπητοί συνάδελφοι, για το πόσο σοβαρό είναι το συζητούμενο σήμερα νομοσχέδιο, πόσο σοβαρό είναι το αντικείμενο του νομοσχεδίου, για το οποίο συζητάμε. Έχετε υπόψη σας ότι το κάπνισμα απαγορεύεται από χρόνια στις περισσότερες πολιτείες των ΗΠΑ και του Καναδά, σε κάθε είδους κλειστό χώρο, ακόμη και στα εστιατόρια, όπως επίσης και σε χώρους όπου επιτρέπεται η κατανάλωση αλκοολούχων ποτών (pub και bar). Απαγορεύεται ακόμη και σε ολόκληρα οικοδομικά τετράγωνα, καθώς και σε πολλούς δρόμους. Κάπι αντίστοιχο εφαρμόστηκε τα τελευταία χρόνια και στην Αυστραλία.

Η πρώτη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση που έλαβε μέτρα κατά του καπνίσματος και της περιστολής της κατανάλωσης καπνού για το σύνολο των δημοσίων χώρων (χώρων εργασίας, εστιατορίων και bar), ήταν η Ιρλανδία. Με το νόμο της 10ης Ιανουαρίου του 2005 τα μέτρα αυτά ψηφίστηκαν και στην Ιταλία, όπως επίσης και στη Βρετανία. Η πλήρης απαγόρευση επέθη σε ισχύ τον Ιούλιο του 2006. Το παράδειγμα της πλήρους απαγόρευσης ακολούθησε και η Ισπανία τον ίδιο χρόνο και εν συνεχείᾳ τα υπόλοιπα τα κράτη έως σήμερα. Και σήμερα, όπως προανέφερα, είναι η ώρα της Ελλάδος να συνταχθεί, να συνεχίσει την προσπάθεια αυτή και να ψηφίσει αυτό το νομοσχέδιο που συζητάμε.

Πρέπει επίσης να σας πω ότι η εμπειρία από την απαγόρευση του καπνίσματος στις ευρωπαϊκές χώρες έδειξε ότι ο αριθμός των καπνιστών μειώθηκε δραστικά. Και αυτό είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό θέμα, είναι μία πάρα πολύ σημαντική διαπίστωση. Και αυτό απαιτεί απ' όλους μας να κάνουν αυτήν την εργασία.

Ενδεικτικά: πολλοί ήταν αυτοί που έκοψαν το κάπνισμα μετά την απαγόρευση στη Μεγάλη Βρετανία, όπως έχει προκύψει από μελέτες. Υπολογίστηκε ότι περίπου τετρακόσιες χιλιάδες άτομα στη Μεγάλη Βρετανία έκοψαν το κάπνισμα μέσα στους εννέα πρώτους μήνες εφαρμογής του μέτρου και υπήρξε μία μείωση της τάξης του 5,5%. Επιπρόσθετα, δημοσιεύτηκε το Φεβρουάριο του 2008 από το Τμήμα Επιδημιολογίας του Ανώτερου Ινστιτούτου Υγείας της Ρώμης ένα πολύ ενδιαφέρον άρθρο για τα αποτελέσματα της απαγόρευσης του καπνίσματος στην Ιταλία στη συχνότητα των οξεών στεφανιάλων συμβάντων, στο τεύχος ενός έγκριτου περιοδικού αμερικανικής καρδιολογικής εταιρείας το «CIRCULATION». Σύμφωνα με το άρθρο αυτό, μετά την ψήφιση και την εφαρμογή του νόμου στην Ιταλία διαπιστώθηκε ότι βελτιώθηκε, πρώτον, η ποιότητα του αέρα στους εσωτερικούς χώρους, μειώθηκε, δεύτερον, η ανιχνευόμενη ποσότητα νικοτίνης στους μη καπνιστές εργαζόμενους στους χώρους αυτούς, μειώθηκε, τρίτον, ο αριθμός των καπνιστών κυρίως ανδρών, αλλά και γυναικών και μειώθηκε,

τέταρτον, σημαντικά η κατανάλωση τσιγάρων, ενώ αυξήθηκε η κατανάλωση προϊόντων που υποκαθιστούν τη νικοτίνη.

Είναι ολοφάνερο, επομένως, πως τα μέτρα απαγόρευσης μπορούν και οφείλουν να είναι και αποτελεσματικά, αλλά και αυστηρά. Και σίγουρα δεν είναι πλέον δύσκολη ενέργεια το να προσπαθήσει κανείς να κόψει το τσιγάρο, αφ' ης έχει γνώση όλων αυτών των συνεπειών και όλων αυτών των στοιχείων.

Στη χώρα μας τα μέτρα απαγόρευσης του καπνίσματος κατ'αρχάς ελήφθησαν το 2002 και αφορούσαν δημόσιους χώρους, μεταφορικά μέσα και μονάδες παροχής υπηρεσιών υγείας, καθώς και στο διαχωρισμό των χώρων εστίασης σε καπνιστές και μη καπνιστές, αλλά δυστυχώς δεν ήταν αποτελεσματικά και στην πορεία απόνησαν αδικαιολόγητα. Βεβαίως βήματα και προσπάθειες έγιναν, αλλά ποτέ το πρόβλημα δεν αντιμετωπίστηκε στο σύνολό του.

Σήμερα οφείλουμε όλοι μας να εκφράσουμε και τη χαρά μας και να συγχαρούμε το Υπουργείο Υγείας, την Κυβερνηση γι' αυτην την πρωτοβουλία. Άλλωστε είναι μία πρωτοβουλία που εμείς έχουμε αναλάβει την πορχέρωση να τη φέρουμε σε πέρας, να τη νομοθετήσουμε, να τη θεσπίσουμε όταν με το ν. 3420/2005, αν δεν κάνω λάθος, κύριε Υπουργέ, συμφωνήσαμε με την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας και αναλάβαμε αυτήν την υποχρέωση.

Τα στατιστικά, λοιπόν, στοιχεία, τα οποία έχουν δημοσιευτεί και συνεχώς ανακοινώνονται, είναι ιδιαίτερα ανησυχητικά και δεν μπορούμε πλέον να επικαλούμαστε άγνοια. Υπάρχουν πάρα πολλά στοιχεία. Δεν θα ήθελα να καταπονήσω το Σώμα με τα στοιχεία αυτά και δεν θα ήθελα να βεβαίως να μιλήσω μόνο γι' αυτό το θέμα. Όμως, πρέπει να πω δύο ακόμη πράγματα που αφορούν το κάπνισμα, κυρίως τη χρήση του καπνού σε νεαρά άτομα, αλλά και τις βλαβερές συνέπειες του καπνού στα πιο νέα παιδιά που εθίζονται σ' αυτό.

Νεότερες μελέτες έδειξαν ότι τα έμβρυα που εκτίθενται στον καπνό αναπτύσσουν επιθετική συμπεριφορά στην παιδική ηλικία και δεν αναζητούν κοινωνικές συναναστροφές. Έρευνες δείχνουν ότι το 15% των μαθητών δοκιμάζει για πρώτη φορά τη γεύση του τσιγάρου σε ηλικία δέκα ετών. Στην ηλικία των δεκατεσσάρων ετών οι μισοί έχουν καπνίσει έστω και μία φορά, ενώ στην Γ' λυκείου, ένας στους τρεις μαθητές είναι ήδη συστηματικός καπνιστής. Τα παιδιά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι πολύ πιο ευαίσθητα από τους μεγάλους στα προϊόντα του καπνίσματος. Έχει διαπιστωθεί ότι παιδιά που ζουν στο ίδιο περιβάλλον με ενήλικες που καπνίζουν, παθαίνουν πιο συχνά καρκίνο και υποφέρουν πιο συχνά από νοσήματα του αναπνευστικού συστήματος, σε σχέση μ' αυτά που ζουν σε περιβάλλον που δεν υπάρχουν καπνιστές. Οι συνέπειες από το παθητικό κάπνισμα -και μόνον αυτό να φανταστείτε- είναι πολύ πιο εκτεταμένες απ' ότι μπορούμε να σκεφτούμε, απ' ότι μπορούμε να υποποειτούμε. Εργασίες έδειξαν ότι η νικοτίνη ανιχνεύεται στις τρίχες των νεογνών που γεννήθηκαν ακόμη και από μητέρες που δεν καπνίζουν. Φαίνεται, λοιπόν, πως οι βλαβερές συνέπειες από το παθητικό κάπνισμα για τα παιδιά αρχίζουν πριν ακόμη γεννηθούν.

Κι ερχομαι στο δεύτερο μέρος του πρώτου κεφαλαίου, σε ότι αφορά την απαγόρευση διάθεσης αλκοολούχων ποτών στους νέους. Η χρήση και η κατάχρηση, ο εθισμός και η εξάρτηση από το αλκοόλ συνιστά ένα αρκετά αυξημένο, αν και καλυψμένο, κοινωνικό πρόβλημα που μπορεί κάλλιστα κάποια στιγμή να προσλάβει και διαστάσεις πανδημίας. Συνεπώς είναι και βασικό θέμα δημόσιας υγείας και βασικό θέμα πρωτογενούς πρόληψης. Το αλκοόλ είναι μία ουσία, η οποία είναι κοινωνικά αποδεκτή, αλλά είναι ταυτόχρονα και επικίνδυνη μιας και αποτελεί, κατά κάποιο τρόπο, ένα πολύ ισχυρό ναρκωτικό.

Τα στοιχεία που δημοσιεύονται είναι και αυτά επίσης αποκαλυπτικά. Με βάση στοιχεία του εθνικού σχεδίου δράσης για τον περιορισμό των βλαπτικών συνεπειών του αλκοόλ στην υγεία, το οποίο περιλαμβάνει τα αποτελέσματα έρευνας που διεξήχθη σε διάφορες χώρες της Ευρώπης, το 5% των εφήβων ηλικίας συνέπειες στην πορεία από την πρώτη ηλικία σε δεκατριάν ετών και το 29% ηλικίας δεκαπέντε ετών καταναλώνουν συχνά πολλών ειδών αλκοολούχα ποτά. Οι έφηβοι φαίνεται να προτιμούν

συγκεκριμένους τύπους ποτών, με τη μπύρα να κατέχει την υψηλότερη θέση και τα σκληρά ποτά (ουίσκι, βότκα) να ακολουθούν στις περισσότερες περιπτώσεις.

Επίσης, σύμφωνα με τα συμπεράσματα πρόσφατης έρευνας που ανακοινώθηκαν από το Τμήμα Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Αθηνών, τα Ελληνόπουλα, δυστυχώς, καταναλώνουν αλκοολούχα ποτά από την ηλικία των δώδεκα ετών, ενώ παραλληλα τα ποσοστά υπερβολικής χρήσης παρουσιάζουν αύξηση κατά 12,4% την τελευταία πενταετία. Επιπλέον, ένας στους δύο εφήβους ηλικίας δώδεκα έως δεκαεννιά ετών δηλώνει ότι πίνει τουλάχιστον ένα ποτό το μήνα. Είναι ολοφάνερο ότι η κατανάλωση αλκοόλ τείνει και μ' αυτά, αλλά και μ' άλλα στοιχεία τα οποία δεν έχω το χρόνο να σας αναφέρω, να λαμβάνει διαστάσεις επικίνδυνης μόδας. Οινοπνευματώδη μπορεί να προμηθευτεί και ένα παιδί δημοτικού από το διπλανό ψηλικατζίδικο ή το σούπερ μάρκετ της γειτονίας, ενώ στις νυχτερινές εξόδους θεωρείται αυτονόητο ότι είναι μέσα στο πρόγραμμα. Οι έφηβοι σήμερα, δυστυχώς, πίνουν αρκετά νωρίς και σε αρκετή ποσότητα, χωρίς κανείς να μπορεί να τους ελέγξει.

Μια βόλτα κάποιο Σάββατο βράδυ στην Αθήνα θα σας πείσει για του λόγου το αληθές. Ακόμα και παρέες δεκαεξάρτηδων με το ποτό στο χέρι κυκλοφορούν ελεύθεροι, διασκεδάζουν χωρίς ουδείς να εκπλήσσεται πολλές φορές, γιατί δυστυχώς όλοι είμαστε απολύτως εξοικειωμένοι μ' αυτήν την εικόνα και αυτήν την πραγματικότητα.

Στη χώρα μας εν κατακλείδι η χωρίς φραγμό διάθεση αλκοολούχων ποτών απ' όλα τα μέρη απ' όπου αυτά διατίθενται έχει δημιουργήσει σοβαρά ερωτήματα για το πώς εφαρμόζεται η σχετική νομοθεσία που απαγορεύει ρητά τη διάθεση ποτών σε άτομα ηλικίας κάτω των δεκαεπτά ετών.

Τα στοιχεία της αστυνομίας –και εδώ θα κλείσω και το κεφάλαιο αυτό– βεβαιώνουν χίλιες τριακόσιες ενενήντα έξι παραβάσεις το 2007 εκ των οποίων εκατόν εξήντα δύο αφορούν είσοδο ανηλίκων χωρίς συνοδό σε νυχτερινά κέντρα διασκέδασης και μπαρ. Οι εννιακόσιες ενενήντα μία στην μη ανάρτηση πινακίδας για απαγόρευση εισόδου ανηλίκων και οι διακόσιες σαράντα τρεις στην διάθεση αλκοόλ. Οι ποινές αν ήταν αυστηρότερες θα συνέτιζαν αρκετούς παραβάτες, περιορίζονται όμως στην επιβολή κάποιων προστίμων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι για τους λόγους αυτούς και για πάρα πολλούς άλλους λόγους σημαντικό το νομοσχέδιο αυτό. Για τους λόγους αυτούς αλλά και για πολλούς άλλους λόγους που όλοι κατανοούμε είναι σημαντική και η θετική στάση όλων των κομμάτων του Σώματος τουλάχιστον επί της αρχής του νομοσχέδιου αυτού. Είναι σημαντικό γιατί πέραν του ότι σήμερα ψηφίζουμε ένα νόμο, που έχουμε υποχρέωση να κάνουμε, πέραν του ότι σήμερα πάιρουμε μια θέση ευθύνης που επίσης έχουμε υποχρέωση να κάνουμε απέναντι στην ελληνική νεολαία, απέναντι στα ίδια μας τα παιδιά, πρέπει να στείλουμε συγχρόνως και ένα μήνυμα. Το μήνυμα ότι είμαστε όλοι στρατευμένοι στην προσπάθεια καταπολέμησης του καπνού και του αλκοόλ για τις νέες γενιές.

Το παρόν νομοσχέδιο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, περιλαμβάνει και το δεύτερο κεφάλαιο, όπως προείπα, με τα άρθρα 7 και επόμενα τα οποία ρυθμίζουν θέματα του Υπουργείου Εργασίας. Τα άρθρα αυτά θα μας δοθεί η ευκαιρία και η δυνατότητα να τα συζητήσουμε αύριο.

Κλείνοντας θέλω να σας πω ότι τα στοιχεία είναι πραγματικά ανησυχητικά και θα ήταν εγκληματική η αδράνειά μας. Με την παράθεση των στοιχείων που σας προανέφερα δεν επιδιώκουμε να δαιμονοποιήσουμε αλλά ούτε και να τρομοκρατήσουμε. Αναψυχήσαλα δεν είναι σήμερα αυτός ο στόχος μας. Απλώς προσπαθούμε να κάνουμε κατανοητό πώς είναι επιτακτική ανάγκη και απόλυτο χρέος μας να υπερψηφίσουμε το νομοσχέδιο επί της αρχής του ώστε να προστατεύσουμε το υπέρτατο αγαθό της δημόσιας υγείας και ειδικότερα της υγείας των παιδιών μας και να συμβάλλουμε στο να καλλιεργηθούν επιτέλους υπεύθυνες στάσεις ζωής από τους πολίτες αυτής της χώρας.

Αγαπητοί συνάδελφοι, καλώ, λοιπόν, να δώσουμε με την ψήφο μας ένα τέλος σε συνήθειες που δεν τιμούν τον πολιτισμό μας και οι οποίες αποδεδειγμένα θέτουν σε σοβαρό κίνδυνο την

ανθρώπινη ζωή, να απαγορεύσουμε την πώληση προϊόντων καπνού και αλκοόλ σε ανηλίκους και να προστατεύσουμε τους πολίτες από το παθητικό κάπνισμα. Και επίσης να δηλώσουμε με την ψήφο μας, με την παρουσία μας, με τη θέση μας ότι είμαστε όπως προανέφερα στρατιώτες στο εθνικό σχέδιο δράσης 2008-2012, στρατιώτες στην προσπάθεια που καταβάλλει το Υπουργείο Υγείας και η Κυβέρνηση, στρατιώτες προς όφελος όλης της ελληνικής κοινωνίας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ελσα Παπαδημητρίου): Ο κ. Νασιώκας έχει το λόγο.

ΕΚΤΟΡΑΣ ΝΑΣΙΩΚΑΣ: Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το θέμα είναι μέγα. Το θέμα της αντιμετώπισης και της προστασίας των ανηλίκων, αλλά και των ενηλίκων, του ελληνικού λαού, από το κάπνισμα και το αλκοόλ. Πώς αλλιώς μπορούσε να ήταν αφού μόνο από το κάπνισμα στην χώρα μας πεθαίνουν πάνω από είκοσι τέσσερις χιλιάδες άνθρωποι το χρόνο. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι εξακόσιες πενήντα χιλιάδες. Πολλά εκατομμύρια σε όλον τον κόσμο. Είναι θέμα παγκόσμιας υγείας. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας το ονόμασε παγκόσμια μάστιγα και είναι και το μόνο θέμα δημόσιας υγείας για το οποίο κατάφερε η παγκόσμια κοινότητα να καταλήξει σε παγκόσμια συμφωνία που μέσα σε μια πενταετία είναι υποχρεωτική απ' όλους που τη συνυπογράφουν φυσικά. Άλλα και το αλκοόλ και αυτό είναι μια μάστιγα που και στον τόπο μας και αυξάνεται προοδευτικά και οι συνέπειες είναι απρόβλεπτες στο μέλλον.

Ακούσαμε πολλά στοιχεία και από τον εισηγητή της Πλειοψηφίας. Να σας πω μόνο για το αλκοόλ ότι οι δεκαετράχρονοι στην πατρίδα μας πίνουν αλκοόλ σε ποσοστό πάνω από 40% και το 33% αυτών πίνουν αλκοόλ μόνοι τους στο σπίτι τους. Για να δούμε και τη διάσταση την ελληνική.

Όμως, κύριε Υπουργέ, η κυβερνητική νομοθετική πρωτοβουλία δεν είναι μεγάλο θέμα. Είναι μικρό θέμα. Γιατί και άτολμη είναι και απελέσφορη και ετεροχρονισμένη. Στο αλκοόλ το μόνο που ουσιαστικά κάνετε είναι ότι αλλάζετε ένα χρόνο. Ενώ ήταν απαγορευμένο το αλκοόλ στους δεκαεπτάχρονους, τώρα γίνεται στους δεκαοχτάχρονους. Θετικό αλλά άτολμο. Στον δε καπνό κάνετε το ελάχιστο και πολύ κάτω από το ελάχιστο απ' αυτό που είμαστε υποχρεωμένοι λόγω του πλαισίου σύμβασης του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας να κάνουμε –θα σας πω σε λίγο- του νόμου, δηλαδή, που ομόφωνα ψήφισε η Βουλή των Ελλήνων πριν λίγα χρόνια.

Και είναι άτολμη και απελής γιατί δεν περιλαμβάνει το σημαντικότερο κομμάτι που είναι η πρόληψη, η προαγωγή της υγείας, η αγωγή της υγείας στο σχολείο μας, η καθημερινή ενυμέρωση όλων των πολιτών. Δεν αντιμετωπίζεται η μάστιγα του καπνίσματος ως μείζον θέμα δημόσιας υγείας –εδώ υποβαθμίστηκαν οι υπηρεσίες και οι δομές δημόσιας υγείας- και όπου απαιτείται συστράτευση όλων των κοινωνικών ομάδων και όλων των φορέων από την Εκκλησία και τις μη κυβερνητικές οργανώσεις έως τον Αρχηγό του κράτους, τη Βουλή και φυσικά την Κυβέρνηση.

Δεν αντιμετωπίζεται το θέμα της διαφήμισης των προϊόντων καπνού, κύριε Υπουργέ. Και εδώ είναι βέβαιο ότι κάνετε τακτική υποχώρηση στα μεγάλα συμφέροντα. Είναι βέβαιο. Είναι δε απελέσφορη γιατί ο μηχανισμός ελέγχου που προτείνει είναι ανεπαρκής αφού ο έλεγχος των μέτρων ανατίθεται για όλη την Ελλάδα σ' ένα τμήμα του Σώματος Επιθεωρητών Υγείας τριάντα, σαράντα, πενήντα ανθρώπων –πόσοι θα είναι;– το οποίο έργο γι' αυτό το τμήμα είναι και ακατόρθωτο. Είναι αστείο να λέμε ότι θα το ελέγξουμε.

Η διεθνής πρακτική και αυτό που ισχύει σε όλες τις χώρες είναι ο κατασταλτικός μηχανισμός του κράτους μας όπως αυτός εκφράζεται από την Αστυνομία μέχρι τη διοίκηση, από το Σώμα Επιθεωρητών μέχρι την Δημοτική Αστυνομία, όλοι οι πάντες και βεβαίως η προσωπική ευθύνη του καθενός είναι υποχρεωμένος να τηρήσει και να εφαρμόσει ένα νόμο του κράτους και μάλιστα νόμο μεγιστηριασμένης για τη δημόσια υγεία. Και βεβαίως η εφαρμογή του νόμου δίνει τη δυνατότητα για άμεση

επιβολή προστίμων και διοικητικών μέτρων.

Όμως, κύριε Υπουργέ, μεγάλο θέμα η προστασία, μικρό θέμα η νομοθετική σας πρωτοβουλία αλλά τραγικό θέμα είναι η κυβερνητική πολιτική της Νέας Δημοκρατίας για πέντε χρόνια. Και εδώ θέλω να είμαι σαφής. Σας δίνω τις ανακοινώσεις του Υπουργού Υγείας της Νέας Δημοκρατίας του 2004 όπου διάλεξε την παγκόσμια ημέρα κατά του καπνίσματος να ανακοινώσει την ελαστικοποίηση, τη χαλάρωση και την κατάργηση των μέτρων στο δημόσιο τομέα. Το καταθέτω στη Βουλή.

Αλλά εξίσου αρνητική βρίσκω και την υπουργική απόφαση του 2007 σύμφωνα με την οποία το Υπουργείο Υγείας δίνει τη δυνατότητα να πουλάνε τσιγάρα όλοι. Να πουλιούνται τσιγάρα παντού. Να μπορεί ο καθένας να βρει οπουδήποτε τσιγάρα. Και σήμερα βεβαίως έρχεστε και λέτε οι κάτω των δεκαοκτώ ετών δεν δικαιούνται να αγοράζουν τσιγάρα γιατί είναι απαγορευμένο. Αλλά έγινε μια διάχυση παντού. Όποιο μαγαζάκι υπάρχει να μπορεί να πουλάει τσιγάρα.

Η χώρα μας, κύριε Υπουργέ, τα τελευταία πέντε χρόνια είναι η μόνη στον ΟΟΣΑ που έχουμε στοιχεία -ίσως και στον κόσμο που τα πράγματα του καπνίσματος πήγαν χειρότερα. Η πρώτη επαφή μεταξύ των νέων μας κατέβηκε αυτά τα πέντε χρόνια από οκτώ ως δώδεκα μήνες. Και τώρα είναι στα δεκατρία ή και παρακάτω η ηλικία που έρχονται σε πρώτη επαφή με το κάπνισμα η μεγάλη πλειοψηφία των νέων μας. Και βεβαίως εδώ την τραγική πρωτιά την έχουν τα κορίτσια μας και όχι τα αγόρια μας. Είναι οι πρώτοι στους καπνιστές όλης της Ευρώπης. Γενικός πληθυσμός 42%. Δεύτερη η Λετονία, Ουγγαρία, Βουλγαρία με 36%, τελευταία η Σουηδία με 18%.

Είναι η πρώτη στον κόσμο στην κατανάλωση τσιγάρων ανά κάτοικο. Τρεις χιλιάδες τσιγάρα επημίως, με δεύτερη την Ουκρανία, πολύ χαμηλά, χίλια τσιγάρα η Κούβα και τελευταία η Ινδία με εκατό τσιγάρα το χρόνο. Και ο μέσος όρος ζωής στη χώρα μας υποχώρησε τα τελευταία χρόνια από την τρίτη θέση του κόσμου στην ενδεκάτη. Όχι, φυσικά τα τελευταία πέντε χρόνια, κύριε Υπουργέ, αλλά τα δεκαπέντε τελευταία χρόνια. Συνεχίζει όμως αυτή η καθοδική πορεία και τα τελευταία πέντε χρόνια και φυσικά δεν οφείλεται αυτό μόνο στο κάπνισμα, οφείλεται κυρίως στο κάπνισμα, αλλά και σε πάρα πολλά άλλα.

Βεβαίως σήμερα η Κυβέρνηση έχει μία μεγάλη ευθύνη ότι δεν εφαρμόζει τους υπάρχοντες νόμους. Κανένα νόμο. Καπνίζουν οι Υπουργοί δημόσια, καπνίζουν οι Βουλευτές στα κανάλια, καπνίζουν στους διαδρόμους και σ' όλους τους χώρους της Βουλής με εξαίρεση την κεντρική Αίθουσα. Καπνίζουν συνοδοί αστυνομικοί μέσα στη Βουλή, στις εισόδους που ελέγχουν...

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΓΕΡΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Και εδώ στην Αίθουσα, κύριε συνάδελφε.

ΕΚΤΟΡΑΣ ΝΑΣΙΩΤΚΑΣ: Και εδώ; Αυτό δεν το είδα. Σε όλους τους χώρους του δημοσίου. Τα νοσοκομεία ξανάγιναν πάλι χώροι καπνίσματος. Στα σχολεία μας καπνίζουν δημόσια οι καθηγητές, πολλές φορές και οι μαθητές, καπνίζουν οι υπάλληλοι σε γκισέ, όπου υπάρχουν σειρές ανθρώπων που περιμένουν σε στονούς χώρους, καπνίζουν οι ταξιτζήδες στο TAXI, πράγμα που απαγορεύεται ρητώς, αστυνομικοί μέσα στα αστυνομικά αυτοκίνητα εν υπηρεσίᾳ.

Υπάρχει καμιά αλλή χώρα της Ευρώπης που να καταστρηγείται τόσο βάναυσα το νομοθετικό πλαίσιο που υπάρχει; Σήμερα σ' όλες τις χώρες της Ευρώπης, αλλά και στην Αλβανία και την Τουρκία που είναι εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει απαγορευτεί σ' όλους τους χώρους το κάπνισμα.

Άρα, κύριε Υπουργέ, η πολιτική της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας τα πέντε χρόνια, όπως σηματοδοτήθηκε εκείνο το μαύρο Μάιο του 2004 από τον τότε Υπουργό είναι καταστρεπτική. Είναι ένα απόλυτο κενό, είναι οπισθιδρόμηση και αυτό μας μειώνει όλους και μειώνει και τη χώρα, όπου γεννήθηκε ο πολιτισμός και η δημοκρατία, που έχουμε ιστορία και στη χώρα αυτή έζησαν και έδρασαν και στις μέρες μας και δρουν σπουδαίοι άνθρωποι που πολέμησαν και για το κάπνισμα. Κανένας δεν μπορεί να ξέχασε το Σπύρο το Δοξιάδη που ξεκίνησε την πρώτη μεγάλη εκστρατεία και προσπάθεια ή τους ίδρυτες του Ε.Σ.Υ. τον Παρασκευά τον Αυγερινό και το Γιώργο το Γεννηματά και πολλούς άλλους Υπουργούς μεταξύ των οποίων ο Από-

στολος Κακλαμάνης, ο Γιώργος Σουύρλας και ο Δημήτρης Κρεμαστινός.

Εγώ θέλω να αναφερθώ σε κάποιους συγκεκριμένους Υπουργούς, οι οποίοι και η τύχη έλαχε να αναγκαστούν να πρωτοστατήσουν, να πρωταγωνιστήσουν και να πάρουν μεγάλες αποφάσεις. Θα τους πάρω κατά σειρά δράσεως. Τον Κώστα τον Γείτονα, όταν η ψήφος του στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 1997 ήταν καθοριστική και πάρθηκε η πρώτη απόφαση κατά πλειοψηφία μιας ψήφου, της ψήφου του Κώστα του Γείτονα, καπνιστής όντας τότε ο ίδιος και ελπίζω τώρα όχι, για να περάσει η πρώτη απόφαση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και αντιμετώπισε τη μήνιν της Νέας Δημοκρατίας τότε, κύριε Υπουργέ. Τότε το 2000 Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, τώρα πρώην Υπουργός απ' αυτό το Βήμα κατακεραύνων τον Κώστα το Γείτονα και όλους εμάς στο Π.Α.Σ.Ο.Κ. γιατί ψηφίσαμε τότε αυτήν τη διάταξη, γιατί τότε και τώρα δεν μπόρεσε να διακρίνει η Νέα Δημοκρατία -και μιλώ για τον Υπουργό Γεωργίας- ότι είναι άλλο η αντικαπνιστική εκστρατεία και προσπάθεια και άλλο η αντικαπνική που πρέπει να στηρίξουμε το εισόδημα και αυτό φάνηκε με την κατοχύρωση των επιδοτήσεων μέχρι το 2013. Και λέω και τώρα, γιατί δυστυχών η διαπραγμάτευσή σας, της Κυβέρνησής πριν τέσσερα χρόνια για την κοινή οργάνωση αγοράς του καπνού οδήγησε το 50% των επιδοτήσεων από το 2009 να φύγει από τον παραγωγό και να πάει στο δεύτερο πυλώνα και η τωρινή διόρθωση κατά 20% μόνο στους μικροκαλλιεργητές φυσικά δεν λύνει το πρόβλημα. Απλώς το κάνει λιγότερο κακό.

Ο δεύτερος στον οποίο θέλω να αναφερθώ, είναι ο Αλέκος ο Παπαδόπουλος. Ίδια περίπτωση με τον Κώστα τον Γείτονα το 2000, με τη δική του ψήφο, την ψήφο της Ελλάδος πάρθηκε και τότε η απόφαση. Και ένα ακόμη θέμα, γιατί επί των ημερών του ολοκληρώθηκε πραγματικά ένα υγειονομικό πλαίσιο, μια διάταξη την οποία και θα καταθέσω, σύμφωνα με την οποία άρχισε να εφαρμόζεται σε όλο το δημόσιο ο περιορισμός του καπνίσματος.

Ο επόμενος είναι ο Κώστας ο Στεφανής για δυο λόγους. Για τη συμφωνία που έγινε επί των ημερών του και το νομοθετικό πλαίσιο που υπήρξε για την απαγόρευση του καπνίσματος στον ιδιωτικό τομέα, αλλά κυρίως για την πολύ σκληρή διαπραγμάτευση την οποία έζησα από κοντά στην Ελλάδα, στη Γαλλία, στην Αγγλία και την Αμερική, γιατί τότε προήδρευε του Συμβουλίου Υπουργών Υγείας, λόγω του ότι είχαμε την Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως χώρα, για να επιτευχθεί και να καταλήξουμε στη σύμβαση-πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας. Και βεβαίως τιμούμε την προσπάθεια όλων αυτών των ανθρώπων.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ: Ήμουν εγώ επικεφαλής των διαπραγματεύσεων που έγιναν τότε ως Πρόεδρος του Εθνικού Οργανισμού Καπνού.

ΕΚΤΟΡΑΣ ΝΑΣΙΩΤΚΑΣ: Χαίρομαι, κύριε συνάδελφε, διότι αντανακλά και σε σας τιμή όλη αυτή η προσπάθεια, αλλά και σ' όλη τη χώρα.

Θέλω τώρα να έρθω σε δύο θέματα, τα οποία τα βρίσκω πολύ σημαντικά. Το ένα είναι η οδηγία του 2001 -μίλησα πριν πώς την πήραμε- για τη διαφήμιση, για τη χορηγία προϊόντων καπνού και δεν την εφαρμόζετε, κύριε Υπουργέ. Μερικά πράγματα απ' αυτά έχετε σ' αυτό το νομοσχέδιο. Όμως, αυτή κυρώθηκε στην Ελλάδα και ισχύει από το 2005. Κυρίως, όμως, θέλω να μείνω στη σύμβαση-πλαίσιο, η οποία έγινε νόμος του κράτους στις 6/12/2005 ο ν. 3420 και ψηφίστηκε ομόφωνα από τους τριακοσίους Βουλευτές της Βουλής, η οποία σύμβαση ξεκαθαρίζει το πώς θα είναι τα πράγματα και στην Ελλάδα υποχρεωτικά μέσα σε μια πενταετία από την υπογραφή της σύμβασης βεβαίως. Η πενταετία κλείνει, κύριε Υπουργέ, και σ' αυτά τα πέντε χρόνια δεν έγινε τίποτα. Σήμερα με τη νομοθετική σας πρωτοβουλία καλύπτετε μερικά πράγματα, αλλά αφήνετε και πάρα πολλά άλλα κενά, τα οποία αν έχετε τη δυνατότητα μπορείτε και σήμερα και αύριο να τα συμπληρώσετε, γιατί θα είναι καλό να βγει από εδώ ένα νομοθέτημα, το οποίο στα πλαίσια ακριβώς του Π.Ο.Υ. και του νόμου του ελληνικού κράτους, θα μας δεσμεύει όλους.

Θα πω και κάτι άλλο. Όλα αυτά τα χρόνια λέτε κουβέντες

γενικότερα, μερικές φορές και για το κάπνισμα. Στείλατε στον Π.Ο.Υ. το Σεπτέμβριο ένα ρεπόρτινγκ σύμφωνα με το οποίο λέτε μερικά πράγματα που έγιναν, μερικά από αυτά υπάρχουν τώρα στο νόμο και θα γίνουν -έστω και ετεροχρονισμένα δύο χρόνια, δεν είναι κακό- αλλά υπάρχουν και αρκετά, κύριε Υπουργέ, που δεν τα έχει το νομοθετικό πλαίσιο και στην ανταπόκριση λέτε ότι έγιναν στην Ελλάδα. Θα το καταθέσω για να το δούμε, διότι και αυτό πρέπει να βελτιωθεί.

Δεν θέλω να σχολιάσω αυτό που λέτε «εθνικό σχέδιο κατά του καπνίσματος», γιατί ως κείμενο δεν είναι σημαντικό. Ούτε θα πω τίποτα για τον ποιοτικό έλεγχο των προϊόντων καπνού, προϊόντα και κατάλοιπα. Δεν εφαρμόζεται η κοινοτική οδηγία. Περιμένετε την καινούργια κοινοτική οδηγία που έρχεται σε λίγο. Έχω ενημερωθεί ότι προχωράει μια συζήτηση, αλλά υπάρχουν πάρα πολλές χώρες που εν τω μεταξύ προχωρήσαν σ' αυτόν τον έλεγχο την ποιότητα του καπνού πριν έρθει η κοινοτική οδηγία.

Εδώ θα πρόσθετα κάτι. Επειδή υπάρχει μια συζήτηση και ένας διάλογος και υπάρχει και μια αντιπαλότητα μεταξύ καπνιστών και μη καπνιστών, μια και το 50% της ελληνικής κοινωνίας καπνίζει, κάθε μέτρο και αυτό που παίρνει η Βουλή σήμερα, είναι υπέρ του καπνιστού, ο οποίος έχει δικαιώματα και υποχρέωση να ζει και να εργάζεται σε καθαρό περιβάλλον και να καπνίζει σ' ένα άλλο περιβάλλον, που δεν θα μπαίνει εκεί να ξαναεισπνέει αυτό που ήδη έχει εκπνέεσι. Και δεν καλλιεργούμε και δεν ευνοούμε καμμιά αντιπαλότητα από τους μη καπνιστές παρ' όλο που το παθητικό κάπνισμα έχει τη δική του αξία και επιβάρυνση στην οποία εγώ δεν αναφέρθηκα και δεν αναφέρομαι.

Στην ουσία, κύριε Υπουργέ, κάνετε το ελάχιστο. Καινούργια πράγματα απ' αυτά που υπήρχαν πριν από το πλαίσιο σύμβασης, είναι η απαγόρευση πώλησης τσιγάρων στους ανηλίκους κάτω των δεκαοκτώ ετών και η ειδική στην ουσία υπηρεσία προστασίας ανηλίκων από τον καπνό και το αλκοόλ.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Λίγα λεπτά από τη δευτερολογία μου, κυρία Πρόεδρε.

Και εμείς παρ' όλο που είναι τόσο λίγο κάθε μέτρο, τόσο μικρή αυτή η νομοθετική παρέμβαση, θα πούμε «ναι» επί της αρχής γι' αυτά που έχει πρώτα άρθρα. Γιατί κάθε μέτρο κατά του καπνίσματος, κάθε μέτρο κατά της εξάπλωσης της καταχρήσεως του αλκοόλ είναι ωφέλιμο, γιατί σώζει ζωές.

Και έτσι λέμε «ναι» και το στηρίζουμε και θα στηρίξουμε και την άποια εφαρμογή του, παρόλο που -θα το πούμε αύριο στη συζήτηση των άρθρων- όπως περιγράφεται η εφαρμογή στα περισσότερα σημεία, δεν είναι δυνατόν να εφαρμοστεί ή μάλλον -για να κάνω μια διαπίστωση- στο 80%-90% όλων των καταστημάτων, πάσης φύσεως καταστημάτων θα επιτρέπεται ελεύθερα το κάπνισμα και μετά την 1/7/2009, γιατί αυτό θα επιλέξουν οι ιδιοκτήτες τους μ' αυτό που έχετε ψηφίσει. Εμείς λέμε «ναι», γιατί πιστεύουμε ότι και σ' αυτήν την «ανομβρία» στιδήποτε και αν γίνει καλό είναι.

Όμως, από την τοποθέτησή μου και -φαντάζομαι- από τα πράγματα καταλαβαίνουμε ένα πράγμα: Δεν είναι η νομοθεσία. Γιατί νομοθεσία είχαμε πολύ καλή. Είναι η πολιτική βούλησης. Δεν είναι θέμα νόμου, αλλά είναι θέμα εφαρμογής νόμου. Και εδώ είναι θέμα να κοντραριστούμε με τα συμφέροντα, όπου και αν υπάρχουν αυτά, πολλές φορές και μέσα μας, εννοώ και στο δικό μας χώρο. Γιατί; Γιατί ο σκοπός είναι ύψιστος. Είναι πολύ υψηλός.

Δεν θα αναφερθώ σήμερα στα άρθρα. Θα το κάνω αύριο. Όμως, θα κάνω διο-τρία σχόλια πολύ σύντομα.

Παρεμβαίνετε πάλι στα φάρμακα, κύριε Υπουργέ, και μετά την απόσυρση του άρθρου 15 -ενός άρθρου, που τη μια μέρα έμπαινε και την άλλη έβγαινε και τώρα έφυγε- με τέτοιο τρόπο που δεν είναι αποτελεσματικός και προπαντός δεν είναι ολοκληρωμένος. Να τώρα γιατί καταλαβαίνουμε γιατί υπερδιπλασιάστηκε η φαρμακευτική δαπάνη τα τέσσερα χρόνια.

Παρεμβαίνετε στην ειδικευση των γιατρών πάλι μ' αυτόν τον τρόπο και ενώ γνωρίζουμε ότι αιδικήθηκαν πάρα πολύ οι γιατροί συνάδελφοι ειδικευμένοι ή που περίμεναν να ειδικευτούν, γιατί αλλάζουν οι κανόνες και αλλάζουν εν πτήσει, εν πλω και υπάρ-

χει πολλές φορές εσωτερική πληροφόρηση για κάποιους και όχι για κάποιους άλλους και αιδικήθηκαν πάρα πολύ.

Ράβετε και ξηλώνετε. Στον έναν νόμο κάνετε τη θητεία των αγροτικών γιατρών από εννέα μήνες τώρα δώδεκα. Παρ' όλα αυτά αυτή η ρύθμιση είναι καλύτερη από την προηγούμενη. Όμως, δεν είναι θέμα αν είναι μικρή ή μεγάλη η θητεία. Το θέμα είναι αν είναι η ώρα σήμερα να αντικατασταθεί ο ανειδίκευτος αγροτικός γιατρός από τον ειδικό γιατρό σ' όλη την περιφέρεια. Εμείς λέμε «ναι». Έτσι θα ξεκινήσουμε και σε δύο-τρία χρόνια να ολοκληρωθεί, ώστε να είναι όλοι ειδικευμένοι γιατροί αντί ανειδίκευτοι. Εντάξει, οι ανειδίκευτοι επί πενήντα χρόνια έδωσαν τον εαυτό τους. Και εμείς τον δώσαμε ως γιατροί. Όμως, τώρα αυτό έχει ξεπεραστεί.

Παρεμβαίνετε και στη διοίκηση, αλλά αυτά θα τα πούμε αύριο. Μόνο μία κουβέντα και έκλεισα, κύριε Πρόεδρε.

Για το θέμα του Ε.Ο.Φ., για την τροπολογία που είδα σήμερα θέλω να πω ότι κάνει το σύστημα και συγκεντρωτικό και απολύτως αιδιαφανές. Και αυτό δημιουργεί και υποψίες για το νέο τύπο διοικητικού συμβουλίου του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων, που προτείνετε με την τροπολογία.

Εδώ κάνω και μια ερώτηση: Αλήθεια, ο Ε.Ο.Φ. γιατί δεν εφάρμοζε τον προηγούμενο νόμο για τα φάρμακα, αυτόν που προσπαθήσατε να αλλάξετε με το άρθρο 15, για ένα χρόνο τώρα και συνεχίζονται να γίνονται εξαγωγές παρανόμως;

Δεύτερον, το μεγάλο σκάνδαλο που καταγγέλθηκε στη Βουλή και το διαπιστώσατε, το μεγάλο σκάνδαλο με τα κουπόνια, των πολλών εκατομμυρίων ευρώ, ένα σκάνδαλο που καλύπτει οικονομικά πολλά «Βατοπέδια», ίσως, γιατί δεν το προχωρήσατε; Μήπως, κύριε Υπουργέ, αυτή η αλλαγή στη διοίκηση του Ε.Ο.Φ., για να είναι το διοικητικό συμβούλιο τόσο σφικτό και ολιγομελές, υπάρχει έτσι για να καλύψετε και τέτοια πράγματα; Δεν το πιστεύω. Όμως, το τονίζω, γιατί πρέπει να συζητηθεί και το σκάνδαλο να κλείσει.

Έκλεισα, λέγοντας το εξής: Κύριε Υπουργέ, εμείς, το Π.Α.Σ.Ο.Κ., θα είμαστε αρωγοί στη μεγάλη προσπάθεια της χώρας, στην όποια προσπάθεια γίνεται, έστω και μ' αυτά τα μικρά βήματα που εσείς θεσπίσατε και θεσπίζετε. Αν δεν τα βελτιώσετε μέχρι αύριο, να στηρίξουμε την καταπολέμηση αυτής της μάστιγας για τους νέους μας, για το λαό μας, για τα παιδιά μας, για τη χώρα μας. Ντρεπόμαστε να βγαίνουμε στα διεθνή συνέδρια -ιατρικά και άλλα- και forα και να λέμε ότι καταγόμαστε από την Ελλάδα, όπου ο καθένας καπνίζει όπου θέλει, εις βάρος όλων των άλλων και προπαντός εις βάρος της υγείας του, εις βάρος των παιδιών του, μέσα στο αυτοκίνητο με τα μικρά του παιδιά, εις βάρος της οικογένειάς του μέσα στο σπίτι του. Ντρεπόμαστε και επειδή ντρεπόμαστε -και αυτό έχει και μια χροιά αυτοκριτικής- θα στηρίξουμε με κάθε τρόπο κάθε μέτρο που θα περιορίζει αυτήν την κατάσταση.

Ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Έκτορας Νασιώκας καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, α οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής.)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Με επιστολή του προς τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Σιούφα ο Αλέξανδρος Αλαβάνος, Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σ.Υ.Ρ.Ι.Ζ.Α. ορίζει ειδικό αγορητή για τη σημερινή συνεδρίαση το Βουλευτή Θεόδωρο Δρίτσα.

Καλώ στο Βήμα τον κ. Χαραλάμπους Χαράλαμπο Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Κ.Κ.Ε..

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει γίνει έθιμο πια για το Υπουργείο Υγείας να καταθέτει νομοσχέδια-σκούπες, τα οποία να αναφέρονται επί παντός επιστητού. Άρθρα που δεν έχουν καμμία συνοχή και συνάφεια μεταξύ τους και άρα καμμία κοινή αρχή δεν τα συνδέει. Το ίδιο ακριβώς γίνεται με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Εκτός από τα πρώτα έξι άρθρα, τα υπόλοιπα είκοσι δεν έχουν τίποτα κοινό μεταξύ τους και καμμία κοινή αρχή δεν τα συνδέει. Άρα, ποια αρχή του συγκεκριμένου νομο-

σχεδίου θα ψηφίσουμε;

Όσον αφορά τα πρώτα έξι άρθρα που αναφέρονται στο νομοσχέδιο για την προστασία των ανηλίκων από τον καπνό και τα αλκοολούχα ποτά, από την αρχή τοποθετούμαστε και λέμε πως και υποκριτικό είναι και ψευδεπίγραφο. Ακόμη και η λέξη «προστασία» που αναφέρεται στον τίτλο είναι ψευδεπίγραφη, αφού το νομοσχέδιο αφορά εξολοκλήρου την καταστολή και καθόλου την πρόληψη. Υποκριτική και η αναφορά στην ολοκληρωμένη αντικαπνιστική πολιτική. Δεν γίνεται καμμία αναφορά στις αιτίες που κάνουν τους νέους να στρέφονται στο κάπνισμα και στο αλκοόλ, αιτίες βαθύτατα πολιτικές, οικονομικές, αλλά και κοινωνικές. Αιτίες που έχουν άμεση σχέση και συνάφεια με το άδικο κοινωνικοπολιτικό σύστημα που ζούμε, τον καπιταλισμό, που προσφέρει με το παραπάνω στους νέους ανθρώπους, την αβεβαιότητα και την ανασφάλεια για το μέλλον τους, το άγχος, την ανεργία, την έλλειψη ελεύθερου χρόνου και δυνατοτήτων για δωρεάν άθληση και δημιουργική απασχόληση.

Στην ουσία, δηλαδή, η χρήση συνδέεται με τις σύγχρονες συνθήκες και όρους ζωής, που επιδεινώνται συνεχώς από τις πολιτικές ενίσχυσης της εκμετάλλευσης των εργαζομένων και προσαρμογής της ζωής των νέων στις ανάγκες των μονοπώλιων.

Επιπλέον, με στόχο την αύξηση της πελατείας και της κερδοφορίας τους, τα μονοπώλια προβάλλουν συγκεκριμένα καταναλωτικά πρότυπα, αξίες και συμπεριφορές που σπρώχνουν τα παιδιά στη χρήση του καπνού και του αλκοόλ, εκμεταλλευόμενοι την έτσι και αλλιώς ευάλωτη ψυχοσωματική τους κατάσταση.

Αφού, λοιπόν, δεν γίνεται καμμία αναφορά στις αιτίες, είναι βέβαιο πως δεν αναζητούνται μέσα από το νομοσχέδιο και η αιτιολογική και άρα ριζική θεραπεία του προβλήματος. Θέλουν απλά συντηρητικές, αποσπασματικές λύσεις και γι' αυτό βασίζονται μονομερώς στην καταστολή, που, αν δεν οδηγεί στα αντίθετα αποτελέσματα, οδηγεί σίγουρα σε μηδαμινά, για να μην πω αστεία, αποτελέσματα.

Οι κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας και του Π.Α.Σ.Ο.Κ. ούτε θέλησαν ούτε άλλωστε μπορούν να δώσουν ριζικές λύσεις στο πρόβλημα. Γιατί ριζικές λύσεις σημαίνει αφ' ενός μεν τη διακρίβωση και εκρίζωση των αιτιών που οδηγούν τους νέους σε εξαρτησιογόνες ουσίες και όλοι γνωρίζουμε πως και η νικοτίνη και το οινόπνευμα είναι εξαρτησιογόνες ουσίες, αφετέρου δε σε σύγκρουση με ισχυρότατα οικονομικά συμφέροντα, συμφέροντα που από το εμπόριο των τσιγάρων και των αλκοολούχων ποτών νόμιμα ή και παράνομα κερδίζουν τεράστια κέρδη.

Ουσιαστικά η Κυβέρνηση με το νομοσχέδιο αυτό και την τεράστια προβολή που του έχει κάνει μέσα από τα Μέσα Μαζίκης Ενημέρωσης προσπαθεί να πετύχει και μάλιστα αβρόχοις ποσί ουσιαστικά τα αδύνατα. Προσπαθεί, λοιπόν, και να συμβαδίζει και με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να συμφωνεί με τις αποφάσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, όπως και να μη δυσαρεστήσει καθόλου τους κεφαλαιοκράτες που απομοζούν τεράστια οικονομικά οφέλη από τα νόμιμα, αλλά και τα παράνομα εμπόρια τσιγάρων και αλκοολούχων ποτών.

Με λίγα λόγια, τα θέλει όλα. Τα θέλει και αυτά αλλά κακείναι μη αφίεναι. Πώς αλήθεια θα τα καταφέρει αυτά κατά τη γνώμη της; Με πραγματικά αποσπασματικά αστεία και αφελή μέτρα τα οποία αναφέρονται στο νομοσχέδιο: Απαγόρευση πώλησης καπνού σε ανηλίκους, αλλά βέβαια τα αυτόματα μηχανήματα πώλησης καπνού, θα απαγορευτούν μετά από ένα χρόνο. Και βέβαια εμείς κάναμε ένα πρόχειρο γκάλοπ ανάμεσα σε ανηλίκους, όταν τους λέγαμε ότι ξέρετε θα απαγορευτεί να μπορείτε να αγοράζετε τσιγάρα, γελούσαν. Διότι είναι πολύ απλό και πολύ εύκολο να έχουν ένα φίλο πάνω από δεκαοκτώ χρονών ο οποίος μπορεί και να αγοράζει τσιγάρα και να τους προμηθεύει.

Με την απαγόρευση διαφήμισης προϊόντων καπνού, αλλά μόνο σε μερικά και επιλεγμένα μέρη. Με τη μερική απαγόρευση της δωρεάν διανομής προϊόντων καπνού. Και εδώ, κύριε Υφυπουργέ, μου κάνει εντύπωση, που ενώ είχατε πει ότι θα αποσύρετε τη διάταξη αυτή της διανομής τσιγάρων σαν διαφήμιση, σε

σημερινό χαρτί που μας δώσατε, δεν αναφέρεται η απόσυρση αυτής της διάταξης.

Καθορισμός χώρου για καπνίζοντες. Άλλα το άκρον άωτον πραγματικά αν θέλετε της υποκρισίας, είναι ότι αυτό δεν ισχύει για μαγαζά εμβαδού κάτω των εβδομήντα τετραγωνικών μέτρων, δηλαδή, δεν ισχύει για κανένα μπαρ ούτε βέβαια και για τα παραδοσιακά καφενεία που βρίσκονται στα χωριά.

Απαγορεύει στους ανηλίκους την είσοδο σε κέντρα διασκέδασης, χωρίς καν να το ξεχωρίζει, παρ' όλο ότι δεσμευτήκατε να το κάνετε, ότι με τη συνοδεία ενηλίκου, των γονιών τους, δηλαδή, θα μπορούσαν σε ιδιωτικές τελετές όπως είναι μια γαμήλια τελετή, να μπορούν τα παιδιά τα ανήλικα να συμμετάσχουν και αυτά.

Μας αναφέρει μέσα το νομοσχέδιο για ειδικές υπηρεσίες, με τις οποίες ουσιαστικά εμείς δεν διαφωνούμε, αλλά που καθόλου δεν μας λέει με ποια σχέση εργασίας θα δουλεύουν τα άτομα που θα είναι σ' αυτές τις υπηρεσίες. Μάλιστα λέει, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, με ελαστικές ουσιαστικά σχέσεις εργασίας, αλλά και καθόλου δεν αναφέρεται ποιες ειδικότητες θα απαρτίζουν τις επιτροπές αυτές.

Και βέβαια στις κυρώσεις, αφ' ενός μεν οι διοικητικές κυρώσεις είναι αστείες, αφ' ετέρου είναι απαράδεκτο και ανεπίτρεπτο να μπαίνουν ποινές σε ανηλίκους.

Εμείς, κύριοι συνάδελφοι, σαν Κομμουνιστικό Κόμμα της Ελλάδας, προτείνουμε μια διαφορετική πολιτική που θα πρέπει να συνδέει τα μέτρα απαγόρευσης, μαζί μ' ένα σύνολο όρων ζωής, που θα αντιμετωπίζουν και θα εξαλείψουν τις αιτίες που σπρώχνουν τους ανήλικους στη χρήση καπνού και αλκοόλ. Με τον τρόπο αυτό μπορεί να κατατίθεται συνειδητά η μη χρήση αλκοόλ και καπνού, χωρίς την ανάγκη κατασταλτικών μέσων και μηχανισμών. Η παρέμβαση, οι δράσεις πρέπει να είναι μακροχρόνιες, να στοχεύουν στους όρους ζωής, στις κοινωνικές αιτίες, στις αξίες και στα πρότυπα που δημιουργούν τα παιδιά. Κατά την άποψή μας πρέπει και απαιτείται εξασφάλιση δωρεάν δημόσιας παιδείας, με περιεχόμενο που θα οξύνει την κριτική και τη δημιουργική σκέψη, θα προβάλει αξίες και ιδανικά που θα εξυψώνουν τον άνθρωπο και την προσωπικότητά του.

Επίσης παρότρυνση σε υγιείς δράσεις, δραστηριότητες με την εξασφάλιση δημόσιων δωρεάν δικτύων κέντρων αθλητισμού, φυσικής αγωγής, πολιτισμού και άλλα.

Η πρόληψη της κρίσης επίστη, απαιτεί ένα δημόσιο, σύγχρονο δωρεάν σύστημα υγείας με υπηρεσίες στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, όπως θα είναι σωστή υγεία, εξειδίκευση κατά ηλικία και φύλο. Αντικαπνιστικά ιατρεία, κέντρα απεξάρτησης από το αλκοόλ.

Τέλος, σταθερή και μόνιμη εργασία για όλους, αύξηση του ελεύθερου χρόνου, εξασφάλιση όλων των δικαιωμάτων των νέων και πάρα πολλά άλλα ακόμη.

Κύριοι συνάδελφοι, πραγματικά λυπούμαστι που εμείς δεν είμαστε στη θέση, όπως έκανε ο προηγούμενος ομιλητής, να πει ότι θα στηρίξει αυτά τα μέτρα, γιατί ουσιαστικά εμείς θα ήμασταν ανακόλουθοι με τον ίδιο τον εαυτό μας, θα τον κοροϊδεύαμε ότι παίρνουμε μέτρα τα οποία καταπολεμούν ουσιαστικά και το κάπνισμα και το αλκοόλ και στους ανηλίκους και στους ενηλίκους, ενώ ουσιαστικά, με το υπό ψήφιση νομοσχέδιο κάτι τέτοιο δεν γίνεται.

Για τα υπόλοιπα άρθρα θα τοποθετηθούμε βέβαια αύριο, απλά μερικά γενικά πράγματα. Τα περισσότερα αφορούν φωτογραφικές διατάξεις. Και αυτό αποδεικνύεται με το ότι μπαίνουν αυθαίρετες ημερομηνίες. Και λέει, το τάδε άρθρο θα ισχύει από την τάξη αυθαίρετη ημερομηνία, αφού δεν εξηγεί γιατί.

Για τα φάρμακα εμείς έχουμε σαν Κ.Κ.Ε. κάνει πολλές φορές τις προτάσεις μας που είναι ακριβώς στην αντίτερη όχθη μ' αυτό το οποίο σήμερα γίνεται και αφορά τη διαχείριση των φαρμάκων. Θέλουμε και προτείνουμε ένα δημόσιο φορέα, αποκλειστικά δημόσιο φορέα, διαχείρισης του φαρμάκου από την παραγωγή μέσα και βέβαια του ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού αλλά και υλικού μέσα από ελληνικά δημόσια εργοστάσια μέχρι τις εισαγωγές, αν αυτές πρέπει να γίνουν, ακόμα και την εξαγωγή των φαρμάκων και του λοιπού ιατροτεχνολογικού υλικού.

Τώρα για τον Ε.Ο.Φ., επειδή τοποθετήθηκε και ο προηγούμε-

νος ομιλητής και εμείς με την τροπολογία η οποία έρχεται, είμαστε κάθετα αντίθετοι, θα τοποθετηθούμε και γι' αυτήν αύριο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ('Ελσα Παπαδημητρίου): Ο κ. Δρίτσας, έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορεί κανείς απέναντι σ' ένα τέτοιο νομοσχέδιο μ' αυτό το περιεχόμενο –και αναφέρομαι μόνο στα πρώτα έξι άρθρα- που πραγματεύεται την προστασία των ανηλίκων από τον καπνό και τα αλκοολούχα ποτά, να μείνει χωρίς διλήμματα και χωρίς προβληματισμό, έστω και αν πρέπει να έχει μια στάση που μπορεί να βελτιώσει κατά τι μια πραγματικότητα.

Όμως, ακριβώς από το μέγεθος του προβλήματος, ακριβώς από το γεγονός ότι ο εθισμός στο κάπνισμα και μάλιστα από νεαρή ηλικία –και μιλώ γεγονός από την προστασία των μέχρι τώρα στα εξήντα δύο μου- όσο και αν είναι ένα πολύ σοβαρό ζήτημα, δεν μπορεί να ειδωθεί αποσπασματικά, δεν μπορεί να ειδωθεί ποτέ, ακριβώς επειδή είναι ένα πολύ σοβαρό ζήτημα, δεν μπορεί να ειδωθεί με τον τρόπο που το προσεγγίζει το σχέδιο νόμου.

Και θέλω να πω αμέσως ότι και το γεγονός ακόμη, κύριε Υπουργέ, ότι φέρνετε ένα νομοσχέδιο τέτοιας σημασίας για τη δημόσια υγεία και του προσθέτετε άλλες διατάξεις, καταλαβαίνω τους λόγους, την πίεση, την ανάγκη για να ρυθμιστούν διάφορα ζητήματα, ακόμα και αυτό υποβαθμίζει, δίνει λάθος μήνυμα. Είναι μικρής σημασίας, μικρότερης από τα ουσιώδη, αλλά έχει και αυτό τη σημαντική του συμμετοχή σ' αυτό που συζητάμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να κόψουμε το κάπνισμα και να μην το συνηθίσουν νέοι άνθρωποι όπως και το αλκοόλ, να μην εξαρτηθούν νέοι άνθρωποι από το αλκοόλ και ενήλικες, είναι μια υπόθεση που αφορά όλους μας. Και μας αφορά είτε ως ανθρώπους που έχουμε τις άμεσες συνέπειες είτε ως οικογενειακός, φιλικός και κοινωνικός περιγύρος όλων των ανθρώπων που και καπνίζουν και κάνουν κατάχρηση του αλκοόλ.

Αλλά για να το κάνουμε αυτό, πρέπει κυρίως να πείσουμε ότι η ζωή είναι ωραία και ακόμα πιο ωραία χωρίς το κάπνισμα και την κατάχρηση του αλκοόλ. Αυτό θα έπρεπε να αποτυπώνεται σ' ένα σχέδιο νόμου. Και θα έπρεπε να αποτυπώνεται ως προϊόν μελέτης ειδικών, που θα έχουν ακριβώς εντοπίσει τα καίρια σημεία της παρέμβασης, που πρέπει να γίνει. Διότι διαφορετικά είναι υποκριτικό. Διαφορετικά πρέπει να εξασφαλίσει τρεις παραμέτρους, τρεις παράγοντες για να είναι επιτυχές και αποτελεσματικό.

Ενώ θα μπορούσε να είναι τομή, δεν είναι τομή αυτό το νομοσχέδιο. Είναι και ανεπαρκές και πρώτα από όλα έρχεται να προβάλει κατασταλτικά μέτρα πριν εξαντλήσει όλα τα άλλα μέτρα. Οι εθισμένοι στο κάπνισμα και στο αλκοόλ χρειάζονται βοήθεια. Πού είναι η βοήθεια εδώ; Θα μου πείτε υπάρχει μια σειρά από άλλες ρυθμίσεις. Είναι αποσπασματικές και ανεπαρκείς. Αν χρειάζονται προστασία και άρα απαγορεύσεις, κυρίως χρειάζονται τα νέα παιδιά και οι παθητικοί καπνιστές. Εκεί μόνο νοείται μια άμεση έμφαση στις απαγορευτικές διατάξεις.

Τέλος, οι εμπλεκόμενοι με οποιοδήποτε τρόπο στην εμπορία του καπνού ή του οινοπνεύματος, οι αγρότες, οι καπνεργάτες, οι περιπτερούχοι, οι επαγγελματίες που έχουν καφενεία, θα πρέπει να έχουν και ανταποδώσεις στη ζημιά που θα υποστούν, αλλά και να εξασφαλιστεί η συναίνεση τους μέσα από την ανάδειξη της κοινωνικής τους ευθύνης –γιατί όλοι έχουμε κοινωνική ευθύνη- και της κοινωνικής τους ευαισθησίας.

Πού είναι όλα αυτά σ' αυτό εδώ το νομοσχέδιο; Η συνδυασμένη στόχευση σε αυτές τις τρεις κατευθύνσεις, λείπει εντελώς.

Πώς μπορεί, λοιπόν, να έχει επιτυχία αυτό το νομοσχέδιο; Και ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας είπε ότι τα προηγούμενα μέτρα απόνησαν. Γιατί δεν ήταν στην ίδια κατεύθυνση τα προηγούμενα μέτρα; Τι προστίθεται; Προστίθενται κάποιες πιο εξειδικευμένες απαγορεύσεις, κάποιες πιο εξειδικευμένες ρυθμίσεις. Άλλα προς Θεού, ακριβώς η αποτυχία των προηγούμενων μέτρων θα έπρεπε να είχαν οδηγήσει σε μια συνολικότερη αντί-

μετώπιση του ζητήματος. Και είναι υποκριτικό ακριβώς διότι δείχνει αυστηρότητα εκεί που θα μπορούσε να έχει την έμφαση στη βοήθεια και στη συναίνεση. Και την ίδια στιγμή εκεί που θα έπρεπε να είναι αυστηρό, είναι επιεικές, για παράδειγμα, στη διαφήμιση και στην προβολή. Μα, η διαφήμιση δεν είναι του καπνού ή των ποτών γενικώς, είναι συγκεκριμένων εμπορευμάτων. Προς την ιπτόκλιση στη διαφήμιση των εταιρειών παραγωγής τσιγάρων και των εταιρειών παραγωγής ποτών; Γιατί να έχουν το δικαίωμα να διαφημίζουν τα προϊόντα τους; Γιατί εκεί να μην είμαστε απόλυτοι;

Η διαφήμιση μπορεί να είναι για πολλά άλλα πράγματα. Μπορεί οι διαφημιστικές εταιρείες να έχουν πεδίον δύξης οικονομικής δράσης λαμπρόν από μια αντικαπνιστική εκστρατεία του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας. Δεν ξέρω αν αντιστοιχίζεται. Προφανώς δεν αντιστοιχίζεται οικονομικά, αλλά εν πάσῃ περιπτώσει δεν μπορεί να υποκλίνεται κανείς στα συμφέροντα των εταιρειών των διαφημιστικών ή των εργοστασίων παραγωγής τσιγάρων ή ποτών. Ας πουλήσουν και φυσικά ο καθένας έχει δικαίωμα να αγοράσει, να χρησιμοποιήσει κ.λπ., αλλά χωρίς διαφήμιση.

Πώς απαγορεύεται η διαφήμιση των φαρμάκων αν και τώρα έχουν ανοίξει κάποια «παράθυρα» και διαφημίζονται αυτά που δεν λέγονται ακριβώς φάρμακα, αλλά λέγονται «καθημερινής χρήσης» και διάφορα τέτοια; Πώς απαγορεύεται η διαφήμιση των φαρμάκων; Σκέφτεστε να είχαμε διαφήμιση στις μάρκες των αντιβιοτικών; Θα μου πείτε εκεί τίθεται ένα άλλο ζήτημα. Προφανώς τίθενται πολλά ζητήματα, αλλά όχι ότι δεν υπάρχει η δυνατότητα απαγόρευσης της διαφήμισης.

Και ενώ θα έπρεπε σ' αυτά να είναι το νομοσχέδιο αυστηρό, δεν είναι. Και γίνεται αυστηρό εκεί που θα μπορούσε να δώσει όλη την έμφαση στη διαπαιδαγώγηση, στη βοήθεια, στην εξασφάλιση της συναίνεσης.

Για τη νεολαία δεν μπορούμε να στεκόμαστε τόσο επιπόλαια, ότι την προστατεύουμε. Δεν έχει ανάγκη προστασίας έτσι γενικώς, με ένα πατερναλιστικό τρόπο η νεολαία. Έχει ανάγκη ανάδειξης της δυνατότητας να ζήσει, να γευτεί, να ευχαριστηθεί, να ζήσει τη χαρά, την αλληλεγγύη, την κοινωνική δράση, την κοινωνική συμμετοχή, τη δικαίωση. Και έχει κάνει μια πάρα πολύ πετυχημένη παρέμβαση ο συνάδελφος του Λ.Α.Ο.Σ., ο συντοπίτης μου, ο κ. Αποστολάτος, όταν γινόταν η συζήτηση για τα ναρκωτικά στη Βουλή, που άρχισε την ομιλία του εξηγώντας γιατί είναι ειδικός και έχει ακριβώς σωστή προσέγγιση σ' αυτό το ζήτημα- ότι το δίπολο έρω-θάνατος είναι για τη νεολαία το κρίσιμο ζήτημα που παίζονται όλα. Και εδώ ζούμε σε μία εποχή που αποδέχεται τα πολιτικά κόμματα που ηγεμονεύουν μέσα από περίεργες συμμαχίες, την απαγόρευση του έρωτα σχεδόν, την απαξίωση του έρωτα ως αμαρτία μέσα από κάπια φιβερές και τρομερές δοξασίες, που κυριαρχούν στη σύγχρονη εποχή μας. Και θέλουμε να δώσουμε στη νεολαία κριτήρια για να ζήσει τη ζωή της μέσα από τέτοιο είδους απαγορεύσεις για τα τσιγάρα;

Είναι εκτός ουσίας και πραγματικότητας αυτές οι προσεγγίσεις, κύριε Υπουργέ, έστω και αν σας δίνουν τη δυνατότητα να λέτε ότι εγώ έκανα το καθήκον μου. Ναι, σε μια συμβατική προσέγγιση μπροστά στην επικινδυνότητα του καπνίσματος, στις συνέπειες που υπάρχουν, σε όλα αυτά, μπορεί να ισχυριστεί ο καθένας ότι εγώ πήρα μερικά μέτρα για να το περιορίσω. Άλλα δεν είναι αυτός ο ρόλος μιας Κυβερνησης και πολύ περισσότερο ενός Κοινοβουλίου. Είναι πολύ υψηλότερα τα στάνταρ που πρέπει να έχουμε.

Και προς αυτήν την κατεύθυνση να αναφέρω μια σειρά ζητημάτων, όπως για παράδειγμα η σύνδεση του αλκοόλ με την οδήγηση. Έδωσε ο κ. Νασιώνας ένα στοιχείο ότι από τα νέα παιδιά και μάλιστα ηλικίας δεκατεσσάρων-δεκαπέντε χρονών που καταναλώνουν αλκοόλ, το 43% το καταναλώνει στο σπίτι. Δεν καταλαβαίνουν ότι είναι τόσο ανεπαρκείς αυτές οι προσεγγίσεις με τα μπαρ και τις απαγορεύσεις και το ένα και το άλλο, όταν καταναλώνουν στο σπίτι; Είναι έγκυρος και έγκριτος συνάδελφος κα πιστεύω ότι το στοιχείο που προσκομίζει είναι μελετημένο και πραγματικά αληθινό. Αυτό πώς θα το λύσουμε μ' αυτό εδώ το νομοσχέδιο; Τι προσέγγιση θα έχουμε κάνει σ' όλα

αυτά;

Αντιλαμβάνεσθε, λοιπόν, ότι πράγματι είναι μακριά από την πραγματικότητα και τις ανάγκες και είναι ως εκ τουτου υποκριτικό. Γιατί εσείς, κύριε Υπουργέ, όλο το Υπουργείο θα έχει την έπαρση και αυτή είναι η στάση που κρατάτε, ότι κάνουμε το καθήκον μας. Ε, δεν κάνετε το καθήκον σας.

Τελείων περνώντας σε μερικά ακόμα ζητήματα που έχουν να κάνουν με το οικονομικό κόστος. Μη μας διαφεύγει ότι ένας από τους λόγους που για πολλά-πολλά χρόνια και ακόμα και τώρα η ελληνική πολιτεία είναι διστακτική στο να πάρει σωστά μέτρα προς τη σωστή κατεύθυνση περιορισμού του καπνίσματος και του αλκοόλ, είναι η υψηλή φορολογία που έχουν και τα δύο αυτά είδη. Είναι ένα παράδοξο μία αντίφαση και μία τραγωδία, ότι δύο ουσίες με ιδιαίτερα βλαπτικές συνέπειες κάνουν τόσα πολλά τα έσοδα του δημοσίου.

Εδώ, όμως, θα πρέπει να κάνουμε μία τομή. Στην πραγματικότητα οι δαπάνες και για τη δημόσια και για την ιδιωτική οικονομία που προέρχονται από την υπερκατανάλωση και από την κατάχρηση αυτών των δύο ουσιών είναι πολύ μεγαλύτερες και για τον οικονομικό προϋπολογισμό και για τον οικογενειακό προϋπολογισμό και για πολλά άλλα, με οποιαδήποτε μέτρηση και αν την κάνει κανείς.

Απ' αυτήν την άποψη δεν μπορούμε να έχουμε την εύκολη λύση της φορολόγησης των τσιγάρων και των ποτών και να κλείνουμε το μάτι και να κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλό μας. Άλλο οι εμπλεκόμενοι, άλλο οι καπνεργάτες, άλλο οι εργαζόμενοι στα εργοστάσια παραγωγής τσιγάρων, άλλο οι περιπτερούχοι, άλλοι οι ιδιοκτήτες των καφενείων. Υπάρχουν πάρα πολλοί τρόποι για να στηριχθούν σε μία τέτοια κατεύθυνση και να εξισορροπήσουμε την όποια ζημιά, το είπα και πριν, με μία γενναία πολιτική προστασίας της δημόσιας υγείας και άλλο μικροπολιτικές τέτοιου είδους που μετρούν κοντόθωρα ανάλογα με τις συντεχνιακές πιέσεις ή με το ένα ή με το άλλο, που στην πραγματικότητα δεν λύνουν ούτε το πρόβλημα αυτών των καπνοριών. Εκθετους τους αφήνουν και σε μία διαρκή αντιπαράθεση είτε με τα αστυνομικά όργανα επιβολής του νόμου είτε με τους ίδιους τους πελάτες τους είτε με ένα σωρό άλλες τέτοιες τριβές που θα παραχθούν με βεβαιότητα στην εφαρμογή αυτού του νόμου.

Με αυτές τις σκέψεις θα θέλαμε να ψηφίσουμε αυτά τα έξι πρώτα άρθρα του νομοσχεδίου, αλλά με δεδομένο ότι είναι υποκριτικό, δεν μπορούμε να το ψηφίσουμε γιατί ζητάμε κάτι πολύ περισσότερο. Σητάμε μία συνολικότερη προσέγγιση και ταυτόχρονα μία εξάντληση της αυστηρότητας εκεί που πρέπει και για τους λόγους που πρέπει.

Προς αυτήν την κατεύθυνση πιστεύουμε ότι πρέπει να συνεχιστεί η προσπάθεια και πολύ γρήγορα μία διακομματική επιτροπή της Βουλής να αναλάβει αυτό το έργο συνολικά με τη βοήθεια και των επιστημονικών ενώσεων αλλά και των εμπλεκομένων σ' όλη αυτήν τη διαδικασία. Δεν μπορεί να περιμένει, δεν είναι λύση αυτή, αλλά δεν μπορούμε και να μείνουμε χωρίς λύσεις και χωρίς απαντήσεις.

Τελείων, κύριε Πρόεδρε, με τα υπόλοιπα ζητήματα, θα τα θέξω πολύ σύντομα και θα επεκταθώ αύριο στην κατ' άρθρο συζήτηση.

Δεν είναι δυνατόν, να μπαίνουν και να βγαίνουν άρθρα σ' ένα νομοσχέδιο και να γίνονται πρωτοσέλιδα των εφημερίδων χωρίς το Υπουργείο να απολογείται γιατί επέλεξε να τα έχει στο αρχικό σχέδιο, χωρίς να δίνει εξηγήσεις και χωρίς να απαντά στο συνολικό πρόβλημα της παραγωγής, της εμπορίας και της διακίνησης των φαρμάκων και των τιμών των φαρμάκων και της κατοχύρωσης του ιδιαιτέρου ρόλου των φαρμακοποιών στη διαδικασία αυτή και όχι της συνεχούς υπονόμευσης με διάφορους τρόπους, είτε με τα κυκλώματα μέσω των ιδιωτικών νοσοκομείων και κλινικών είτε με το εμπόριο φαρμάκων προς το εξωτερικό είτε με τη μεγάλη απειλή να καταργηθούν τα φαρμακεία με τη μορφή που είναι σήμερα και να αντικατασταθούν από αλυσίδες φαρμακείων κεφαλαιουχικού χαρακτήρα, μετατρέποντας τους φαρμακοποιούς σε υπαλλήλους με το περίφημο άνοιγμα των φαρμακείων που έχει ήδη εξαγγελθεί και το οποίο δεν έχει καμμία, ούτε κοινωνική ούτε ανθρώπινη ούτε οικονομι-

κή βάση. Και όμως, προς αυτές τις κατευθύνσεις σιγά-σιγά, τμηματικά το Υπουργείο κάθε φορά βγάζει έναν «άσσο» από το μανίκι και έρχεται εδώ να τον διαφημίσει ως συνολική πολιτική για την υγεία. Κάθε άλλο, παρά περί αυτού πρόκειται.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥ.ΡΙΖ.Α.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ελσα Παπαδημητρίου): Ο κ. Ροντούλης, ειδικός αγορητής του ΛΑ.Ο.Σ. έχει το λόγο.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΠΟΝΤΟΥΛΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Αγαπητοί συνάδελφοι, οι ειδικοί αγορητές του Λαϊκού Ορθοδοξού Συναγερμού ομιλούν τελευταίοι, αλλά έχουν ένα προνόμιο, ότι έχουν μία γενικότερη θέαση της τοποθέτησης των άλλων κομμάτων και άρα δικαιούνται να πουν κάποια πράγματα για τις θέσεις των υπολοίπων και βεβαίως να ακούσουν και τον αντίλογο κατά δημοκρατικό τρόπο.

Ας αρχίσω, λοιπόν, από το κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως.

Απ' ότι κατάλαβα από την τοποθέτηση του εκλεκτού συναδέλφου του κ. Νασιώκα, μέσα σε μία πενταετία, η επάρατος δεξιά διέλυσε τα πάντα και στο χώρο της αντικαπνιστικής εκστρατείας. Αυξήθηκαν τα κρούματα -ανέφερε χαρακτηριστικά νούμερα- και όλα αποδιαρθρώθηκαν από την επάρατο δεξιά. Το πολιτικό μήνυμα είναι αυτό, αν το ερμηνεύω σωστά, θα δω στη συνέχεια από τη δευτερολογία του εκλεκτού συναδέλφου.

Εγώ, όμως, θα περιμένω μία θέση ευθύνης, μία υπευθυνότητα από το κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως, διότι δεν αρκεί να παραθέτουμε ονόματα Υπουργών, Υφυπουργών του Π.Α.Σ.Ο.Κ., που τα έκαναν όλα τέλεια, να λέμε ότι υπερψηφίζω επί της αρχής το νομοσχέδιο, τουλάχιστον το τμήμα που αναφέρεται στην προστασία ανηλίκων από το ποτό και το κάπνισμα και ταυτόχρονα να αποδούμε τα πάντα. Υπάρχει μία υποκρισία στην κατάσταση αυτή. Ή κάτι το δέχομαι και το υπερψηφίζω και το στηρίζω ή κάτι το αποδούμαι και το καταψηφίζω.

Έρχομαι τώρα στο Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος.

Εν πρώτης δεν πήρα ακόμα απάντηση σε μία ερώτηση που έθεσα στην επιτροπή. Δηλαδή, όταν εξέχουν στέλεχος και Βουλευτής του Κομμουνιστικού Κόμματος δηλώνει ότι η αντικαπνιστική εκστρατεία είναι ο φερετζές του φασίστα, θα πρέπει επιτέλους να δοθεί απάντηση. Είναι; Δεν είναι; Τι είναι τέλος πάντων;

Και βεβαίως όσον αφορά το αλκοόλ, εδώ τώρα το ύψιστο της υποκρισίας, διότι πήγαν να δώσουν και μία ιδεολογική χροιά στα πράγματα, σε σχέση και με το αλκοόλ. Και εγώ ρωτώ: Επί εποχής αλήστου μνήμης Σοβιετίας, οι δείκτες αλκοολισμού στην πατρίδα των σοβιετικών καθεστώτων ήταν καλοί ή διαρκώς αυξανόμενοι; Η κατανάλωση της βότκα ήταν πήγαινε, φέρτε.

Άρα, λοιπόν, πετάμε ένα ωραίο «φερετζές του φασίστα», δεν είναι αυτό, γιατί δεν κοιτάμε την πρόληψη κ.λπ. και κοιτάμε την καταστολή και ξεμπερδέψαμε!

Κοιτάξτε, τώρα, όμως. Έστω εγώ να συμφωνήσω ότι το νομοσχέδιο κινείται σε μία τροχιά προς την καταστολή διάθεσης των πράγματων και όχι στην πρόληψη. Ας κάνουμε, όμως τον εξής συλλογισμό. Έχουμε ένα έγκλημα, μία εγκληματική πράξη και η πολιτεία καταστέλλει την πράξη αυτή, πάροντας νομοθετικές προβλέψεις για την καταστολή της πράξεως αυτής.

Η καταστολή, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν εμπεριέχει την έννοια της αποτροπής της πράξεως αυτής; Συνεπώς η καταστολή δεν εμπεριέχει και την αντίληψη της πρόληψης; Το λέω διότι είναι πολύ ωραίο να υπεκφεύγουμε από την πραγματικότητα και την αλήθεια, βγάζοντας διάφορα συμπεράσματα και να προσπαθούμε μ' αυτά να αναδείξουμε σοφίες, δήθεν.

Παρακολούθησα με μεγάλη προσοχή την τοποθέτηση του συναδέλφου από το ΣΥ.ΡΙΖ.Α.. Είναι μία άποψη η οποία διατυπώθηκε κατά την άποψη μου με νηφαλιότητα, διαφωνώ βέβαια σε κάποια σημεία, αλλά τέλος πάντων, είναι μία άποψη που διατυπώθηκε με νηφαλιότητα και αύριο που θα συζητήσουμε κατά την ταπεινή μας άποψη βεβαίως.

Είχα πει στην επιτροπή και θα πρέπει να το αναιρέσω στην

Αίθουσα αυτή, διότι το είπα προσωπικά απευθυνόμενος στον κύριο Υπουργό: Κύριε Υπουργέ, η πιάστα λέει ότι άγεστε και φέρεστε από συμφέροντα. Το αναιρώ αυτό το πράγμα. Και να σας πω γιατί το αναιρώ. Διότι η συμπεριφορά και η στάση της πολιτικής ήγεσίας κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην επιτροπή, δεν μας έδωσε τέτοιο δικαίωμα. Όταν ο εκπρόσωπος του Χ κόμματος και ο Υπουργός ακαριαία γυρίζει -γιατί παρακολούθησα τη σκηνή- και λέει ναι, να γίνει δεκτή, μόνο από συμφέροντα δεν άγεται και δεν φέρεται. Άρα, λοιπόν, πρέπει να έχουμε τη γενναιότητα -και εμείς την έχουμε, γιατί είμαστε ρεαλιστές και δεν κάνουμε μια στείρα αντιπολίτευση- δεν θέλουμε ότι δεν άγεται και δεν φέρεται από δήθεν μεγαλοσυμφέροντα.

Και ξεκινάω με το πρώτο παράδειγμα το «γιατί». Είχα εισηγηθεί προσωπικά για τον κλάδο των περιπτεριούχων να ισχύσει το εξής: στις προθήκες των περιπτέρων να υπάρχουν οι φίρμες των τσιγάρων. Και το είχα αναλύσει. Ακαριαία ο Υπουργός -το τονίζω αυτό- γύρισε στους συμβούλους του και είπε ναι κάντε το δεκτό και έγινε δεκτό στη συνέχεια. Γιατί το είπαμε αυτό; Μήπως αγόμεθα και φερόμεθα εμείς τώρα από συμφέροντα; Να το δύμεις γιατί κάπου ακούστηκε και αυτό, γράφτηκε.

Πρώτα από όλα να πούμε για τους περιπτεριούχους. Αν σταματήσουν να υπάρχουν περιπτέρα στα χωριά, τα χωριά θα ερημώσουν. Σας αρέσει δεν σας αρέσει, θα ερημώσουν τα χωριά. Το περίπτερο είναι σημείο αναφοράς τουλάχιστον για τα θεσσαλικά χωριά, τα δικά μας. Τώρα τα αθηναϊκά τα δικά σας δεν έρω, αλλά για τα δικά μας είναι μία πραγματικότητα, κύριε Υφυπουργέ.

Δεύτερον, πίσω από τους περιπτεριούχους, που κάποιος μπορεί να πει είναι επιχειρηματίες, επιδιώκουν το κέρδος -ναι, θα πούμε εμείς- υπάρχουν άνθρωποι ανάπτηροι, υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι έχουν την άδεια λειτουργίας των περιπτέρων. Εάν, λοιπόν, επλήγητο η κατηγορία αυτή των ανθρώπων, των περιπτεριούχων εννοώ, τότε θα επλήγητο και η άλλη κατηγορία των αναξιοπαθούν των ατόμων που έχουν την ιδιοκτησία των περιπτέρων και κάποιοι που το παίζουν προστάτες των λαικών τάξεων των ανθρώπων που είναι αναξιοπαθούντες, κουβέντα γι' αυτά τα πράγματα. Μονότονα το τσιγάρο, αντικαπνιστική εκστρατεία.

Ωραία, να το πω και αλλιώς. Κατά του τσιγάρου, υπέρ της αντικαπνιστικής εκστρατείας. Ωραία! Όμως, τα ίδια αυτά κόμματα που ξεπούλουν αυτές τις επιθέσεις λένε και κάτι άλλο να το δούμε: οξεία οικονομική κρίση, η αγορά νεκρώνει, η ανεργία θα αυξηθεί, προβλήματα στην αγορά. Αυτήν την παράμετρο δεν θα τη συνυπολογίσουμε στην αντικαπνιστική εκστρατεία; Δηλαδή, διαφήμιση, περιπτεριούχοι, καταστηματάρχες κ.λπ., δεν θα πληγούν καθόλου; Θα μείνουν ανεπτρέαστοι; Ήδη πλήττονται. Και θα μου πείτε μ' αυτό λες ότι θα πρέπει να πάψει η αντικαπνιστική εκστρατεία; Όχι αλλά όλα τα πράγματα κατά την αριστοτελική λογική ακολουθούν τη μεσότητα. Η ύψιστη αρχή του Αριστοτέλους είναι η μεσότητα. Άρα, λοιπόν, κατεβάζουμε ένα νομοσχέδιο αντικαπνιστικό, απαγόρευση του καπνίσματος, έλεγχος ναι. Η μεσότητα θα ακολουθηθεί; Διότι υπάρχουν και άλλες παράμετροι που θα πρέπει να δούμε. Αυτή είναι η θέση η δική μας. Θα πρέπει να συνυπολογίσουμε όλες τις παραμέτρους και βεβαίως να μη λειτουργούμε με μία τυφλή αντιπολιτευτική διάθεση και μόνο.

Έρχομαι, τώρα, κύριε Υφυπουργέ, σ' ένα άλλο ζήτημα πάρα πολύ σημαντικό, στο ζήτημα των καταστηματαρχών. Υπάρχει μία διάταξη για τα εβδομήντα τετραγωνικά μέτρα που μπορεί να οριστεί ότι είναι καπνιστές κ.λπ.. Έχουμε πει να γίνει εκατό τετραγωνικά μέτρα. Το εκατό τετραγωνικά μέτρα ισχύει σε άλλες χώρες. Το αρνηθήκατε. Εντάξει. Σας κάνω αλλαγμένη πρόταση τώρα, την οποία θα πρέπει να δεχθείτε, διότι είναι λογικότατη και γιατί το ανίχνευσα στις νομοθεσίες των άλλων κρατών. Τα εβδομήντα τετραγωνικά μέτρα, κύριε Υφυπουργέ, να είναι το ωφέλιμο του καταστήματος, δηλαδή, ο χώρος εστίασης για παράδειγμα που πηγαίνουν οι πελάτες. Να μην είναι εβδομήντα τετραγωνικά μέτρα όλο το κατάστημα, τουαλέτες, βοηθητικοί χώροι, μαγειρεία κ.λπ.. Δηλαδή, τι θα μείνει; Στα είκοσι τετραγωνικά μέτρα θα μείνει; Άρα, πρέπει να μπει το

ωφέλιμο των εβδομήντα τετραγωνικών μέτρων και έτσι και εσείς δεν θα αποστέίτε από την αρχική σας θέση, -ξέρω ότι δεν έχετε πρόβλημα και να αποστέίτε- αλλά θα είναι και λογικό όμως. Μιλάμε για το ωφέλιμο εκεί που επηρεάζεται ο πελάτης κατά την ώρα της εστίασης, για παράδειγμα. Αυτό δεν είναι το μείζον; Το διακύβευμα αυτό δεν είναι; Άρα, θα παρακαλούσα πολύ τους συμβούλους σας που το συζητούν να προσθέσετε «το ωφέλιμο εβδομήντα τετραγωνικά μέτρα»

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΓΕΡΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Τότε θα είναι όλα τα μαγαζιά.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Εμείς κάνουμε αυτήν την πρόταση.

Έρχομαι τώρα σ' ένα άλλο ζήτημα που αφορά πάλι τα καταστήματα. Δεν μπορεί ο καταστηματάρχης, κύριε Υφυπουργέ, να γίνει χωροφύλακας. Δηλαδή, όταν ο καταστηματάρχης θα πάει και θα βάλει μία ταμπέλα και θα λέει «απαγορεύεται το κάπνισμα» θα πρέπει να πηγαίνει να μαλώνει με τον πελάτη «μην καπνίζεις» θα πρέπει να παιίζουν και ξύλο δηλαδή; Και το νομοσχέδιο προβλέπει χρηματική ποινή για τον καταστηματάρχη, γιατί εγώ παρανομώ και είμαι παραβάτης. Δηλαδή, θα βάλουμε το κατάστημα, τον καταστηματάρχη σε μία τέτοια δύσκολη οικονομική συγκυρία να μαλώνει μ' αυτόν που θα πάει να καπνίζει μέσα στο κατάστημα παρανομώντας. Άρα, λοιπόν, αυτό δεν έχει και λογική. Δεν μπορεί ο καταστηματάρχης να γίνει χωροφύλακας!

Έρχομαι σ' ένα άλλο ζήτημα, γιατί τελειώνει και ο χρόνος μου, το ζήτημα του ηλεκτρονικού τσιγάρου. Θα πρέπει να ομολογήσετε, κύριε Υφυπουργέ, ότι εγώ το έθεσα το θέμα αυτό. Το σκέφτηκα πολύ ξανά και ξανά και να σας πω γιατί. Μου τηλεφώνησε ένας πολίτης ο οποίος αντιμετωπίζει μεγάλο πρόβλημα με το κάπνισμα και μου είπε πρέπει να ντρέπεσαι -εγώ τα λέω, δεν έχω κανένα πρόβλημα- για την τοποθέτησή σου αυτή, γιατί εγώ βρήκα λύτρωση από το ηλεκτρονικό τσιγάρο. Και άρχισα να το ξανασκέφτομαι το ζήτημα. Ξανάτρεξα στον Π.Ο.Υ. λέω, μήπως έκανα και κανένα λάθος. Πήγα ρώτησα, βρήκα ενδιαφερομένους, οι οποίοι μου έδωσαν την άποψή τους, αλλά να σας πω τι με κέντρισε για να ξαναδώ το θέμα του ηλεκτρονικού τσιγάρου. Με κέντρισε το γεγονός ότι το έχει απαγορεύσει η Τουρκία. Και άρχισα να διερωτώμαι η Τουρκία γιατί απαγόρευσε το ηλεκτρονικό τσιγάρο; Βεβαίως, η απάντηση είναι ότι απαγόρευσε το ηλεκτρονικό τσιγάρο; Βεβαίως, η απάντηση είναι ότι απαγόρευσε το ηλεκτρονικό τσιγάρο διότι πρέπει να λανσάρει τον καπνό. Άρα, εξ αντιδιαστολής κάτι γίνεται με το ηλεκτρονικό τσιγάρο και το κάπνισμα.

(Στο σημείο αυτό, κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομίλιας του κυρίου Βουλευτή)

Άρα, λοιπόν, θα παρακαλούσα πάρα πολύ μια που εγώ ίδιος το έθεσα να ξαναϋπάρξει ένας γόνιμος προβληματισμός σχετικά με το αν θα πρέπει να επιτραπεί το ηλεκτρονικό τσιγάρο υπό προϋποθέσεις. Δηλαδή, δεν μπορεί να διαφημίζεται ως μία θεραπεία για το κάπνισμα διότι δεν πρόκειται για θεραπεία, διότι αυτό λέει ο Π.Ο.Υ.. Ο Π.Ο.Υ. λέει -διότι τον παρεμπήνεσα και εγώ- όχι απαγόρευση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Σας παρακαλώ, κύριε Ροντούλη, τελειώνετε.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Να πάρω και λίγα λεπτά από τη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ορίστε, θα σας δώσω δύο λεπτά για να ολοκληρώσετε.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Άρα, θα πρέπει υπό προϋποθέσεις να δούμε το εξής:

Επιτρέπεται -και θα σας πω και ένα άλλο επιχείρημα- το ηλεκτρονικό τσιγάρο, υπό την προϋπόθεση ότι δεν διαφημίζεται ως θεραπεία -διότι αυτό λέει ο Π.Ο.Υ.- και υπό την προϋπόθεση ότι το φύτρο -γιατί εγώ το έπιασα στα χέρια μου και το είδα- δεν θα περιέχει νικοτίνη. Όταν όμως πούμε «ναι, επιτρέπεται», φεύγουμε εντελώς από την κατηγορία του καπνίσματος, των παραγώγων καπνού κ.λπ., διότι το παραχθέν από ένα ηλεκτρονικό τσιγάρο, είναι ατμός, δεν είναι καπνός. Άρα, λοιπόν, θα πρέπει να το ξαναδούμε, να το επιτρέψουμε υπό αυστηρές προϋποθέσεις. Γιατί; Διότι -προσέξτε τι θα γίνει τώρα- θα υπάρχει ένα «πογκρόμ» κατά των καπνιστών. Και ξέρετε τι θα γίνει τώρα;

Κάτω στη Θεσσαλία λέμε «τα σπίτια θα γίνουν μπουχαρί», δηλαδή, θα αρχίσουν όλοι να καπνίζουν μέσα στα σπίτια. Το πρόβλημα θα φύγει από τα καταστήματα και θα έρθει μέσα στα σπίτια. Δηλαδή τα παιδιά θα γίνουν παθητικοί καπνιστές σε μεγαλύτερη ακόμη κλίμακα.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Τα παιδιά τώρα βγάζουν στο μπαλκόνι τους γονείς.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Εντάξει, κύριε Πρόεδρε, όσοι θέλουν βγαίνουν.

Άρα, θα πρέπει να δούμε μια εναλλακτική διέξοδο. Κύριοι συνάδελφοι, μίλησα και με γιατρούς και ξέρετε τι μου είπαν; Ρώτησα: «Γιατί ένας καπνίζει; Τι είναι αυτό που εκείνη τη στιγμή τον ωθεί να ανάψει τσιγάρο;». Και μου λέει «έίναι νευροφυτικό, η κίνηση είναι που οδηγεί στο τσιγάρο». Άρα, λοιπόν, εγώ θέλω ο άλλος να κάνει την κίνηση με ηλεκτρονικό τσιγάρο, με ψεύτικο πράγμα, παιχνίδι δηλαδή.

Μια που έθεσα το θέμα και μια, κύριε Υφυπουργέ, που μπορεί να έκανα λάθος -και αυτό μπορεί να είναι μια εναλλακτική- θα παρακαλούσα πολύ να το ξαναδούμε αυτό το θέμα, προκειμένου να μην υπάρχει απαγόρευση, αλλά να επιτρέπεται υπό τις προϋποθέσεις της παραγράφου 2 -θα τα πούμε και αύριο αναλυτικά- συν το ότι το φίλτρο δεν πρέπει να περιέχει νικοτίνη.

Εμείς θα υπερψηφίσουμε τις διατάξεις του νομοσχεδίου, διότι θεωρούμε ότι κινείται σε σωστή κατεύθυνση. Και όχι μόνο αυτό, θεωρούμε ότι επιτέλους θα υπάρξει και η βούληση από την πολιτική ηγεσία να εφαρμοστούν οι προβλέψεις του νόμου.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Λ.Α.Ο.Σ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστούμε τον κ. Ροντούλη. Για λογαριασμό των καπνιστών σας χάρισα τρία λεπτά.

Το λόγο έχει ο κ. Αυγενάκης.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κρίνω ότι η παρούσα συζήτηση είναι πολύ σημαντική, καθώς άπτεται ενός πολύ σημαντικού ζητήματος της δημόσιας υγείας και δη της υγείας των νέων. Είμαι σίγουρος ότι όλοι σ' αυτήν την Αίθουσα συμφωνούμε για τις πολύ επιβλαβείς συνέπειες που έχει, τόσο το κάπνισμα, όσο και το αλκοόλ στους ανήλικους. Το υπαγορεύει άλλωστε και η κοινή λογική. Πέραν τούτου όμως, το θέμα είναι τι κάνουμε γι' αυτό, τι κάνουμε για να αποτρέψουμε τους νέους και τους πολίτες της χώρας μας από τη χρήση επιβλαβών προϊόντων, με ποιο τρόπο θα καταφέρουμε να μείνουν μακριά από το τσιγάρο και το ποτό. Σίγουρα η σωστή διαπαιδαγώγηση και η πλήρης εννημέρωση από το οικογενειακό περιβάλλον αποτελεί το κλειδί και τη βάση για την προστασία της υγείας των ανηλίκων. Όμως, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι πολλές φορές και το κοινωνικό περιβάλλον των παιδιών ασκεί τεράστια επιπροσή. Είναι δεδομένο ότι η απουσία ρυθμιστικού πλαισίου επέτρεψε τη διάδοση του καπνίσματος και της υπερβολικής καμμιά φορά κατανάλωσης αλκοόλ από τους νέους και τις νέες. Δυστυχώς όλοι μας γνωρίζουμε ότι στη δίνη του αλκοόλ βυθίζονται καθημερινά ολοένα και περισσότεροι ανήλικοι και ότι το κάπνισμα αποτελεί για ολοένα και περισσότερα παιδιά μια καθημερινή συνήθεια.

Παρά -και πρέπει να αναγνωρίσουμε αυτήν τη θλιβερή πραγματικότητα- τους ελέγχους της Αστυνομίας και τις σύγχρονες μεθόδους ελέγχου, ολοένα και περισσότεροι ενήλικοι φάίνεται πως καταναλώνουν αλόγιστα αλκοόλ. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι ο έλεγχος είναι απαραίτητος, καθώς στην κατανάλωση αλκοόλ οφείλονται και πολλά τροχαία ατυχήματα.

Όλοι γνωρίζουμε ότι τόσο το κάπνισμα, όσο και το αλκοόλ, αποτελούν ισχυρές εξαρτήσεις, αλλά και συχνά προπομπό για την κατανάλωση και τη χρήση των άλλων ουσιών πολύ πιο επιβλαβών.

Δυστυχώς, κύριοι συνάδελφοι, είμαστε οι αρνητικοί πρωταρχητές στην Ευρώπη στο κάπνισμα ανηλίκων. Μάλιστα, το κάπνισμα τείνει να διαδοθεί ως πρώτη ευχάριστη ενασχόληση ακόμη και στα παιδιά του δημοτικού. Ναι, καλά ακούσατε στα παιδιά του δημοτικού.

Σύμφωνα με έρευνες στην Ελλάδα, ένα στα τρία παιδιά ηλι-

κίας δεκαοκτώ ετών είναι συστηματικός καπνιστής, ενώ το 15% των δεκάχρονων και το 45% των δεκατετράχρονων δηλώνει ότι έχει δοκιμάσει τσιγάρο έστω και μια φορά. Τα στοιχεία είναι τρομακτικά.

Προσωπικά είμαι πεπεισμένος ότι ο έλεγχος της πώλησης των προϊόντων καπνού και των προϊόντων αλκοόλ αποτελεί κοινωνική αναγκαιότητα. Η προστασία των ανηλίκων από το κάπνισμα και το αλκοόλ είναι μεν υπόθεση του οικογενειακού περιβάλλοντος, αλλά και ευθύνη της πολιτείας και του ίδιου του Υπουργείου Υγείας. Ταυτόχρονα αποτελεί στόχο αρκετών εθελοντικών οργανώσεων, των λεγόμενων μη κυβερνητικών οργανώσεων που λειτουργούν στη χώρα μας. Γνώμη μου -και επιτρέψει μου να έχω μεγάλη εμπειρία και συμμετοχή σε εθελοντικές οργανώσεις- είναι ότι και οι οργανώσεις αυτές έχουν παίξει και μπορούν να παίξουν σημαντικό ρόλο στην ενημέρωση και στην ευαισθητοποίηση των νέων, μέσα από μια σειρά δράσεων. Αυτές οι δράσεις και η βαθιά πίστη στο στόχο τους είναι που ενισχύει και αναζωογονεί τις εθελοντικές οργανώσεις και όχι η εύνοια του όποιου Υπουργείου ή της όποιας κρατικής υπηρεσίας. Και πιστέψετε με, τέτοιες υπάρχουν πολλές και μάλιστα σημαντικές στη χώρα μας.

Η συζήτηση για το παρόν νομοσχέδιο έρχεται να φέρει στο φως, με τον πιο έκδηλο τρόπο, ένα ζήτημα για το οποίο κρυβόμαστε ως σήμερα πίσω από το δάκτυλο μας, του καπνίσματος και του ποτού. Δηλαδή, ο εθισμός των νέων και των παιδιών σε τέτοιες ουσίες είναι πλέον γεγονός. Βεβαίως πολλά σημαντικά βήματα έχουν γίνει μέχρι σήμερα. Παρά τις αμφισβητήσεις, έχουμε καταφέρει αρκετά με τις πρωτοβουλίες και των προηγούμενων κυβερνήσεων, να απαγορεύουμε τις διαφημίσεις των προϊόντων καπνού στην τηλεόραση, στα έντυπα μέσα, στο ραδιόφωνο και στο διαδίκτυο. Καταφέραμε επίσης, παρά τις αντιδράσεις, να υπάρχουν ξεχωριστοί χώροι για καπνίζοντες και μη καπνίζοντες σε χώρους εστίασης. Οι διαπιστώσεις αυτές, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ενδεικτικές ότι μπορούμε να συνεργαστούμε. Ναι, οι πολιτικές μπορούν να έχουν συνέχεια και όλοι μας, απαλλαγμένοι από τις κομματικές παρωπίδες, μπορούμε να εργαστούμε από κοινού για το καλό του τόπου, για το καλό των πολιτών, για το καλό των νέων και ένα παραπάνω των παιδιών. Είμαι σίγουρος ότι αυτός είναι ο στόχος όλων μας μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα το Υπουργείο Υγείας με θάρρος τολμά και συγκρόνεται με οικονομικά συμφέροντα μεγάλων διεθνών εταιρειών, απαγορεύοντας την πώληση προϊόντων του καπνού σε ανήλικους, περιορίζοντας, δηλαδή, πελατεία και μάλιστα εύκολη πελατεία.

Στο σημείο αυτό επιτρέψετε μου να επισημάνω μερικά σημεία του νομοσχεδίου που κατά τη γνώμη μου είναι σημαντικά. Προηγουμένως όμως θέλω να σημειώσω ότι το σχέδιο νόμου αποτελείται από 24 άρθρα και περιλαμβάνει δυο κεφάλαια. Το πρώτο αποτελείται από τα άρθρα 1 έως και 6 και περιλαμβάνει τις ρυθμίσεις για την προστασία των ανηλίκων από τον καπνό και το αλκοόλ, ενώ στο δεύτερο κεφάλαιο στα άρθρα 7 έως 26 υπάρχουν οι λοιπές διατάξεις που ρυθμίζουν μια σειρά ζητημάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου.

Τα ζητήματα που θέλω να αναδείξω στην παρούσα τοποθετήση μου αφορούν στις διατάξεις του πρώτου κεφαλαίου. Σημαντική καινοτομία του σχεδίου νόμου αποτελεί τη θέσπιση δυο νέων φορέων για την προστασία και τον έλεγχο για την κατανάλωση προϊόντων καπνού και αλκοόλ. Ειδικότερα: συστήνεται στο Υπουργείο Υγείας ειδική υπηρεσία προστασίας ανηλίκων από τον καπνό και το αλκοόλ, η οποία καθίσταται ως η καθ' ύλη αρμόδια υπηρεσία για την προστασία των ανηλίκων. Ειδική υπηρεσία θα αναπτύσσει την εθνική έρευνα και θα συντονίζει τα ερευνητικά προγράμματα στον τομέα ελέγχου του καπνού και του αλκοόλ. Θα πρωθεί, θα ενθαρρύνει και θα αναπτύσσει την έρευνα, αναφορικά με τους παράγοντες και τις συνέπειες της κατανάλωσης καπνού και αλκοόλ, θα εκπαιδεύει όσους εμπλέκονται σε δραστηριότητες ελέγχου του καπνού και του αλκοόλ και βεβαίως θα καθιερώσει συνεργασία με το Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων, ένα εθνικό σύστημα επιδημιολογικής παρακολούθησης της κατανάλωσης καπνού και αλκοόλ,

ενώ θα συγκροτεί και θα επικαιροποιεί βάσεις δεδομένων σχετικές με τη νομοθεσία και τους κανονιστικούς ελέγχους και θα συνεργάζεται με τα αρμόδια όργανα άλλων χωρών με σχετική δράση. Ταυτόχρονα συστήνεται και το ειδικό τμήμα επιθεωρητών υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας, το οποίο θα είναι επιφορτισμένο με το έργο της διεξαγωγής ελέγχων και θα μεριμνά για την εφαρμογή νομικού πλαισίου. Αξίζει επίσης ότι για επισημάνων ότι με τις ρυθμίσεις του συγκεκριμένου νομοσχεδίου απαγορεύεται πλήρως από 1.1.2010 το κάπνισμα και η κατανάλωση προϊόντων καπνού σ' όλους τους δημόσιους, ιδιωτικούς χώρους, κλειστούς ή στεγασμένους που χρησιμοποιούνται για την παροχή εργασίας, σ' όλα τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος στους παντός είδους κλειστούς χώρους αναμονής, σ' όλους τους χώρους των αεροδρομίων, στα μέσα μεταφοράς και επιβατικών σταθμών λεωφορείων και στα παντός είδους κυλικέα και μέσα μαζικής μεταφοράς συμπεριλαμβανομένων και των ταξί και των αγοραίων, όπου ακόμη υπάρχουν και λειτουργούν.

Εξίσου στημαντική ρύθμιση είναι η απαγόρευση εισόδου και παραμονής ανηλίκων στα κέντρα διασκέδασης και αμιγή μπαρ καθώς και η κατανάλωση αλκοολούχων ποτών σ' όλα τα δημόσια κέντρα.

Κυρίες και κύριοι, πιθανόν σε κάποιο από τα συγκεκριμένα άρθρα του παρόντος σχεδίου νόμου να υπάρχουν αντιδράσεις κυρίων από καπνιστές και επαγγελματίες. Πρέπει όμως να κατανοήσουμε όλοι ότι οι συγκεκριμένες διατάξεις αποσκοπούν κατά βάση στην προστασία της δημόσιας υγείας και ιδιαίτερα της υγείας των παιδιών μας από τους κινδύνους του καπνού και του αλκοόλ αλλά και πολλών άλλων θανατηφόρων απυχημάτων που είναι συνεπακόλουθα του εθισμού από τέτοιες ουσίες. Είναι δεδομένο άλλωστε ότι ο σεβασμός των δικαιωμάτων του καπνιστή δεν συνεπάγεται καταπάτηση των δικαιωμάτων του μη καπνιστή. Άλλωστε, κύριοι συνάδελφοι, σ' όλα τα δημοκρατικά καθεστώτα η ελευθερία του κάθε πολίτη σταματά εκεί όπου ξεκινά η ελευθερία του άλλου.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σάμα, κυρίως για τους Αρκάδες παρόντες, ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν την συνεδρίαση αφού πρώτα έναντιθηκαν στους χώρους του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων πενήντα έξι μαθητές και μαθήτριες και δύο συνδοί-καθηγητές από το 2ο Γενικό Λύκειο Τρίπολης.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Ο κ. Σγουριδής έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρ'όλο που το συζητούμενο νομοσχέδιο δεν ενσωματώνει απόφια την οδηγία του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για την απαγόρευση του καπνίσματος, παρ'όλο που ελαστικοποιεί ή αυστηροποιεί κάποιες διατάξεις της ίδης υπάρχουσας νομοθεσίας, παρ'όλο του ότι προσθέτει μόνο δυο νέες περιπτώσεις, εμείς θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο αυτό επί της αρχής και κυρίως τα πρώτα έξι άρθρα γιατί θεωρούμε ότι θα πρέπει να συμβάλουμε δύο μας απέναντι σ' αυτήν τη μάστιγα, θα έλεγα, του καπνίσματος ειδικά της νέας γενιάς και της μάστιγας η οποία αυτήν τη στιγμή έχει επιπέσει στους νέους μας με το θέμα του αλκοολισμού.

Όμως θέλω να κάνω μια πιο ελεύθερη προσέγγιση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, της θετικής μου ψήφου. Η εκστρατεία κατά του καπνίσματος με το σλόγκαν «το κάπνισμα βλάπτει σοβαρά την υγεία» δεν μείωσε όσο θα θέλαμε το κάπνισμα και τους καπνιστές. Θα έλεγα μάλλον ότι προσέθεσε νέους καπνιστές στους παλιούς. Ελάχιστοι προχώρησαν στην απεξάρτηση από το κάπνισμα.

Αντιθέτως η αντικαπνιστική εκστρατεία οδήγησε σε μια αντικαπνική εκστρατεία, όπως είπε και ο εισηγητής μας. Και φτάσαμε στο σημείο η Ευρωπαϊκή Ένωση να χρησιμοποιήσει ως πάτημα την αντικαπνιστική εκστρατεία για να μειώσει τις επιδοτήσεις του καπνού. Ξέρουμε πάρα πολύ καλά ότι από το 2009 και μετά θα μειωθεί κατά 30% η επιδότηση που δίνεται στα

ελληνικά καπνά.

Έτσι θα έχουμε αφ'ενός την εξαφάνιση ποικιλίων όπως είναι ο μπασμάς, εξαιρετικές ποικιλίες, οι οποίες θα έλεγα ότι δεν έχουν και τόσο νικοτίνη όσο έχουν άλλες ποικιλίες. Αντιθέτως οι εισαγωγές στις καπνοβιομηχανίες από την Τουρκία ή από άλλες χώρες θα αυξηθεί.

Θα μου πείτε γιατί τα επισημάνων γιατί οι απαγορεύσεις πολλές φορές δεν οδηγούν στα επιθυμητά αποτελέσματα. Η δράση φέρνει αντίδραση. Και ο εγωισμός που αναπτύσσεται σ' όλες τις πλευρές οδηγεί σε φανατισμούς. Οι απαγορεύσεις σε πολλές περιπτώσεις στρεβλώνουν την αγορά αλλά και τις συμπεριφορές. Η ποτοσαπαγόρευση οδήγησε κυρίως στη μαύρη αγορά και στη δημιουργία, αν θέλετε, λαθρεμπορίας των ποτών. Άλλωστε το σπάνιο, το ιδιαίτερο και το απαγορευμένο είναι γλυκό και πληρώνεται ακριβά.

Όμως θέλω να επισημάνω και το εξής: Η απαγόρευση του καπνίσματος στα αεροπλάνα, στα αεροδρόμια, στο μετρό, στα υπεραστικά και αστικά λεωφορεία, στα πολυκαταστήματα πραγματικά είχε θετικά αποτελέσματα. Λειτουργήσεις. Και δεν λειτούργησε τόσο γιατί αυτοί οι χώροι επιβλέπονται. Λειτουργήσεις περισσότερο γιατί αυτοί οι χώροι εμπνέουν, αν θέλετε, να μην καπνίσεις. Το περιβάλλον μαζί με την απαγόρευση λειτουργεί θετικά. Εγώ δεν είδα κυκλοφορώντας με το μετρό ή με τα αστικά λεωφορεία ή με τα τρόλεϊ ή και με τα υπεραστικά πολλές φορές να καπνίζει κάποιος μέσα. Δεν πάω στα αεροπλάνα που είναι κάποια ιδιαίτερη περίπτωση. Αυτό σημαίνει ότι το περιβάλλον πολλές φορές λειτουργεί θετικά μαζί με την απαγόρευση.

Αυτό όμως θα έλεγα ότι ισχύει κατά 90%. Και το παράδειγμα που θα αναφέρω είναι παράδειγμα μέσα από τη Βουλή. Μέσα στην Αίθουσα της Ολομέλειας κατορθώσαμε να μην καπνίζει κανένας από τους συναδέλφους Βουλευτές. Δεν έγινε το ίδιο και στις αίθουσες των επιτροπών όπου εκεί καπνίζουν. Αυτό σημαίνει ότι ο συνδυασμός περιβάλλον μαζί με την απαγόρευση πρέπει να έχει και το στοιχείο της μερικής επιβλέψης. Θα έλεγα ότι όπως βάλαμε κόφτες για τα κινητά τηλέφωνα μέσα στην Αίθουσα της Βουλής, θα μπορούσαμε να βάλουμε και ανιχνευτές καπνού μέσα στις αίθουσες των επιτροπών της Βουλής. Αυτομάτως ο βόμβος που θα ακουγόταν θα δημιουργούσε την απαγόρευση.

Θα πω ας προς το κομμάτι του καπνίσματος και το εξής: Το δικαίωμα του μη καπνιστή ως θέμα υγείας είναι ιερό και θα πρέπει να το σεβαστεί ο καπνιστής. Εξ αυτού του λόγου οι διατάξεις για την απαγόρευση του καπνίσματος σε δημόσιους χώρους είναι θετικές.

Ερχομαι στο θέμα του οινοπνεύματος και της κατανάλωσης αλκοολούχων ποτών. Στην Ελλάδα πότες έχουμε. Οι Έλληνες είναι από τους λαούς που πίνουν. Αλκοολικούς δεν έχουμε. Πραγματικά δείτε ποιος είναι ο βαθμός αλκοολισμού που υπάρχει στις χώρες της Βόρειας Ευρώπης και δείτε ποιος είναι ο βαθμός αλκοολισμού στην Ελλάδα. Δείτε στη γειτονική μας Ιταλία. Εμείς δεν έχουμε αλκοολισμό. Και όσοι εθίζονται στα ποτά και οδηγούνται στον αλκοολισμό είναι αυτοί οι οποίοι καταναλώνουν σκληρά ποτά. Ουσίκι, όχι κρασί και μπύρα.

Θα έλεγα λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, το εξής ως πρόταση: Ο φόρος προστιθέμενης αξίας στο κρασί και στην μπύρα να πάει στο ελάχιστο. Και να μην είναι στο επίπεδο που είναι στο ουσίκι, τη βότκα και τα άλλα σκληρά. Αυτό είναι ένα στοιχείο που θα δημιουργήσει έναν ανταγωνισμό.

Παράλληλα οι διατάξεις αυτές παρ'όλο που είναι αναγκαίες θα εξανεμιστούν σε τραγελαφικές καταστάσεις. Και θα σας εξηγήσω το εξής: Λέτε ότι απαγορεύεται η είσοδος παραμονής σε κέντρα διασκέδασης, αμιγή μπαρ, των νέων ανθρώπων μέχρι ηλικίας δεκαοκτώ ετών. Η απαγόρευση αυτή σ' αυτά τα μέρη θα είναι και απαγόρευση για κάθε μορφής απασχόληση: Δηλαδή, αν κάποιος έχει τελειώσει το γυμνάσιο και δεν πάει στο λύκειο δεν μπορεί να δουλέψει σε έναν απ' αυτούς τους χώρους; Θα πρέπει να υπάρχει ειδική άδεια γι' αυτόν; Δεν θα πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη; Δεν υπάρχουν νέοι που θέλουν να δουλέψουν ως ντισκ τζόκεϊ, ως μπάρμαν, ως σερβιτόροι, ως καθαρίστριες σ' αυτήν την ηλικία;

Πώς θα εξασφαλίσετε σ' αυτούς τους ανθρώπους το δικαιώμα να εργαστούν. Δηλαδή ο εργοδότης θα πρέπει να τους έχει δηλωμένους. Αυτή η πρόβλεψη πώς υπάρχει; Παράλληλα εάν κάποιος πατέρας στείλει την Κυριακή το μεσημέρι το γιό του, που είναι ηλικίας δεκαπέντε χρονών να πάρει δύο μπίρες από το γαλατάδικο της γωνίας, θα πρέπει να έχει έγγραφη άδεια; Γι' αυτό σας είπα ότι πολλές φορές τέτοιες διατάξεις θα οδηγήσουν σε τραγελαφικές περιπτώσεις.

Θα έλεγα ότι είναι στη σωστή κατεύθυνση, γι' αυτό και εμείς το ψηφίζουμε, αλλά πρέπει να υπάρχει και πρόβλεψη για τα ίδιατερα. Παράλληλα το νομοσχέδιο αυτό έχει και μια σειρά άλλων διατάξεων για τα θέματα των φαρμακείων, έχει εξελιχθεί σ' ένα πολυνομοσχέδιο, αλλά θα τοποθετηθώ αύριο επ' αυτών κατά τη συζήτηση επί των άρθρων.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Γεωργιάδης.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακούγοντας με πολύ μεγάλη προσοχή την τοποθέτηση του συναδέλφου από το Κ.Κ.Ε., όπου επεσήμανε την πολιτική και κοινωνική διάσταση του καπνίσματος θέλω να υπερθεματίσω λέγοντας ότι βεβαίως για το κάπνισμα ευθύνεται η Συνθήκη του Μάστριχτ, ο ευρωμονόδορμος, η εισβολή των Αμερικανών στο Ιράκ και ο παγκόσμιος καπιταλισμός! Υπό την έννοια αυτή αν δεν λύσετε αυτά τα κεφαλαιώδη ζητήματα, κύριε Υπουργέ, προφανώς δεν θα μπορέσετε να πειριορίσετε το κάπνισμα όπως το πέτυχαν στην τέως Σοβιετική Ένωση, όπου είχαν θρυλικές αντικαπνιστικές μορφές, όπως ο Ιωσήφ Στάλιν ο οποίος ως γνωστόν ουδέποτε έβαλε καπνό στο σώμα του και όσους έβλεπε να καπνίζουν τους έστελνε στα γκούλαγκ, και σ' άλλα μέτρα όχι καταστατικού χαρακτήρα. Να επισημάνω δε και μια άλλη βαρυσήμαντη δήλωση από συνάδελφο του Κ.Κ.Ε. ότι «η απαγόρευση του καπνίσματος είναι ο φερετζές του φαστρα».

Δεν ξέρω, κύριε Υπουργέ, εάν γνωρίζετε αυτήν τη δήλωση. Είναι της εριτίμου συναδέλφου της κ. Λιάνας Κανέλλη. Δεν ξέρω εάν αισθάνεστε «φασίστας» με φερετζέ, αλλά σας δηλώνω ότι η δήλωση είναι ότι «η απαγόρευση του καπνίσματος είναι ο φερετζές του φασίστα».

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ζ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ)

Επειδή, λοιπόν, στην Ελλάδα έχουμε συνηθίσει να λέμε ο καθένας ό,τι μας κατεβαίνει στο κεφάλι, ας πάμε λίγο στην ουσία. Είναι σωστό αυτό που φέρνετε και μπράβο που το φέρατε και θα έπρεπε να έλθει και νωρίτερα. Και ακούω συνέχεια –το άκουσα προηγούμενα και από το συνάδελφο κ. Σγουρίδη– ότι δεν φέρνει πάντα η καταστολή το επιθυμητό αποτέλεσμα. Αυτό είναι μια σωστή θέση, αλλά είναι η μισή θέση. Ενίστε η καταστολή φέρνει επιθυμητά αποτέλεσμα. Δεν είναι πάντα και εις πάσαν περίπτωση ότι η καταστολή δεν φέρνει επιθυμητά αποτέλεσμα. Γιατί το ακούσαμε χθες, κύριε Υπουργέ, και από το συνάδελφό σας τον Υπουργό τον κ. Χατζηγάκη, ο οποίος σε πλήρη αντίθεση με τη δική σας σημερνή νομοθετική πρωτοβουλία, μας είπε ότι πρέπει να φύγουμε από την κοινωνία της πειθαρχίας και πρέπει να πάμε στην κοινωνία της ελευθερίας, του να χαϊδεύουμε και δεν πειράζει να γίνεται και κανένα έγκλημα, δεν χάλασε ο κόσμος και κάτι τέτοιο. Μάλιστα χρησιμοποίησε τρεις-τέσσερους διανοητές όπου ο ένας ήταν πιο ακροαριστός από τον άλλο για να τεκμηριώσει τη θέση του.

Για να έλθουμε τώρα στην ουσία είναι σωστό το μέτρο. Και πρέπει να σας πω ότι σε όσες χώρες έχει τύχει να επισκεφθώ όπου ισχύει εδώ και πολλά χρόνια, γιατί καθυστέρησαμε να το φέρουμε, έχει πάρα πολύ θετικά αποτέλεσμα.

Εγώ ο ίδιος έχω ζήσει, είχα επισκεφθεί πριν από τρία χρόνια την Αυστραλία με έναν πολύ καλό μου φίλο σε δεκαήμερη περιοδεία εκεί και ξέρετε ότι εκεί δεν μπορείς να καπνίσεις πουθενά -όταν λέμε πουθενά, πουθενά, μόνο έξω καπνίζεις, στο πεζοδρόμιο- με αποτέλεσμα αυτός ο φίλος μου ο οποίος κάπνιζε ενάμισι πακέτο την ημέρα, δέκα μέρες στην Αυστραλία έκανε οκτώ τσιγάρα.

Άρα, λοιπόν, έχουν ενίστε -και απαντώ κυρίως στο φίλο μου

τον Κυριακό τον Βελόπουλο- και αποτελέσματα τα κατασταλτικά μέτρα. Διότι εάν πάμε στη λογική ότι δικαίωμά μου είναι να καταστρέψω την υγεία μου, βλέπω ότι κάνει κακό το κάπνισμα, άρα αφήστε να καπνίσω, εάν πάμε, δηλαδή, στη λογική της αυτοβλάβης και του δικαιώματος στην αυτοβλάβη, τότε θα έπρεπε να το επεκτείνουμε και να πούμε ότι αφού θέλεις, κύριε, να καπνίζεις και να καταστρέψεις την υγεία σου, δεν θα έλθεις μετά να μου ζητάς χρήματα από το ασφαλιστικό ταμείο για να γίνεις καλά όταν θα πάθεις καρκίνο, γιατί εκεί θα σε πληρώνω σε γεώ.

Άρα, λοιπόν, είναι λογικό, είναι σωστό το μέτρο. Καθυστέρησε να έλθει. Καλώς το φέρατε και μπράβο σας.

Η μόνη ένσταση που έχω σ' όλο το νομοσχέδιο και το συζήτησα εδώ με το συνάδελφό μου τον κ. Βορίδη, που πάντοτε σ' αυτά είναι πιο πρωθυμένος, είναι ότι δεν έχω πειστεί γιατί υπάρχει αυτή η δέσμευση των εβδομήντα τετραγωνικών μέτρων όσον αφορά το κατάστημα που θέλει να έχει μόνο χρήστες και καπνιστές. Αυτό για μένα ίσως να μην είναι σωστό. Εάν κάποιος θέλει να φτιάξει ένα κατάστημα για καπνιστές και εκεί όποιος μπαίνει θα είναι καπνιστής -στην περίπτωση αυτή δεν υπάρχει η ένσταση του παθητικού καπνιστή- εκεί γιατί θα του απαγορεύσουμε; Ή απαγορεύστε το τελείως και πείτε ότι δεν επιτρέπω όπως ισχύει στην Αυστραλία και στη Νέα Υόρκη, όπου δεν υπάρχει κανένα κατάστημα για καπνιστές, οπότε λέτε ότι πάω στην απόλυτη καταστολή που είναι συζητήσιμο θέμα, εγώ έχω κάποιες ιδεολογικές αναφορές προς τα εκεί, αλλά αν αφήνετε το περιθώριο των εβδομήντα τετραγωνικών μέτρων, εκεί υπάρχει ένσταση. Γιατί εβδομήντα τετραγωνικά μέτρα και όχι εκατό και γιατί εκατό και όχι διακόσια τετραγωνικά μέτρα. Άμα ο άλλος θέλει να κάνει κατάστημα για καπνιστές και αν ο κόσμος πηγαίνει γιατί να μην το κάνει; Για ποιο λόγο να υπάρχει το όριο; Θέλω να ακούσω πάρα πολύ γιατί μπαίνει αυτό το όριο. Ή θα πείτε απαγορεύω παντελώς όπως κάνει ο Μπλουμπέργκ εκεί στη Νέα Υόρκη, που δεν επιτρέπει ούτε στα σπίτια να καπνίζουν πρέπει να βγεις έξω στο πεζοδρόμιο ή αφού λέτε ότι εγώ θα επιτρέπω κατάστημα αφήστε να κάνει ό,τι θέλει, αφού πλέον από εκεί και πέρα ο καθένας μπαίνει γνωρίζοντας που μπαίνει, γιατί μπαίνει, πώς πηγαίνει, πού πηγαίνει. Και το λέω αυτό γιατί μου αρέσει να έχουμε συνέπεια σ' αυτά που λέμε.

Επί της ουσίας είναι σωστό νομοσχέδιο, καλά κάνατε και το φέρατε, αντιλαμβανόμαστε ότι θέλει πολιτικό θάρρος για να έλθει διότι τα συμφέροντα πίσω από τον καπνό είναι τεράστια και αυτό εξηγεί γιατί το ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν έφερε τόσα χρόνια αυτό το νομοσχέδιο, γιατί άκουσα πολύ ωραία από τους συναδέλφους του ΠΑ.ΣΟ.Κ που είπαν ότι το θέλουν καλύτερο και πιο αυστηρό ...

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΕΡΛΕΠΕ-ΣΗΦΟΥΝΑΚΗ: Υπάρχει.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Αυτή η απαγόρευση δεν υπάρχει. Άκουσα τον εισιγητή σας τον κ. Νασιώκα, που το ήθελε πιο σκληρό και καλά το είπε. Άλλα κυβερνούσατε τόσα χρόνια. Γιατί δεν το κάνατε; Ποιος σας δέσμευε. Άρα, λοιπόν, είναι λίγο υποκριτικό το επιχείρημα. Ας το είχατε κάνεις, να πούμε σε σας το μπράβο. Δεν το είχατε κάνεις. Εκτός εάν είναι η παιδευτική επιδραση της Αντιπολιτεύσεως που σας φέρνει να γνωρίζετε αυτά τα θέματα.

Κλείνω λέγοντας, κύριε Υπουργέ, ότι είναι πολύ κακό το παράδειγμα ότι ένας διευθυντής του Ε.Σ.Υ. βγαίνει στα κανάλια με την πίπα καπνίζοντας λέγοντας ότι ο καπνός μου είναι μια χαρά, καλά κάνω και καπνίζω, έτσι γουστάρω και χειρότερα που δεν θέλω να τα αναφέρω.

Δεν μπορεί εσείς να φέρνετε ένα νομοσχέδιο εδώ και να λέτε αυτά τα σωστά που λέτε και ο διευθυντής σας που σας εκπροσωπεί στα κανάλια και λέγομας διευθυντής του Ε.Σ.Υ., είμαι σύμβουλος του Αβραμόπουλου, να βγαίνει με την πίπα και να λέει ότι το τσιγάρο και ο καπνός είναι μια χαρά. Δεν θα πάρετε μέτρα γι' αυτά; Ή φέρνουμε μόνο νομοσχέδια για να τα λέμε. Θα τα εφαρμόσει το Υπουργείο σας; Θα βγει οδηγία από το Υπουργείο σας γι' αυτό το θέμα; Θα ήθελα μια ειλικρινή και γενναία απάντηση σ' αυτό.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαῖτσης Αποστολάτος): Το λόγο έχει η συνάδελφος κ. Όλγα Κεφαλογιάννη.

ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βρισκόμαστε σήμερα εδώ για τη συζήτηση επί της αρχής του σχεδίου νόμου για την προστασία ανηλίκων από τον καπνό και τα αλκοολούχα ποτά και άλλες διατάξεις, ένα νομοθετικό εγχείρημα που φιλοδοξεί να καλύψει τα σημερινά ελλείμματα πολιτικής στην προστασία των νέων από τις συνέπειες του τσιγάρου και του αλκοόλ στην προστασία των μη καπνιζόντων από τους κινδύνους του παθητικού καπνίσματος, ένα εγχείρημα που αν μη τι άλλο δεν επιδέχεται άλλης αναβολής. Τη στιγμή που εξακούσιες πενήντα χιλιάδες καπνιστές και ογδόντα χιλιάδες παθητικού καπνιστές χάνουν τη ζωή τους στην Ευρώπη ετησίως, όταν το 42% των Ελλήνων δηλώνουν καπνιστές με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο στο 32%, όταν τρία στα τέσσερα παιδιά της χώρας μας είναι παθητικοί καπνιστές και ενώ οι επιστήμονες επισημαίνουν ότι για πάνω από το 80% των περιπτώσεων καρκίνου του πνεύμονα ευθύνεται το ενεργητικό και παθητικό κάπνισμα, η ελληνική πολιτεία δεν μπορεί να μείνει απαθής.

Χρειάζεται να προχωρά στη λήψη αυστηρότερων μέτρων για τον έλεγχο και περιορισμό του καπνίσματος. Να συμπληρώνει τα κενά από την ελλιπή εφαρμογή του προηγούμενου θεσμικού πλαισίου του 2002, το οποίο συστηματικά καταστρατηγείται.

Σήμερα οι καπνίζοντες εξακολουθούν να καπνίζουν ελεύθερα στην πλειοψηφία των δημόσιων χώρων, σε μέσα μεταφοράς, σε χώρους εργασίας, χωρίς να ισχύει παντού ο επιβεβλημένος διαχωρισμός. Και αυτό σε μια σύγχρονη κοινωνία δεν μπορεί παρά να αποτελεί καταπάτηση του δικαιώματος κάθε πολίτη στην προστασία της υγείας του.

Σήμερα οι ανήλικοι μπορούν ανεξέλεγκτα να αγοράζουν προϊόντα καπνού. Και αυτό είναι χωρίς υπερβολή ένδειξη αδράνειας σε ένα βαθμό και από τη δική μας πλευρά, από την πλευρά της πολιτείας.

Για την αντιμετώπιση αυτής της κατάστασης, η Κυβέρνηση με το παρόν σχέδιο νόμου απαγορεύει την πώληση προϊόντων καπνού σε ανηλίκους, τη διαφήμιση και πώληση προϊόντων καπνού στα δημόσια και ιδιωτικά σχολεία όλων των βαθμίδων και σε χώρους υπηρεσιών υγείας, την πώληση και κατανάλωση προϊόντων καπνού στα internet-café και σε κλειστούς χώρους άθλησης, την πώληση προϊόντων καπνού από αυτόματα μηχανήματα ή τη δωρεάν διανομή τους και την πώληση προϊόντων καπνού σε ανηλίκους.

Μαζί με την προστασία των εφήβων, το νομοσχέδιο μεριμνά για τα παραγκωνισμένα δίκαια των μη καπνιζόντων. Απαγορεύει το κάπνισμα σε όλους τους δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους εργασίας, εξαιρουμένων των ειδικά διαμορφωμένων χώρων για καπνιστές, καθώς και σε όλους τους χώρους αναμονής. Απαγορεύει το κάπνισμα σε όλους τους χώρους υγειονομικού ενδιαφέροντος, ιδίως στα καταστήματα παρασκευής και διάθεσης ποτών, φαγητών, γλυκισμάτων, γαλακτοκομικών, τα καταστήματα και τα κέντρα διασκέδασης, σε όλους τους σταθμούς και τα μέσα μαζικής μεταφοράς.

Για την αποφυγή παραβάσεων σε βάρος των μη καπνιζόντων προβλέπει τη δημιουργία ειδικών χώρων για τους καπνίζοντες στα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, αυστηρά διαχωρισμένων από τον υπόλοιπο χώρο, ενώ για τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος έως εβδομήντα τετραγωνικά μέτρα προβλέπει τη δυνατότητα αποκλειστικού χαρακτηρισμού, όπου θα περιλαμβάνεται και στην άδεια λειτουργίας του καταστήματος.

Παράλληλα, η Κυβέρνηση προνοεί για την προστασία των ανηλίκων, που, δυστυχώς, κατά την παγκόσμια τάση, καταναλώνουν αλκοόλ και στη χώρα μας σε όλο νεαρότερη ηλικία. Σύμφωνα με έρευνα επιστημονικού φορέα, το 17% των αγοριών και το 9% των κοριτσιών μεταξύ δεκαπέντε-είκοσι ετών καταναλώνουν αλκοόλ τουλάχιστον δέκα φορές το μήνα και αυτό αναμφίβολα είναι κάτι που πρέπει να μας προβληματίζει. Χρειάζεται έλεγχο και ρύθμιση. Αυτό επιχειρεί το παρόν σχέδιο νόμου και απαγορεύει όχι μόνον την κατανάλωση αλκοολούχων

πιτών από ανήλικους, κάτι που θεωρητικά ίσχυε μέχρι σήμερα, αλλά και την είσοδο, παραμονή και απασχόληση σε χώρους ψυχαγωγίας και διασκέδασης, όπου διατίθεται αλκοόλ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γνωρίζουμε ότι παρόμοια μέτρα έχουν προταθεί και στο παρελθόν, χωρίς ωστόσο να αποδώσουν τα αναμενόμενα.

Για την αποφυγή της μη τήρησης των προβλεπόμενων, το παρόν νομοσχέδιο πραγματοποιεί δύο σημαντικά θεσμικά βήματα:

Πρώτον, διαμορφώνει μηχανισμούς ελέγχου, την Ειδική Υπηρεσία Προστασίας Ανηλίκων από τον καπνό και το αλκοόλ, υπό την άμεση εποπτεία του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με κύριες αρμοδιότητες την προώθηση και ανάπτυξη της έρευνας και το συντονισμό προγραμμάτων σε εθνικό επίπεδο για τον έλεγχο του καπνού και του αλκοόλ, την επιμόρφωση και υποστήριξη των εμπλεκόμενων οργανισμών και φορέων σε δραστηριότητες ελέγχου του καπνού και του αλκοόλ, την παγκόσμια και περιφερειακή δικτύωση για την από κοινού αντιμετώπιση των προβλημάτων που απορρέουν από την κατανάλωση καπνού και αλκοόλ.

Στο πλαίσιο του Σώματος Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας, συστήνει τον Τομέα Ελέγχου καπνού και αλκοόλ, ο οποίος επιφορτίζεται με την εποπτεία της εφαρμογής του παρόντος νομοσχέδιου, καθώς και της κείμενης σχετικής εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας.

Δεύτερον, προσδιορίζει πιο αυστηρές κυρώσεις για τους παραβάτες του παρόντος νόμου. Επιβάλλει κατά περίπτωση υψηλά πρόστιμα, την προσωρινή ή ακόμη και οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας της επιχείρησης που παρανοεί. Δημιουργεί με άλλα λόγια, ισχυρά αντικίνητρα για τους δυνητικούς παραβάτες. Υπόσχεται πιο αποτελεσματικά τη συμμόρφωση όλων με το νέο νομικό πλαίσιο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε μια σύγχρονη και προοδευτική χώρα είναι δείγμα πολιτισμού να περιλαμβάνουν οι υγειονομικές πολιτικές κανονισμούς για την προστασία των μη καπνιζόντων παιδιών και εφήβων από πάσης φύσεως κινδύνους. Το ζήτημα είναι –και αυτό πρέπει να το εμπεδώσουμε όλοι– να γίνει κοινωνικό βίωμα ο σεβασμός στο συνάνθρωπο. Να μη θέλει ο ίδιος ο καπνιστής να καπνίζει δίπλα σε ένα μη καπνιζόντα ή κοντά σε παιδιά. Να είναι δεδομένο πως ο έμπορος δεν θα πουλήσει προϊόντα καπνού ή αλκοολούχα ποτά σε ανήλικους. Για να συμβεί αυτό, χρειάζεται κάτι συμπληρωματικό, της πολύ σημαντικής νομικής προσέγγισης, που επιχειρεί σήμερα με υπευθυνότητα και αίσθηση των κινδύνων το Υπουργείο Υγείας. Χρειάζεται η παιδεία που θα κάνει κάθε πολίτη έναν υπεύθυνο φορέα κοινωνικών υποχρεώσεων. Αυτό είναι κάτι για το οποίο η πολιτεία χρειάζεται συμμάχους. Χρειάζεται τη συστράτευση των πολιτών και της οικογένειας, των κοινωνικών φορέων, των Κομμάτων και των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

Ελπίδα μας, από την πλευρά της Κυβέρνησης, είναι η συστράτευση αυτή να γίνει πραγματικότητα. Να καλλιεργήσει την ευθύνη καθενός απέναντι στην υγεία ως αδιαπραγμάτευτο δικαίωμα. Αυτή τη μέριμνα σήμερα δείχνουμε να την αναλαμβάνουμε. Δείχνουμε έμπρακτα με το παρόν σχέδιο νόμου ότι η προστασία της υγείας κάθε πολίτη ήταν και είναι σταθερή μέριμνα της υγειονομικής πολιτικής μας. Γ' αυτό και σας καλώ όλους να υπερψηφίσουμε το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Υγείας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαῖτσης Αποστολάτος): Ευχαριστώ πολύ την κ. Κεφαλογιάννη.

Ο κ. Κωνσταντίνος Γείτονας από το Π.Α.Σ.Ο.Κ. έχει το λόγο για επτά λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω, κατ' αρχάς, να πω στον κύριο Υπουργό να αποσύρει την τροπολογία για τον Ε.Ο.Φ..

Συζητούσατε το νομοσχέδιο τρεις μέρες στην επιτροπή. Φέρνετε τώρα μία τροπολογία, με την οποία αλλάζατε όλη τη δομή της διοικητικής πυραμίδας στον Ε.Ο.Φ., χωρίς να είναι ένα επεξγόνο θέμα, κύριε Υπουργέ. Απορώ πώς νομιθετεί αυτή η Κυβέρ-

νηση. Ειλικρινά δεν το καταλαβαίνω. Ποιος είναι ο λόγος; Τι θέλετε να αποφύγετε; Τη συζήτηση; Το διάλογο; Τι κρύβετε; Θέλετε επί της ουσίας να χειραγωγήσετε ουσιαστικά μέσα απ' αυτές τις αλλαγές του Ε.Ο.Φ. Εγώ νομίζω πως πρέπει να αποσύρετε την τροπολογία και να έρθει κανονικά σε νομοσχέδιο. Να συζητηθεί διεξοδικά. Να ακούσουμε τις απόψεις των φορέων. Δεν είναι ο Ε.Ο.Φ. ένας οποιοσδήποτε οργανισμός. Έχει σχέση με τη δημόσια υγεία, έχει σχέση με το φάρμακο, το σημαντικό δημόσιο αυτό αγαθό.

Παρακαλώ, λοιπόν. Κάνω έκκληση. Δεν υπάρχει τίποτα το επείγον, το οποίο επιβάλλει να αλλάξει η συγκρότηση της διοικητικής πυραμίδας μέσα σε μία μέρα. Αν ήταν τόσο επείγον, κύριε Υπουργέ, δυο χρόνια που είστε στο Υπουργείο, γιατί δεν το φέρατε;

Παρακαλώ, λοιπόν, και για λόγους κοινοβουλευτικής δεοντολογίας, αλλά και για λόγους ουσίας να αποσύρετε αυτήν την τροπολογία. Να τη φέρετε στο επόμενο νομοσχέδιο σας. Να συζητηθεί. Να γίνει διάλογος. Αυτή είναι η πρώτη μου παρατήρηση.

Η δεύτερη παρατήρηση, κύριε Υπουργέ –εκμεταλλεύματα την παρουσία σας εδώ– είναι η εξής: άκουσα για την υπογραφή της συλλογικής σύμβασης με την Ο.Ε.Ν.Γ.Ε., που συχνά σας λύνει όλα τα προβλήματα. Θα τη συζητήσουμε και θα τοποθετηθούμε επί της ουσίας όταν θα έρθει εδώ. Όμως, εγώ ας υποθέσω πως είναι έτσι όπως τα λέτε τα πράγματα. Πώς θα υλοποιηθεί αυτή η σύμβαση; Έχετε δει τον Προϋπολογισμό του 2009; Τον συζητούσαμε σήμερα στην Διαρκή Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων. Είδα τα στοιχεία για την υγεία. Οι δαπάνες για την υγεία είναι καθηλωμένες. Για νέες προσλήψεις και για εφημερίες τα κονδύλια είναι ανεπαρκέστατα. Ουσιαστικά δηλαδή απλώς κερδίζετε χρόνο. Θα έχουμε νέα επικοινωνιακή –θα έλεγα– πομφόλυγα, αν δεν διατεθούν κονδύλια. Δεν υπάρχουν δεσμευμένα κονδύλια, κύριε Υπουργέ, για να εφαρμοσθεί μια τέτοια σύμβαση. Αν τα έχετε κάπου γραμμένα, και δεν τα είδαμε πραγματικά να μας τα πείτε. Άλλως, θα ξαναγυρίσει το πρόβλημα, το κραχ στα νοσοκομεία, η αναταραχή που είδαμε, ως μπούμερανγκ. Εφ' όσον αθετήσετε πάλι τις υποσχέσεις. Άκουσα πάλι περί χιλιάδων προσλήψεων. Δεν υπάρχουν αυτά τα κονδύλια στον προϋπολογισμό. Ο δε κ. Αλογοσκούφης χθες, από το ECOFIN, μας είπε: Ξεχάστε τα αιτήματα, «μικρά τα περιθώρια αλλαγών» στον προϋπολογισμό.

Έρχομαι τώρα στο νομοσχέδιο. Συμφωνούμε, όπως ειπώθηκε από τον εισιτηρή μας, με τις ρυθμίσεις για το τσιγάρο και τα ποτά. Παρόλο που υπήρχε θεσμοθετημένο πλαίσιο και παρόλο που δεν εφαρμόστηκε, συμπληρώνετε αυτό το πλαίσιο. Δεκτό. Όμως και με αλλαγές μένουν ελλείμματα. Συμφωνώ με αυτά που είπε ο κ. Νασιώκας. Βασικά μένει το έλλειμμα της πρόληψης. Δεν πάνε καλά τα πράγματα στην Ελλάδα. Όλο και μικρότερες ηλικίες και κορίτσια μπαίνουν και στη χρήση του τσιγάρου και στη χρήση του αλκοόλ. Αυτό είναι πρόβλημα.

Εδώ πρέπει κάτι να κάνουμε. Είναι θέμα, λοιπόν, μιας πολιτικής αγωγής υγείας την οποία, κύριε Υπουργέ, θεωρώ ότι είναι προτεραιότητα και πρέπει να την έκεινήστε. Αγωγής υγείας ιδιαίτερα στα σχολεία.

Εγώ σας υπενθυμίζω ότι θα βρείτε μία διάταξη στον ν. 2519, το νόμο που είχα την τιμή να εισηγήθω και να ψηφιστεί από τη Βουλή, κύριε Υπουργέ, για τις υπηρεσίες, Σχολικής Υγείας. Δεν είναι υπηρεσίες τύπου του παλαιού «σχολιάτρου». Είναι πλήρεις υπηρεσίες με ευρύ επιστημονικό φάσμα που έχουν σχέση κυρίως με την πρόληψη σε θέματα υγείας. Οι διατάξεις αυτές είναι σε αδράνεια. Ήταν τότε συμφωνημένες με το Υπουργείο Παιδείας. Είναι καιρός να ξαναδούμε αυτό το θέμα. Γιατί δεν είναι μόνο τα θέματα του καπνίσματος ή του αλκοόλ. Είναι και άλλα ζητήματα όπου χρειάζεται να προωθήσουμε προγράμματα και δράσεις που έχουν σχέση με την πρόληψη. Όπως επί παραδείγματι το ζήτημα της παχυσαρκίας και άλλα, κύριε Υπουργέ.

Με τα έξι πρώτα άρθρα του νομοσχέδιου που ψηφίζουμε, ρυθμίζονται αυτά τα ζητήματα για την προστασία του πληθυσμού αλλά ιδιαίτερα των νέων ανθρώπων από τη χρήση προϊόντων καπνού και αλκοολούχων ποτών. Θέλω να σημειώσω και

για όσους μίλησαν για καθυστερήσεις, δύο πράγματα. Πρώτον, ότι το 2003, στα πλαίσια του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας υπεγράφη η σύμβαση για τον έλεγχο του καπνού και επιβάλλεται τώρα να προσαρμοστούμε. Δεύτερον, να πω, μιας και έκανε μια αναφορά ο εισιτηρής μας ο κ. Νασιώκας και στις συμμετοχές των Υπουργών σε όλη αυτήν την πορεία για την προσώμητη αντικαπνιστικής καμπάνιας και πολιτικής, ότι η Ευρώπη πραγματικά σε σχέση με την Αμερική άργησε να αντιδράσει.

Κύριε Νασιώκα είπατε για όλους μας αλλά ξεχάσατε να πείτε για τον εαυτό σας, γιατί εγώ έχω γνώση και δεν το κάνω ως αντίδωρο. Έχω γνώση πραγματικά ότι και το πιστεύατε αυτό το ζήτημα και το παλέψατε θετικά από τη θέση σας στην γηγεσία του Υπουργείου.

Εγώ, μιας και έγινε αναφορά στο όνομά μου, θέλω να θυμίσω, κάποιες λεπτομέρειες από αυτό το περίφημο συμβούλιο στο οποίο πραγματικά με την ψήφο μου, δηλαδή με την ψήφο της χώρας πάρθηκε η πρώτη απόφαση για την απαγόρευση της διαφήμισης προϊόντων καπνού. Ήταν μια δύσκολη απόφαση. Θυμίζω στους συναδέλφους ότι αυτό το συμβούλιο κράτησε μαζί με τις πριν και μετά διαβουλεύσεις περίπου 36 ώρες, ξενυχτήσαμε. Έγιναν σ' όλη τη διάρκεια διαβουλεύσεις όλων των Υπουργών, επανειλημμένα με τους πρωθυπουργούς. Το πρόβλημα πλειοψηφίας δημιουργήθηκε γιατί ο Κόλ τότε καγκελάριος της Γερμανίας, παρενέβη και άλλαξε την άποψη της Ισπανίας. Έτσι, έγινε καθοριστική η ψήφος της Ελλάδας αφού γύρισε σε η Ισπανία. Υπήρχαν τεράστια συμφέροντα που πίεζαν είχαν σχέση με τις καπνοβιομηχανίες στη Γερμανία και με το γκράν πρι στην Αγγλία, που το στήριζαν οι καπνοβιομηχανίες. Ήταν ένα δύσκολο θέμα. Άρα, γύρω από τον καπνό υπήρχαν υπάρχουν και θα υπάρχουν συμφέροντα τεράστια. Όσον αφορά την πολιτική μας, τότε στη χώρα επικρίθηκε έντονα από πολλούς κύκλους. Λυπάμαι που σ' αυτές τις αντιδράσεις πήραν μέρος και συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας. Μετά ομολόγησαν από αυτό το Βήμα ότι έκαναν λάθος τότε που με χτυπούσαν γιατί ψήφισα αυτή την Οδηγία. Έγινε μια συστηματική προσπάθεια τότε παραπλάνησης των καπνοπαραγωγών.

Θέλω να θυμίσω ότι μαζί με την ψήφο μας τότε, σε συνεννόηση και με το Υπουργείο Εξωτερικών και με το Υπουργείο Γεωργίας, κατέτηθη η αντίστοιχη δήλωση που έκαθαντες το θέμα. Η Ελλάδα δήλωσε ρητά ότι η ψήφος δεν έχει καμία σχέση με την πολιτική και τις θέσεις μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τον καπνό. Θέσεις που δεν αλλάζουν αν μάλιστα, θυμάμαι κατά τι είχαμε γράψει: Όσο η Ευρώπη θα είναι ελειμματική στον καπνό –διότι εισάγει καπνό η Ευρώπη– θα πρέπει να συνεχισθούν οι πολιτικές και δράσεις των επιδοτήσεων κ.λπ.. Έτσι φτάσαμε και μέχρι το 2013.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με δύο επιπλέον κουβέντες. Δεν θα πω σήμερα τίποτε άλλο για τα άρθρα. Επισημάνω μόνο πως υπάρχουν κάποιες νομοτεχνικές παρατηρήσεις της Διεύθυνσης Επιστημονικών Μελετών της Βουλής, να τις δείτε, κύριοι Υπουργοί μέχρι να φτάσουμε στα άρθρα.

Πέρα από τα έξι άρθρα υπάρχουν και «οι λοιπές διατάξεις», όπου εκεί συνήθως κρύβονται πολλά! Εδώ πρόκειται για αποσπασματικές διατάξεις, με εξυπηρετήσεις και κυρίως αλλά και διατάξεις που καλύπτουν παλινωδίες της Κυβέρνησης, διατάξεις με βάση το της Κυβέρνησης ράβδες-ξήλων. Θα αναφερθούμε αύριο σε αυτά. Στο άρθρο που έχει σχέση με το «ΜΗΤΕΡΑ», θα πούμε περισσότερα αύριο –είναι το άρθρο 7- καθώς και στα άρθρα που έχουν σχέση με τα φάρμακα. Όπου θα πρέπει να σκεφθείτε την παροιμία «στερνή μου γνώση, κύριοι της Κυβέρνησης, θα έπρεπε να την είχατε πρώτα». Διότι, τελικά, με τη πολιτική σας για τα φάρμακα, δεν κάνει τίποτε άλλο παρά να εκτοξευτεί η φαρμακευτική δαπάνη στα ύψη. Κάτι που απειλεί πραγματικά να τινάξει στον αέρα τα ασφαλιστικά ταμεία.

(Χειροκροτήματα από την περύγια του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαΐτσης Αποστολάτος): Ευχαριστούμε τον κ. Γείτονα.

Ο κ. Κωνσταντίνος Τσιάρας, από τη Νέα Δημοκρατία έχει το λόγο, για επιπλέον.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ: Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε. Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι

βρισκόμαστε στη συζήτηση ενός νομοσχεδίου που ελάχιστα περιθώρια υπάρχουν για να αρνηθεί κανείς τη συμφωνία ή για να αρνηθεί κανείς το ό,τι βρίσκεται στη σωστή κατεύθυνση. Και προφανώς, ελάχιστες φορές μας δίνεται η ευκαιρία μέσα σε αυτόν τον χώρο, να υπάρχει μια γενικότερη αντίληψη ότι αυτή τη στιγμή νομοθετούμε για κάτι, που παρά το ό,τι βρίσκει αντιστάσεις ή αντιδράσεις από μία όντως, μεγάλη ομάδα πολιτών, είναι γεγονός ότι βρίσκεται προς την κατεύθυνση της διασφάλισης της δημόσιας υγείας.

Και το λέω αυτό γιατί εάν ξεπεράσουμε το ότι αυτή τη στιγμή προσπαθούμε να εναρμονιστούμε με τα δεδομένα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Παγκοσμίου Οργανισμού Υγείας, είναι γεγονός ότι σε καμία περίπτωση κανείς δεν μπορεί να δεχθεί πως το κάπνισμα ως συνήθεια μπορεί να έχει οποιαδήποτε θετική επίδραση γενικότερα στην υγεία του ανθρώπου. Και είναι περισσότερο από προφανές ότι η οργάνωση ενός θεσμικού πλαισίου που θα αφορά τη διάθεση του καπνού και του αλκοόλ για τους ανηλίκους, είναι περισσότερο από αναγκαία, είναι περισσότερο από απαραίτητη. Γιατί, η δημόσια υγεία δεν μπορεί πάρα να είναι στον κέντρο του ενδιαφέροντος οποιαδήποτε πρωτοβουλίας αφορά το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, να είναι εάν θέλετε, μέσα στις πρώτες αναζητήσεις όχι μόνο των αρμοδίων Υπουργών ή ενδεχομένως όσων συναδέλφων μετέχουν στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, πιθανόν έχοντας την ιδιότητα του γιατρού ή παρεμφερή ιδιότητα, αλλά θα έλεγα του συνόλου των συναδέλφων του Ελληνικού Κοινοβουλίου.

Είναι χρέος και καθήκον όλων όσων συμμετέχουν στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, να νομιθετούν και να προστατεύουν και τους νέους αλλά γενικότερα όλη την ελληνική κοινωνία. Προσωπικά είμαι αντικαπνιστής, το λέω και το δηλώνω από αυτό το Βήμα. Ωστόσο, νομίζω ότι μεγαλύτερες αντιδράσεις στο να μπορέσουμε να συζητήσουμε και ενδεχομένως να ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο, προέρχονται από αρκετούς συναδέλφους καπνιστές και όχι τόσο από το μεγάλο μέρος της ελληνικής κοινωνίας οι οποίοι είναι καπνιστές. Γιατί ακούστηκε και νωρίτερα το γνωστό ερώτημα, πού οριοθετούνται ενδεχομένως τα δικαιώματα του καπνιστή, η απάντηση είναι πολύ συγκεκριμένη. Εκεί ακριβώς που αρχίζουν και τα δικαιώματα του μη καπνιστή. Όσο και εάν δεχθούμε, από την άλλη πλευρά, ότι η κοινοβιομηχανία διαδραματίζει έναν πολύ σημαντικό ρόλο στην παγκόσμια οικονομία, πολύ περισσότερο και στην εγχώρια, στην οικονομία της Ελλάδος, πρέπει να δούμε πού βρίσκεται ακριβώς η χροστή τομή ώστε τουλάχιστον αυτό που πρέπει να θεωρούμε ως απαραίτητη προϋπόθεση, η διασφάλιση της δημόσιας υγείας, η διασφάλιση της υγείας των πολιτών να μη μπορεί να ξεπερνιέται με κανέναν απολύτως τρόπο. Προφανώς, δεν υπάρχει εναντίωση στην κοινοβιομηχανία ή εάν θέλετε, μια διαφορετική άποψη από την πλευρά του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ή από κάποιους εδώ μέσα ή από κάποιες πολιτικές παρατάξεις. Απλά, πρέπει να ληφθούν κάποια μέτρα που επαναλαμβάνων οφείλουν να έχουν την άμεση και τη σαφή αναφορά τους στη δημόσια υγεία.

Και το λέω αυτό γιατί πολλοί συναδέλφοι μιλούν ότι ήταν μάταιη η συγκεκριμένη νομοθετική πρωτοβουλία ή ενδεχομένως υπήρχε ένα θεσμικό καθεστώς από πριν. Η αλήθεια είναι ότι τίποτε δεν υπήρχε και το ξέρουμε πάρα πολύ καλά. Και, βεβαίως, εγώ οφείλω να εξάρω την προσπάθεια του τότε Υφυπουργού κ. Νασιώκα. Δεν ήμουν Βουλευτής, την παρακολούθησα όμως από πολύ κοντά. Και είναι αλήθεια ότι ήταν μία πολύ σοβαρή, πολύ επίμονη, πολύ αξιοπρεπής προσπάθεια. Το αποτέλεσμα όμως ξέρουμε καλά ότι δεν ήταν αυτό το οποίο επεδίωκε τότε ο κ. Νασιώκας μέσα από τη δική του πρωτοβουλία ως Υφυπουργού, τουλάχιστον να μπορέσει να διασφαλίσει κάποια πράγματα.

Ποιό είναι λοιπόν, το ερώτημα στο οποίο πρέπει να σταθούμε; Είναι η νομοθετική πρωτοβουλία από μόνη της ικανή ώστε να δημιουργήσει εάν θέλετε, όλους εκείνους τους φραγμούς ή όλες εκείνες τις προϋποθέσεις που θα βοηθήσουν τη δημόσια υγεία; Πιθανόν, η απάντηση σε αυτό το ερώτημα, ακούστηκε από συναδέλφους, είναι πολύ συγκεκριμένη. Είναι θέμα παιδεί-

ας και το ξέρουμε πάρα πολύ καλά.

Και αν θέλουμε τελικά να πούμε ότι λειτουργώντας από αυτόν το χώρο γενικότερα που υποτίθεται ότι προλαμβάνει το παρόν και το μέλλον της κοινωνίας μας και των πολιτών, αυτό που πρέπει πρώτα απ' όλα να διασφαλίσουμε είναι πως αυτά τα οποία νομοθετούμε θα μπορούν να λειτουργήσουν κυρίως μέσα από μια συνειδησιακή επεξεργασία των πολιτών και κυρίως μέσα, αν θέλετε, από μια αυθόρυμη διάθεση να έχουν πειστεί ότι αυτά για τα οποία προσπαθούμε και αυτά τα οποία τους υποδεικνύουμε είναι θέματα και ζητήματα τα οποία αφορούν γενικότερα τη ζωή τους, γενικότερα αν θέλετε το δικό τους μέλλον και γενικότερα τη δημόσια υγεία.

Θα πω τώρα δύο-τρία πράγματα για το νομοσχέδιο. Προφανώς η δημιουργία του τομέα ελέγχου του Σ.Ε.Υ.Π. νομίζω ότι είναι προς τη σωστή κατεύθυνση γιατί όντως μας δίνει τη δυνατότητα να ελέγχουμε κάποια πράγματα για να ξέρουμε ακριβώς τι γίνεται.

Υπάρχει, όμως, ένα ζήτημα στο οποίο νομίζω, κύριε Υπουργέ, ότι πρέπει να σταθούμε, σύντομα, προφανώς όχι σ' αυτή τη νομοθετική πρωτοβουλία, αλλά ενδεχομένως σε κάποια επόμενη.

Ξέρετε στη διαφήμιση γενικότερα των τοιγάρων και στη συζήτηση που γίνεται, ακούγεται για το ποιο είναι το βλαβερό τοιγάρο, ποιο είναι περισσότερο βλαβερό από άλλο, ποιο είναι λιγότερο βλαβερό από άλλο, σα να λέμε ότι το τοιγάρο μπορεί να μην είναι βλαβερό κατά κάποιο τρόπο ή μπορεί να μην υπάρχουν βλαβερά τοιγάρα. Και το λέω γιατί πάρα πολλοί καπνιστές μπαίνουν σε μια λογική να επιλέξουν το τοιγάρο που καπνίζουν με βάση τα ποσοστά της πίσσας, της νικοτίνης και το μονοξείδιον που αναγράφονται στο πακέτο. Ποιος, όμως, εγγύαται για την αλήθεια αυτών των αναγραφομένων τιμών; Υπάρχει μια δεδομένη δυνατότητα που να πούμε, η συγκεκριμένη μάρκα τοιγάρων η οποία διαφημίζεται ως η καλύτερη με τα χαμηλότερα δυνατά ποσοστά, είναι δυνατόν αυτά τα οποία αναφέρει να μπορέσουμε να τα διαπιστώσουμε και να πούμε ότι είναι αλήθεια; Το λέω γιατί προσωπικά εκτιμώ ότι πιθανόν θα πρέπει να υπάρξει ένας φορέας ή δεν ξέρω κάποιος οργανισμός, πάντα στην ομπρέλα του Υπουργείου που να δημιουργεί εάν θέλετε έναν έλεγχο γύρω ακριβώς από όλα αυτά τα δεδομένα τα οποία διαφημίζονται κάθε φορά, προφανώς από την ίδια την πρωτοβουλία των εταιρειών και των διαφόρων βιομηχανιών τοιγάρων.

Ο χρόνος είναι μικρότερος από όλες φορές γι' αυτό και δεν θα μπω στην κριτική κάποιων πραγμάτων.

Τα νομοσχέδια του Υπουργείου Υγείας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εκτιμώ ότι προσφέρονται κατά βάση για συναίνεση και γ' αυτό πρέπει να είμαστε περισσότερο προσεκτικοί και συναινετικοί, εάν όντως θέλουμε επαναλαμβάνω να ξεπεράσουμε όλη αυτήν την παθογένεια που έχει αναπτυχθεί γύρω από την πολιτική και από το ρόλο της πολιτικής και να δείξουμε στους Ελληνες πολίτες ότι τα πράγματα πρέπει να γρήγορα να πάνε μπροστά και πρέπει να πάνε μπροστά με τη δική μας πρωτοβουλία.

Δεν νομίζω ότι υπάρχει συζήτηση, παραδείγματος χάριν για ένα ζήτημα που ακούστηκε ενωρίτερα, ότι η υπογραφή συλλογικής σύμβασης με τους γιατρούς δε μπορεί παρά να χαίρει της επικρότησης όχι μόνον όσων βρίσκονται σ' αυτήν την Αιθουσα αλλά του συνόλου της Βουλής, της ελληνικής κοινωνίας. Δηλαδή όποια και αν είναι η συλλογική σύμβαση και ενδεχομένως να υπάρχουν κάποια ζητήματα με τα οποία δεν συμφωνεί κανείς, το γεγονός ότι καταφέρνουμε για πρώτη φορά να φθάσουμε σε μια συλλογική σύμβαση με τους νοσοκομειακούς γιατρούς, κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι είναι κάτι το οποίο πιστώνεται και στη δική σας εάν θέλετε προσπάθεια και στις επιτυχίες γενικότερα του Υπουργείου.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του κυρίου Βουλευτού)

Τελειώνω με αυτή τη σκέψη, κύριε Πρόεδρε.

Με όσα βλέπουμε να συμβαίνουν γύρω μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω ότι είναι ευθύνη όλων μας να λειτουργήσουμε με τέτοιον τρόπο ώστε οι πολιτικοί να ανακτήσουν τη χαμένη τους αξιοπιστία, διότι εγώ προσωπικά εξακολουθώ να

πιστεύω ότι οι πολιτικοί είναι υπεύθυνοι για να αλλάξουν και την κακή πραγματικότητα και να δημιουργήσουν όλα αυτά τα δεδομένα τα οποία χρειάζονται και η ελληνική κοινωνία και οι Ελληνες πολίτες. Αυτό, όμως, όπως ξέρετε, δεν μπορεί να λειτουργήσει ή να επιτευχθεί με λαϊκισμό ή με άρνηση ή εν πάσῃ περιπτώσει αδυναμία κατάθεσης θέσης.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαῖστης Αποστολάτος): Ευχαριστούμε τον κ. Τσιάρα.

Ο κ. Δημήτριος Αθραμόπουλος, Υπουργός Υγείας, έχει το λόγο για 18' λεπτά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που βρίσκεται πλέον στην τελευταία φάση του για να ψηφιστεί, συνιστά από μόνο του ένα ορόσημο. Πρόκειται για ένα μείζονος σημασίας θέμα που οποίο αφορά άμεσα στον πολιτισμό υγείας, στον κοινωνικό μας πολιτισμό.

Παρακολούθησα με πολύ ενδιαφέρον τόσο στην επιτροπή, όσο και εδώ, τις θέσεις που ανέπτυξαν οι εισιτηριτές των κομμάτων της Αντιπολίτευσης. Έγινε μια προσπάθεια, ιδίως από το Π.Α.Σ.Ο.Κ., να αντιπολίτευει το νομοσχέδιο, αλλά δεν το πίστευαν οι ίδιοι οι εισιτηριτές, διότι κατά βάθος πιστεύουν ότι το νομοσχέδιο είναι στη σωστή κατεύθυνση.

Θα μου επιτραπεί να κάνω και εγώ μια αναφορά αναγνώρισης στους Υπουργούς Υγείας που προηγήθηκαν εμού σ' αυτήν τη θέση. 'Όλοι άφησαν πίσω τους χρήσιμο έργο και όλοι τους, αρχής γενομένης, από τον αείμνηστο Σπύρο Δοξιάδη, έδωσαν πραγματική μάχη ώστε να φέρουμε μια μέρα να σταματήσει αυτό το κακό για τη δημόσια υγεία στον τόπο μας.

Οφείλω ειδική αναφορά στον κ. Νασιώκα ο οποίος επένδυσε με ιδεολογικά χαρακτηριστικά και στην εποχή του και τώρα στο Κοινοβούλιο τη μάχη κατά του καπνίσματος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνολικά συμφωνούμε. Κάποιες διαφορετικές φωνές, ενδεχομένως διότι διαπινέονται και από διαφορετικές θεωρήσεις των πραγμάτων και αυτές είναι σεβαστές. Ενας είναι ο κοινός παρανομαστής. Η υπόθεση της δημόσιας υγείας μας αφορά όλους και όλοι μαζί μέσα σε πνεύμα συνεννόησης και συναίνεσης οδηγούμεθα πραγματικά στο να σφραγίσουμε με αυτό το νομοσχέδιο το πέρασμά μας σε μια καινούργια εποχή πολιτισμού υγείας.

Το νομοσχέδιο αυτό, όπως είπα πρωτύτερα και ακούστηκε και από προηγούμενους ομιλητές, είναι μια αλυσιδωτή σειρά προσπαθειών. Πολύ σωστά έγιναν αναφορές στους προηγούμενους. Λησμονήθηκε, όμως, μια ειδική αναφορά στη Μαριέττα Γιαννάκου η οποία ήταν η Υπουργός που κατήργησε δια νόμου τότε το κάπνισμα σε όλες τις πτήσεις της Ολυμπιακής Αεροπορίας. Ήταν η πρώτη ουσιαστική παρέμβαση που φέρνει την υπογραφή αυτής της εξαίρετης συναδέλφου.

Το νομοσχέδιο αυτό σηματοδοτεί με το σύνολο πλέον των ρυθμίσεων τη διακτρογμένη θέση της Κυβέρνησης μας για την αποτελεσματική προστασία του κοινωνικού συνόλου από τις βασικές εστίες κινδύνου για τη δημόσια υγεία και χωρίς καμμία αμφιβολία τέτοια πηγή κινδύνου είναι αναμφίβολα το κάπνισμα καθώς και η υπέρμετρη κατανάλωση αλκοόλ.

Εκπληρώνουμε, κατ' αρχάς μια υποχρέωσή μας απέναντι στην ελληνική κοινωνία και ιδιαίτερα στους νέους ανθρώπους. Εκπληρώνουμε ωστόσο και μια υποχρέωση της χώρας μας απέναντι στον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας. Εξαλείφουμε με αυτόν τον τρόπο μια θλιβερή πρωτιά που είχαμε, ως μοναδική ευρωπαϊκή χώρα που δεν απαγόρευε την πώληση προϊόντων καπνού στους ανηλίκους. Δίνουμε τέλος στην κατάσταση αυτή. Υιοθετούμε μέτρα που αποτρέπουν την εξοικείωση αλλά και τον εθισμό των ανηλίκων από τα προϊόντα καπνού. Και για να μην υπάρχουν παρεξηγήσεις και λαθεμένες εντυπώσεις, θέλω να τονίσω ότι η σύμβαση-πλαίσιο με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας αφορά στην προώθηση και υλοποίηση της αντικαπνιστικής πολιτικής. Δεν δεσμεύει τα κράτη για τα μέσα που υιοθετούν προς τον σκοπό αυτό. Γιατί ακούστηκαν και κάποιες ιδέες, προτάσεις που ξεπερνούν το μέτρο αντοχής εφαρμογής του

νόμου.

Ας μην παρασυρθούμε και υπερθεματίσουμε σε αυστηρότητα, διότι η σύγχυση οδηγεί εκ των πραγμάτων σε αποπροσαντολισμό. Είχατε την ευκαιρία να νομοθετήσετε. Εγιναν αναφορές διάφορες και έγιναν αναφορές όπως είπα πριν σε πολιτικές που επιχειρήθηκαν στο παρελθόν, άσχετα εάν κάποιες από αυτές ήσαν αναποτελεσματικές.

Εσέίς, αγαπητοί συνάδελφοι, προτιμάστε αποστασιατικές υπουργικές αποφάσεις, σε πολλές περιπτώσεις συγκρουόμενες μεταξύ τους και δεν νομοθετήσατε ούτε εφαρμόσατε ποτέ διαδικασίες και μέτρα ελέγχου. Εμείς όπως είχαμε την ευκαιρία να διαπιστώσετε μέχρι τώρα, προωθούμε συγκεκριμένα μέτρα, συγκεκριμένες διαδικασίες ελέγχου. Σεβόμαστε, όμως, την προσωπικότητα, διαφυλάσσουμε τα δικαιώματα και των καπνιστών. Υπολογίζουμε δε σε αυτήν τη μάχη να τους έχουμε κοντά μας, να τους καπνιστές, γιατί πάνω απ' όλα, αυτοί καλύτερα από εμάς που δεν καπνίζουμε, ξέρουν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς δεν πιστεύουμε σε ακραία μέτρα και ακραίες απαγορεύσεις που αν μη τι άλλο προκαλούν αδυναμία εφαρμογής τους. Και έχει συμβεί αυτό στη χώρα μας σε πολλές περιπτώσεις στο παρελθόν. Προωρούμε σε ρυθμίσεις, που αγκαλιάζει, αποδέχεται και στηρίζει το κοινωνικό σύνολο.

Λαμβάνουμε υπ'όψιν ότι η καπνοκαλλιέργεια είναι σημαντικό κομμάτι της αγροτικής οικονομίας. Λαμβάνουμε υπ'όψιν ότι η καπνοβιομηχανία και ο κύκλος επιχειρήσεων με προϊόντα καπνού, απασχολούν σημαντικό εργατικό δυναμικό. Λαμβάνουμε υπ'όψιν την κατανάλωση προϊόντων καπνού στα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος.

Υιοθετούμε ρυθμίσεις που διευκολύνουν τη μετάβαση στη γενική απαγόρευση του καπνίσματος σε όλους τους κλειστούς χώρους. Προβλέπουμε τη δυνατότητα δημιουργίας χώρους για τους καπνιστές, χωρίς να ενοχλούνται οι μη καπνιστές, διαφυλάσσοντας ωτόσο την αξιοπρέπεια των καπνιστών. Μας ενδιαφέρει πάνω απ' όλα η υγεία όλων και των καπνιστών και εκείνων που δεν καπνίζουν.

Η απαγόρευση του καπνίσματος αλλά και η πώληση προϊόντων καπνού προς ανηλίκους, είναι ομόθυμη, είναι η στάση όλων των κοινωνικών φορέων και πρέπει να το σημειώσετε αυτό, για την αναγκαιότητα του μέτρου. Ανταποκρινόμαστε, λοιπόν, σε καθολικό αίτημα της κοινωνίας. Προσδιορίζουμε ρητά την έννοια προϊόντων καπνού ώστε να μην υπάρχουν παρερμηνείς στο νόμο. Καθορίζουμε τα ηλικιακά όρια που αφορούν στην απαγόρευση. Εισάγουμε μέτρα που αποτρέπουν την εξοικείωση των ανηλίκων με τα προϊόντα καπνού.

Τα μέτρα αυτά βασίζονται τόσο στην ελληνική όσο και στη διεθνή εμπειρία. Βασίζονται στις διατάξεις της συνθήκης του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για τον καπνό. Ποια είναι, λοιπόν, αυτά τα μέτρα;

Πρώτα απ' όλα η απαγόρευση της τοποθέτησης προϊόντων καπνού σε προθήκες καταστημάτων.

Δεύτερον, η απαγόρευση κατασκευής και εμπορίας αντικειμένων που έχουν τη μορφή προϊόντων καπνού.

Τρίτον, η απαγόρευση της πώλησης προϊόντων καπνού και του καπνίσματος σε χώρους παροχής υπηρεσιών διαδικτύου καθώς και στους κλειστούς χώρους διεξαγωγής αθλοπαιδιών, όπου κατά κύριο λόγο βρίσκονται νέοι ηλικίας μέχρι 18 ετών.

Τέταρτον, η απαγόρευση της διαφήμισης και πώλησης προϊόντων καπνού στα εκπαιδευτικά ιδρύματα όλων των βαθμίδων.

Πέμπτον, η απαγόρευση της πώλησης προϊόντων καπνού από αυτούματες μηχανές, στις οποίες κατά κανόνα μπορούν ανεξέλεγκτα να έχουν πρόσβαση οι ανήλικοι.

Και τέλος, η απαγόρευση πώλησης προϊόντων καπνού σε συσκευασίες μικρότερες των είκοσι τεμαχίων που δυνητικά αγοράζονται ευκολότερα από τους ανήλικους λόγω της φθηνότερης τιμής τους.

Απαγορεύουμε επίσης τη δωρεάν δειγματοδιανομή των τσιγάρων και τη σαγήνη, επιτρέψτε μου να πω, που αυτή μπορεί να ασκήσει σε ανήλικους, για την απόκτηση και την κατανάλωση προϊόντων καπνού.

Απαγορεύουμε οποιαδήποτε ένδειξη περί μειωμένων κινδύ-

νων από το κάπνισμα ή ακόμη περισσότερο, περί ασφαλούς καπνίσματος, αν οι σχετικές ιδιότητες δεν πιστοποιούνται από κλινικές μελέτες και δεν έχουν ελεγχθεί και αδειοδοτηθεί ως φάρμακα πλέον από τον Ε.Ο.Φ.

Κεφαλαιοποιούμε έτσι τα συμπεράσματα της έρευνας και της επιστήμης για την υλοποίηση της αντικαπνιστικής πολιτικής και την προστασία από συνέπειες του καπνίσματος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η γενική απαγόρευση του καπνίσματος σε στεγασμένους δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους εργασίας, είναι η κυρίαρχη διάταξη του νέου νόμου που δεν πρέπει να αιφνιδιάζει κανέναν μας. Συντμήσαμε το χρόνο κατά ένα εξάμηνο ύστερα από προτάσεις που κατέθεσε η Αντιπολίτευση και οι φορείς. Έτσι η γενική απαγόρευση του καπνίσματος ισχύει από την 1η Ιουλίου του επόμενου χρόνου. Ενώ όλες οι υπόλοιπες διατάξεις ισχύουν άμεσα με την ψήφιση και τη δημοσίευση του νόμου στο Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

Οι ρυθμίσεις αυτές είναι απόρροια συγκριτικής αποτίμησης νομοθεσιών άλλων κρατών μελών, όπως της Ισπανίας, της Γαλλίας, της Ιταλίας και της Πορτογαλίας, καθώς και η πρακτική όσο και η νομολογία αντίστοιχων περιπτώσεων σε άλλες χώρες, όπως στη Γερμανία είναι γνωστή η απόφαση του Ανώτατου Συνταγματικού Δικαστηρίου της χώρας. Κι όλα αυτά γιατί η επιτυχία της αντικαπνιστικής μας πολιτικής εξαρτάται άμεσα από το κλίμα αποδοχής από την κοινωνία μας και οι αυθεντικότεροι εκφραστές της βούλησής της δεν είναι παρά τα κόμματα της Βουλής. Όσα μας ενώνουν είναι για μας κριτήριο και επιβεβαίωση της ορθότητας των λόγων μας. Προχωρήσαμε, όμως, και παρακάτω.

Κεφαλαιοποιώντας την εμπειρία και τις γνώσεις άξιων συνάδελφων μας σ' αυτόν το χώρο, υιοθετήσαμε και την απαγόρευση πώλησης του ηλεκτρονικού τσιγάρου εφ'όσον δεν αποδεικνύεται ότι δεν είναι βλαβερό για την υγεία ή ότι έχει θεραπευτικές οιμές απεξάρτησης από το κάπνισμα ιδιότητες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τονίζουμε για μια ακόμη φορά, δεν δαιμονοποιούμε το κάπνισμα, δεν γκετοποιούμε τους καπνίστες. Το δικαίωμα ωστόσο στην ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας, έκφραση της οποίας μπορεί να θεωρηθεί και η επιλογή του καπνίσματος, σταματάει εκεί που ζεκινούν οι επιβλαβείς συνέπειες για την υγεία του άλλου και για τη δημόσια υγεία, συνέπειες των ακούστων παθητικών καπνιστών.

Αν το πρώτο και θεμελιώδες δικαίωμα, ανθρώπινο δικαίωμα, είναι το δικαίωμα στη ζωή και εφ'όσον οι ζωή μας απειλείται πρωτίστως και άμεσα από το κάπνισμα, ποια είναι τότε η πρώτη μέριμνα της πολιτείας για να ανταποκριθεί στη δεσμευτική της υποχρέωση να προφυλάξει το δικαίωμα στη ζωή των πολιτών της; Αναμφισβήτητη η απαγόρευση του καπνίσματος και όλων των συναφών προϊόντων.

Η υιοθέτηση της αντικαπνιστικής μας πολιτικής, είναι επιλογή κοινωνικού πολιτισμού, είναι η προάσπιση της δημόσιας υγείας, είναι το μέτρο θωράκισης των δημόσιων οικονομικών της υγείας, που πλήγηκαν κατάφωρα από την αντιμετώπιση των ασθενειών που προκαλεί το κάπνισμα, είναι η προάσπιση του εργατικού μας δυναμικού από ασθενειες, είναι η προοπτική ποιότητας ζωής για τα παιδιά μας.

Δημιουργούμε ειδική υπηρεσία στο Υπουργείο για την εποπτεία, τον συντονισμό, τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της αντικαπνιστικής μας πολιτικής. Αποτελεί δέσμευση της χώρας μας ως συμβαλλόμενου μέρους της συνθήκης του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για τον καπνό. Άλλα δεν στεκόμαστε μόνον εκεί. Παίρνουμε και άλλες πρωτοβουλίες.

Συνιστούμε στο Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας Πρόνοιας ειδικό τομέα αποκλειστικά επιφορτισμένο με την εφαρμογή των μέτρων κατά του καπνίσματος και βέβαια με τη συνδρομή όλων των συναρμόδιων υπηρεσιών και υπουργείων.

Διότι εμείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν κάνουμε αποστασιατικές κινήσεις. Χρησιμοποιούμε όλες τις συντεταγμένες δυνάμεις του κράτους με σκοπό την αποτελεσματικότητα των ελεγκτικών μηχανισμών για τις κυρώσεις που θα επιβληθούν. Διαμορφώνουμε την απαραίτητη διαμόρφωση των προβλεπόμενων κυρώσεων. Η ανώτερη ποινή είναι η ανάκληση της άδει-

ας λειτουργίας των επιχειρήσεων που παραβιάζουν τις απαγορεύσεις του νόμου μετά βέβαια από την καταγραφή τριών παραβάσεων.

Η αποφασιστική μας αυτή πολιτική είναι επιλογή διαφύλαξης, είναι επιλογή προαγωγής της δημόσιας υγείας, είναι πράξη πρόληψης, είναι προσφορά στο κοινωνικό σύνολο.

Απαγορεύμε ρητά την είσοδο ανθρίκων σε κέντρα διασκέδασης καθώς και την κατανάλωση αλκοόλ, αυξάνοντας το όριο από τα δεκαεπτά στα δεκαοκτώ χρόνια. Απότοκος της πεποίθησής μας είναι η επιλογή αυτή πως η κατανάλωση αλκοόλ είναι εξίσου επιβαρυντικός παράγοντας για τη δημόσια και ατομική υγεία, όσο και η κατανάλωση καπνού, με την προσθήκη μάλιστα ότι εθίζει τους ανήλικους πέρα από τη θηλοπλαστικές αντιλήψεις σε έναν τρόπο ζωής δυνητικά αντιπαραγωγικό με αρνητικές προοπτικές για τη διαμόρφωση της προσωπικότητάς τους.

Το νομοσχέδιο αυτό στο δεύτερο κεφάλαιο του αφορά στην εξέλιξη για τους όρους απασχόλησης του ιατρικού προσωπικού στις δημόσιες μονάδες υγείας, επιλύει ζητήματα πρόσληψης επιτυχόντων του Α.Σ.Ε.Π., κατοχυρώνει την καταβολή αμοιβών στο προσωπικό νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ., αποτρέπει την πρόκληση ζημιών σε οργανισμούς του Υπουργείου Υγείας, όπως το Ι.Φ.Ε.Τ., εξορθολογίζει την οργάνωση και λειτουργία θεσμικών φορέων του χώρου των επαγγελμάτων υγείας, υιοθετεί ρυθμίσεις για να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα του Ε.Σ.Υ..

Να ενισχύσει την υγειονομική κάλυψη της περιφέρειας, τους ειδικευόμενους και τους αγροτικούς γιατρούς, καθώς και την αναπλήρωσή τους. Αίρει αδικίες και ακραίες ερμηνείες στα ζητήματα για τη μεταφορά φαρμακείων. Θεσπίζει μέτρα που αποτρέπουν τη δημοσιοργία ελλειμμάτων στα νοσοκομεία. Εξορθολογίζει την καταβολή από τα ασφαλιστικά ταμεία στα νοσοκομεία των φαρμακευτικών δαπανών. Εξισώνουμε τα δημόσια με τα ιδιωτικά νοσοκομεία και εφαρμόζουμε τους ίδιους όρους για την προμήθεια φαρμάκων. Όλες οι μονάδες υγείας στην Ελλάδα θα προμηθεύνονται τα φάρμακα στη νοσοκομειακή τιμή και θα τα χρεώνουν στους ασθενείς χονδρική τιμή, προσαυξημένη κατά 5%. Μειώνεται έτσι η δαπάνη των ασφαλιστικών ταμείων από τη μείωση της τιμής του φαρμάκου στους ασθενείς των ιδιωτικών κλινικών που καλύπτονται από τα δημόσια ταμεία. Παράλληλα με τη ρύθμιση του 3% επί της λιανικής τιμής των φαρμάκων από τη φαρμακοβιομηχανία προς τα ασφαλιστικά ταμεία, χωρίς την επιβάρυνση των φαρμακαποθηκών και φαρμακοποιών ούτε καν αποιασθήτο πάλι ανάμειξη τους. Και αυτό σε συνδυασμό με τις θεραπευτικές οιμάδες των φαρμάκων που ετοιμάζει ο Ε.Ο.Φ., πρόσθετο τα θεραπευτικά διαγνωστικά πρωτόκολλα που ετοιμάζει το Κ.Ε.Σ.Υ. κάτι που θα ισχύει από την 1/1/2009.

Αναφερθήκατε, κυρίοι συνάδελφοι και νομίζω προσωπικά ο κ. Νασιώκας στον Ε.Ο.Φ.. Το νέο αυτό σχήμα οδηγεί σε έναν οργανισμό πιο ευέλικτο και πιο αποτελεσματικό. Σε ό,τι αφορά τώρα τους ελέγχους τα φάρμακα και τα κουπόνια ένα παράδειγμα θα σας φέρω. Μόνον την περασμένη εβδομάδα έγιναν από τον Ε.Ο.Φ. ειδικοί έλεγχοι σε τέσσερις φαρμακαποθήκες για τα κουπόνια. Καταργήθηκαν τα σύστημα με την αναγραφή σε εγχάρακτη αποτύπωση του κωδικού που αναφέρεται στα κουπόνια, ώστε ο κωδικός να είναι αναπόσπαστο πλέον κομμάτι της συσκευασίας. Είναι κατανοητό ότι έτσι διασφαλίζουμε και τη διαφάνεια. Από την άλλη μεριά σπάμε τις τιμές και δημιουργούμε μια νέα κατάσταση στις φαρμακευτικές δαπανές.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ θα ήθελα άλλα δύο λεπτά.

Ενσωματώνουμε στο νομοσχέδιο δύο τροπολογίες του Υπουργείου μας. Χορηγούμε στο σύνολο των εργαζομένων στον Ο.Π.Α.Δ. το επίδομα που δίνεται στους συναδέλφους τους του Τ.Υ.Δ.Κ.Υ. μετά τη συνένωση των δύο αυτών ταμείων. Ενισχύουμε έτσι πέρα από την αυτονόητη ισότιμη αντιμετώπιση των εργαζομένων και την αποφυγή προσωπικού δύο ταχυτήτων τη λειτουργική ενότητα του νέου οργανισμού και εμπεδώνουμε βέβαια την εργασιακή ειρήνη και την καλή συνεργασία των στελεχών του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σύμμαχό μας σ' αυτήν την

προσπάθεια και θέλω να το πιστέψετε αυτό, διότι τα όσα λέγονται σήμερα εδώ μέσα θα αντανακλαστούν στην κοινωνία και επιθυμία δική μου και όλων μας είναι να συλλειτουργήσουμε και να συναποφασίσουμε. Σύμμαχό μας σ' αυτήν την προσπάθεια έχουμε την κοινωνία και είμαι βέβαιος για τη θετική προδιάθεση όλων μας ανεξάρτητα από το που ανήκουμε.

Σας καλούμε, λοιπόν, σας καλώ για την ομόφωνη υπερψήφιση του νομοσχεδίου. Σας καλώ να επιβεβαιώσει η Βουλή των Ελλήνων την ομόφωνη βούληση της για μια συντονισμένη και ολοκληρωμένη αντικαπνιστική πολιτική, μια πολιτική υγείας, μια πολιτική ποιότητας ζωής για τους νέους και το κοινωνικό σύννολο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαΐτσης Αποστολάτος): Ευχαριστούμε πολύ τον Υπουργό Υγείας.

Συνεχίζουμε τον κατάλογο των ομιλητών.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑ.Σ.Ο.Κ., ο κ. Χρήστος Παπούτσης, έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα τελευταία πέντε χρόνια το Υπουργείο Υγείας δείχνει ιδιαίτερη αδυναμία στην επικοινωνιακή πολιτική και τις δημόσιες σχέσεις. Ατυχές βέβαια γεγονός, και θα μπορούσε να χαρακτηριστεί τραγωδία για τον τομέα της υγείας στη χώρα μας, το ότι μία από τις πρώτες δηλώσεις του Υπουργού την εποχή εκείνη του κ. Νικήτα Κακλαμάνη τον Απρίλιο του 2004, αφορούσαν τη χαλάρωση των μέτρων για το κάπνισμα. Ειλικρινά δεν ξέρω σε ποια χώρα του κόσμου θα μπορούσε να συμβεί κάτι τέτοιο, δηλαδή να υπάρχει χαλάρωση των μέτρων για το κάπνισμα.

Σε όλες τις πολιτικές επιλογές της Νέας Δημοκρατίας το κριτήριο είναι επικοινωνιακό. Κατά αυτό το κριτήριο αξιολογείται και εφαρμόζεται πολύ περισσότερο ανάλογα και με την τάση του εκάστοτε Υπουργού. Αν ο Υπουργός είναι και εκείνος επικοινωνιακός τότε το κριτήριο αξιοποιείται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Είναι βεβαίων και πελατειακό. Το ίδιο ισχύει βεβαίως πάλι και με τη συμπεριφορά και την πολιτική πρακτική του εκάστοτε Υπουργού. Το ίδιο ισχύει και για την ικανοποίηση των μικροσυμφερόντων. Εκείνο, όμως, που δεν ισχύει είναι να έχουμε μια ενιαία τοποθέτηση και ενιαίο βαθμό αντιμετώπισης της έννοιας του δημοσίου συμφέροντος. Αυτό δυστυχώς δεν ισχύει με την Κυβέρνηση της Νέα Δημοκρατίας.

Άλλο ένα χαρακτηριστικό της νεοδημοκρατικής διακυβέρνησης είναι οι εξαγγελίες, οι συνεχείς εξαγγελίες που αποπροσαντολίζουν τον κόσμο και βεβαίως δίνουν τροφή στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης να αξιοποιούν και να προβάλουν τις κυβερνητικές πρακτικές, τις κυβερνητικές προθέσεις, τις κυβερνητικές πρωτοβουλίες, τις υπουργικές πρωτοβουλίες, τα υπουργικά μέτρα, αλλά ο κόσμος δεν βλέπει τα μέτρα πέραν των διαφημίσεων. Πρόσφατο παράδειγμα το οποίο μάλιστα αυτήν την περίοδο με αφορμή τη συζήτηση για τον προϋπολογισμό και την οικονομική κρίση το ακούμε συνέχεια, είναι η περίπτωση του ταμείου κατά της φτώχειας, η εφαρμογή του οποίου εξαγγέλθηκε από πέρυσι, χρηματοδοτήθηκε επαρκώς και επικοινωνιακώς με πάρα πολλά εκαπομύρια. Πολλά θέματα ελύθησαν δια της πιθανολογίουμενης χρηματοδότησης από το ταμείο της φτώχειας, όπως είναι το επίδομα της θέρμανσης και άλλες πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης, αλλά το Ταμείο της Φτώχειας ακόμη στην πραγματικότητα δεν έχει συγκροτηθεί, δεν έχει διοίκηση, δεν έχει εκταμιευθεί ούτε ένα ευρώ και ο κόσμος γενικά ακούει ότι υπάρχει κάποιο Ταμείο Φτώχειας, το οποίο είναι μεγάλη πρωτοβουλία της Κυβέρνησης του κ. Καραμανλή, αλλά το Ταμείο Φτώχειας δεν το βλέπουμε. Δυστυχώς, το ίδιο ακριβώς αφορά και την πρακτική την οποία ακολούθησε το Υπουργείο σας για τα θέματα του καπνού και του αλκοόλ, τα οποία βεβαίως είχατε εξαγγείλει ουκ ολίγες φορές.

Έχω εδώ σημειώσει διάφορες ημερομηνίες. Στις 29/5/2006 πρώτη ανακοίνωση για ταχύτατους ρυθμούς στην προετοιμασία του νομοθετικού πλαισίου για απαγόρευση της πώλησης προϊόντων καπνού στους ανηλίκους. Στις 2/5/2007 παρουσίαστη του εθνικού σχεδίου δράσης για τα δικαιώματα του παιδιού από τον Υπουργό τον κ. Αβραμόπουλο. Μέσα στο Μάιο, δηλαδή

στον ίδιο μήνα, σε μερικές εβδομάδες του 2007 από την εξαγγελία καταθέτουμε το σχέδιο νόμου, όπου θα υπάρχει και η νομοθετική ρύθμιση για να τεθεί τέρμα στην πώληση των προϊόντων καπνού σε ανήλικα παιδιά κάτω των δεκαοκτώ ετών. Στις 31/5/2007 παγκόσμια ημέρα κατά του καπνίσματος. Ο κ. Υπουργός, κύριος Αβραμόπουλος, «το σχέδιο νόμου που καταθέτουμε σε λίγες μέρες για την απαγόρευση των προϊόντων καπνού, είναι η πρώτη συγκροτημένη προσπάθεια για την εφαρμογή εθνικής αντικαπνιστικής πολιτικής». Το Σεπτέμβριο του 2007 προεκλογικό φυλλάδιο του κυρίου Υπουργού, του κ. Αβραμόπουλου πριν τις εκλογές υπό τον τίτλο «τέρμα το κάπνισμα για ανηλίκους». Αναφέρεται σε νομοθετικές ρυθμίσεις που ήδη θεσπίστηκαν. Στις 29/9/2007 ομιλία του Υπουργού, κυρίου Αβραμόπουλου στη Βουλή των Ελλήνων. Αναφέρει ο Υπουργός: «αλλά και γενικότερα προχωρούμε σε μια σειρά από παρεμβάσεις. Πρώτα απ' όλα απαγορεύουμε την πώληση προϊόντων καπνού στους ανήλικους και απαγορεύουμε αυστηρότατα το κάπνισμα». Στις 2 Οκτωβρίου 2007 δηλώσεις του Υπουργού Επικρατείας, του κ. Ρουσόπουλου την εποχή εκείνη για τις προτεραιότητες της Κυβέρνησης. Μία από τις πρώτες προτεραιότητες της Κυβέρνησης μετά τις εκλογές είναι νομοσχέδιο για την υγεία και την απαγόρευση σε ανηλίκους προϊόντων καπνού. Στις 10/12/2007, δηλαδή περίπου ένα χρόνο πριν, πέρυσι τέτοια εποχή, εκδήλωση δημοσίων σχέσεων και παρουσίαση των τηλεοπτικών σποτ για θέματα υγείας των νέων ανάμεσα στα οποία και το κάπνισμα. Στις 11/12/2007 πέρυσι τέτοια εποχή κυβερνητική επιτροπή προεδρευομένη από τον Πρωθυπουργό κύριο Καραμανλή με θέμα την υγεία. Ο Υπουργός Υγείας σημείωσε ότι προχωρούν και άλλα νομοθετήματα, όπως αυτό που έχει να κάνει με την πώληση προϊόντων καπνού σε νέους κάτω των δεκαοκτώ ετών. Στις 17 Δεκεμβρίου 2007 απάντηση του Υπουργού Υγείας σε αναφορά του συναδέλφου του, του κ. Κεγκέρογλου, ότι το Υπουργείο Υγείας έχει ετοιμάσει σχέδιο νόμου που θα απαγορεύει την πώληση προϊόντων καπνού κ.λπ.. Στις 11/1/2008 απάντηση του Υπουργού Υγείας σε επίκαιρη ερώτηση του συναδέλφου του κ. Νασιώκα και εισηγητού μας σήμερα στο νομοσχέδιο, όπου αναφερόταν και έλεγε ότι θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι είμαστε αποφασισμένοι και σύντομα θα βρεθούμε εδώ με ένα πλήρες νομοθετήμα που θα καλύπτει όλες τις πτυχές.

Το «σύντομα», όπως αντιλαμβάνεστε όλοι, είναι ένα χρόνο μετά. Την ίδια περίοδο, στο μεσοδιάστημα, η ελβετική επιτροπή κατά του καρκίνου δημοσιεύει την έρευνά της, σχετικά με την πρόοδο στον έλεγχο του καπνού σε τριάντα ευρωπαϊκές χώρες για την 2005-2007, όπου αναφέρεται ότι η Ελλάδα υποχωρεί κατά οκτώ θέσεις, καταλαμβάνοντας την προτελευταία θέση. Και σχόλιο του συντάκτη της έκθεσης για την Ελλάδα είναι το εξής: «είναι σαφές ότι η πολιτική ελέγχου των προϊόντων καπνού στην Ελλάδα δεν περιλαμβάνεται στην πολιτική ημερήσια διάταξη».

Στις 4 Φεβρουαρίου 2008, συζήτηση επερώτησης των συναδέλφων Βουλευτών του ΠΑ.Σ.Ο.Κ., σχετικά με την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας. Ο Υπουργός κ. Αβραμόπουλος ξανά λέει: «Όσον αφορά τη δημόσια υγεία και την πρόληψη, είναι έτοιμο και κατατίθεται τις επόμενες μέρες το σχέδιο νόμου για τον καπνό». Στις 18 Φεβρουαρίου 2008 πάλι συζήτηση της επερώτησης του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. για τα ναρκωτικά, πάλι ο Υπουργός κάνει την ίδια δήλωση. Την 1η Απριλίου 2008 σε εκδήλωση του Ινστιτούτου «ΘΩΡΑΞ», τη Δευτέρα 7 Απριλίου 2008 που είναι και η παγκόσμια ημέρα αφιερωμένη στο περιβάλλον «θα ανακοινώσουμε τους κυρίους άξονες της νομοθετικής ρύθμισης για τον καπνό και το αλκοόλ, καθώς και το πρώτο εθνικό σχέδιο δράσης της χώρας μας για την καταπολέμηση του καπνίσματος». Όπως καταλάβατε, ήταν ξανά η δήλωση του Υπουργού κ. Αβραμόπουλου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Νέα Δημοκρατία το 2004 παρέλαβε ένα νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο ήταν απολύτως εναρμονισμένο στην τάση της εποχής. Στα πλαίσια των συζητήσεων που πραγματοποιούνταν στον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, αλλά και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στο Συμβούλιο Υπουργών, ο Υπουργός την εποχή εκείνη κ. Γείτονας ήταν εκεί-

νος ο οποίος συμμετείχε και εκπροσώπησε τη χώρα μας. Και εδώ στην Ελλάδα ο κ. Έκτορας Νασιώκας είχε τη νομοθετική πρωτοβουλία των διατάξεων για την προώθηση των αποφάσεων που άριζαν και διαμόρφωναν ένα συγκεκριμένο πλαίσιο.

Και επειδή ο συνάδελφος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού έσπευσε να υπερασπιστεί την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και να καταγγείλει το Π.Α.Σ.Ο.Κ. διότι δεν υλοποίησε τίποτα, για του λόγου του αληθές, απλώς αναφέρω, για να καταγραφούν στα Πρακτικά, τις ημερομηνίες. Στις 12.9.2003 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως αναφέρεται η απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας κ. Νασιώκα, με την οποία ορίζεται και επεκτείνεται μάλιστα το πλαίσιο για την εφαρμογή των συγκεκριμένων απαγορεύσεων. Αναφέρομαι στην υγειονομική διάταξη για το κάπνισμα, επίσης με την υπογραφή του κ. Νασιώκα με ημερομηνία 20.9.2002, όπως επίσης και το κείμενο συμφωνίας για την απαγόρευση του καπνίσματος στους ιδιωτικούς χώρους εργασίας, μία αλλη πρωτοβουλία της Κυβέρνησης του Π.Α.Σ.Ο.Κ., όπου σε συνεργασία με τους επαγγελματικούς φορείς και το Σύνδεσμο των Ελλήνων Βιομηχάνων θεώρησαν ότι έπρεπε να προχωρήσουν σε μία συμφωνία με τον ιδιωτικό τομέα, προκειμένου να διασφαλιστεί η υγειεινή και η ασφάλεια στους χώρους εργασίας. Αυτά, για όσους επιλέγουν να μην αντιλαμβάνονται το έργο των κυβερνήσεων του Π.Α.Σ.Ο.Κ. Για όσους επιλέγουν να αρθρώνουν λόγο υποστήριξης της πολιτικής της Νέας Δημοκρατίας, δικαίωμά τους. Όπως έρετε, υπάρχει και πολιτική ρευστότητας αυτή την περίοδο. Κανείς δεν ξέρει τι μπορεί να ξημερώσει. Επομένως καλό είναι να πιάνουμε και θέση για την επόμενη μέρα. Υπάρχει μία τέτοια τάση. Τη σεβόμαστε. Άλλα όσο μας αφορά, όσο αφορά το Π.Α.Σ.Ο.Κ. και την υποστήριξη της πολιτικής του Π.Α.Σ.Ο.Κ., να γνωρίζουν οι συνάδελφοι ότι θα λαμβάνουν τις απαντήσεις τους ευθύς αμέσως.

Προχωρούμε τώρα επί της ουσίας. Συμφωνούμε με την ουσία, λοιπόν, του νομοσχεδίου σας, κύριε Υπουργέ. Είναι αναγκαιότητα για τη χώρα. Η αναγκαιότητα είναι πολύ μεγάλη. Η αλήθεια είναι ότι όλα τα επιστημονικά δεδομένα, όλα τα αποτελέσματα των αντίστοιχων ερευνών στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στις Η.Π.Α., έχουν οδηγήσει σε ένα βασικό συμπέρασμα. Η προληπτική ιατρική πρέπει να επεκταθεί σε όλες τις ψυχοδραστικές ουσίες, στα χάπια, στο αλκοόλ, στον καπνό. Όχι μόνο στις παράνομες ουσίες, στις νόμιμες ουσίες. Γ' αυτό και το Π.Α.Σ.Ο.Κ. από την πρώτη στιγμή υποστηρίζει την άμεση και αυστηρή εφαρμογή των αντικαντιστικών μέτρων στους δημόσιους χώρους, όπως επίσης συνεχίζει και επιλέγει να σας λέει ότι κάθε καθυστέρηση οδηγεί τελικά στον εκφυλισμό των μέτρων, οδηγεί τελικά στην εφαρμογή μη αποτελεσματικών μέτρων και επιπλέον δίνει και τη δυνατότητα στις καπνοβιομηχανίες να κερδίζουν όλο και περισσότερα χρήματα.

Στην Ελλάδα, όμως, η έρευνα έχει οδηγήσει και σε ορισμένα άλλα συμπεράσματα. Έχει οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι έχουμε διαρκή αύξηση του συνολικού αριθμού των τσιγάρων που καταναλώνονται, ότι έχουμε συνεχή αύξηση του αριθμού των γυναικών που καπνίζουν, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την υγεία, την κύνηση και γενικότερα για την οικογένεια συνολικά. Έχουμε επίσης οδηγηθεί στο συμπέρασμα ότι τα παιδιά εθίζονται ολοένα και σε πιο μικρή ηλικία. Βεβαίως και είναι θετικό μέτρο η απαγόρευση της αγοράς για τους νέους κάτω των δεκαοκτώ ετών. Άλλα το έλλειψα του νομοσχεδίου –και θα το δούμε μπροστά μας στην εφαρμογή του νόμου– είναι ότι λείπει παντελώς μία συνολική προσέγγιση και η ρύθμιση όσον αφορά τα ζητήματα της διαφήμισης, όπως επίσης λείπει παντελώς ένα συνολικό σχέδιο, όσον αφορά την πρόληψη και την σχολική αγωγή. Διότι δεν πρέπει να ξεχάμε ότι πάνω από όλα και πέρα από όλα είναι και θέμα κουλτούρας, είναι και θέμα αντίληψης και νοστροπίας. Ποιο είναι το αποτέλεσμα; Το αποτέλεσμα για τη χώρα μας σήμερα είναι ότι οι έφηβοι καπνιστές καπνίζουν περίπου ένα πακέτο τσιγάρα ημερησίως με το 30% αυτών που ζουν στην περιφέρεια να καπνίζουν ακόμη και πάνω από είκοσι τσιγάρα την ημέρα. Επτά στους δέκα μαθητές καταναλώνουν περισσότερο από δύο καφέδες την ημέρα και το 31% καταναλώνουν μεγαλύτερες ποσότητες αλκοόλ κατά τις βραδινές εξό-

δους, με ό,τι αυτό συνεπάγεται, εκ του γεγονότος ότι πολλά νέα παιδιά πλέον οδηγούν και αυτοκίνητο και έτσι έχουμε συνεχώς αυξανόμενο αριθμό απυχημάτων το βράδυ με οδηγούς νέα παιδιά που έχουν κάνει κατανάλωση αλκοόλ.

Όμως, υπάρχει και ένα γενικότερο συμπέρασμα, ότι το προσδόκιμο επιβίωσης των Ελλήνων πολιτών για πρώτη φορά μειώνεται τα δύο τελευταία χρόνια.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Όχι, κύριε συνάδελφε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Είναι στοιχείο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Δηλαδή, ήρθε αυτή η Κυβέρνηση και μειώθηκε...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Όχι, κύριε Υπουργέ, δεν αφορούν όλα την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαΐτσης Αποστολάτος): Παρακαλώ, να μη γίνεται διάλογος.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Ναι, αλλά να μη με διακόπτει ο Υπουργός.

Εγώ θέλω να προστατεύσω τον Υπουργό και σπεύδω να του πω ότι το στοιχείο αυτό δεν είναι δικό μου στοιχείο, είναι στοιχείο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Θα σας διορθώσει ο κ. Νασιώκας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Να με διορθώσει ο κ. Νασιώκας, ο οποίος οπαλήγει ότι αυτό είναι αποτέλεσμα της μάστιγας του καπνίσματος να αυξάνονται με γρήγορος ρυθμούς τα αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια, οι καρδιοπάθειες και οι καρκίνοι. Σε τι να με διαψεύσει, λοιπόν; Δεν είναι αυτό πραγματικό στοιχείο, κύριε Νασιώκα.

ΕΚΤΟΡΑΣ ΝΑΣΙΩΚΑΣ: Ναι.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Δεν αφορά, κύριε Υπουργέ, τη Νέα Δημοκρατία, δεν είστε εσείς υπεύθυνοι για τα εγκεφαλικά επεισόδια των Ελλήνων πολιτών. Όχι. Εσείς είστε υπεύθυνοι για το γεγονός ότι δεν υπάρχει αγωγή, κουλτούρα, ένα σαφές εθνικό σύστημα υγείας. Περί αυτού πρόκειται. Απλώς σας κατηγορούμε και σας ελέγχουμε για την καθυστέρηση που υπάρχει επί πέντε χρόνια και για την επικοινωνιακή αξιοποίηση που κάνετε των προθέσεών σας επί πέντε χρόνια, χωρίς να υπάρχει αποτέλεσμα συγκεκριμένο. Μην αντιδράτε, λοιπόν, δεν πρόκειται να σας κατηγορούμε, μη οποια ενδεχομένωνα να μην θέλει να χρηματοδοτήσει τις πολιτικές σας. Άλλα βγείτε και πείτε ενώπιον των συναδέλφων «κύριοι, δεν μπορώ να κάνω τίποτα, γιατί δεν μου δίνει τα λεφτά ο κ. Αλογοσκούφης, γιατί δεν συμφωνεί ο κ. Καραμαλής». Μην αντιδράτε, λοιπόν, σε πράγματα που είναι δεδομένα. Θα προτιμούσα να αντιδρούσατε με καλύτερο τρόπο όταν εμφανίζονταν διαφημιστικές εταιρείες και σας πρότειναν συγκεκριμένα σχέδια επικοινωνίας και φθάναμε στο τραγικό συμπέρασμα έξω από τα νοσοκομεία να διαφημίζονται τα τσιγάρα, πολλές φορές και μέσα στα νοσοκομεία, και επιπλέον όταν έξω από τα σχολεία υπάρχουν συνεχώς διαφημίσεις και η Κυβέρνησή σας –όχι εσείς βεβαίως– δεν έχει πάρει κανένα απολύτως μέτρο. Όμως, υπάρχουν πολλά τέτοια θέματα στα οποία θα επανέλθων κατά τη διάρκεια της συζήτησης των άρθρων.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαΐτσης Αποστολάτος): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Παπουτσή.

Ο κ. Υπουργός έχει ζητήσει για δυο λεπτά το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Ευχαριστώ.

Κύριε Παπουτσή, μας τα χαλάσσατε. Η απμόσφαιρα ήταν πάρα πολύ καλή και θα παραμείνει. Και δεν είναι καθόλου νεφελώδης. Κανείς δεν καπνίζει εδώ μέσα. Άλλα ρίξατε τους καπνούς σας και θα σας πω τι εννοώ.

Πρώτα απ' όλα αδικείτε τον εαυτό σας και θα σας πω γιατί. Από τα 12 λεπτά που δικαιούσθη, 8 λεπτά κρατούσατε ημερολόγιο και καλά κάνατε. Τα άλλα δύο λεπτά απολογηθήκατε και έστερξαν να μείνουν και δυο λεπτά για να μιλήσετε επί της

ουσίας για ένα θέμα πάρα πολύ σημαντικό πάνω στο οποίο στο σύνολό της η ελληνική κοινή γνώμη περιμένει απ' όλους εμάς να συνεννοθούμε και να συμφωνήσουμε. Ανατρέξατε με την ώριμη ευκολία στο παρελθόν ως εάν επρόκειτο τότε η Κυβέρνηση αυτή να είχε παραλάβει την ιδανική πολιτεία σε ό,τι αφορά την δημόσια υγεία και ξαφνικά τα πράγματα άλλαξαν.

Εδώ, ούτε λίγο, ούτε πολύ, ευτυχώς που το διορθώσατε, πήγατε να αποδώσετε στην κυβέρνηση τι οφείλετε, γιατί τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια, είναι πολύ καλύτερα ενημερωμένος ο κ. Νασιώκας και προς τιμήν του, το είπε πρωτύτερα, άλλαξαν κάποιοι δείκτες.

Αλλά θα συμφωνήσετε μαζί μου, κύριε Παπουτσή, ότι το τελευταίο που ενδιαφέρει όσους μας παρακολουθούν τώρα είναι το τι θα ψηφίσουν τις επόμενες εκλογές σε σχέση με την υγεία τους. Την υγεία τους θέλουν. Σεβασμός στην προσωπικότητά τους όταν τους υποδεχόμαστε στο εθνικό σύστημα υγείας και κυρίως προστασία της νεολαίας.

Πριν από λίγο είχα την ευκαιρία εκτενέστατα να παρουσιάσω ακόμα μια φορά το περιεχόμενο αυτής της τόσο σημαντικής νομοθετικής πρωτοβουλίας. Και κατά τη διάρκεια της ομιλίας μου αλλά και άλλοι ομιλητές εξήραν το γεγονός ότι παρά το ότι πρέπει να ρίξουμε και μερικές αντιπολιτευτικές κορώνες σε γενικές γραμμές συμφωνούμε εδώ μέσα. Δηλαδή, δεν μπορούμε σιγά -σιγά να αλλάξουμε μια παράδοση που μας κληροδότησε το παρελθόν για ό,τι λένε, οι μεν, οι άλλοι, να τα βρίσκουν μαύρα και άραχνα; Δεν κατάλαβα. Αφού και εσείς συμφωνείτε. Και είμαι βέβαιος ότι θέλετε να υποστηριχθεί αυτή η προσπάθεια.

Πρώτα απ' όλα αυτά να εφαρμοστεί αυτός ο νόμος. Διότι όλες οι αποσπασματικές δικές σας προσπάθειες στο παρελθόν δεν έστερξε ποτέ να υλοποιηθούν. Δεν λέμε ότι φταίτε εσείς. Θέλετε η αβελτηρία των μηχανισμών, θέλετε το γεγονός ότι τα μέτρα ήταν ασθενή, θέλετε ότι κάνατε πολλές παραχωρήσεις την εποχή εκείνη σε εκείνους που πίεζαν. Αυτό το νομοσχέδιο δεν δέχθηκε καμία πίεση και από πουθενά. Και να σας πω και κάτι παραπάνω. Το είπε συνάδελφός σας πριν από λίγο. Δεν υπολόγισε κανείς το πολιτικό κόστος. Το ότι πήρε χρόνο για να προετοιμάσουμε την κοινή γνώμη; Μα έτσι πρέπει να δουλεύουμε κάποτε εδώ. Τα εθνικά σχέδια δράσης που κατά καιρούς παρουσιάζουμε έχουν ένα συγκεκριμένο σκοπό. Κατ' αρχάς συνολικά να αποτελέσουν τα θεμέλια της νέας στρατηγικής για την υγεία.

Το δεύτερο να ενημερώσουμε την κοινωνία, να την προετοιμάσουμε. Ξέρετε, κύριε Παπουτσή, γιατί συνομιλείτε με φίλους σας, πόσες φορές έκεινώντας από αστείο μέχρι να φτάσει να είναι σοφαρή συζήτηση, παρέες αναφέρονται γενικότερα και ειδικότερα στις ευεργετικές επιπτώσεις που θα έχει η εφαρμογή αυτού του νόμου τον επόμενο χρόνο; Και μάλιστα μας πίεζαν, είναι η μοναδική πίεση που ασκήθηκε πάνω μας και από εσάς εδώ μέσα, να επιταχύνουμε τους ρυθμούς και να το κάνουμε γρηγορότερα. Και αυτή σας την πρόταση εμείς την δεχθήκαμε γνωρίζοντας ότι ζημιάνουμε σε έναν μεγάλο βαθμό τους επαγγελματίες που πρέπει μέσα σε ένα εξάμηνο να προσαρμόσουμε τις επιχειρήσεις τους. Και αυτό μέσα σε μια ιδιαίτερη δύσκολη συγκυρία που έχετε ότι δεν παίρνονται εύκολα δάνεια για να μπορέσουν να κάνουν τις αλλαγές και τις προσαρμογές που απαιτούνται. Όλους τους σεβαστήκαμε. Όλους τους ακούσαμε. Όλοι οι φορείς μίλησαν. Όλοι συμφώνησαν. Και εσείς μαζί μας.

Πριν από λίγο, λοιπόν -εγώ με αυτό καταλήγω- και επειδή μας έχετε συνηθίσει με υψηλού επιπέδου αντιπολιτευτικές παρεμβάσεις νομίζω ότι αδικήσατε και το κόμμα σας και εσάς. Όχι προσωπικά. Εννοώ τον θεσμικό σας ρόλο ως Κοινοβουλευτικό Εκπροσώπου. Κρίμα γιατί αυτήν τη στιγμή μας παρακολουθεί ο κόσμος και δεν θα ήθελαν γι' αυτό το θέμα τουλάχιστον να έχουμε εδώ διαφορές. Εμείς σας ρίξαμε πραγματικά μια γέφυρα επικοινωνίας, ανταποκρίθηκαν όλες οι πολιτικές δυνάμεις και οι συνάδελφοί σας και κάπου λίγο πήγε να χαλάσει το κλίμα. Ελπίζω να μην το πιστέψατε αυτό που κάνατε πριν. Γιατί εμένα θα με λυπούσε ειλικρινά γιατί πιστεύω σε αυτή την υπόθεση. Γι' αυτό και σήμερα την φέρνω.

Και κάτι τελευταία για όποια αξία μπορεί να έχει. Στην πολιτική και στην ιστορία γενικότερα δεν κρινόμαστε από τον χρόνο αλλά από τις πράξεις. Είναι μια νέα πραγματικότητα. Ας την στηρίξουμε και να ευχηθούμε να πετύχει.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαΐτσης Αποστολάτος): Ευχαριστούμε.

Έχει ζητήσει το λόγο ο κ. Παπουτσής. Ο κ. Καρατζαφέρης ακολουθεί αμέσως μετά.

Έχετε τρία λεπτά, κύριε Παπουτσή.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δεν ήταν στις προθέσεις μου να παρέμβω ξανά. Δεν ζήτησα να πάρω το λόγο έτσι απλώς για να κάνω χρήση του δικαιώματος του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου προκειμένου να είμαι σε διαρκή αντιπαράθεση με τον κ. Αβραμόπουλο. Αλλά μετά την θημικοπλαστική παρέμβαση την οποία έκανε και την ερμηνεία την οποία έδωσε στην δική μου τοποθέτηση το θεωρώ επιβεβλημένο.

Πρώτα απ' όλα, κύριε Υπουργέ, η δική μου αναφορά στο χρονολόγιο, όπως είπατε, ή στο ημερολόγιο των δράσεων και των δηλώσεών σας είχε έναν και μόνο στόχο. Να επιτελέσω την υποχρέωσή μου και το καθήκον μου ως Βουλευτής της Αντιπολίτευσης προς την Κυβέρνηση, ελέγχοντας την Κυβέρνηση. Μια κυβέρνηση των εξαγγελιών αλλά του μηδενικού έργου. Αυτή είναι η αλήθεια. Το νομοσχέδιο σας δεν αποτελεί έργο. Αποτελεί μετά από πέντε χρόνια ένα νομικό πλαίσιο, μια πρόταση νομοθετικού περιεχομένου την οποία φέρετε ενώπιον του Σώματος της Βουλής των Ελλήνων για να εφαρμοστεί το 2010. Ε, σας διαβεβαιώνουμε, λοιπόν, ότι εμείς θα είμαστε στην Κυβέρνηση εκείνη την περίοδο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Σηκώνει τοιχάριο η άποψή σας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Δεύτερον, τι σας είπα και τόσο πολύ εκνευριστήκατε; Τι ήταν αυτό που σας εκνεύρισε τόσο πολύ; Το γεγονός ότι σας παρουσίασα και αποκάλυψα μια οργανωμένη επικοινωνιακή πολιτική επί ενός θέματος πράγματι που απασχολεί ολόκληρη την ελληνική κοινωνία και βρίσκει σύμφωνο όλο τον πολιτικό κόσμο και όλα τα κόμματα της Βουλής; Πόσο χρειάζεται μια κυβέρνηση για ένα θέμα που είναι γνωστό; Που συμφωνούν όλα τα πολιτικά κόμματα; Πόσο χρειάζεται να το φέρει προς ψήφιση και να διαμορφώσει ένα νομοθετικό πλαίσιο; Εσείς προσωπικά χρειαστήκατε ενάμισι χρόνο. Η Κυβέρνηση σας χρειάζεται πέντε χρόνια. Και τι έκανε στα πέντε χρόνια αυτά; Κατήργησε το νομοθετικό πλαίσιο του Π.Α.Σ.Ο.Κ., ακύρωσε τις πρωτοβουλίες της κυβέρνησης του Π.Α.Σ.Ο.Κ. και βεβαίως οι καπνοβιομηχανίες και οι εταιρείες του χώρου πλούτισαν. Ναι ή όχι; Αυτό δεν είναι αντικείμενο ελέγχου και κριτικής προς την Κυβέρνηση σας; Γιατί εξανίσταστε, λοιπόν; Γιατί αντιδράτε με αυτόν τον τρόπο;

Και επιπλέον όποιος θέλει να αναζητήσει την συναίνεση, όποιος ενδιαφέρεται πράγματι για μια πολιτισμένη αντιπαράθεση και για την υποστήριξη του κοινοβουλευτικού έργου και βεβαίως τη λειτουργία του Κοινοβουλίου ως θεσμού της Δημοκρατίας καλό θα κάνει να έχει περισσότερη ουσία στην πολιτική του και λιγότερη επικοινωνία. Γιατί η εποχή μπορεί να είναι επικοινωνιακή αλλά η ουσία είναι αυτή που κρίνει τις ζωές των ανθρώπων. Και στην προκειμένη περίπτωση το συγκεκριμένο νομοσχέδιο είναι αυτό το οποίο κρίνει ζωές και θα κρίνει ζωές των σημερινών παιδιών και των αυριανών ενηλίκων και εν πάσῃ περιπτώσει του πληθυσμού της χώρας.

Σε κάθε περίπτωση για μας, όσον αφορά στο Π.Α.Σ.Ο.Κ., μακριά από εμάς η λογική του λαϊκισμού και του εύκολου επικοινωνιακού χειρισμού των θεμάτων. Όπως αντιληφθήκατε τόσο ο εισιγητής μας ο κ. Νασιώκας όσο και όλοι οι άλλοι συνάδελφοι του Π.Α.Σ.Ο.Κ. που πήραν το λόγο, οι τοποθετήσεις μας και η κριτική μας είναι τεκμηριωμένη, ουσιαστική με βάση τα διεθνή δεδομένα και κυρίως με βάση την εμπειρία μας και τις πρωτοβουλίες μας, τη γνώση που αποκτήσαμε δηλαδή, από τον χειρισμό των θεμάτων αυτών για λογαριασμό του ελληνικού λαού και του δημοσίου συμφέροντος. Χαιρόμαστε αν προσχω-

ρείτε σ' αυτή την αντίληψη. Η Κυβέρνησή σας είναι βέβαιο ότι προσχωρεί σ' αυτή την αντίληψη; Διότι δεν την βλέπουμε πουθενά αλλού. Δεν την βλέπουμε σε άλλους τομείς της πολιτικής. Δεν βλέπουμε τους συναδέλφους σας υπουργούς να εμφορούνται από τέτοιους είδους αντιλήψεις ούτε για την πρόθεση να δημιουργήσουν ένα πεδίο συναίνεσης και συνεύρεσης των πολιτικών δυνάμεων ούτε βεβαίως για να υπηρετήσουν το δημόσιο συμφέρον.

Για σας, κύριε Αβραμόπουλε, αν πράγματι ενδιαφέρεστε τόσο πολύ εγώ θα είμαι ο πρώτος που θα σας συγχαρώ και θα σας υποστηρίξω. Ας δούμε, όμως, στην πράξη. Μέχρι το 2010 προς το παρόν περιμένουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Παπουτσή.

Ο κ. Αβραμόπουλος έχει ζητήσει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Ευχαριστώ.

Κύριε Παπουτσή, κατ' αρχάς στο δεύτερο σκέλος της δευτερολογίας σας ήθελα να σας πω ότι με ικανοποιήσατε υπό την έννοια ότι είναι δεκτή η απολογία σας. Σε ό,τι αφορά τώρα στην με αρκετή δόση χιούμορ παρατήρησή σας για το ποιος θα είναι εδώ μετά τις επόμενες εκλογές, είναι αλήθεια ότι είναι ο μοναδικός μου φόβος για την εφαρμογή αυτού του μέτρου. Γιατί θα καπνίζετε πολλά τσιγάρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Ευχαριστούμε πολύ τον Υπουργό.

Ο Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Καρατζαφέρης, έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ (Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού): Κύριε Πρόεδρε, άκουσα με προσοχή τον αξιότιμο Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και την ομιλία που έκανε για την πολιτική ρευστότητα και την υποτιθέμενη βοήθειά μας προς την Νέα Δημοκρατία. Θα σας πω, κύριε Παπουτσή, μια παροιμία που εμείς ασπαζόμαστε: παπύσται από τον χώρο σου και ας είναι μπαλώμενο. Γιατί με εσάς θα περιπατήσουμε ρυπόλητοι στα αγκάθια. Και αυτό το φοβόμαστε ιδιαίτερα πολύ. Και βεβαίως πρέπει να σας πω κάτι. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. συντάσσεται με απτική σύνταξη: «τα πάντα ρε» όταν «τα παιδία παιζέν». Όταν πάψετε να παιζέτε, ελάτε εδώ να μιλήσουμε πολιτικά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Λ.Α.Ο.Σ.)

Και σας βλέπουμε πώς παίζετε και περιπατεζετε. Και στην Εξεταστική των πραγμάτων επιπροπή που καλέσαμε εμείς τον κύριο Καραμανλή να απολογηθεί για την επιστολή του κ. Ψωμιάδη, εσείς «ποιείτε την νήσσαν».

Επομένως, λοιπόν, εδώ γνωριζόμαστε πάρα πολύ καλά τί ρόλο παίζει ο καθένας και κατά πόσον θέλουμε να φτάσουμε στο μεδούλι ή επιδερμικά να ασχοληθούμε με την Αντιπολίτευση. Αυτά για να είμαστε εξηγημένοι εδώ μέσα, σ' αυτή την Αίθουσα και να μην αφήνουμε τίποτα να πέσει κάτω.

Επί του νομοσχεδίου σας, κύριε Υπουργέ. Η αλήθεια είναι ότι από την εποχή του αείμνηστου Διοξείδη δεν είχαν γίνει σοβαρά βήματα για το θέμα του καπνού. Επίσης, αλήθεια είναι ότι πηγαίνει ο ασθενής σε γιατρό, ενίστε και σε νοσοκομείο και μάλιστα καρδιολόγο και αυτός του απαντάει τη γνωμάτευση με το τσιγάρο στο στόμα! Πρέπει, λοιπόν, να ληφθούν σοβαρές αποφάσεις.

Εγώ θα ήθελα ένα πιο αυστηρό νομοσχέδιο. Το τσιγάρο βλάπτει σοβαρά την υγεία. Προσφέρει σε πολλούς ανήκεστο βλάβη. Μίλησε ο κ. Παπουτσής για αύξηση των εγκεφαλικών. Δεν ξέρω βέβαια, αν εννοούσε ότι η αύξηση των εγκεφαλικών οφείλεται στη δική σας παρουσία στο Υπουργείο Υγείας, αλλά εν πάσῃ περιπτώσει λίγα πολύ θα πάθουμε εγκεφαλικά μ' αυτού που ακούμε εδώ στην Αίθουσα.

Επί της ουσίας, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, το τσιγάρο έπρεπε περισσότερο να περιοριστεί. Αυτή η διάθεση στα εβδομήντα τετραγωνικά μέτρα στα εξήντα τετραγωνικά μέτρα, στα ογδόντα τετραγωνικά μέτρα νομίζω ότι είναι μία κολοβή λύση η οποία δυστυχώς στο πέρασμα του χρόνου θα έρθει και θα αποτελεθεί, θα απονευρωθεί.

Γιατί δεν προχωράτε σ' αυτό που γίνεται στην Ευρώπη. Στις

Βρυξέλλες έχουν βγάλει μία φουφού έξω από τα νυχτερινά κέντρα, έξω από τις ταβέρνες, βγαίνει ο οποιοσδήποτε έξω καπνίζει και ξανά μπαίνει μέσα. Εκεί δηλαδή τί είναι; Δεν είναι άνθρωποι αυτοί; Δεν έχουν αυτοί, ξέρω γω, εθισμούς, δεν έχουν εξη;

Όταν λοιπόν, λέμε μέχρι 70 τ.μ., από εκεί και πέρα το πράγμα αρχίζει και μπασταρδεύει και δεν είναι ουσία. Να προστεύσουμε λοιπόν το κόσμο ουσιαστικά.

Όσον αφορά τώρα τους νέους. Θα έλεγα, κύριε Υπουργέ, να τολμήσετε, να σταματήσετε τις διαφημίσεις του αλκοόλ στην τηλεόραση. Ερχεται ο νέος των δεκαέξι, δεκαεπτά ετών βλέπει τον άλλον με το θεληματικό πιγούνι και δύο ποτήρια ουίσκι στο χέρι να καταφέρνει την οποιαδήποτε ωραία γυναίκα και σου λέει για να μπορέσω κι εγώ να την καταφέρω, ας πάρω ένα μπουκάλι ουίσκι. Τις βλέπει κάθε μέρα αυτές τις διαφημίσεις. Να απαγορεύσουμε τις διαφημίσεις στο αλκοόλ, όπως απαγορεύσαμε τις διαφημίσεις στο τσιγάρο. Γιατί δεν τολμούμε να το κάνουμε; Βλάπτει ή δεν βλάπτει;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΗΦΟΥΝΑΚΗΣ: Υπάρχει ευρωπαϊκή νότα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ (Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού): Αφήστε τις ευρωπαϊκές νότες. Μπορούμε να τις προσπεράσουμε. Τρεισήμισι χρόνια ήμουν εκεί και γνωρίζω πάρα πολύ καλά. Αν θέλει μία χώρα μπορεί να τις προσπεράσει αυτές τις νότες. Και το θέμα δεν είναι νότες. Είναι παραφωνίες.

Αν θέλουμε να αντιμετωπίσουμε πράγματι, σοβαρά τους νέους, πρέπει να τους προστατεύσουμε μάλιστα από αυτές τις δουλείες, τις οποίες έχει η πολιτεία. Και οι δουλείες που έχει η πολιτεία είναι η δύναμη των τραπ, των πολυεθνικών εταιρειών, των καρτέλ στο τσιγάρο σας και στο αλκοόλ. Εκεί χρειάζεται δύναμη, κύριε Υπουργέ. Εμείς να σας εξοπλίσουμε με όση δύναμη θέλετε, αρκεί να προστατεύσουμε τον κόσμο από το τσιγάρο.

Νομοθετείτε. Τί θα γίνει; Θα μπαίνω εγώ στον «Ευαγγελισμό» και θα βλέπω μέσα τσιγάρα; Μπορείτε να μου υποσχεθείτε εσείς, να δεσμευτείτε στο λαό ότι θα σταματήσει τουλάχιστον αυτό το κακό; Θα πηγαίνουμε σε μία πάμπ, σε ένα μαγαζί που μπαίνουν τα δεκαεφτάρικα και τα δεκαοκτάρικα και θα είναι τεκές μέσα; Ο Υφυπουργός σας είναι γιατρός. Πείτε του να σας πει τι ζημιά γίνεται στα παιδιά των δεκαεπτά και δεκαοκτώ ετών, στα αγγεία τους, όταν αρχίζουν με είκοσι και τριάντα τσιγάρα την ημέρα και τέσσερα, πέντε σφηνάκια. Να προστατεύσουμε, λοιπόν, τα παιδιά αλλά να πάρουμε αποφάσεις, να αναμετρθούμε μ' αυτούς που βρίσκονται πίσω από το τσιγάρο και το αλκοόλ, διότι αυτές οι λύσεις είναι μεσοβέζικες και πρέπει να το αντιμετωπίσουμε.

Κύριε Υπουργέ, μου χρωστάτε ενενήντα δύο ευρώ. Και παρακαλώ πάρα πολύ ως gentleman που είστε να μου τα δώσετε. Γιατί χρειάστηκε να πάρω κάτι φάρμακα για το συνάχι και πήγα στο φαρμακείο και μου είπε, αφού πληρώσετε ενενήντα δύο ευρώ και αφού πάρετε το χαρτάκι που θα σας δώσω να το πάτε στην αρμόδια υπηρεσία και αφού το πάτε εκεί μετά από τρεις μήνες θα πάρετε τα λεφτά σας. Και καλά, εγώ συμβαίνει να έχω ενενήντα δύο ευρώ. Αυτός που δεν έχει να πληρώσει τα φάρμακα και έχει δυσκολότερες και σπουδαιότερες ασθενείες και ακριβότερα φάρμακα τι θα κάνει; Δεν έχει λήξει στην Αττική, αυτή η απεργία, το μπλάκ άουτ, αν θέλετε, των φαρμακοποιών. Πρέπει να βρείτε μια λύση. Εκτός αν ήταν παράξενος ο δικός μου ο φαρμακοποιός και δεν ήθελε να υλοποιήσει τη συνταγή, την οποία είχα πάρει από το δημόσιο. Σήμερα σας λέω, σημειρίνη ενέργεια και πράξη. Και επιτέλους, θα μας διαβεβαιώσετε ότι έχει λήξει η απεργία όλων των γιατρών; Διότι από τη Θεσσαλονίκη ο Ιατρικός Σύλλογος, ο οποίος ανήκει στη Νέα Δημοκρατία, παραπονείται ότι δεν έχει τελειώσει η απεργία όπως απεφάνθη το Υπουργείο σας. Έχει ή δεν έχει τελειώσει η απεργία όλων των γιατρών σε όλην την Ελλάδα; Και αν έχει τελειώσει ή όχι των φαρμακείων. Να ξεκαθαρίσουμε το θέμα, κύριε Υπουργέ, γιατί νομίζω ότι τα πράγματα είναι λίγο ρευστά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Το λόγο έχει ο Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης Δημήτριος Αβραμόπουλος.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης Δημήτριος Αβραμόπουλος): Το λόγο έχει ο

νωνικής Αλληλεγγύης: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα απλώς να σας πω ότι η απεργία έχει λήξη. Είναι βέβαιο αυτό. Άλλα επειδή ξέρω ότι σας αρέσει το χιούμορ, μάλλον ο φαρμακοποιός δεν πρέπει να ήταν οπαδός του κόμματός σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Ο Πρόεδρος του Λ.Α.Ο.Σ. Γ. Καρατζαφέρης, έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ (Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθό - Δούος Συναγερμού): Είναι αλήθεια, κύριε Υπουργέ, ότι «ανοητίζει» λίγο. Είναι Νεοδημοκράτης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Το λόγο έχει ο κύριος συνάδελφος κ. Γεροντόπουλος, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΓΕΡΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Αξίζουν συγχαρητήρια στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Υγείας για την ολοκληρωμένη προσέγγιση την οποία κάνει μ' αυτό το νομοσχέδιο στο μεγάλο θέμα του αλκοόλ και του καπνού. Ακόμα και οι πλέον φανατικοί καπνιστές ομολογούν κατ' ίδιαν ότι ο καπνός κάνει κακό. Επομένως γι' αυτό το θέμα δεν έχουμε να πούμε τίποτε περισσότερο. Δεν χρειάζεται να αποδείξουμε τίποτε περισσότερο.

Πίστευα ότι το σημερινό νομοσχέδιο θα γινόταν ομόφωνα αποδεκτό. Παραδόξως, άκουσα κάποιες απόψεις, οι οποίες μου έκαναν εντύπωση.

Αγαπητέ, κύριε Παπουτσή, αν ο κύριος Αθραμόπουλος επικοινωνιακά ήθελε να παίξει μ' αυτό το θέμα δεν θα το έφερνε στην παρούσα πολιτική συγκυρία, διότι αυτήν την ώρα τα θέματα τα οποία επικρατούν είναι κάποια άλλα. Επομένως και μόνον που έρχεται το νομοσχέδιο αυτήν την ώρα δείχνει ότι είναι θέμα ουσίας και όχι επικοινωνίας.

Επίσης, άκουσα από κάποιους άλλους συναδέλφους να θέτουν ιδεολογικά θέματα σε σχέση με το νομοσχέδιο και απλώς εγώ θέλω να ρωτήσω. Στις χώρες, οι οποίες γι' αυτούς αποτελούσαν πρότυπο, αλήθεια δεν υπήρχε χρήση αλκοόλ και καπνού; Ειδικά στο θέμα του αλκοόλ κάποιες από αυτές τις χώρες νομίζω ότι ήταν πρωτοπόρες.

Επειδή ακούμε πολλές φορές και επιχειρήματα υπερ της χρήσης του καπνού και κυρίως ότι θα υποστούν βλάβες οι καπνοπαραγωγοί ή οι εργαζόμενοι σε καπνοβιομηχανίες ή στο όλο σύστημα προμήθειας προϊόντων καπνού προς την κοινωνία, θέλω να πω ότι κάποιες έρευνες που έγιναν στο παρελθόν έχουν αποδείξει ότι τα χρήματα που ξεδύνονται για την καταπολέμηση των συνεπειών του καπνού είναι πολύ περισσότερα από αυτά τα οποία βγαίνουν από την καλλιέργεια και τη χρήση των προϊόντων του καπνού. Και μόνο οι εργατοώρες που χάνονται από τους ασθενείς που κάνουν χρήση καπνού, εάν αυτές οι εργατοώρες μπορούσαν να δώσουν τα χρήματα τα οποία ξεδύνονται θα ήταν πραγματικά υπερβολικά και θα μπορούσαμε μ' αυτόν τον τρόπο να ξεπεράσουμε και να αποτληρώσουμε τους καπνοπαραγωγούς για να σταματήσουν να καλλιεργούν τον καπνό στη χώρα μας, αλλά και στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για μένα ένα νομοσχέδιο, όσο καλό και αν είναι, κρίνεται τελικά στην πράξη. Και θυμόσαστε όταν είμαστε στην επιτροπή και συζητούσαμε το πάρον νομοσχέδιο, είχα πει ότι είναι πολύ ωραία αυτά που συζητούμε, όλοι όσοι συμμετείχαν συμφωνούσαν με τις συνέπειες του καπνού, αλλά θα δούμε πως θα το εφαρμόσουμε και από εκεί τελικά θα το κρίνουμε.

Ευτυχώς, κύριοι συνάδελφοι, που το 2009 δεν είναι προεκλογική χρονιά και έτσι ο όποιες πιέσεις θα ασκηθούν, δεν θα βρούν ευήκοα ώτα. Πιστεύω, ότι ως το 2011 που θα γίνουν οι εκλογές, θα έχουμε ρυθμίσει τα καταστήματα και γενικά την αγορά καπνού και αλκοόλ και κατόπιν πάλι εμείς ως Κυβέρνηση, κύριε Υπουργέ, θα μπορέσουμε να εφαρμόσουμε το νόμο ακόμα καλύτερα.

Στο πάρον νομοσχέδιο θέλω να κάνω κάποιες παρατηρήσεις και ειδικά να ξεκινήσω από το άρθρο 1, όπου μιλούμε για τα προϊόντα του καπνού και τι απαγορεύεται. Καλά για τα προϊόντα καπνού. Όμως, υπάρχει και κάτι ακόμη. Σιγά-σιγά εμφανίζονται στην αγορά κάποια τσιγάρα φυτικά, τα οποία φυτικά-υποτίθεται- δεν κάνουν τη ζημιά που κάνουν τα τσιγάρα του καπνού.

Το «υποτίθεται» είναι σχετικό, γιατί εκτός από τον καπνό μην

έχουνάτε πως τη ζημιά την κάνει και το χαρτί στο οποίο περιτυλίγεται ο καπνός, καθώς επίσης και το φίλτρο.

Επίσης, στην εφαρμογή του μέτρου στα διάφορα καταστήματα θα δείτε τι θα γίνει. Θα έρχεται κάποιος και θα λέει: «εγώ δεν καπνίζω κανονικό τσιγάρο, αλλά φυτικό τσιγάρο». Τι θα κάνει δηλαδή εκείνη την ώρα ο μαγαζάτορας; Θα έχει ειδικό εργαστήριο που θα κρίνει κατά πόσο το τσιγάρο είναι καπνού ή είναι φυτικό; Κατά τη δική μου γνώμη, μέσα στην απαγόρευση πρέπει να υπάρχει και το τσιγάρο καπνού και το φυτικό τσιγάρο.

Όπως επίσης θέλω να πω κάτι ακόμη. Στο άρθρο 4 του παρόντος νομοσχεδίου λέμε ότι απαγορεύεται σε ανηλίκους η είσοδος και η παραμονή, καθώς και οποιασδήποτε μορφής απασχόληση σε κέντρα διασκέδασης κ.λπ., εξαιρουμένων των περιπτώσεων ιδιωτικών εκδηλώσεων. Εδώ το θέμα είναι ποιες είναι οι «ιδιωτικές εκδηλώσεις». Η τάξη ολόκληρη του Γυμνασίου ή του Λυκείου, η οποία πηγαίνει εκδρομή και μπαίνει μέσα σε ένα κέντρο διασκέδασης, τελικά εκείνη την ώρα έχουμε μια ιδιωτική εκδήλωση;

Κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να σας παρακαλέψω να το προβλέψετε και αυτό το θέμα και να δώσουμε κάποιες απαντήσεις συγκεκριμένες. Τελικά τι θα γίνει; Αυτά τα νέα παιδιά μπορούν να πηγαίνουν στο νυχτερινό κέντρο διασκέδασης και να κάθονται όσες ώρες θέλουν, γιατί θα χαρακτηρίστεί ως ιδιωτική αυτή η εκδήλωση; Είναι ένα ζήτημα που πρέπει να κουβεντιάσουμε.

Εγώ δεν θα διαφωνήσω να μπει ένας φραγμός στο θέμα της διαφήμισης του αλκοόλ. Τελικά οι περισσότερες από τις διαφήμισεις στην τηλεόραση, στο ραδιόφωνο και στις εφημερίδες μιλούν για το αλκοόλ και παρουσιάζουν μια ζωή τελείων διαφορετική, τέτοια που και σε εμάς που δεν χρησιμοποιούμε αλκοόλ μας κάνει κάποιες στιγμές να λέμε «τελικά, μήπως το αλκοόλ οδηγεί σε αυτή τη ζωή;». Επομένως πρέπει να εξετάζουμε αυτά τα ζητήματα, για να δούμε πώς θα ξεπεραστούν έτσι ώστε να μπει ένας φραγμός σε αυτές τις διαφήμισεις του αλκοόλ, όπως έχει μπει και στις διαφήμισεις του καπνού στην τηλεόραση.

Το νομοσχέδιο πολύ ωραία ορίζει ότι δημιουργούνται κάποιες υπηρεσίες για την εφαρμογή του νόμου. Υπάρχουν ποινές στα καταστήματα όπου γίνεται χρήση καπνού. Εγώ θα ήθελα να προτείνω να υπάρχουν ποινές και σε αυτούς που επ' αυτοφώρω πιάνονται να καπνίζουν μέσα σε αυτά τα καταστήματα, διότι αλλιώς το μέτρο είναι μισό. Πολύ ωραία να τιμωρείται ο καταστηματάρχης, αλλά να τιμωρείται και αυτός που επ' αυτοφώρω πιάνεται να παραβιάζει τον αντικαπνιστικό νόμο.

Χρειάζεται μια αντικαπνιστική και αντιαλκοολική εκστρατεία, η οποία να ξεκινά από το σχολείο. Πολύ ωραία το έθεσε αυτό το θέμα ο κ. Παπουτσής.

Χρειάζεται αλλαγή στην κουλτούρα μας. Να καταλάβει πλέον ο νέος άνθρωπος πως το κάπνισμα δεν είναι μαγκιά, πως το ποτό δεν είναι μαγκιά και πως το αλκοόλ οδηγεί σε πληθώρα θανάτων. Το ότι έχουμε αυξημένα τροχαία ατυχήματα στη χώρα μας και είμαστε πρώτη χώρα στην Ευρώπη στα τροχαία ατυχήματα οφείλεται στο ότι νέα άνθρωποι οδηγούν τη μηχανή τους και το αυτοκίνητό τους μετά από μία βραδιά αλκοολούχα και στο τέλος καταλήγουν όπως καταλήγουν.

Για μένα, λοιπόν, αυτά είναι ζητήματα που οφείλουμε να δούμε. Να κάνουμε μια εκστρατεία που θα ξεκινήσει από τώρα και θα αποδώσει μετά από χρόνια. Όμως, να καταλάβουν τα νέα παιδιά ότι με τον καπνό και το αλκοόλ καλό τέλος δεν θα έχουν.

Θεωρώ, λοιπόν, πως αυτό το νομοσχέδιο οπωσδήποτε δίνει λύσεις στο μεγάλο θέμα του καπνού και του αλκοόλ. Με κάποιες τροπολογίες που μπορούν να γίνουν -και έως τώρα έχουμε διαπιστώσει ότι το Υπουργείο Υγείας πολλά απ' αυτά τα θέματα τα συζητά και τα διορθώνει- μπορούμε να φθάσουμε σε ένα νομοσχέδιο ακόμη καλύτερο. Τέλειος νόμος δεν μπορεί να υπάρξει. Από την εφαρμογή του κρίνεται.

Επειδή το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, εκτός από τα θέματα του καπνού και του αλκοόλ, έχει και κάποιες άλλες διατάξεις, εγώ θα ήθελα να κάνω μια αναφορά. Πριν από λίγο κάποιοι συνάδελφοι Βουλευτές και κάποιοι συνάδελφοι γιατροί με πλησίασαν και μου είπαν ένα ζήτημα που είναι σημαντικό. Έχουμε

να κάνουμε με το προεδρικό διάταγμα 84/2000. Είναι απαραίτητο να δοθεί παράσταση προσαρμογής των ελευθέρων επαγγελματιών ιατρών και ιδιαίτερα των ακτινολόγων και των άλλων εργαστηριακών στις διαδικασίες έκδοσης αδειών για έναν ακόμη χρόνο, μέχρι το τέλος του 2009, ώστε να μπορέσουν να προσαρμοστούν οι ίδιοι και ειδικά κάποιοι συνάδελφοι που εποιημάζονται να πάρουν σύνταξη την επόμενη χρονιά να μη χρειαστούν για κάποιους μήνες να αλλάξουν το ιατρείο τους.

Νομίζω πως, κύριε Υπουργέ, πρέπει να το δούμε. Σας παρακαλώ πολύ, αν δεν είναι δυνατόν να το δούμε στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο, να το δούμε σε ένα αμέσως επόμενο το οποίο θα φέρετε.

Εγώ, κύριοι συνάδελφοι, δεν θα ήθελα να πω παραπάνω. Εγώ, βλέπετε, πάντοτε το χρόνο που μου δίδει η Βουλή δεν τον εξαντλώ, ώστε να μπορέσουν να πάρουν το λόγο και άλλοι συνάδελφοι. Απλώς χρειάζεται σε τέτοια θέματα να υπάρχει μία ελάχιστη πολιτική συναίνεση, για να μπορέσουμε να εφαρμόσουμε ένα νόμο, που σε όλη την Ευρώπη έχει πλέον αρχίσει και εφαρμόζεται.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Ευχαριστούμε ιδιαιτέρως το συνάδελφο, κ. Κυριάκο Γεροντόπουλο.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Λ.Α.Ο.Σ. κ. Μαυρουδής Βορίδης, έχει το λόγο για επτά λεπτά.

MAYROUDΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι αυτό το οποίο θα πρέπει να τεθεί ως προβληματισμός κατά τη συζήτηση του παρόντος σχεδίου νόμου δεν είναι, προφανώς, αν είναι βλαβερός ο καπνός ή αν το κάπνισμα είναι βλαπτικό ή αν έχουμε πολλούς θανάτους από καρκίνους ή αν έχουμε επιδείνωση της υγείας. Νομίζω πως αυτό λίγο ως πολύ είναι κεκτημένο. Και λίγο ως πολύ είναι δεδομένο. Θεωρώ δε πως είναι και ελάχιστοι οι συμπολίτες μας που δεν γνωρίζουν πια τις βλαβερές επιπτώσεις του καπνίσματος.

Η ρύθμιση αυτή θέτει ενδιαφέροντα ηθικά ζητήματα. Ένα από τα πρώτα ηθικά προβλήματα που θέτει είναι το εξής: Μπορείς να απαγορεύεις γενικώς τη συμπεριφορά σε κάποιον, όταν εκείνο το οποίο κάνει είναι να τραυματίζει τον εαυτό του; Οι αυτοβλάβες δεν απαγορεύονται. Αν κάποιος είναι ενήλικος, αν κάποιος αποφασίζει να κάνει βλαβερά πράγματα στον εαυτό του, τότε γεννιέται ένα ερώτημα, αν, κατ' αρχήν, μπορείς να τα απαγορεύεις αυτά τα πράγματα ή όχι. Αν τον έχεις ενημερώσει ότι η υγεία του βλάπτεται, αν τον έχεις ενημερώσει ότι θα πάθει έμφραγμα, αν τον έχεις ενημερώσει ότι υπάρχει ο κίνδυνος να μείνει ανάπηρος, αν τον έχεις ενημερώσει για όλα αυτά και παρά ταύτα αυτός επιμένει να έχει μια βλαπτική συμπεριφορά, είναι ένα ερώτημα αν μπορεί να έρθει το κράτος να απαγορεύσει αυτήν τη συμπεριφορά.

Η αλήθεια είναι ότι αυτό το σχέδιο νόμου δεν περνάει σε μια τέτοια απαγόρευση, βεβαίως, αλλά έχει ένα άλλο ζήτημα το οποίο είναι, επίσης, πολύ ενδιαφέρον. Νομίζω πως για τους ανηλίκους δεν τίθεται κανένα ερώτημα. Είναι προφανές ότι πρέπει να προστατέψουμε την ανηλικότητα, κυρίως γιατί η έννομή μας τάξη αναγνωρίζει μια περιορισμένη δυνατότητα διαμορφώσεως ελευθερίας και αποφάσεως και κρίσεως στους ανηλίκους.

Το όριο της ανηλικότητας είναι τα δεκαοκτώ έτη. Επομένως πράγματι, εκεί μπορεί να υπάρξει απόλυτη απαγόρευση, απαγόρευση και στους ανηλίκους, αλλά βεβαίως και εκτεταμένα και γενικά μέτρα προστασίας. Γι' αυτό δεν υπάρχει καμμία συζήτηση. Είναι σίγουρο πως το σχέδιο νόμου είναι σε αυτό το σημείο ορθό.

Όμως, εκεί όπου αρχίζουν να υπάρχουν θέματα και προβληματισμοί είναι στη γενική απαγόρευση στους δημόσιους ή ιδιωτικούς χώρους. Εγώ πάλι θα το διακρίνω. Θα το διακρίνω, για να απαντήσουμε πλήρως σε αυτό και θα χρησιμοποιήσω μία διάκριση που είναι αρκετά κλασική στη φιλοσοφία του δικαίου, τη διάκριση ανάμεσα στα θετικά και αρνητικά δικαιώματα.

Πολύ απλά η διάκριση ανάμεσα στα θετικά και στα αρνητικά δικαιώματα είναι η εξής: Ο καθένας έχει δικαιώματα να κάνει ό,τι

θέλει –θετικό δικαιώμα- αρκεί να μη βλάπτει τον άλλο –αρνητικό δικαιώμα- δηλαδή το δικαιώμα μου να μην υφίσταμαι την βλαπτική συμπεριφορά ενός τρίτου, αυτό σε τελευταία ανάλυση είναι κάτι που πρέπει να είναι απολύτως θεμελιωμένο.

Υπάρχει βλάβη για τους παθητικούς καπνιστές; Απάντηση: Υπάρχει. Επομένως και υπ' αυτήν την έννοια, κατ' αρχήν, η απαγόρευση στους δημόσιους χώρους, από τη στιγμή που δεν υπάρχει δυνατότητα επιλογής είναι επιβεβλημένη. Και εκεί το σχέδιο νόμου είναι στη σωστή κατεύθυνση.

Εκεί όπου αρχίζουν να υπάρχουν ερωτήματα -νομίζω- είναι κυρίως στα θέματα όπου δεν είναι υποχρεωτικό, παραδείγματος χάριν, να μπει κάποιος μέσα σε ένα χώρο όπου καπνίζουν άλλοι. Δεν ισχύει αυτό σε μια δημόσια υπηρεσία, διότι όλοι πρέπει να πάμε σε μια δημόσια υπηρεσία. Δεν ισχύει για το δημόσιο νοσοκομείο. Κατά τη γνώμη μου, δεν ισχύει καν για τους ιδιωτικούς χώρους εργασίας. Εγώ συμφωνώ με τη ρύθμιση. Στους ιδιωτικούς χώρους εργασίας, πρέπει, πράγματι, να υπάρχει μια γενική απαγόρευση. Ισχύει, όμως, το ίδιο για τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος;

Εκεί είναι επιλογή το αν θα πας ή όχι. Μπορεί να πας σε ένα μπαρ ή να μην πας. Μπορεί να πάς σε ένα νυχτερινό κέντρο διασκέδασης ή να μην πας. Εμμέσως το αναγνωρίζετε αυτό με τη διάκριση που κάνετε στα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος στα εβδομήντα τετραγωνικά μέτρα. Έρχεται δηλαδή και κάνει μια ρύθμιση το σχέδιο νόμου και λέει, επειδή βλέπουμε ότι υπάρχει ένα ζήτημα, μπορεί να επιλέξεις ένα κατάστημα μέχρι εβδομήντα τετραγωνικά μέτρα εάν θα είναι ένα κατάστημα για καπνιστές. Είναι σημαντική αυτή η διάκριση η οποία γίνεται. Γιατί; Διότι με αυτόν τον τρόπο, ο τρίτος έχει δικαιώμα επιλογής. Μπορεί να επιλέξεις να πάεις σε ένα κατάστημα για καπνιστές, αν είναι μη καπνιστής, αποδεχόμενος ουσιαστικά τη βλάβη που θα υποστεί από το γεγονός ότι θα υπάρχουν καπνιστές εκεί. Όπως μπορεί να αποδεχθείς να πάεις ένας καπνιστής σε ένα κατάστημα για μη καπνιστές, αποδεχόμενος από την άλλη μεριά αυτόν τον περιορισμό. Εγώ νομίζω ότι αυτό είναι μια αρκετά σταθμισμένη ρύθμιση. Το ερώτημά μου είναι πιο ειδικό, διότι το περιορίζετε στα εβδομήντα τετραγωνικά μέτρα. Γιατί αυτό δεν είναι μια γενικευμένη να το πω ρύθμιση που ισχύει για όλα τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος.

Τώρα εδώ μπορεί να ακουστεί μια αντίρρηση, ότι κανείς τελικώς δεν θα δεχθεί να κάνει καταστήματα μη καπνιστών. Δεν είμαι βέβαιος αλλά αν το απαντούσαμε έτσι, προσέξτε, είναι σαν να λέμε ότι υπάρχει μια γενικότερη συναίνεση μέσα στην αγορά και μέσα στην κοινωνία, που λέει ότι δεν έχουν ενδιαφέρον τελικώς οι μη καπνιστές, να απαιτήσουν και να διεκδικήσουν και να επιβάλουν με την καταναλωτική τους συμπεριφορά, την ύπαρξη καταστημάτων αποκλειστικά για μη καπνιστές. Αυτό, όμως, είναι κάτι που μας λέει για την κοινωνία. Μας λέει ότι ενδεχομένως αυτό το αίτημα δεν είναι επαρκώς ισχυρό. Μας λέει ότι οι αντικαπνιστές ή οι μη καπνιστές, δεν έχουν ισχυρά αιτήματα σε επίπεδο καταναλωτικό, για να επιβάλουν αυτήν τη ρύθμιση στην αγορά. Εγώ είμαι βέβαιος ότι εάν δινόταν αυτή η δυνατότητα αυτών των εβδομήντα τετραγωνικών μέτρων και διευρυνόταν, θα βρίσκαμε ότι θα υπήρχαν καταστήματα και των δύο ειδών. Και τέλος κατά τη γνώμη μου εδώ έχει ένα πρόβλημα δικαιοποιητικό το σχέδιο νόμου. Δεν μπορείτε να επιβάλετε την τίτηση αυτών των κανόνων στο κατάστημα. Διότι το κατάστημα μπορεί απλά να προειδοποιήσει αλλά δεν μπορεί να επιβάλει σε κάποιον τη μη παράβαση. Έστω, λοιπόν, ότι μέτρα και αν πήρε το κατάστημα, ότι κάποιος παραβιάζει την απαγόρευση και καπνίζει. Τον ειδοποίησε, του ζήτησε να φύγει. Τι άλλο πρέπει να κάνει; Εκεί, λοιπόν, νομίζω ότι αφήνετε τους καταστηματάρχες έκθετους σε ένα διοικητικό πρόστιμο, τη στιγμή που δεν τους έχετε εξοπλίσει δικαιοποιητικά με τη δυνατότητα να επιβάλλουν αυτήν τη ρύθμιση και κατά τη γνώμη μου αυτό πρέπει να τροποποιηθεί. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Λ.Α.Ο.Σ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Βορίδη.

Συνεχίζεται ο κατάλογος των ομιλητών με τη συνάδελφο από

το ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Αικατερίνη Περλεπέ – Σηφουνάκη.

Έχετε το λόγο για επτά λεπτά.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΕΡΛΕΠΕ – ΣΗΦΟΥΝΑΚΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Εγώ κατ’ αρχάς με αφορμή την ημέρα για τα άτομα με αναπηρία, θα ήθελα να αναφερθώ για πολύ λίγο. Είναι γνωστό σε όλους ότι το 10% του πληθυσμού της χώρας είναι άτομα με αναπηρία και θα πρέπει, δικαιούνται δηλαδή και αυτοί μια ισότιμη ζωή με όλους τους πολίτες της χώρας, χωρίς αποκλεισμούς και διακρίσεις. Και το κράτος οφείλει να εξασφαλίσει όλες αυτές τις προϋποθέσεις προς αυτήν την κατεύθυνση.

Μπορώ να πω, όμως, ότι είμαι αρκετά επιφυλακτική για το αν θα γίνει αυτό, διότι βλέπουμε τις δομές του κοινωνικού κράτους να υποβαθμίζονται διαρκώς, να μην υπάρχει καν κοινωνική πολιτική σ’ αυτό τον τόπο, εδώ και πέντε χρόνια.

Και τώρα επί του προκειμένου. Στο σχέδιο νόμου που συζητάμε σήμερα, θέλω να κάνω μια επισήμανση. Είναι πάγια τακτική των Υπουργών της Νέας Δημοκρατίας, μάλιστα και του Υπουργού Υγείας, όταν καταθέτουν ένα νομοσχέδιο, για το κυρίως θέμα να είναι ελάχιστα τα σχετικά άρθρα και το λοιπός διατάξεις να είναι η πλειοψηφία των άρθρων. Το ίδιο συμβαίνει και στο παρόν σχέδιο νόμου. Από τα είκοσι πέντε άρθρα τα έξι είναι για το κάπινισμα και το αλκοόλ και τα δεκαεννέα είναι οι λοιπές διατάξεις που πολλές φορές δημιουργούν προβλήματα παρά λύνουν. Είναι καθαρά, το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, αποσπασματικό και ρυθμίζει επερόκλητα ζητήματα. Όλα αυτά γίνονται σε μια περίοδο που το Εθνικό Σύστημα Υγείας και το κοινωνικό κράτος βρίσκονται σε τραγική κατάσταση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αναφέρθηκε ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος πριν – και θα το πω και εγώ- γιατί άντων ο Υπουργός κύριος Αβραμόπουλος ο οποίος δεν είναι εδώ αυτήν τη στιγμή – γιατί θα αναφερθώ και σε άλλα στην πορεία και θα έπρεπε να απαντήσει- από το Μάιο του 2006 μέχρι σήμερα εξήγηγιλε διαρκώς ότι με ταχείς ρυθμούς θα προετοιμαστεί ένα νομοθετικό πλαίσιο για την απαγόρευση του καπνού και του αλκοόλ. Όλα αυτά τα έκανε για επικοινωνιακούς λόγους. Αποπροσανατόλιζε την κοινή γνώμη από τα πραγματικά προβλήματα και εκτός από το αλκοόλ και τον καπνό βέβαια, και τα πραγματικά προβλήματα στο χώρο της υγείας, στο χώρο της πρόνοιας. Ασχολιόταν διαρκώς με το σχέδιο νόμου που θα έφερνε, το οποίο έφερε μετά από δυόμισι χρόνια προς ψήφιση. Και το πρόβλημα σ’ αυτόν τον τόπο δεν είναι ότι δεν υπάρχει νομοθετικό πλαίσιο. Γιατί νομοθετικό πλαίσιο υπήρχε, είχε ψηφιστεί από την κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ., απλά δεν εφαρμόστηκε. Δεν είναι ότι δεν υπάρχουν νόμοι. Το πρόβλημα είναι ότι δεν εφαρμόζονται οι νόμοι. Σήμερα αυτό το σχέδιο νόμου που έχει κατατεθεί, δυστυχώς προσθέτει ελάχιστα στα μέτρα που υπήρχαν από πριν. Και στα καθοριστικά ζητήματα που θα έπρεπε να επικεντρωθεί αυτό το νομοσχέδιο, που έρχεται κάποια χρόνια μετά το νομοσχέδιο του ΠΑ.ΣΟ.Κ., παραμένουν δυστυχώς εκκρεμή. Και εννοώ πρώτα απ’ όλα ότι όσα έχουν να κάνουν με την πρόληψη και την πολιτική δημόσιας υγείας, που είναι κατ’ εξοχήν θέμα πρόληψης, δεν υπάρχουν στο σχέδιο νόμου. Αναφέρομαι στις δημόσιες δομές για την απεξάρτηση και τις υπηρεσίες που θα μπορούσαν να βοηθήσουν στην αποτροπή χρήστης καπνού και αλκοόλ, που θα μπορούσαν να στηρίζουν όσους είναι ήδη χρήστες να απεξαρτηθούν. Και βέβαια στέκομαι σ’ αυτές που είχαν ήδη συσταθεί. Στον Ο.ΚΑ.Ν.Α. παράδειγμα αυτά τα πέντε χρόνια δεν γίνεται τίποτε άλλο από το να διαλύονται λόγω υποχρηματοδότησης.

Γι’ αυτές όλες τις υπηρεσίες η πολιτική γηγεσία του Υπουργείου δεν απαντά. Δεν λέει καν ότι, ξέρετε δεν έχουμε λεφτά ή δεν μας δίνουν λεφτά και δεν μπορούμε να προχωρήσουμε σ’ αυτές τις δομές. Το άλλο θέμα είναι το Σώμα Ελεγκτών Υπηρεσιών Υγείας – Πρόνοιας. Και εκεί απαιτούνται χρήματα για τη στελέχωσή του. Πώς είναι δυνατόν με τριάντα υπαλλήλους να γίνει έλεγχος εφαρμογής των μέτρων που προβλέπονται στο σχέδιο νόμου; Τα άρθρα που υπάρχουν είναι ασαφή, για το πώς θα στελέχωθει στην πορεία. Μόνο με τις απαγορεύσεις και τις ποινές δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα, αν δεν υπάρχει ένα συνολικό σχέδιο αγωγής υγείας για όλους τους πολίτες

και σε κάθε ηλικία και αν δεν έχει δοθεί προτεραιότητα στην προαγωγή της δημόσιας υγείας, αν δεν λειτουργεί το Εθνικό Σύστημα Υγείας, αν δεν λειτουργεί το κοινωνικό κράτος. Δυστυχώς η πολιτική που εφαρμόζεται τα τελευταία πέντε χρόνια βρίσκεται μακριά από τις πραγματικές ανάγκες του πληθυσμού και στον τομέα της υγείας. Οι δημόσιες δαπάνες σε αυτόν τον τομέα, κύριε Υπουργέ – και εδώ δεν μπορεί να μας διαψεύσει κανείς- μειώνονται κάθε χρόνο. Κάθε χρόνο έχουμε, έστω και σε δεκαδικό αριθμό, μείωση των δημόσιων δαπανών για την υγεία. Η κινητήρια δύναμη του συστήματος που είναι το προσωπικό των μονάδων υγείας πρόνοιας και κοινωνικής φροντίδας, αντί να ενισχύεται, φθίνει διαρκώς. Οι προσλήψεις γιατρών, νοσηλευτών και λοιπού προσωπικού, συνεχώς ανακοινώνονται αλλά συνεχώς τα κενά διευρύνονται. Και επειδή αναφέρθηκε ο κύριος Υπουργός πριν στον Ο.Π.Α.Δ. και πανηγύριζε που έδωσε το επίδομα και στους υπαλλήλους του Ο.Π.Α.Δ., αυτό έπρεπε να είχε γίνει από την αρχή. Το διεκδίκησαν οι άνθρωποι, διεκδίκησαν το αυτονόητο. Έκαναν απεργίες για το αυτονόητο, ότι ο μισθός τους θα έπρεπε να είχε εξομοιωθεί με τους υπαλλήλους του Τ.Υ.Δ.Κ.Υ., από τη στιγμή που το Ταμείο ενοποιήθηκε και έγινε ένα. Δεν μας είπε, όμως, που οι γιατροί είναι απλήρωτοι από το Γενάρη του 2008, έκλεισαν ένα χρόνο. Οι γιατροί και οι φαρμακοποιοί δηλαδή διανείζουν το κράτος, αφού δεν τους πληρώνετε από αυτά που τους χρωστάτε. Από το Γενάρη έχουν να πληρωθούν οι γιατροί. Από το Μάιο έχουν να πληρωθούν οι φαρμακοποιοί. Πανηγύριζε πάλι ο κύριος Υπουργός ότι ανεστάλη η απεργία των φαρμακοποιών και εγώ έχω ενημέρωση αυτήν τη στιγμή από το Φαρμακευτικό Σύλλογο Εύβοιας, που όπως ξέρετε πολύ καλά ο Πρόεδρος είναι της Νέας Δημοκρατίας, στέλεχός σας, ότι τους κοροϊδέψατε. Τους είπατε ότι θα καλύψετε αυτά που τους οφέλατε μέχρι τον Αύγουστο. Δεν μιλάμε να τα καλύψετε μέχρι τέλος του χρόνου. Μέχρι τον Αύγουστο. Και το ποσό που στείλατε είναι το 1/3. Τους καλύπτετε μόνο για ένα μήνα. Και ανέστειλαν την απεργία με τις ψευδείς διαβεβαιώσεις που τους δώσατε.

Γιατί πανηγύριζε, λοιπόν, πριν ο κύριος Υπουργός, δεν το κατάλαβα, για τον Ο.Π.Α.Δ. για τα επιδόματα κ.λπ.. Πού είναι όλοι αυτοί οι πανηγυρισμοί; Τέλος πάντων.

Όσον αφορά το δεύτερο μέρος του νομοσχεδίου, θα ήθελα να πω ότι και εδώ κυριαρχεί η προχειρότητα και οι παλινωδίες, διότι με αποσπασματικές ρυθμίσεις δεν γίνεται ειδίκευση των γιατρών. Θα έπρεπε να έλθει ένα νομοθετικό πλαίσιο που να αφορά όλη την εκπαίδευση των γιατρών για να γίνει σωστή δουλειά. Δεν μπορεί να φέρνεις αποσπασματικές ρυθμίσεις, ούτε μπορείς να ράβεις και να ξηλώνεις στο θέμα των αγροτικών. Πριν από ένα χρόνο μειώνουμε τη θητεία, μετά από ένα χρόνο αυξάνουμε τη θητεία, εν τω μεταξύ όλα τα αγροτικά είναι κενά, υπάρχουν τεράστιες ελλειψίες και σε απομακρυσμένα η διαδικασία πρόσληψης είναι τραγική. Περιμένουν πέντε και έξι μήνες για να πάνε σε ένα αγροτικό. Στη δεκαετία του 1980 που έκανα εγώ αγροτικό, τη Δευτέρα έκανες τα χαρτιά σου και σε λιγότερο από ένα μήνα είχες διοριστεί, με τη μοριοδότηση που γινόταν. Τώρα, γιατί αργεί τόσο πολύ από την η μοριοδότηση, πέντε και έξι μήνες για να καλυφθούν τα κενά; Έλεος δηλαδή.

Ας αφήσει τέλος πάντων ο κύριος Υπουργός την επικοινωνιακή του πολιτική και ας κάνει πραγματική πολιτική τουλάχιστον στο χώρο της υγείας, μπας και κάτι από τη γενική διάλυση περισσωθεί.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαῖτσης Αποστολάτος): Ευχαριστούμε την συνάδελφο κ. Αικατερίνη Περλεπέ.

Ο κύριος Μιλτιάδης Βέρρας έχει το λόγο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΕΡΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την ίδια στιγμή που η χώρα ταλανίζεται από σειρά σκανδάλων με κορυφαίο αυτό του Βαπτιστού, και δοκιμάζεται από την οικονομική κρίση, εγχώρια και διεθνή, ο Υπουργός Υγείας ο κ. Αβραμόπουλος προετοιμάζεται πιρεταδώς για τη διαδοχή στη Νέα Δημοκρατία, δηλώνοντας «παρών». «Δρύσις πεσούστης, πας ανήρ ξυλεύεται».

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΕΛΑΣ: Τι σχέση έχει αυτό;

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΕΡΡΑΣ: Θα ακούσετε τι σχέση έχει και θα βγάλετε και τα συμπεράσματά σας.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΓΕΡΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Με το τσιγάρο τι σχέση έχει;
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαῖτσης Αποστολάτος): Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΕΡΡΑΣ: Αφήστε με να ολοκληρώσω και ενδεχομένως θα έχετε πειστεί και εσείς. Εξάλλου δεν είναι κάτι που είναι ψέμα. Δίλωσε προχθες στα μέσα ενημέρωσης, το είδαμε όλοι, ότι είναι παρών. Άρα τον ενδιαφέρει η διαδοχή. Έχω την άποψη και έχω και το δικαίωμα, έχω την αυτονομία να το λέω. Αποψή μου.

Μετά, λοιπόν, την παταγώδη αποτυχία στο Υπουργείο Υγείας του κ. Αβραμόπουλου σε όλα τα επίπεδα, υποβάθμιση και συνειδητή απαξίωση του Ε.Σ.Υ., προμήθειες, χρέοι, δυσλειτουργία νοσοκομείων, παρουσιάζει σήμερα ένα, κατά την άποψή μου, ήσσονος σημασίας νομοσχέδιο προς ψήφιση στην Εθνική Αντιπροσωπεία. Και το λέω ήσσονος σημασίας, συνάδελφες και φίλε κ. Έκτορα Νασιώνα, γιατί η νομοθετική πρωτοβουλία υπήρχε και προσπαθεί να ξαναψηφίσει ένα νομοσχέδιο, ένα νομοθετικό πλαίσιο που το είχαμε αλλά ποτέ δεν εφαρμόστηκε με ευθύνη της Νέας Δημοκρατίας. Και σαν να μην έφτανε αυτό, πάμε και σε μακρύ χρόνο υλοποίησης το 2010.

Στην Ιατρική επιστήμη, κύριε Υφυπουργέ, ισχύει διαχρονικά, επειδή είστε και συνάδελφος και από αρχαιοτάτων χρόνων, ο κανόνας του «κάλλιο το προλαμβάνειν παρά το θεραπεύειν».

Εν προκειμένω, για να μπούμε και λίγο στο νομοσχέδιο, δεν περιλαμβάνεται το σημαντικότερο κομμάτι, η πρόληψη, η προ-αγωγή της υγείας, η αγωγή υγείας στα σχολεία. Διεθνείς οργανισμοί όπως η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, το Συμβούλιο της Ευρώπης, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, συμφωνούν ότι η ανάπτυξη προγραμμάτων αγωγής και προαγωγής της υγείας, είναι η πλέον ενδεδειγμένη μέθοδος για την πρόληψη και βελτίωση των νέων ανθρώπων και του περιβάλλοντος.

Το νομοσχέδιο δεν αντιμετωπίζει τις μάστιγες του καπνίσματος και του αλκοόλ ως μείζονα ζητήματα της δημόσιας υγείας, όπου απαιτείται η συνεργασία, η συνάνεση, λόγια που αρέσουν και στον κύριο Υπουργό και η συστράτευση όλων των φορέων και των κοινωνικών ομάδων. Κράτος, τοπική αυτοδιοίκηση, πανεπιστήμια, επιστημονικοί σύλλογοι, απουσιάζουν από το παρόν νομοσχέδιο.

Κατά τη συνήθη τακτική της Κυβέρνησης, βλέπε πρόστιμα του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, το φόβητρο και οι απαγορεύσεις, λαμβάνουν τη θέση που θα έπρεπε να έχει η εκπαίδευση, η ενημέρωση, η παιδεία.

Σε ό,τι αφορά το μηχανισμό ελέγχου που προτείνει το νομοσχέδιο, είναι ανεπαρκής, αφού παραπέμπεται στον τομέα του Σ.Ε.Π., του Σώματος Επιθεωρητών, χωρίς τη συνεργασία της Αστυνομίας, των διοικητών και των προϊσταμένων υπηρεσιών, των ιδιοκτητών μονάδων και επιχειρήσεων. Ποιος πιστεύει ότι μερικοί υπάλληλοι του Υπουργείου, βαπτισμένοι επιθεωρητές, είναι αρκετοί για να γίνουν όλοι οι απαράίτητοι, συνεχείς και εντατικοί έλεγχοι σε πρωτεύουσα και επαρχία; Ποιος πιστεύει ότι με μερικές ακόμα αποσπάσεις και μονιμοποιήσεις θα επιτευχθεί κάτι που έχει εδραιωθεί εδώ και χρόνια; Ούτε εσείς οι ίδιοι προφανώς το πιστεύετε.

Ο μόνος λόγος που φέρνετε στη δημοσιότητα το συγκεκριμένο νομοσχέδιο είναι για να ρίξετε για άλλη μια φορά στάχτη στα μάτια του κόσμου και να επιάρεσθε ότι μεταρρυθμίζετε. Η μόνη εξήγηση της πρότασης του νομοσχέδιου είναι η επιθυμία επικοινωνιακού οφέλους. Δεν εξηγείται αλλιώς γιατί τα δεκαεννέα από τα είκοσι πέντε άρθρα και αναφέρθηκε και η συνάδελφος κ. Σηφουνάκη προηγουμένως, αφορούν άλλες διατάξεις που και αυτές και αποσπασματικές είναι και φωτογραφικές προς εξυπηρέτηση μάλλον κάποιων υμετέρων, γιατί αυτά έγιναν για ειδικευόμενους γιατρούς κ.λπ..

Και για να μπούμε στην ουσία των προβλημάτων της υγείας, για τα μείζονα και σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει και βιώνει σήμερα ο ελληνικός λαός, ουδείς λόγος, ουδέν έργον.

Τα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων τον τελευταίο καιρό είναι χαρακτηριστικά και αποδίδουν ακριβώς την ωμή πραγματικότητα. Κραχ στην υγεία, χρεοκοπία του Ε.Σ.Υ., στην εντατική το

Εθνικό Σύστημα Υγείας και το ότι ακόμα αντέχει αυτό το Ε.Σ.Υ., τούτο ομολογούμενως οφείλεται στο φιλότιμο, τον πατριωτισμό του εναπομείναντος –και το σημειώνω- ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού. Κραυγαλέες οι ελλείψεις σε νοσηλευτικό και ιατρικό προσωπικό σε όλα τα νοσηλευτικά ιδρύματα της χώρας. Δέκα μήνες απλήρωτοι από το δημόσιο γιατρού και φαρμακοποιοί για δεδουλευμένα. Τεσσεράμισ με πέντε δισεκατομμύρια ευρώ χρωστούν συνολικά τα νοσοκομεία σε προμηθευτές και φαρμακοβιομηχανίες. Καταρράκωση και ευτελισμός του κύρους της χώρας από την παρέμβαση του πρεσβευτή των Η.Π.Α. για αποπληρωμή των φαρμακευτικών εταιρειών της χώρας του. Τριάμισ χρόνια έχουν να πληρωθούν οι προμηθευτές από τα νοσοκομεία. Αποτέλεσμα: εφόρμηση των εταιρειών στα νοσοκομεία για να πάρουν πίσω τα εναπομείναντα αναλώσιμα. Δυόμισι με τρία δισεκατομμύρια ευρώ τα χρέο των ασφαλιστικών ταμείων προς τα νοσοκομεία. Από τριτοκοσμική υγεία, που την παρέλαβε ο κ. Αβραμόπουλος, σύμφωνα με δηλώσεις από τον προκάτοχό του Νικήτα Κακλαμάνη, την έκανε τεταρτοκοσμική!

Κλείνοντας θα αναφερθώ στο Γενικό Νοσοκομείο της Πάτρας απ' όπου και εκλέγομαι. Μετά το σεισμό της 8ης Ιουνίου για το οποίο διετάχθη εκκένωση από τον Υπουργό Υγείας για επισκευή, παράλληλα ο κ. Αβραμόπουλος δεσμεύθηκε για επαναλειτουργία του στις αρχές Σεπτέμβρη χωρίς προηγουμένων, ακούσατε-ακούσατε να γίνει μελέτη για τη στατικότητα του κτηρίου. Εσείς, κύριε Υφυπουργέ, μάς έχετε επισκεφθεί και γνωρίζετε το πρόβλημα. Αποτέλεσμα, καταστατάληση εκατομμυρίων ευρώ για τοιχοποίες και μπαλώματα. Μετά την ανακοίνωση της μελέτης για την αντισεισμική θωράκιση και ενίσχυση της στατικότητας του νοσοκομείου τα ανωτέρω ευρώ πάνε περίπτωτο, όπως περίπτωτο πάει και η επαναλειτουργία του νοσοκομείου, που σύμφωνα με νέα αναθεωρημένη δέσμευση του Υπουργού, θα λειτουργήσει μετά από έξι μήνες. Εγώ εκτιμώ ότι θα λειτουργήσει μετά από ένα χρόνο. Εδώ είμαστε, εδώ θα τα ξαναπούμε. Εκτιμώ λοιπόν ότι είναι μνημείο ανευθυνότητας, ανικανότητας και ερασιτεχνισμού η πολιτική του Υπουργείου Υγείας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαῖτσης Αποστολάτος): Ευχαριστούμε τον κ. Βέρρα.

Το λόγο έχει ο κύριος Υφυπουργός για μια μικρή παρέμβαση.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Δεν θα επιχειρήσω να παραβάσω τον Κανονισμό, δεν θα το κάνω ποτέ, αλλά ο κύριος συνάδελφος μιλώντας όλη την ώρα, παραβάσεις κατάφωρα τον Κανονισμό. Μήλησ για ο,τιδήποτε άλλο εκτός από το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Δεν θα το σχολίασω. Θα απαντήσω όμως στις ανακρίβειες τις οποίες είπε.

Εκκενώθηκε το Νοσοκομείο του Αγίου Ανδρέα γιατί συνέβη το συγκεκριμένο γεγονός. Δεν πιστεύω να διαφωνείτε.

Επειδή υποστηρίζονταν από πολλές πλευρές ότι δεν είναι πρόβλημα στατικής επάρκειας αλλά έχει δοθεί και μια υπερβολή στην όλη την κατάσταση, γιατί δεν υπήρχε η στατική μελέτη η ανάλογη –αν και απαντώντας σε συνάδελφο σας, της εκλογικής σας περιφέρειας τον Απρίλιο μήνα, που είπα ότι υπάρχει διαπιστωμένη και ότι κινούνται οι διαδικασίες για να συνταχθεί η σχετική μελέτη, ο σεισμός απλώς επιτάχυνε τα γεγονότα- το Υπουργείο είπε «προκειμένου το αποτέλεσμα της ανάθεσης της μελέτης για τη στατική επάρκεια να είναι αρνητικό και να μην υπάρχει πρόβλημα και να μην περιμένουμε την ολοκλήρωση για να προχωρήσουν οι εργασίες, καλό είναι οι εργασίες που θα καλύψουν τις ζημιές από το σεισμό, επιχρίσματα, διορθώσεις, να γίνουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαῖτσης Αποστολάτος): Κύριε Υφυπουργέ, κάνετε το λάθος που έκανε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Και δεν επιβάρυνε ούτε τον τελικό προϋπολογισμό περισσότερο από 400.000. Κι αυτό είναι απαραίτητο να γίνει και μετά την αντισεισμική θωράκιση, η οποία άρχισε να εξελίσσεται.

Να μη λέμε πράγματα τα οποία δεν ευσταθούν, για να δημι-

ουργήσουμε εντυπώσεις και τη στιγμή που συζητάμε ένα νομοσχέδιο, που με τον τρόπο αυτόν το απαξιώνετε.

Και να σας πω κάτι; Δεν με ενδιαφέρει αν απαξιώνετε τον εαυτό σας, το κόμμα σας, το ρόλο σας ως Βουλευτή. Τη συγκεκριμένη στιγμή, όμως, απαξιώνετε το ρόλο του Κοινοβουλίου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Σας παρακαλώ πολύ, να θοηθήστε τη διαδικασία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): ...όταν συζητάμε αυτό το νομοσχέδιο και το αντικείμενο μιας επίκαιρης ερώτησης το φέρνετε τώρα. Δεν είναι δυνατόν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Ο κ. Μελάς έχει το λόγο.

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΒΕΡΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, το λόγο επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Ποιο είναι το προσωπικό, κύριε Βέρρα;

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΒΕΡΡΑΣ: Το προσωπικό είναι από την τοποθέτηση του κυρίου Υφυπουργού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Πείτε μου γιατί μιλάμε. Είστε εκτός θέματος..

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΒΕΡΡΑΣ: Ότι απαξιώνω με τις θέσεις μου το Κοινοβούλιο. Αυτό κι αν δεν είναι προσωπικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Πείτε, λοιπόν, με μία λέξη...

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΒΕΡΡΑΣ: Με μία λέξη τι να πω; Πρέπει να αναλύσω το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Ε, θα αναλύσουμε αυτό σήμερα, την ώρα που κάνουμε άλλη διαδικασία;

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΒΕΡΡΑΣ: Με προκάλεσε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Με όλον το σεβασμό στο πρόσωπό σας.

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΒΕΡΡΑΣ: Όταν, λοιπόν, εδώ έχει γίνει ένας σεισμός, δίνοντας κάποια χρήματα του ελληνικού λαού, κατασπατάλωντας κάποια χρήματα του φορολογούμενου Έλληνα πολίτη και εν συνεχείᾳ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Ξέρετε, δεν κάνουμε...

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΒΕΡΡΑΣ: ...δεν υπάρχει μελέτη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Δεν είναι η διαδικασία ερωτήσεων...

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΒΕΡΡΑΣ: Όταν αυτά που είναι ακριβή, ο κύριος συνάδελφος Υπουργός τα θεωρεί ότι είναι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Αν πάρει το λόγο δεν θα τελειώσουμε ποτέ. Σεβαστείτε τον Κανονισμό της Βουλής, σας παρακαλώ ιδιαιτέρως και να συνεχίσουμε.

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΒΕΡΡΑΣ: Ναι, αλλά οφείλουμε και να απαντούμε. Αυτός είναι ο ρόλος μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Απαντήσατε. Νομίζω ακουστήκατε...

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΒΕΡΡΑΣ: Δεν μπορεί να θεωρεί ανακρίβειες αυτά που είπα στο κύριο Υφυπουργό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Σας παρακαλώ να συνεχίσουμε.

Κύριε Μελά, ορίστε έχετε το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Κατ' αρχάς, κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε πάρα πολύ, θέλω να απευθυνθώ σε σας και να ρωτήσω για ποιο λόγο δεν εγκαλέσατε τον κύριο Υπουργό στην τάξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Τον εγκάλεσα και το είδατε, κύριε Κοινοβουλευτικέ Εκπρόσωπε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Με συγχωρείτε, πάρα πολύ. Δεν άκουσα από σας καμία παρατήρηση όταν ο Υπουργός παίρνει το λόγο και απευθύνεται...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Αν δεν το ακούστε, θα το δείτε στην ταινία που είναι καταγεγραμμένο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: ...λέγοντας ότι προσβάλλει με την τοποθέτηση του το θεσμό του Κοινοβουλίου και το ρόλο του Βουλευτή. Το θεωρώ απαράδεκτο και παρακαλώ πάρα πολύ,

κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Αν αυτό είναι έτσι, συνηγορώ με σας για το απαράδεκτο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Να ανακαλέσει και να διαγραφεί από τα Πρακτικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Άλλα δεν βοηθάμε τη διαδικασία και ούτε και τον Κανονισμό της Βουλής.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εγώ υπερασπίζομαι το δικαίωμα του συναδέλφου κ. Βέρρα και των συναδέλφων του Π.Α.Σ.Ο.Κ., του κάθε Βουλευτή να εκφράζεται ελεύθερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Και καλά κάνετε και σας ευχαριστώ πολύ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Και ζητώ από σας να προστατεύσετε το κύρος του Κοινοβουλίου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Το έκανα με κάθε δυνατό τρόπο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: ...να προστατεύσετε το κύρος της Κυβερνήσης και να ζητήσετε από τον κύριο Υπουργό να ανακαλέσει τη φράση του. Τώρα παρακαλώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Δεν είναι στις διαδικασίες...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Παρακαλώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε, τώρα. Έχετε υποχρέωση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Το έκανα προηγουμένως. Στο Προεδρείο δεν θα δώσετε, κύριε Κοινοβουλευτικέ Εκπρόσωπε, τη γραμμή αυτή. Σας παρακαλώ πολύ. Ο Κανονισμός της Βουλής λέει αυτά που έχουν γίνει μέχρι τώρα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Ο Κανονισμός της Βουλής επιβάλλει σε σας να τον προστατεύετε πρώτα απ' όλα και πάνω απ' όλα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Το έκανα και θα το δείτε. Ζητήστε τα Πρακτικά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Ως εκ τούτου, ζητώ από τον κύριο Υπουργό να ανακαλέσει τη φράση του και να ζητήσει και συγγνώμη.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Κύριε Πρόεδρε, επειδή κάνει συχνά αναφορά ο κύριος συνάδελφος στο πρόσωπο μου...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Δεν έχω τίποτα προσωπικό μαζί σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Κύριε συνάδελφε, επιμένω και πάλι ότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Αυτός δεν είναι τρόπος...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): ...όταν ένας συνάδελφος παραβιάζει παράφορα τον Κανονισμό, αυτό είναι απαξίωση, ξεκάθαρα. Δεν είπα ότι απαξιώνει με τη συμπεριφορά του ο κύριος συνάδελφος, που θα ήταν θέμα προσωπικό. Όταν όλη η διάρκεια της ομιλίας για ένα νομοσχέδιο, μετατρέπεται σε μια επίκαιρη ερώτηση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Παρακαλώ συντομεύετε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): ...δεν υπάρχει τίποτα περισσότερο από παραβίαση του Κανονισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Σας παρακαλώ πάρα πολύ και εσάς. Αν είναι δυνατόν!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Για να είμαστε σαφείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Ο κ. Μελάς παρακαλώ να ανέβει στο Βήμα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Εγώ δεν θα πάρω το λόγο επί της ουσίας και επί των λεγομένων του κυρίου Υφυπουργού. Στρέφομαι όμως σε σας και το αφήνω στην κρίση σας, για να κρίνετε εσείς αν η τοποθέτηση και η πρώτη και η δεύτερη του κυρίου Υφυπουργού προσβάλλουν ή όχι το Κοινοβούλιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτσης Αποστολάτος): Και εγώ προς εσάς απευθυνόμενος, κύριε Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπε, στη δική σας κρίση θέτω τη δική μου στάση και το λόγο εντός της Αιθού-

στης του Κοινοβουλίου.

Ορίστε, κύριε Μελά, έχετε το λόγο για ακριβώς εππά λεπτά σας παρακαλώ, για να κάνουμε τα δέοντα.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΕΛΑΣ: Ας έλθουμε στο νομοσχέδιο.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Συζητούμε ένα νομοσχέδιο που αφορά την απαγόρευση του καπνίσματος και των αλκοολούχων ποτών από τους ανήλικους. Το νομοσχέδιο αυτό υλοποιούμενο θα προσφέρει πολλά στην κοινωνία, στους νέους ανθρώπους, στην προστασία της δημόσιας υγείας.

Η υγεία είναι ύψιστο κοινωνικό αγαθό και όταν έχει κανείς καλή υγεία, μπορεί να αγωνιστεί για ό,τι το καλύτερο στη ζωή του.

Η απαγόρευση το καπνίσματος και των αλκοολούχων ποτών στους νέους προσφέρει τα μέγιστα στην υγεία, στην ποιότητα ζωής των πολιτών. Το κάπνισμα το έχω πει και άλλη φορά και στην επιτροπή μας, είναι μια στιγμιαία απόλαυση με πολλαπλές επιπτώσεις στην υγεία του ατόμου. Είναι μια μάστιγα της εποχής.

Φυσικά, δικαίωμα του καθενός είναι να καπνίζει, να απολαμβάνει αυτό που νομίζει -φυσικά μέσα σε νόμιμα πλαίσια- έστω κι αν πιστεύει ή δεν πιστεύει ότι αυτό του δημιουργεί πρόβλημα στην υγεία του. Δεν έχει, όμως, το δικαίωμα με την πράξη του αυτή, με την απόλαυσή του αυτή, να βλάπτει την υγεία των άλλων. Το λέω αυτό, διότι το κάπνισμα, πέραν των προβλημάτων που δημιουργεί στην υγεία των καπνιστών, προκαλεί και προβλήματα στους παθητικούς καπνιστές.

Σεβόμαστε τους καπνιστές, αλλά και οι καπνιστές επιβάλλεται να σέβονται τους μη καπνιστές, όπως συμβαίνει σε πολλές χώρες της Ευρώπης. Κάθε χρόνο επτάκοσι άνθρωποι πεθαίνουν από το παθητικό κάπνισμα, δηλαδή περισσότεροι από δύο άνθρωποι την ημέρα. Κι αυτούς θέλει να προστατεύεται το νομοσχέδιο κι αυτούς έχουμε υποχρέωση να προστατεύουμε.

Το κάπνισμα προκαλεί βλάβη σε πολλά όργανα του ανθρώπινου οργανισμού. Προκαλεί καρκίνο, προκαλεί αγγειοπλάτειες, καρδιοπλάτειες κ.λπ. Αποτέλεσμα όλων αυτών των παθήσεων είναι να χάνουν εκαποντάδες χιλιάδες άτομα τη ζωή τους κάθε χρόνο σε όλο τον κόσμο. Συγκεκριμένα, εβδομήντα εννέα χιλιάδες άνθρωποι πεθαίνουν κάθε χρόνο από το κάπνισμα στην Ευρώπη.

Φυσικά, πάνω απ' όλα, είναι η ζωή των ανθρώπων και αυτή θέλουμε να προστατεύουμε με το νομοσχέδιο αυτό. Όμως, πρέπει να τονιστεί ότι τα νοσήματα που προκαλούνται από το κάπνισμα στη χώρα μας, έχουν και οικονομικό κόστος. Το επίτιο νοσοκομειακό κόστος ανέρχεται στα 516.000.000 ευρώ.

Πέραν του καπνίσματος το νομοσχέδιο αναφέρεται και στην απαγόρευση της διάθεσης των αλκοολούχων ποτών στους ανήλικους. Κι αυτό πράγματι προσφέρει πολύ στην κοινωνία, προσφέρει στα νέα παιδιά. Όταν κανείς κάνει χρήση αλκοολούχων ποτών σε ηλικία κάτω των δεκαοκτώ ετών, άνετα μπορεί να οδηγηθεί στην εξάρτηση από το αλκοόλ, άνετα μπορεί να οδηγηθεί στη χρήση των ναρκωτικών. Η χρήση αλκοολούχων ποτών σε συνδυασμό με την οδηγήση αυτοκινήτου ή δικύκλου, γνωρίζουμε όλοι ότι επιφέρει πολλά ατυχήματα, πολλούς τραυματισμούς με απώλεια ανθρώπινης ζωής, αναπτηρίες, με επιβάρυνση ακόμη και της εθνικής μας οικονομίας. Το 41% των οδηγών που έχουν εμπλακεί σε τροχαία στην Ελλάδα, είχαν καταναλώσει κάποιο αλκοολούχο ποτό.

Χιλιάδες άτομα στην Ελλάδα πάσχουν από αλκοολική εξάρτηση και κάθε χρόνο πέντε χιλιάδες θάνατοι οφείλονται στις αιτίες που σχετίζονται με την κατάχρηση αλκοόλ.

Ακόμη, να τονίσω ότι δυστυχώς η βαριά χρήση αλκοόλ στους εφήβους, δεκαπέντε έως δεκαέξι ετών έχει φθάσει στο 9%.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ**)

Με το νομοσχέδιο λοιπόν αυτό, όλα αυτά προσπαθεί η Κυβέρνηση και το αρμόδιο Υπουργείο να ελαπτώσει, να θεραπεύσει. Στόχος είναι να στηρίξουμε την υγεία των πολιτών, την υγεία και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των νέων ανθρώπων. Συγχρόνως, όπως είπα, απαλλάσσουμε όσο το δυνατόν περισσότερο και την εθνική μας οικονομία από αυτές τις επιπτώσεις.

Είναι γεγονός ότι το νομοσχέδιο στη Διαρκή Επιτροπή υπέ-

στη τη λιγότερη κριτική, τη λιγότερη άρνηση, από άλλα νομοσχέδια. Δεν αλλοιώθηκε, δεν παραπομπήθηκε, δεν διαστρεβλώθηκε, ότι έγινε σε άλλα νομοσχέδια. Συνάδελφοι όλων των κομμάτων της Αντιπολίτευσης πιστεύων ότι μέσα τους είδαν, άσχετα αν εξέφρασαν για αντιπολιτευτική τακτική κάτι άλλο, τη θετική πλευρά, την πλευρά της προσφοράς του νομοσχέδιου.

Με το νομοσχέδιο αυτό, απαγορεύεται η χρήση καπνού στους δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους συνάθροιστης και εργασίας, όπως αναλυτικά αναφέρονται στο νομοσχέδιο. Εξαιρούνται μόνον οι χώροι που ειδικά θα οριστούν για τους καπνιστές. Απαγορεύεται η πώληση προϊόντων καπνού σε ανηλίκους καθώς και η είσοδος και η παραμονή ανηλίκου χωρίς τη συνοδεία ενηλίκου σε κέντρα διασκεδάσεως. Για την υλοποίηση του νομοσχέδιου αυτού δημιουργούνται ειδικές υπηρεσίες στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, όπως η Ειδική Υπηρεσία Προστασίας Ανηλίκων από τον καπνό και το αλκοόλ, καθώς και ο Τομέας Ελέγχου Καπνού και Αλκοόλ.

Φυσικά στους παραβάτες επιβάλλονται πρόστιμα. Στους παραβάτες σε ιδιωτικό χώρο, δηλαδή στα καταστήματα, τα πρόστιμα αυξάνονται σε δεύτερη, τρίτη, παράβαση. Ακόμη επιβάλλεται πρόστιμο για τους καπνιστές.

Θα ήθελα εδώ να κάνω μια παραπήρηση, ότι τα πρόστιμα πρέπει να είναι μεγαλύτερα γι' αυτούς που καπνίζουν και μικρότερα για τους καταστηματάρχες. Ευθύνη έχει αυτός που δεν σέβεται το κατάστημα που αναγράφει σε πινακίδες ότι απαγορεύεται εκεί το κάπνισμα. Το είπε προηγουμένως και ο κ. Ροντούλης.

Επίσης θα ήθελα να εισηγηθώ εδώ, παρ' ότι αύριο έχουμε συζήτηση επί των άρθρων, ότι η ισχύς του νομοσχέδιου που αρχίζει από 1.7.2009 επειδή είναι μέσα στο καλοκαίρι, καλύτερα να μετατεθεί δύο-τρεις μήνες μετά, να πάει 1.10.2009.

Τα πρόστιμα έχουν στόχο να συμβάλουν στην υλοποίηση του νομοσχέδιου. Δεν επιβάλλονται για εισπρακτικούς λόγους. Πριν φτάσουμε όμως στα πρόστιμα, καλό είναι να περάσουμε το μήνυμα στην κοινωνία, ότι το κάπνισμα και τα αλκοολούχα ποτά στους ανήλικους κάνουν κακό στην υγεία τους. Και προς αυτήν την κατεύθυνση πρέπει να κινηθούμε όλοι, πολιτικοί, φορείς, αλλά ιδιαίτερα τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

Και στο σημείο αυτό θα ήθελα να συγχαρώ την πολιτική γηγενία του Υπουργείου Υγείας για τον σχεδιασμό και το συντονισμό αντικαπνιστικής πολιτικής με τη δημιουργία ειδικής υπηρεσίας. Επιβάλλεται, λοιπόν, να γίνει εκστρατεία ενημέρωσης των πολιτών ότι η χρήση καπνού και αλκοολούχου ποτού από ανήλικο βλάπτει την υγεία και όχι μόνο. Επιβάλλεται να δημιουργηθεί μια αντικαπνιστική συνείδηση που θα ξεκινά από τα σχολεία και θα συνεχίζεται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Με αυτόν τον τρόπο θα προστατεύσουμε τα νέα παιδιά, θα απαλλάξουμε την κοινωνία από πολλά δεινά, θα βελτιώσουμε την ποιότητα ζωής των συμπολιτών μας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε Μελά.

Για πολλά χρειάζεται να αναπτυχθεί συνείδηση η οποία είναι ο ισχυρότερος ελεγκτικός μηχανισμός.

Ο κ. Κοσμιδης έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η προστασία των ανηλίκων από τον καπνό και τα αλκοολούχα ποτά πρέπει να είναι πρωταρχικός στόχος για τη βελτίωση της δημόσιας υγείας στη χώρα μας. Αυτόν το στόχο υπηρετεί κυρίως το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου.

Η υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ και η ανεξέλεγκτη χρήση του καπνού προκαλούν όλο και μεγαλύτερη ανησυχία ιδιαίτερα όταν η αύξηση της κατανάλωσης συνδέεται με παιδιά και εφήβους. Με το σχέδιο νόμου ορίζεται ρητά ότι η προστασία των ανηλίκων από το κάπνισμα και το αλκοόλ είναι ζήτημα δημόσιας υγείας και αποτελεί ευθύνη του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Για την εκπλήρωση του σκοπού αυτού συνίσταται ειδική υπηρεσία στο Υπουργείο με τίτλο «Ειδική Υπηρεσία Προστασίας Ανηλίκων από τον καπνό και το αλκοόλ» καθώς επίσης και ειδικό τμήμα στο Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών

Υγείας και Πρόνοιας. Σε κάθε περίπτωση η προστασία του ανηλίκου από τον καπνό και το αλκοόλ απαιτεί τη συνδρομή όλων μας, ώστε με συντονισμένες ενέργειες και αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων μέσων να συμπληρωθεί ο σκοπός που ο νόμος θέτει αλλά και η κοινωνία απαιτεί.

Η στάση μας σαν πολιτεία και σαν κοινωνία για την προστασία των νέων ανθρώπων για την υπερβολική χρήση του αλκοόλ πρέπει να είναι συνεπής και συντονισμένη. Δεν αρκεί η ύπαρξη μόνο νομικού πλαισίου και η απαγόρευση πώλησης οινοπνευματωδών ποτών σε ανήλικους. Πρέπει να σχεδιάσουμε και να εφαρμόσουμε μια συνεπή πολιτική σε διάφορα επίπεδα που να πείθει και να απομακρύνει τους νέους ανθρώπους από την κατάχρηση του αλκοόλ. Να εναντιωθούμε και να αντεπιτεθούμε στις διάφορες διαφημιστικές εκστρατείες των παραγωγών αλκοολούχων ποτών. Πρέπει με έξυπνους τρόπους να πείσουμε τους νέους να μείνουν μακριά από το αλκοόλ να τους προτείνουμε εναλλακτικές μορφές διασκέδασης.

Η υψηλή και καθημερινή κατανάλωση αλκοόλ αυξάνει ουσιαστικά τον κίνδυνο πρόκλησης πολλών ασθενειών καθώς και τη θνητιμότητα. Συγχρόνως η κατανάλωση αλκοόλ προκαλεί τροχαία ατυχήματα, ατυχήματα στο σπίτι, ατυχήματα στους εργασιακούς χώρους, μειώνει την παραγωγικότητα των εργαζομένων, προκαλεί κοινωνική περιθωριοποίηση, κοινωνικό αποκλεισμό, βία, προβλήματα στο πλαίσιο της οικογένειας και τόσα άλλα. Επίσης, αποτέλεσμα της κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών είναι η μειωμένη οδηγική ικανότητα, η οποία οδηγεί σε σημαντική αύξηση του αριθμού των τραυματισμών και των θανάτων στην άσφαλτο. Παρ' όλα αυτά, δεν θα πρέπει να εθελοτυφλούμε. 'Όποια μέτρα περιορισμού της κατανάλωσης οινοπνεύματος και να ληφθούν, δύσκολα θα εφαρμοστούν αν οι ίδιοι οι πολίτες δεν συνειδητοποιήσουμε τους κινδύνους και τις βλάβες που προκαλεί η υπερβολική κατανάλωση του αλκοόλ.

Για το θέμα του ελέγχου του καπνίσματος που αποτελεί ένα ιδιαίτερα σημαντικό ζήτημα που απασχολεί όλους τους λαούς και τις κοινωνίες του πολιτισμένου κόσμου, δεν χρειάζεται να αναφέρουμε αριθμούς ώστε να αντιληφθούμε τη σημασία και την έκταση του προβλήματος. Αυτό όμως που αξίζει να σημειωθεί είναι η ανησυχητική αύξηση του αριθμού των παιδιών και των εφήβων που καπνίζουν. Το γεγονός αυτό πρέπει να μας δημιουργεί το ερέθισμα, ώστε σαν κοινωνία να λάβουμε όλα τα απαραίτητα μέτρα.

Μια άλλη εκδοχή του προβλήματος είναι η προστασία των πολιτών από το παθητικό κάπνισμα. Η έκθεση στον καπνό του περιβάλλοντος που οφείλεται στο κάπνισμα είναι μια σημαντική αιτία αύξησης της νοσηρότητος και της θνητιμότητος και επιβαρύνει με σημαντικές δαπάνες την κοινωνία ως σύνολο. Η συντονισμένη προσπάθεια που αναλαμβάνεται με το παρόν σχέδιο νόμου για την προστασία των παθητικών καπνιστών είναι μέρος της προσπάθειας που ξεκίνησε το Υπουργείο Υγείας για την προστασία της δημόσιας υγείας. Αποσκοπεί αυτή η προσπάθεια στη βελτίωση της ποιότητας του αέρα των εσωτερικών χώρων και την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των μη καπνιστών.

Με τις διατάξεις του νομοσχεδίου λαμβάνεται μέριμνα για την προώθηση και υλοποίηση μιας ολοκληρωμένης αντικαπνιστικής πολιτικής, ώστε αυτή να είναι αξιόπιστη και αποτελεσματική. Με τον τρόπο αυτόν αντιμετωπίζεται το πρόβλημα της σποραδικότητας των ρυθμίσεων και της έλλειψης αξιόπιστου μηχανισμού και συστήματος επιβολής κυρώσεων που δεν επέτρεψε μέχρι σήμερα στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του καπνίσματος και των κινδύνων που αυτό προκαλεί στη δημόσια υγεία.

Η πρωτοβουλία που μέσα από το σχέδιο νόμου λαμβάνεται για ένα περιβάλλον χωρίς καπνό, όχι μόνο θα προστατέψει τους πολίτες από τις βλαβερές συνέπειες της έκθεσης στον καπνό του περιβάλλοντος, αλλά συμβάλλει επίσης στη μείωση της κατανάλωσης καπνού σε ολόκληρο τον πλανήσμα.

'Οσον αφορά την υγεία, η μείωση του παθητικού και του ενεργητικού καπνίσματος θα οδηγήσει στη μείωση των ασθενειών και της θνητιμότητας.

Η δράση για τον περιορισμό του παθητικού καπνίσματος έχει

σημαντικές οικονομικές επιπτώσεις. 'Όλα τα στοιχεία δείχνουν ότι η έκθεση στον καπνό του περιβάλλοντος συνεπάγεται τεράστιες ιδιωτικές και κοινωνικές δαπάνες. Αντίθετα, η πιθανή βελτίωση της υγείας ως συνέπεια της πολιτικής για την απαγόρευση του καπνίσματος μπορεί να έχει σημαντικές οικονομικές επιπτώσεις.

Μια άλλη θετική συνέπεια της πολιτικής για την απαγόρευση του καπνίσματος είναι ότι ευαισθητοποιούνται οι πολίτες όσον αφορά τους κινδύνους του ενεργητικού και του παθητικού καπνίσματος. Αναμένεται ότι η διαφορετική αυτή αντίληψη θα οδηγήσει σε αλλαγή της συμπεριφοράς ως προς το κάπνισμα και ειδικότερα: στη διευκόλυνση των καπνιστών να αποφασίσουν να σταματήσουν ή να μείωσουν το κάπνισμα και να υποστηριχθούν σ' αυτήν τη διαδικασία.

Στην αποθάρρυνση των καπνιστών να καπνίζουν παρουσία μη καπνιστών, ιδίως παιδιών και εγκύων, ακόμα και όταν δεν υπάρχουν νομοθετικοί περιορισμοί, παραδείγματος χάριν, σε σπίτια και σε ιδιωτικά αυτοκίνητα. Αυτό είναι σημαντικό, δεδομένου ότι οι κύριες βλάβες αφορούν τα παιδιά που εκτίθενται στο παθητικό κάπνισμα στο σπίτι, πρόβλημα το οποίο δεν μπορεί να λύσει καμία νομοθετική ρύθμιση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η νομοθετική αυτή πρωτοβουλία σήγουρα θα έχει ευεργετικές συνέπειες στην υγεία των πολιτών. Η πρωτοβουλία, όμως, αυτή πρέπει να ενισχυθεί και να συμπληρωθεί από μία μεγάλη εκστρατεία από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, που να στοχεύει στην πρόληψη και τη διακοπή του καπνίσματος, στοχεύοντας κυρίως στα νεαρής ηλικίας άτομα. Πρέπει να πείσουμε να μην αρχίσουν το κάπνισμα, να το διακόψουμε και να ενημερώσουμε τους συμπολίτες μας για τους κινδύνους από το παθητικό κάπνισμα. Παράλληλα να αναληφθούν πρωτοβουλίες από την πλευρά του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για την υποστήριξη όσων επιθυμούν να κόψουν το κάπνισμα, με την αύξηση των ειδικών ιατρεών που ασχολούνται με τη διακοπή του καπνίσματος στις μονάδες του Ε.Σ.Υ., αλλά και στην ίδρυση τέτοιων ιατρεών με τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τους φορείς της κοινωνικής ασφάλισης. Συγχρόνως πρέπει να ενισχυθούν οικονομικά σύλλογοι και οι μη κυβερνητικές εκστρατείες.

Καταλήγοντας θέλω να τονίζω ότι οι διατάξεις του νομοσχεδίου που αφορούν την προστασία των ανηλίκων από τον καπνό και το αλκοόλ είναι ισορροπημένες και ρεαλιστικές. Η επιτυχία, όμως, στην πράξη εξαρτάται από την αποδοχή τους από την ελληνική κοινωνία. Έχω την αίσθηση ότι οι πολίτες περιμένουν μία πρωτοβουλία εκ μέρους της πολιτείας, ώστε να συμμετάσχουν ενεργά σε μία διαδικασία διακοπής και πρόληψης του καπνίσματος και διακοπής της κατανάλωσης του αλκοόλ. Με την ψήφιση του νομοσχεδίου αυτού προσφέρουμε μία μεγίστη υπηρεσία υπέρ της υγείας των πολιτών και ιδιαίτερα των νέων.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Κοσμίδη.

Ο κ. Γρηγοράκος έχει το λόγο.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ό,τι γίνεται για τη μείωση του καπνίσματος και του αλκοόλ στην Ελλάδα και μάλιστα μέσα από δημοκρατικές διαδικασίες και διάλογο, είναι θετικό.

Πιστεύω ότι η Νέα Δημοκρατία το 2004 όταν ανέλαβε την εξουσία, ο κ. Κακλαμάνης, ο τότε Υπουργός Υγείας, φρόντισε αυτά τα νομοσχέδια που είχε περάσει η κυβέρνηση του Π.Α.Σ.Ο.Κ. με τους κυρίους Παπαδόπουλο, Στεφανή και Νασώκα, για άλλη μία φορά να αποδείξει ότι είναι ένα φιλολαϊκό κόμμα και άλλες τις διατάξεις, τις κατήργησε και μετά από τρία χρόνια έρχεται να επαναφέρει –και είναι σωστή η επαναποθέτηση– τα θέματα του καπνίσματος και των αλκοολούχων ποτών. Όμως, το κακό έχει γίνει αυτά τα τρία χρόνια, κύριε Υπουργέ, όπως έγινε και για άλλα θέματα, που τώρα προσταθείτε να τα μαζέψετε. Τότε είχατε μπει με πολλή δύναμη και πολλή φουρία και πιστεύατε ότι όλα γίνονται με μαγικό ραβδί.

Αλλά το μαγικό ραβδί που είχε η Νέα Δημοκρατία, σήμερα έχει αποδειχθεί ότι είναι ένα ξυλαράκι στον άνεμο, ένα φύλλο που δεν μπορεί να κάνει τίποτα και έχει εξανεμιστεί όλη η δύναμη που σας είχε δώσει ο ελληνικός λαός.

Εγώ, κύριε Υπουργέ, πιστεύω στην πρόληψη. Κάλλιον το προλαμβάνων παρά το θεραπεύειν. Είμαι υπέρ των προληπτικών μέτρων και όχι των καταστατικών. Απορρίπτω όλα τα κατασταλτικά μέτρα που έχει το νομοσχέδιο αυτό για το κάπνισμα. Μου αρέσει να προλαμβάνω το κάπνισμα. Και δεν είδα, κύριε Υπουργέ, να προλαμβάνετε το κάπνισμα με τις γιγαντοφύσες που δεν απαγορεύσατε γύρω από τα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας (γυμνάσια, λύκεια, πανεπιστήμια) για να προστατεύσετε τη νεολαία μας, να προστατεύσετε τα παιδιά μας. Εγώ έτσι θα ήθελα την πρόληψη. Θα ήθελα να βάλετε όρους στις καπνοβιομηχανίες προληπτικά, να τους υπενθυμίσετε ότι έχουν ένα τεράστιο ηθικό, αλλά και οικονομικό ρόλο στην καταπολέμηση του καρκίνου. Θα ήθελα τη συνεισφορά τους. Δεν το κάνετε. Θα ήθελα, κύριε Υπουργέ, μέσα από αυτό το νομοσχέδιο να έβλεπα να μην υπάρχει διαφήμιση του αλκοόλ στην τηλεόραση. Δεν το κάνετε.

Ήταν εποικοδομητική η συζήτηση μας στην επιτροπή επί του νομοσχεδίου. Πήρατε τα άρθρα 15 και 20 ειδικά με τους πανεπιστημιακούς, με την εξειδίκευση στην εντατική θεραπεία. Θα μιλήσω γι' αυτό μόνο ένα λεπτό, για να σας πω ότι αυτοί οι οποίοι σας είχαν βάλει να φέρετε αυτό το άρθρο, στις εκλογές της Ακαδημίας Αθηνών, που έγιναν προχθές δεν κατάφεραν να βγουν ούτε στο τρισυπόστατο. Προκάλεσαν με αυτό που έκαναν. Και στο νομοσχέδιο που προστάθησαν να σας εξαπατήσουν, προκάλεσαν και η Ακαδημία Αθηνών τους τοποθέτησε εκεί που πρέπει να τους τοποθετήσοις. Το ανώτατο πνευματικό ίδρυμα της χώρας αρνήθηκε την παρουσία τους εκεί, όπως αρνήθηκε η Βουλή των Ελλήνων με την απόσυρση της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του νομοσχεδίου να αποδίδει τίτλους εξειδίκευσης και ειδικότητα από τη Βουλή των Ελλήνων. Υπάρχουν εξειδίκευμένα θεσμοθετημένα όργανα γι' αυτούς τους ρόλους, κύριε Υπουργέ. Υπάρχει η ιατρική κοινότητα, υπάρχει η επιστήμη, η οποία τα έχει αναλάβει μέσω της πολιτείας και μέσω των νόμων που πέρασαν από τη Βουλή των Ελλήνων και έχει αναθέσει σε αυτούς που θα δίνουν τις ειδικότητες. Ειδικότητες δεν δίνουν οι Υπουργοί ούτε το ελληνικό Κοινοβούλιο ούτε οι Βουλευτές. Ήταν μία σωστή απόσυρση του συγκεκριμένου άρθρου, το οποίο έχει προκαλέσει την ιατρική κοινότητα.

Για το νομοσχέδιο: Η ελληνική κοινωνία και η ποιότητα ζωής τα τελευταία χρόνια εμένα, κύριε Υπουργέ, με ανησυχίες περισσότερο. Δεν είναι μόνο ότι έχουμε κατρακυλήσει στις τελευταίες θέσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση των είκοσι επτά σε επίπεδο συνθηκών διαβίωσης, υπό την έννοια βέβαια της υπερκατανάλωσης και της κατάχρησης επιβλαβών για την υγεία μας ουσιών, είναι κυρίως ότι εμφανίζουμε έκδηλα σημάδια παραίτησης, χαμηλής αυτοεκτίμησης, εξάρτησης σε υποκατάστατες ουσίες και στρες. Δεν πιστεύω, όμως, ότι είμαστε μία παραπλένη κοινωνία που αδυνατεί να υιοθετήσει έναν πιο υγιεινό τρόπο ζωής και η οποία έχει αναγάγει το κάπνισμα και την κατανάλωση του αλκοόλ ως επίδειξη ισχύος, ως καταφύγιο από τα προβλήματα της καθημερινότητας ή, τι άλλο εσφαλμένων πιστεύουν όλοι οι ενήλικες και όλα τα παιδιά. Το χειρότερο, όμως, από όλα αυτά είναι να θεωρούμε ότι πρέπει να επιβάλλουμε αυτόν τον τρόπο ζωής σε όσους επιλέγουν ένα περιβάλλον αξιοπρεπούς δημόσιας υγείας. Όλοι έχουμε δικαιώματα. Και οι καπνιστές έχουν δικαιώματα. Και οι μη καπνιστές έχουν δικαιώματα. Το Σύνταγμά μας προασπίζει όλες τις κοινωνικές ομάδες, δίνει το λόγο, δίνει την ελευθερία στους Έλληνες Βουλευτές να εκφράζουν ό, τι θέλουν στο ελληνικό Κοινοβούλιο. Εξάλλου ο ελληνικός λαός θα τους κρίνει αν πρέπει να είναι εδώ, κύριε Υπουργέ, όχι εμείς εδώ. Δεν κρίνουμε κανέναν συνάδελφο, δεν κρίνουμε κανέναν Υπουργό. Αν πρέπει εμείς να είμαστε στην επόμενη Βουλή των Ελλήνων ή όχι, ο λαός θα το αποφασίσει αυτό.

Λέμε, λοιπόν, «ναι» στην ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας των καπνιστών, αλλά επιμένουμε και λέμε «ναι» στην ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας των μη καπνιστών. Ο

παθητικός καπνιστής έχει καταστεί ένα εξοβελιστέο είδος μιας αρειαμάνιως καπνίζουσας ρατσιστικής ελληνικής κοινωνίας. Ο μη καπνιστής πρέπει να υποστεί τη βία μιας μερίδας που αδιαφορεί για τον άλλο. Με όριο ασφαλούς εισπνοής τα 8,5 μικροσωματίδια ανά εκατομμύριο, οι μη καπνιστές άνδρες είχαν στον οργανισμό τους σε μία μελέτη 6,1 στα 8,5 και οι γυναίκες 5,4. Οι καπνιστές άνδρες εισπνέουν 25,1 μικροσωματίδια και οι γυναίκες 19,9. Οι καπνιστές εκτίθενται περισσότερο στο μονοξείδιο του άνθρακα στο εργασιακό τους περιβάλλον, ακολουθούν, όμως, δυστυχώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι χώροι παροχών υπηρεσιών υγείας -είναι ο δεύτερος χώρος στην Ελλάδα- οι δημόσιοι χώροι, οι αθλητικοί χώροι και το πανεπιστήμιο.

Βάσει αυτής της μελέτης, κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να πάρετε τα ανάλογα μέτρα και να συστήσετε μία επιτροπή πριν φέρετε το νομοσχέδιο και να δείτε τι πρέπει να κάνουν στους συγκριμένους χώρους.

Από μελέτες έχει βρεθεί ότι το υποχρεωτικό κάπνισμα, δεν είναι παθητικό, το ονομάσαμε παθητικό για να το εξωραΐσουμε λίγο. Μα, είναι υποχρεωτικό όταν πας σε ένα εστιατόριο και όλοι καπνίζουν να καπνίσεις και εσύ, γιατί υποχρεώνεται κάποιος να εκτεθεί σε προϊόντα καπνίσματος χωρίς να το θέλει. Έχει τις ίδιες καταστροφικές επιδράσεις αυτό το κάπνισμα που έχει και το ενεργητικό κάπνισμα. Επιπλέον, πολλά από τα προϊόντα αποδομής του καπνίσματος δεν φιλτράρονται και οι καταστροφικές συνέπειες από αυτό είναι το ενεργητικό κάπνισμα. Ό, τι έχει σχέση με το καρκίνο του πνεύμονα, στο 95% οφείλεται στο κάπνισμα.

Θέλω να τελειώσω, γιατί ο χρόνος είναι αδυσώπητος απέναντι σε όλους εμάς, λέγοντας δύο πράγματα για τις μελέτες που έχουν γίνει στους δημόσιους κλειστούς χώρους και κατά πόσο το κάπνισμα ελάττωσε τα εμφράγματα κατά 10%-20%. Δηλαδή, όταν απαγορεύτηκε το κάπνισμα στους κλειστούς χώρους οι άνθρωποι που εξετάστηκαν μετά είχαν μείωση του εμφράγματος κατά 10%-20%.

Και θέλω να πω δύο στοιχεία για τις γυναίκες. Οι γυναίκες που καπνίζουν κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης έχουν μεγαλύτερη πιθανότητα να γεννήσουν παιδιά με συγγενή καρδιοπάθεια. Θέλω να πω ότι υπάρχουν παραδείγματα ξένων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Αγγλίας, της Ιρλανδίας, της Γαλλίας, που απαγορεύεται το κάπνισμα στους δημόσιους χώρους ενώ στην Γερμανία, την Ολλανδία και την Ισπανία επιτρέπεται μόνο σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους.

Κύριε Υπουργέ, μπορούμε να προχωρήσουμε και εμείς. Όσο πιο γρήγορα το κάνετε και χωρίς, αγαπητέ συνάδελφε κύριε Μελά, αναβολές πρέπει να εφαρμοστεί όσο πιο γρήγορα αυτό το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε.

Η κ. Συλβάνα Ράπτη έχει το λόγο. Να δούμε τι άποψη έχουν οι γυναίκες επί του καπνίσματος.

ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Μέτρησα τους ομιλητές. Και αφού μέτρησα τους ομιλητές συναδέλφους που είναι εγγεγραμμένοι, μετά μέτρησα πόσοι απ' αυτούς είναι γιατροί. Είναι οι μισοί. Σκέφτηκα λοιπόν να απευθύνω το ερώτημα. Δεν μπόρεσα να τους βρω έναν-έναν. Άλλα το απευθύνω στους συναδέλφους και τις συναδέλφισσες που είναι εδώ. Όχι πόσοι απ' αυτούς καπνίζουν, αλλά πόσοι απ' αυτούς δεν καπνίζουν. Θέτω το ερώτημα κατ' αυτόν τον τρόπο, γιατί μόνο έτσι θα έχουμε μονοψήφιο αριθμό ως απάντηση και άρα δεν θα χρειαστεί πολύ ώρα να μετρήσουμε. Το λέω αυτό για να καταδείξω ότι το θέμα της προστασίας από τον καπνό και το αλκοόλ είναι πρωτίστως θέμα νοοτροπίας και όχι πρώτα και κυρίως θέμα νόμων.

Επειδή όμως εδώ εμείς βρισκόμαστε για να νομοθετούμε, για να προλαμβάνουμε, για να κάνουμε το καλύτερο δυνατό που μπορούμε για τη δημόσια υγεία οφείλουμε να λάβουμε πρόνοια και γι' αυτό το ζήτημα.

Μόνο που, κύριε Υψηλούπρεψ, έρχεστε δεύτεροι. Την πρόνοια αυτήν την έχει λάβει ήδη εδώ και έξι χρόνια η τότε κυβέρνηση,

η κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Ο νόμος υπάρχει. Δεν εφαρμόστηκε. Τέσσερα χρόνια τώρα δηλώσεις έγιναν, εφαρμογή δεν έγινε. Βλέπουμε, λοιπόν, να ξανανομοθετείτε τα ίδια πράγματα, χοντρικά το λέω. Και το ερώτημα είναι γιατί. Και γιατί τώρα.

Πολύ φοβάμαι ότι οι προθέσεις σας δεν είναι ειλικρινείς. Δεν είναι η προστασία που θέλετε να προσφέρετε προς την κοινωνία και ιδιαίτερα προς τα νέα άτομα. Άλλη η υπόθεση της προστασίας από τον καπνό από το κάπνισμα από το αλκοόλ είναι μια υπόθεση που χρησιμοποιείτε ως στάχτη στα μάτια του ελληνικού λαού για να τον αποπροσανατολίσετε, να τον κάνετε να πάει από εκεί που έχει τα μάτια του στραμμένα σήμερα και να κοιτάξει αλλού. Και εκεί που έχει τα μάτια του στραμμένα σήμερα είναι η υπόθεση του Βατοπέδιου, είναι η υπόθεση της οικονομικής κρίσης που βιώνει καθημερινά.

Φέρνετε, λοιπόν, ένα νομοσχέδιο, στο οποίο ξέρετε ότι θα έχετε την συναίνεσή μας -γιατί δεν κάνουμε μικροπολιτική εμείς, κάνουμε πολιτική- και επιχειρείτε -όχι εσείς, κύριε Υφυπουργέ, ο κύριος Υπουργός που λείπει από την Αίθουσα- να δημιουργήσετε μια ατμόσφαιρα. Ότι την ώρα που συμβαίνουν αυτά στην Εξεταστική Επιτροπή, έναν όρφο παραπάνω, ότι την ώρα που μαστίζεται η κοινωνία από την οικονομική κρίση, για δείτε στη Βουλή Συμπολίτευση και Αντιπολίτευση ομονοούν, ομοφωνούν και ψηφίζουν από κοινού νομοσχέδια. Ποια νομοσχέδια; Το νομοσχέδιο που ξανανομοθετεί αυτό που είχε νομοθετήσει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και που αφορά την προστασία από τον καπνό.

Ποια προστασία; Συγγνώμη, ποια προστασία; Το πρώτο ζήτημα είναι η διαφήμιση. Όταν το παιδί πάει στο σχολείο και πριν μπει μέσα ή όταν βγει έξω, βλέπει τη διαφήμιση, τι να μας κάνει ο νόμος που ψηφίζουμε; Όταν πηγαίνουμε στις εθνικές οδούς ή όταν πηγαίνουμε στον οπιονδήποτε δρόμο, στη Μεσογείων, στην Κηφισία, μιλώντας για την πρωτεύουσα, αλλά και στους άλλους δρόμους της περιφέρειας και βλέπουμε παντού διαφήμισες τσιγάρων, ποιος νόμος, ποια προστασία;

Υπάρχει θέμα. Και το θέμα δεν είναι τι δεν κάνετε, το θέμα είναι ότι προσπαθείτε να μας πείσετε πως κάνετε τα πάντα. Ως αρχή ασφαλώς και όλοι υιοθετούμε την προστασία από το κάπνισμα. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι όλα είναι μέλι γάλα. Δεν σημαίνει ότι δεν έχουμε απόψεις. Δεν σημαίνει ότι δεν έχουμε προτάσεις.

Και κάτι αλλο. Φέρνετε ένα νομοθέτημα σήμερα που είναι 2008 για να εφαρμοστεί το 2010. Την ίδια στιγμή που οι άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν ήδη εφαρμόσει το παρόμοιο νομοθέτημα στις χώρες τους. Με άλλα λόγια και την πίτα ολόκληρη και το σκύλο χορτάτο! Και κάνουμε τους «μάγκες» ότι είμαστε σκληροί, θα πατάξουμε όποιον παραβεί το νόμο -με τριάντα υπαλλήλους ποιος να ελέγξει τι και ποιον- αλλά και από την άλλη κλείνουμε και το μάτι και στις καπνοβιομηχανίες και στους ιδιοκτήτες χώρων εστίασης κ.λπ. γιατί «βρε παιδιά το 2010 λέμε. Ποιος ζει, ποιος πεθαίνει μέχρι το 2010». Απαράδεκτο ως πρακτική.

Και κάτι ακόμη. Αν όντως ίσχυε η πρόθεσή σας να προστατεύετε τον κόσμο, αν όντως πιστεύετε ότι είναι τόσο σοβαρό αυτό το νομοθέτημα γιατί τον μπασταρδεύετε; Επιτρέψτε μου την έκφραση. Είναι σαν την καρφίτσα, σαν το κόσμημα που φοράει τη γυναίκα. Αν έχεις μια καρφίτσα εξαιρετικού κάλους και αξίας, φοράς μόνο την καρφίτσα. Ούτε περιδέραιο ούτε σκουλαρίκια ούτε δαχτυλίδι ούτε καδένα ούτε τίποτα. Με άλλα λόγια φέρνεις ένα νομοσχέδιο που αφορά την προστασία από το αλκοόλ και από τον καπνό που έχει τα άρθρα που αφορούν αυτά τα δύο ζητήματα και κανένα μα κανένα άλλο.

Εσείς μας φέρνετε ένα νομοσχέδιο που έχει είκοσι πέντε άρθρα εκ των οποίων τα εξι άρθρα αφορούν την προστασία από τον καπνό και το αλκοόλ και τα υπόλοιπα δεκαεννέα άλλες διατάξεις. Οι οποίες άλλες διατάξεις έχουν χαρακτηριστικά. Το ένα χαρακτηριστικό είναι το ράβε-ξήλωνε της κυβερνητικής πολιτικής. Αυτά που κάνατε πριν από δύο-τρία χρόνια τώρα τα γυρίζετε ανάποδα. Βεβαίως αποδεικνύετε ότι κάνετε λάθος σχεδιασμούς. Και από την άλλη μεριά περνάτε και από κάτω από τον καπνό και τα νέφη του πράγματα απαράδεκτα όπως η υπόθεση με τις φαρμακαποθήκες. Δεν θα επεκταθώ.

Με άλλα λόγια, κύριε παριστάμενε Υφυπουργέ, που εκπροσωπείτε το Υπουργείο, οφείλω να σας πω ότι για το νομοσχέδιο μπορεί να λέτε και να ισχυρίζεστε ότι προσπαθείτε ως Υπουργείο να μας προστατεύετε από τις βλαβερές συνέπειες του καπνού και του αλκοόλ. Στην πραγματικότητα, επιτρέψτε μου την έκφραση, μας «φουμάρετε» κανονικά!

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε την κ. Ράπτη.

Ο κ. Παπαδημάτος έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΤΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα εντάσσεται σε μια γενικότερη πολιτική της Κυβέρνησης για τη δημόσια υγεία και την πρόληψη προκειμένου να εξαλειφθούν όσον το δυνατόν περισσότερες βασικές πηγές κινδύνων που απειλούν την υγεία των πολιτών.

Με το νομοσχέδιο αυτό η χώρα μας εκπληρώνει μια δέσμευση της στον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας από το 2005 και ταυτίζεται πάλι με την κοινή ευρωπαϊκή πολιτική για την προστασία των ανηλίκων από το κάπνισμα και το αλκοόλ.

Ειδικότερα, πέρα από την απαγόρευση πώλησης προϊόντων καπνού στους ανηλίκους λαμβάνεται μια σειρά από μέτρα που αποτρέπουν την οποιαδήποτε μορφή πρόσβασης και προβολής των προϊόντων καπνού και αλκοόλ στους ανηλίκους.

Συγχρόνως με το νομοσχέδιο αυτό απαγορεύεται από την 1η Ιουλίου 2009 το κάπνισμα σε όλους τους δημόσιους κλειστούς χώρους με επιβολή αυστηρών κυρώσεων που φτάνουμε μέχρι και την ανάκληση της άσειας λειτουργίας των κατασημάτων που παραβιάζουν τις απαγορεύσεις.

Μετά τη ψήφιση του νομοσχεδίου, το Υπουργείο Υγείας θα εκδώσει ειδικές υγειονομικές οδηγίες, σύμφωνα με τις οποίες θα καθορίζεται η προσαρμογή όλων των δημόσιων υπηρεσιών και οργανισμών και των ιδιωτικών επιχειρήσεων στις νέες ρυθμίσεις και τη μεταβατική περίοδο μέχρι την 1-7-2009, συμπεριλαμβανομένων και των ειδικών χώρων για τους καπνιστές.

Όλες οι διατάξεις του νομοσχεδίου τίθενται άμεσα σε εφαρμογή με την ψήφισή του από τη Βουλή και τη δημοσίευσή του στο Φ.Ε.Κ., πλην αυτής της πλήρους απαγόρευσης του καπνίσματος που τίθεται σε εφαρμογή από την 1-7-2009.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να σταθώ για λίγο σε ορισμένα σημαντικά στοιχεία που δεν γίνονται ευρέως γνωστά, ωστόσο όμως, όπως επισημάνουν οι ειδικοί, χτυπούν αλύτητα και κυρίως τους νέους μας, όπως λόγου χάριν το ποσοστό των ψυχικών διαταραχών, που είναι διπλάσιο σε όσους αντιμετωπίζουν πρόβλημα με το αλκοόλ.

Η σοβαρή προσπάθεια του Εθνικού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου Ψυχικής Υγείας κρούει τον κώδωνα του κινδύνου για τις διαστάσεις που παίρνει το φαινόμενο, αλλά στην πολυθόρυβη εποχή μας χρειάζονται καμπάνες για να ακουστούν τα μηνύματα.

Τέτοια σήματα λόγου χάριν αφορούν την καλπάζουσα αύξηση της καπνού 500% πα τελευταία χρόνια στην κατά κεφαλήν κατανάλωση αλκοόλ, την αύξηση κατά 180% στις διαγνώσεις κίρρωσης του ύπατος και η δραματική μεταβολή στις συνήθειες των εφήβων προς την κατανάλωση σκληρών ποτών. Παρ' όλα αυτά το αλκοόλ όπως και ο καπνός, η εξάρτηση του οποίου επίσης είναι σοβαρή, θεωρούνται από την κοινωνία θεμιτά ναρκωτικά, καθώς βρίσκονται παντού και αποτελούν πολλές φορές καθημερινή συνήθεια και πρακτική των περισσοτέρων, με τον καπνό να θεωρείται πιο επικίνδυνος από την κάνναβη, το αλκοόλ να βρίσκεται στα πρώτα πέντε πιο επικίνδυνα ναρκωτικά και τα δύο να είναι πιο επικίνδυνα από το LSD.

Το αλκοόλ χαρακτηρίζεται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας το ναρκωτικό με τις σοβαρότερες συνέπειες, καθώς η παρατελμένη χρήση του προκαλεί σοβαρή σωματική, νευρολογική και ψυχιατρική επιβάρυνση. Η νικοτίνη από την άλλη μεριά χρησιμοποιείται ακόμα και για την κατασκευή εντομοκτόνων, η πίσσα προκαλεί τους καρκίνους και πολλές άλλες ουσίες που δημιουργούνται από την καύση του τσιγάρου είναι ισχυρά δηλητήρια, το μονοξείδιο του άνθρακα, το βενζοπυρένιο και οι

ενώσεις του, το αρσενικό και άλλες.

Τα γιγάντια, όμως, οικονομικά συμφέροντα και η έλλειψη τόσο επιστημονικής ενημέρωσης όσο και συνειδητοποίησης των μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων συνεπειών που επιφέρουν, σκεπάζουν τις τραγικές συνεπειες του καπνού και του ποτού, δύο ύπουλων συμμάχων και ανελέητων εχθρών μας. Η συμμαχία αλκοόλ και καπνού αποκαλύπτεται και δημογραφικά, καθώς το 62% των ανδρών αλκοολικών είναι και βαρείς καπνιστές, ενώ το ποσοστό αυτό για τις γυναίκες φθάνει στο 46%.

Πιο επικίνδυνα από πολλά ναρκωτικά, ακόμα και το παρασθητικό LSD και το extasis, είναι το αλκοόλ και ο καπνός σύμφωνα με μια βρετανική έρευνα που δημοσιεύεται στην επιστημονική επιθεώρηση LANCER. Λανθασμένη είναι η κατηγοριοποίηση των ναρκωτικών σε σκληρά και μαλακά υποστηρίζουν οι επιστήμονες του πανεπιστημίου Μπρίστολ, που σε συνεργασία με ερευνητές του Βρετανικού Ινστιτούτου Ερευνητικού Κέντρου μελέτησαν τους κινδύνους των ναρκωτικών ουσιών του ποτού και του τσιγάρου και κατάρτισαν έναν νέο κατάλογο επικινδυνότητας.

Έπειτα από πενταετή έρευνα που πραγματοποίησαν για τις συνέπειες χρήσης των ουσιών, του αλκοόλ και του καπνού κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι πρέπει να δημιουργηθεί ένα σύστημα αξιολόγησης στο οποίο να περιλαμβάνονται όλες οι εκστασιογόνες ουσίες μαζί. Μπορεί όντως η ηρωίνη και η κοκαΐνη να βρίσκονται στην κορυφή του νέου καταλόγου επικινδυνότητας που δημοσιεύει το LANCER, πέμπτο κατατάσσεται το αλκοόλ και ακολουθεί ο καπνός σε θέσεις πολύ πιο πάνω από το LSD και το extasis, τις αμφεταμίνες και την κάνναβη.

Να προσθέσω επίσης ότι σύμφωνα με νεότερη έρευνα επιστημόνων των ιατρικών σχολών των πανεπιστημίων της Ουασίγκτον και του Μέριλαντ, όσο πιο πολύ καπνίζεις τόσο πιο πολύ πίνεις. Οι ερευνητές διαπίστωσαν ότι τελικά υπάρχει συσχετισμός ανάμεσα στο κάπνισμα και στο αλκοόλ και ότι αυτή η σχέση είναι αμοιβαία καταστρεπτική και ότι οι άνθρωποι που καπνίζουν ρέπουν περισσότερο προς την κατανάλωση αλκοολούχων ποτών και μάλιστα όσοι βρίσκονται στην εφηβική ηλικία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μια άλλη παράμετρος είναι ότι η επικινδυνότητα κάθε ουσίας εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από τον τρόπο και το πλαίσιο χρήσης της. Η χρήση του αλκοόλ έξω από τα παραδοσιακά, πολιτισμικά πλαίσια που συνηθίζόταν στη χώρα μας και η στροφή προς τη χρήση σύμφωνα με τα πρότυπα από άλλες χώρες, στα μπαρ και στις ντισκότεκ, χρήση σκληρών εισαγομένων ποτών ή η καταφύγη στο αλκοόλ προκειμένου να ξεφύγει το άτομο από το άγχος και να νιώσει κοινωνικά άνετα, δημιουργούν όλες εκείνες τις προϋποθέσεις της κατάχρησης με σοβαρές βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες συνέπειες για την κοινωνική και σωματική υγεία του απόμου.

Θα πρέπει όμως να απαντήσουμε και στο ερώτημα μήπως η πρόληψη θα πρέπει να αφορά και σε άλλες ουσίες εκτός από τα ναρκωτικά; Πράγματι, για να είναι αποτελεσματική η πρόληψη θα πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις εξαρτησιογόνες ουσίες, ανεξάρτητα από το αν αυτές είναι νόμιμες και κοινωνικά αποδεκτές όπως καπνός, αλκοόλ, ψυχοδραστικά φάρμακα ή παρανομες παραδείγματος χάριν ναρκωτικά. Αυτό για δύο βασικούς λόγους. Ο πρώτος είναι ότι τόσο ο καπνός όσο και το αλκοόλ έχουν αποδειχθεί ως ισχυρά εξαρτησιογόνες ουσίες με σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία καθώς και στην κοινωνική και ψυχολογική κατάσταση σε ό,τι αφορά το αλκοόλ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πρώτη χώρα της Ευρώπης που έλαβε μέτρα περιστολής της κατανάλωσης καπνού για το σύνολο των δημοσίων χώρων ήταν η Ιρλανδία το 2006, το Μάρτιο του 2004 η Ολλανδία, το 2005 αυτό το μέτρο άρχισε να ισχύει στην Ιταλία, ενώ στη Βρετανία η πλήρης απαγόρευση ετέθη τον Ιούλιο του περασμένου έτους. Η Ελλάδα με σημαντική καθυστέρηση, συνεκτιμώντας το τεράστιο ανθρώπινο και υλικό κόστος του καπνίσματος, αφού έλαβε τα πρώτα μέτρα το 2002, τα οποία ωστόσο δεν απέδωσαν, έρχεται με το παρόν νομοσχέδιο να αντιμετωπίσει αποφασιστικά τη βλαβερή συνήθεια του καπνίσματος σε όλους τους δημοσίους χώρους, που είναι κλειστοί ή έστω στεγασμένοι από την 1-7-2009. Σε αυτούς περιλαμ-

βάνονται ιδιωτικές επιχειρήσεις, τα εστιατόρια, ακόμη και τα νυχτερινά κέντρα διασκέδασης. Ωστόσο, πρέπει να είμαστε ρεαλιστές. Μόνο η εφαρμογή του νόμου και οι συνέπειες που συνεπάγεται δεν είναι αρκετές για να λύσουν το πρόβλημα. Χρειάζεται συστηματική πρόληψη και εκπαίδευση σε ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες και ηλικίες με στόχο τη δημιουργία αντικαπνιστικής συνείδησης. Απαιτείται η δημιουργία και η ενίσχυση θεραπευτικών δομών για την απεξάρτηση από το κάπνισμα και το αλκοόλ. Πολλοί από εμάς ζήσαμε και ζούμε το μεγαλύτερο μέρος της ζωής μας τυλιγμένοι μέσα σε σύννεφα καπνού. Τουλάχιστον ας προσπαθήσουμε ώστε οι νέες γενιές να συνειδητοποίησουν έγκαιρα τους κινδύνους που συνεπάγεται η κατανάλωση καπνού και αλκοόλ προκειμένου να ζήσουν απαλλαγμένες από αυτούς.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Παπαδημάτο. Το ερώτημα είναι πώς απεξαρτάται κανείς από την πολιτική. Έλεγε ένας σοφός ότι αυτό μπορεί να γίνει, λέει, τέσσερα χρόνια μετά το θάνατο!

Το λόγο έχει η συνάδελφος κ. Ράγιου.

ΝΑΤΑΣΑ ΡΑΓΙΟΥ-ΜΕΝΤΖΕΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Πάρα πολύ ωραίο το ερώτημα. Να το συζητήσουμε αυτό κάποια στιγμή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Αυτό δεν ισχύει για σας τους νέους.

ΝΑΤΑΣΑ ΡΑΓΙΟΥ-ΜΕΝΤΖΕΛΟΠΟΥΛΟΥ: Μην το λέτε. Μπορεί να το προλάβουμε και εμείς, κάτι που είναι τόσο πολύ ολέθριο, έτσι όπως ακούγεται, και πεσματικό.

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα με αφορμή την παγκόσμια ημέρα απόμων με αναπτηρία, να υπογραμμίσω και εγώ ότι έχουμε χρέος να βγάλουμε την αναπτηρία από το μικροσκόπιο και να την βάλουμε στο προσκήνιο με ακόμη μεγαλύτερες προσπάθειες και ακόμη περισσότερα νομιθετικά μέτρα, όχι λόγω φιλανθρωπίας ή συμπόνιας, αλλά γιατί θέλουμε και πρέπει να αλλάξουμε τη μεριά του κεφαλιού μας που αντί να κοιτάζει την κατάσταση κατάματα, την αποφεύγει. Πρέπει να στοχοποιήσουμε τα φαινόμενα αδικίας και ανισότητας και οφείλουμε στον εαυτό μας κυρίως να εργαστούμε όσο μπορούμε ο καθένας από την πλευρά του, ώστε να αρθούν οι διακρίσεις και να καταλάβουμε επιτέλους ότι όλοι είμαστε σε δυνάμει άτομα με αναπτηρία.

Άκουσα κάποιους από τους προηγούμενους ομιλητές. Δεν ξέρω πώς και αυτό το θέμα συνδέεται με το Βατόπεδιο!

Είναι εντυπωσιακό πώς η προστασία των ανηλίκων από τον καπνό και το αλκοόλ μπορεί να συνδέεται και μ' αυτό. Μου κάνει τρομερή εντύπωση.

Επίσης, εγώ είχα την αίσθηση -μάλλον ψευδαίσθηση- ότι κάποια πράγματα που είναι αυτονόητα, όπως το να προστατεύουμε τους ανηλίκους από το αλκοόλ και τα τσιγάρα δεν σηκώνουν τόσο έντονη αντιπράθεση και κυρίως δεν σηκώνουν ειρωνεία. Ψευδαίσθηση ήταν και αυτό και πάει.

Ο εισιγητής μας κ. Σταμάτης είπε χαρακτηριστικά ότι αποφεύγει να κουράσει την Ολομέλεια με αριθμούς. Εγώ, όμως, όπως παραθέτοντας λίγους αριθμούς που σοκάρουν, γιατί πιστεύω ότι μόνο έτσι μπορούμε να αφυπνίσουμε και να αφυπνίζουμε.

Είναι τουλάχιστον θλιβερό το αποτέλεσμα μιας έρευνας ότι έως το 2025 θα έχουν πεθάνει εκατό εκατομμύρια άνθρωποι με αιτία το καπνίσμα και ένα μεγάλο μέρος αυτών θα είναι νέοι.

Υπολογίζεται ότι οι καπνιστές σε όλον τον κόσμο αυτή τη στιγμή είναι ένα δισεκατομμύριο εκατό εκατομμύρια και απ' αυτούς πεθαίνουν τρεισήμισι εκατομμύρια το χρόνο, δηλαδή δέκα χιλιάδες άνθρωποι την ημέρα, εξαιτίας του καπνίσματος. Και στην Ελλάδα, βεβαίως, το άλλο σοκαριστικό είναι πως τρία στα δέκα Ελληνόπουλα δοκίμασαν το τσιγάρο για πρώτη φορά στα δεκατρία τους χρόνια.

Δεν ξέρω επίσης εάν έχει καμμία σημασία στατιστικά πόσοι από τους ομιλητές σήμερα είναι καπνιστές ή όχι. Φαντάζομαι, όμως, ότι οι μη καπνιστές υπερασπίζονται με πάθος την απαγόρευση του καπνίσματος και ότι η συντριπτική πλειοψηφία των καπνιστών θέλουν να το κόψουν.

Αν και υπάρχουν οι συνειδητοποιημένοι καπνιστές –δεν πρέπει να το παραβλέπουμε- που υπερασπίζονται με το ίδιο πάθος το δημοκρατικό τους δικαίωμα να καπνίζουν, πιστεύω ότι κάποια πράγματα δεν είναι θέμα δημοκρατίας, αλλά κυρίως υγείας, της δικής μας υγείας και της υγείας των άλλων.

Προσωπικά τάσσομαι σαφώς υπέρ κάθε βοήθειας ή προσπάθειας που αποτρέπει και απαγορεύει κάτια που κάνει κακό σε εμάς και στους γύρω μας και κυρίως αποτελεί μεγάλη απειλή για την υγεία και τη ζωή των παιδιών μας. Εν πάσῃ περιπτώσει, άνθρωποι είμαστε και χρειαζόμαστε κίνητρο για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε ένα τόσο σοβαρό πρόβλημα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, κυρίως, θεωρώ πως δεν είναι ώρα για λόγια εύκολα και αφορισμούς γενικώς και αιρίστως. Κανείς δεν προσπαθεί να ξεφύγει από την τραγική πραγματικότητα, έτσι όπως άκουσα να λέγεται από εκπροσώπους του Π.Α.Σ.Ο.Κ.. Με το σημερινό νομοσχέδιο της απαγόρευσης του καπνίσματος σε δημόσιους χώρους, δεν πρόκειται να διασκεδάσουμε τις προθέσεις των άλλων Ευρωπαίων, αλλά να δείξουμε τη δύναμή μας ως Έλληνες, όχι μόνο στην τήρηση των νόμων, αλλά γιατί είμαστε αρκετά νοήμονες, ώστε να διαφυλάττουμε από μόνοι μας την ίδια μας την υγεία.

Σε ό,τι αφορά την παραπτήρηση ότι οι εισπράξεις του κράτους από τις πωλήσεις καπνού δεν αντισταθμίζουν τις συνέπειες για τη δημόσια υγεία –νομίζω εκφράστηκε από το Σ.Υ.Π.Ζ.Α.- πραγματικά και αυτό δεν μπορώ να το καταλάβω. Σκοπός της Κυβέρνησης είναι το σημερινό νομοσχέδιο να κλείσει τις καπνοβιομηχανίες; Έρχεται σαφώς να επιβεβαιώσει την αναγκαιότητα της καταστολής του καπνίσματος και μέχρι εκεί.

Κάπνισμα και αλκοόλ –το είπαν πάρα πολλοί συνάδελφοι και ο προλαλήσας κ. Παπαδημάτος- είναι ένας συνδυασμός που οδηγεί σε εκτροπές, αρρώστιες ή το θάνατο. Σας μιλάει ένας άνθρωπος που καπνίζει. Μπορεί να μην πάνω αλλά δυστυχώς καπνίζω. Το κάπνισμα και το αλκοόλ δεν είναι δύο μάστιγες που πρέπει να περιοριστούν, ειδικά για τους νέους; Δεν είναι αυτονότητα ότι δεν πρέπει να πωλείται καπνός και αλκοόλ σε ανηλίκους; Σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες υπάρχουν περιορισμοί για την πώληση του αλκοόλ σε ανηλίκους, ενώ αυστηρός είναι και το πλαίσιο στις Ηνωμένες Πολιτείες. Όποιος έχει επισκεφθεί ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, θα έχει δει πώς είναι η κατάσταση σε όλους τους κλειστούς χώρους. Κατά συνέπεια νομίζω ότι πρέπει να το κάνουμε πραγματικότητα. Να υλοποιηθεί και στην Ελλάδα. Γιατί ο Λ.Α.Ο.Σ. το θεωρεί ανέφικτο; Όπως άκουσα να λέει ο Υπουργός Υγείας, εμείς δεν θα επιτρέψουμε –δεν προτίθεμεθαί- άλλωστε να επιτρέψουμε- αυτό που έκεινάμε όλοι μαζί, να γελοιοποιηθεί. Είναι υποχρέωση όλων μας.

Στο νομοσχέδιο περιέχονται μέτρα για την αποτροπή κατανάλωσης αλκοόλ και καπνού από ανήλικους, στους οποίους απαγορεύεται η είσοδος σε κέντρα διασκέδασης και σε μπαρ. Επειδή κανείς μας δεν μπορεί να ελέγχει τα παιδιά, όταν βγαίνουν έξω να διασκεδάσουν, καλό είναι να υπάρχει σχετικός έλεγχος. Αν και θα μπορούσαμε εδώ να πούμε, κύριε Υπουργέ, ότι θα μπορούσε να τροποποιηθεί το ισχύον και να επιτρέπεται πιθανόν η είσοδος των ανηλίκων σε μπαρ μόνο όταν συνοδεύονται από ενηλίκους. Ενδεχομένως.

Ποιος είπε, επίσης, ότι η Κυβέρνηση δεν αντιμετωπίζει τις οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές αιτίες που δημιουργούν πρόβλημα υγείας, όπως υποστηρίζει το Κομμουνιστικό Κόμμα; Γιατί υπάρχουν αυτές οι εντυπώσεις; Αναφέρω επιγραμματικά την προσαρμογή στην κοινοτική οδηγία του νέου ωραρίου των νοσοκομειακών γιατρών, την πρόσληψη τεσσερισμήσιτο χιλιάδων γιατρών μέχρι το τέλος του 2009 και μία σειρά μέτρων που αποτελούν τομή για Ε.Σ.Υ.. Εγκατάσταση μοριακού ελέγχου του αίματος σε όλη την επικράτεια. Έτσι γίνεται πράξη η δέσμευση της Κυβέρνησης για την κατοχύρωση της ποιότητας και ασφάλειας του μεταγγίζομενου αίματος σε όλη τη χώρα. Πρόκειται για ένα πολύ μεγάλο έργο στην ιστορία του Υπουργείου Υγείας, το οποίο επιτεύχθηκε έκπτωση 32,19% από την αρχική προϋπολογισθείσα δαπάνη. Επίσης, εκσυγχρονισμός του Ε.Κ.Α.Β., με την προμήθεια εκατοντάδων νέων ασθενοφόρων, πολυμορφών οχημάτων, τζιπ κ.λπ..

Επίσης, πέρα των διατάξεων που αφορούν στη χρήση

καπνού και αλκοόλ –για να γυρίσουμε στο μείζον- υπάρχουν και ορισμένες που αφορούν και άλλα θέματα. Ξεχωρίζω τη διάταξη στο άρθρο 7, που θα ενισχύει τη σημαντικά την οργανωτική υποδομή και απόδοση του Κέντρου Βρεφών «ΜΗΤΕΡΑ». Θα πρέπει εδώ να μπω στο ευαίσθητο θέμα των ιυθεσιών. Χρειάζεται η ευαίσθηση της Κυβέρνησης και του Υπουργείου Υγείας σε θέματα που άπτονται της ιυθεσίας αλλά και των αναδόχων οικογενειών, όπου υπάρχουν συσσωρευμένα προβλήματα δεκαετιών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είμαστε εν όψει της κατάθεσης ενός νομοσχεδίου που ρυθμίζει εκκρεμότητας και διαμορφώνει ένα νέο πλαίσιο για την υγεία στη χώρα μας. Θεωρώ πως όλοι πρέπει να σταθούμε στο ύψος των περιστάσεων, είτε αυτές είναι ευρωπαϊκές είτε αφορούν τα πάθη μας που καταστρέφουν και εμάς και τα παιδιά μας.

Άλλωστε, όπως έχει πει ο Σάμιουελ Σμάιλς, δεν χρειάζεται για να φθάσει κανείς στην επιτυχία του σκοπού του τόσο εξαιρετικό ταλέντο αλλά μόνο μία δυνατή θέληση. Και αυτό δεν αφορά μόνο το κάπνισμα αλλά όλα τα «θέλω» και τα «μπορώ» μας σε απομικό ή σε πολιτικό επίπεδο.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κυρία Ράγιου.

Το λόγο έχει ο κ. Γιαννόπουλος.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, παίρνοντας αφορμή από τη μεταφορά που έκανε η συνάδελφος Συλβάνα Ράπτη, έκανα ένα πρόχειρο μέτρημα: Είμαστε δέκα γιατροί ομηλητές. Δύο εισηγητές, δύο Υφυπουργοί. Αυτή τη στιγμή είναι και ο Πρόεδρος της Βουλής. Χάρηκα πάρα πολύ γιατί οι περισσότεροι είμαστε σφόδρα αντικαπνιστές. Μακάρι τα ποσοστά αυτά να ήταν ίδια και στον πληθυσμό. Δυστυχώς δεν είναι έτσι. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα πρέπει να προσπαθήσουμε πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Και στις γυναίκες, κύριε Γιαννόπουλε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Δυστυχώς οι γυναίκες είναι λίγο ατίθασες και δεν καταλαβαίνουν. Είναι δε τραγικό να βλέπεις γυναίκες να καπνίζουν ένα ωραία σιγαρέτο μέσα στο δρόμο και να προχωρούν ασθμαίνοντας. Πολλές δε καπνίζουν και στην τηλεόραση.

Είμαι, όμως, υποχρεωμένος, κύριε Υπουργέ, να κάνω μία μικρή νομοτεχνική παραπτήρηση σ' αυτό το οποίο καταθέσατε ως προσθήκες και τροποποιήσεις. Αυτό που βλέπει κανείς είναι πως δεν είναι ούτε προσθήκες ούτε τροποποιήσεις αλλά αποσύρσεις. Αυτό, βέβαια, χρήζει μιας ειδικής συζήτησης. Θα έχουμε καλύτερο νομοτεχνικό χαρακτήρα, αν υπάρχει καλύτερη επεξεργασία των διαφόρων νομοσχεδίων.

Ημέρα αναπτηρίας σήμερα. Τη γιορτάσαμε όλοι, αλλά, όπως καταλαβαίνετε, έχει πάντοτε επετειακό και αποστασιατικό χαρακτήρα, τη στιγμή που, συγκυρία αγαθή, είναι η συζήτηση σήμερα αυτού του νομοσχεδίου, που «αναπήρους» δημιουργεί, το κάπνισμα.

Να, λοιπόν, που δεν θα πρέπει μόνο στις 3 του Δεκέμβρη να θυμόμαστε την αναπτηρία, αλλά κάθε μέρα και ιδιαίτερα οι καπνιστές, όταν αρειμάνως καπνίζουν.

Ήταν μία πολύ καλή συζήτηση για το νομοσχέδιο, τόσο στην επιτροπή μας, όσο και στην Ολομέλεια σήμερα και παρά τις αιτιάσεις που υπήρξαν από πολλούς συναδέλφους της Αντιπολίτευσης, εντούτοις έχουμε καταλήξει σε θετικά αποτελέσματα και ο χρόνος εφαρμογής του νομοσχεδίου, από 1 Ιουλίου 2009, δείχνει πραγματικά ότι έχουμε πάρει συγκεκριμένες αποφάσεις, οι οποίες, βέβαια, θέλουν μια πολύ καλή εξοικείωση των πολιτών.

Θα κάνω μια πολύ μικρή αναδρομή στο ιστορικό της αντικαπνιστικής εκστρατείας. Οι παλαιότεροι θα θυμούνται, ενδεχομένως, ότι έκιναν από το 1969-1970 από την Αμερική και αν θυμούνται κάποιοι υπήρχε μια μάρκα τσιγάρων η «Pall Mall», που ήταν είκοσι εκατοστά και έδειχνε ακριβώς –ήταν οι πρώτες φωτογραφίες που είχαμε στα πακέτα, ενώ τώρα γράφουν «Το κάπνισμα προκαλεί σοβαρή αναπτηρία, θάνατο, καρκίνο» κ.λπ.-

ένα τοιγάρο που το κράταγε ένα αποστεωμένο χέρι με το δείκτη και τον αντίχειρα. Έτσι, έδινε το μήνυμα «τι σε περιψένει!».

Αυτή ήταν μελέτη πολύ παλιά, αναφέρθηκε ο συνάδελφος μας και Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος κ. Γεροντόπουλος. Ακριβώς είχε μετρηθεί ότι το κόστος το οποίο δημιουργείται από θανάτους, αναπτήρες κ.λπ., είναι πολύ περισσότερο από χρήματα τα οποία θα διατίθενται στους πληθυσμούς για την καλλιέργεια του καπνού. Γ' αυτό κιόλας, οι καλλιέργειες του καπνού έφυγαν, πήγαν σε άλλες μεσογειακές χώρες. Από τις μεσογειακές χώρες τώρα αποσύρονται, πάνε σε άλλες ασιατικές χώρες και για το λιγότερο κόστος. Θέλω να κάνω δε μια αναφορά, κύριε Πρόεδρε, στον προκάτοχο Πρόεδρο κ. Κακλαμάνη, ο οποίος προς τιμήν του εφήμρυσε τότε μια διάταξη η οποία δεν χαιρετίστηκε ιδιαίτερα από τους συναδέλφους με τα πιο κολακευτικά λόγια, που κατήργησε το κάπνισμα μέσα στην Αίθουσα της Βουλής. Θα θυμόσαστε πολύ καλά ότι τα «օρεινά» ήταν τα καπνιστήρια. Εκεί όλοι οι συνάδελφοι, οι οποίοι ήταν λάτρεις του καπνισμούς, κατέφευγαν προς ιδιαίτερη τέρψη. Ήταν ένα μεγάλο επίτευγμα. Και θέλω να το σχολιάσω παρόντος και του κ. Νασιώκα ότι πραγματικά ο συνάδελφος, ο Έκτορας, δημιούργησε τέτοιες προϋποθέσεις, που όλοι μας να μπούμε στη λογική ότι θα έπρεπε πιο γρήγορα να εφαρμόσουμε τις κοινές ευρωπαϊκές διατάξεις.

Θα έλεγα όμως, αγαπητέ Έκτορα, ότι η καθυστέρηση αυτή μπορεί να συνετέλεσε, διότι συνεχώς αυτά τα τρία χρόνια –εντάξει υπήρξε μια καθυστέρηση το ομολογούμε, δεν χρειάζεται να επιχειρηματολογήσετε γι' αυτή την όλη ιστορία- αλλά δημιούργησε όμως και προϋποθέσεις εξοικείωσης του κοινού με τις συνεχείς αναφορές που γινόντουσαν και στη Βουλή αλλά και στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και στις ημερίδες και στις πρωτοβουλίες τις οποίες είχαν πάρει οι διάφορες επιστημονικές ενώσεις και επιστημονικές εταιρείες. Είναι συγκεκριμένες οι βλαπτικές επιδράσεις του καπνισμούς, οι οποίες δεν είναι μόνο όπως ο περισσότερος κόσμος γνωρίζει και παρ' ότι το γνωρίζει, εν τούτοις δεν συμμορφώνεται, είναι ο καρκίνος του πνεύμονα. Είναι η στεφανιά νόσος, είναι ο καρκίνος του λάρυγγα, η νόσος του Μπίργκερ, η χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια και τόσα άλλα νοσήματα τα οποία δημιουργούν. Είχα καταθέσει στη Βουλή ένα ανθρωπάκι της Παγκοσμίου Οργανώσεως Υγείας, που πραγματικά έδειχνε τις πανοργανικές βλαπτικές επιδράσεις τις οποίες έχει το κάπνισμα. Και ιδιαίτερα βέβαια στους άνδρες, που είμαστε όλοι εδώ, η χειρότερη βλαπτική επίδραση είναι η έκπτωση και μείωση της στυτικής λειτουργίας βάσει της αποφρακτικής αρτηριοπάθειας που κάνει και της εσωσπερματικής στενώσεως. Θα πρέπει, λοιπόν, το νομοσχέδιο αυτό τεχνοκρατικά να το δούμε επιστημονικά και όχι μίζερα. Και πιστεύω τουλάχιστον ότι δεν υπήρχε τέτοια διάθεση απ' όλους τους συναδέλφους. Τέλος πάντων, το μήνυμα περνάει προς τα έξω ότι πολύ γρήγορα θα φθάσουμε σε αυτό ακριβώς το σημείο που και εμείς να συμμορφωθούμε, χωρίς να περιορίζουμε τις ελευθερίες των καπνιστών, χωρίς να δημιουργούμε γκετοποιήσεις και να βάζουμε κοινωνικές ομάδες, φίλους μας, συνανθρώπους μας, σε κοινωνικό αποκλεισμό ενδεχομένων. Απλούστατα, θα πρέπει να γνωρίζουν και αυτοί ότι εμείς φροντίζουμε περισσότερο την υγεία τους αλλά προφυλάσσουμε και τη δική μας.

Θυμάμαι το μακαρίτι το Γεννηματά στο Κρατικό Αθηνών το 1993 –άρρωτος τότε ο Ανδρέας Παπανδρέου- ο οποίος έπασχε από καρκίνο του πνεύμονα, βαρύς καπνιστής και ο οποίος έλεγε τότε στο Δημήτρη Κρεμαστινό, παρόντος του Προέδρου «Μα πώς είναι δυνατόν να ξέρω, όπως μου λέτε, ότι θα πεθάνω σε οκτώ μήνες, αφού αισθάνομαι καλά». Και πραγματικά από την προσωπική του αυτή τραγωδία την οποία ζύγισε και το δράμα του, όταν έγινε Υπουργός Εθνικής Οικονομίας το '93, έβαλε 50 δραχμές σε κάθε πακέτο τοιγάρα για το Υπουργείο Υγείας. Κανένας Υπουργός Υγείας δεν γνώριζε και δεν γνωρίζει μέχρι σήμερα πόσο είναι το ποσοστό αυτό που αναλογούσε στην τότε πρωτοβουλία που είχε πάρει ο μακαρίτης ο Γεννηματάς, για να έχει τους πόρους αυτούς το Υπουργείο Υγείας, για να μπορέσει να βελτιώσει συνθήκες στο επίπεδο της πρόληψης και στο επίπεδο της θεραπείας. Ήταν ακριβώς το ποσοστό

αυτό που λέμε ο φόρος καπνού, που κανείς δεν το γνωρίζει πόσος είναι. Μια πρόταση θα ήταν –και πρέπει να την υιοθετήσουμε- ότι πρέπει να μπει ένα ποσοστό 10 λεπτά, 20 λεπτά, αλλά το οποίο να είναι στοχευμένο, συγκεκριμένο για το Υπουργείο Υγείας, παρά τα μέτρα τα οποία αναφέρονται και τα οποία είναι πάντοτε μέτρα που για τον Έλληνα, για εμάς όλους -μεσογειακός λαός, είμαστε λίγο περιεργοί είμαστε -μπορεί να μην αποδώσουμε. Χρειάζεται κάτι αλλό. Τι χρειάζεται; Χρειάζονται μέτρα εξοικείωσης και χρειάζεται μια αγωγή υγείας η οποία πρέπει να αρχίσει από την οικογένεια, μέσα από τον πατέρα και τη μάνα, από το σχολείο και από το Υπουργείο.

Και θα ήθελα, κύριε Υπουργέ, να πω δυο τρία πράγματα για το Υπουργείο Υγείας. Γίνεται μια μεγάλη προσπάθεια έξι μήνες τώρα. Δεν θα πρέπει να μείνουμε εφησυχασμένοι ότι φτιάχαμε το νομοσχέδιο, θα έρθει η 1η Ιουλίου 2009, θα το εφαρμόσει κάποιος Υπουργός, ποιος θα είναι αυτός, τέλος πάντων. Τι μπορούμε να κάνουμε; Από σήμερα πρέπει να αρχίσει στα εξωτερικά ιατρεία, στα γραφεία κίνησης, το να δίνουμε –εσείς θα το συντάξετε- ένα μικρό εύληπτο δελτίο, στο οποίο να αναφέρονται χαλαρά, όχι πολύ προκλητικά, κάποια στοιχεία όσον αφορά το κάπνισμα. Επίσης για γίνουν ημερίδες μέσα στα νοσοκομεία τη μερίμη των διοικήσεων και των διευθυντών των επιστημονικών επιτροπών σε όλους τους λειτουργούντης της υγείας για να εξοικειωθούν. Και παράλληλα οι συγγενείς να έχουν ενημερώσει ότι, ξέρετε, θα γίνει αυτή η διαδικασία από 1 Ιουλίου 2009, όπως επίσης και τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, ένα πολύ μικρό έντυπο ότι, αγαπητέ φίλε, θα πρέπει να γνωρίζεις ότι από 1ης Ιουλίου δεν θα έχεις την πολυτέλεια να καπνίζεις, αλλά θα έχεις όμως ένα άνετο περιβάλλον που θα σου εξασφαλίζει υγεία και προκοπή.

Δεν θα ήθελα να σχολιάσω περισσότερο, ο χρόνος πέρασε. Οι άλλες διατάξεις είναι πάρα πολλές, οι οποίες έχουν θετικό πρόσημο. Θα μας δοθεί η δυνατότητα αύριο στην κατ' άρθρον συζήτηση να τη σχολιάσουμε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Θα ήθελα να πω στον κ. Γιαννόπουλο και στους παριστάμενους συναδέλφους ότι όταν εγώ ήμουν Υπουργός Υγείας και ο Θανάσης ο Γιαννόπουλος πρόεδρος νοσοκομείου, πήραμε τα μέτρα αυτά και προχωρήσαμε στο να αφαιρέσουμε και τα τασάκια. Μάλιστα, προσωπικά πήρα την απόφαση και πήγα στο αυτόφωρο δεκαπέντε από την Αθήνα και δέκα από τη Θεσσαλονίκη ώς εκφοβισμό, μετά από λίγες ώρες αφέθησαν ελεύθεροι. Είναι αλήθεια ότι ελάχιστα πετύχαμε. Και σημειώματα μοιράσαμε και παρακλήσεις κάναμε και επισκέψεις κάναμε στα νοσοκομεία. Θέλω να πω, ναι, να προχωρήσει, αλλά είναι δύσκολη η δουλειά. Αν δεν έχει φιλότιμο ιδιαίτερα ο επισκέπτης, ο οποίος τάχα πάει να συμπαρασταθεί στον άρρωστο και το πρώτο μέλημά του είναι να πάει με το τοιγάρο και στο θάλαμο ή να βγει τάχα στεναχωρημένος από τον θάλαμο, να καπνίσει στο διάδρομο, άρα είναι θέματα σοβαρά συνειδήσης. Αντί λοιπόν να διευκολύνει, επιβαρύνει ακόμη περισσότερο τους ασθενείς στα νοσοκομεία. Και το μεγάλο θέμα είναι αυτό των επισκεπτηρίων. Αν μπορούσαν να καταργηθούν θα ήταν το καλύτερο απ' όλα. Ίσως για μερικούς είναι ευκαιρία να αποκαταστήσουν σχέσεις που είχαν διαταραχθεί, παρά να συμπαρασταθούν στους ασθενείς.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Δυο λόγια να πω με αφορμή αυτά που ειπώθηκαν από τον συναδέλφο Θανάση Γιαννόπουλο αλλά και με αφορμή των τοποθετήσεων κάποιων άλλων συναδέλφων. Ακούστηκε ότι η μη εφαρμογή άμεσα του νόμου είναι για να ξεχαστεί και να πάει στις καλένδες. Δεν νομίζω ότι κανείς συναδέλφος μπορεί να πιστεύει ειλικρινά αυτά τα πράγματα. Αυτό το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την ψήφιση μέχρι την εφαρμογή του, από τη συζήτηση στην επιτροπή, η 1 Ιανουαρίου 2010 αν έγινε η 1η Ιουλίου είναι ένας χρόνος ικανός πιστεύουμε, ώστε μέσα από τις κατάλληλες ενημερωτικές εκστρατείες, από τις προσπάθειες που θα καταβληθούν, πρώτα και κύρια στους χώρους υγείας στα νοσοκομεία, στις νοσοκομειακές μονάδες, στους χώρους υγείας στα νοσοκομείου ενδιαφέροντος να υπάρ-

Εει αυτή η προετοιμασία και όχι μόνο αυτών που λειτουργούν τα καταστήματα, έτοις ώστε να μπορούν να φιλοξενούν και καπνιστές, είναι περισσότερο να εξοικειωθεί η κοινή γνώμη με όλη αυτή τη μεγάλη προσπάθεια, ώστε να μπορέσουμε να έχουμε γρηγορότερα τα μεγαλύτερα δυνατά αποτελέσματα.

Και ας μην κρυβόμαστε, έγιναν προσπάθειες, Πράγματι από κάθε πλευρά ομολογείται. Κανείς δεν αμφισβητεί ότι οι προηγούμενες κυβερνήσεις έκαναν σημαντικότατα βήματα. Δεν κατέφεραν όμως να δημιουργήσουν αυτή την αίσθηση της αντικαπνιστικής συνειδησης. Δεν υπήρξε στον πολίτη η αίσθηση ότι υπάρχει ένας αντικαπνιστικός νόμος τον οποίο πρέπει όλοι να τον εφαρμόσουμε.

Αυτή, λοιπόν, την προσπάθεια κάνουμε σήμερα και νομίζω πως όλες οι πλευρές μπορούν να συμβάλουν προς αυτή την κατεύθυνση. Αυτά ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ο κ. Χατζή Οσμάν έχει το λόγο.

ΑΧΜΕΤ ΧΑΤΖΗ ΟΣΜΑΝ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, κάθε μορφή εξάρτησης επηρεάζει πρωτίστως εκείνους που είναι εθισμένοι. Επιφέρει ωστόσο μία σειρά από αρνητικές συνέπειες στον κοινωνικό ιστό και στην ευρύτερη συνοχή της κοινωνίας που ζούμε. Πολύ περισσότερο, όταν οι εξαρτήσεις αφορούν ανηλίκους.

Στο πλαίσιο του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης η χρήση προϊόντων καπνού και αλκοόλ από ανηλίκους και ο εθισμός σ' αυτά τα προϊόντα αποτελεί απειλή για την κοινωνία μας. Πρωτίστως είναι θέμα υγείας, διότι η καλή υγεία των ανηλίκων σηματοδοτεί και την καλή υγεία του συνόλου του πληθυσμού μιας χώρας. Είναι όμως και θέμα ποιότητας ζωής. Η ποιότητα του βιοτικού επιπέδου του πληθυσμού μιας χώρας καθορίζεται σε σημαντικό βαθμό από το ποσοστό των ατόμων που είναι εθισμένοι σε κάποια μορφή εξάρτησης.

Η συζήτηση για την προστασία των ανηλίκων από τον καπνό και το αλκοόλ, είναι μία συζήτηση με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Και αυτό γιατί οι ανηλικοί ουσιαστικά αποτελούν το δείκτη του μέλλοντος μίας χώρας. Και εμείς, οι μεγαλύτερες γενιές έχουμε την θητική υποχρέωση να τους προστατεύουμε και να τους προφυλάσσουμε σε όλους τους τομείς.

Φέρατε, λοιπόν, σε συζήτηση ένα νομοσχέδιο, το οποίο αν το διαβάσεις κανείς θα έλεγε ότι προσπάθει να προσδώσει τα χαρακτηριστικά μιας δυτικοευρωπαϊκής χώρας στην Ελλάδα, μιας χώρας όπου τηρούνται οι απαγορεύσεις καπνίσματος σε δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους, μιας χώρας που επιβάλλει αυστηρές διοικητικές κυρώσεις κ.α.. Ακόμα και σ' αυτήν την περίπτωση όπου η χώρα μας θα αποκτήσει ένα ευρωπαϊκό πρόφιλ, μας ενδιαφέρει η ουσία του ζητήματος. Και ποια είναι η ουσία; Ότι το πρόβλημα της χρήσης προϊόντων καπνού και αλκοόλ από ανηλίκους δεν είναι θέμα νόμων, αλλά είναι θέμα εφαρμογής των νόμων. Όταν δηλαδή ένας νόμος απαγορεύει το κάπνισμα στα σχολεία και την ίδια στιγμή καθηγητές και μαθητές αναζητούν χώρους να καπνίσουν, τότε υπάρχει ένα θέμα, δεν νομίζετε, κύριε Υπουργέ;

Το νομοσχέδιο που συζητάμε περιλαμβάνει είκοσι έξι άρθρα. Μόνο τα έξι πρώτα, αναφέρονται στο κάπνισμα και το αλκοόλ. Ούτε στο παρελθόν ούτε και σήμερα μ' αυτό το νομοσχέδιο η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας δεν θα επιλύσει το μέγεθος του προβλήματος που έχει πλέον προστάψει διαστάσεις μάστιγας, διότι χρειάζονται παρεμβάσεις σε πολλά επίπεδα. Παρεμβάσεις δυναμικές, παρεμβάσεις ουσιαστικές. Παρεμβάσεις στον τομέα της πρόληψης, της αγωγής στα σχολεία, παρεμβάσεις ενημέρωσης. Παρεμβάσεις με τις οποίες η Κυβέρνηση μπορεί να έλθει αντιμετωπή με τις πιέσεις των μεγάλων συμφερόντων, αλλά οφείλει να πάρει μία υπεύθυνη θέση και να αναλάβει επιτέλους την ευθύνη για θέματα που σχετίζονται με τη δημόσια υγεία, με την υγεία των πολιτών και με την υγεία των παιδιών μας.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. έχει θέσεις και για τα υπόλοιπα άρθρα του νομοσχέδιου, τις οποίες παρουσίασε αναλυτικά ο συνάδελφος κ. Νασώκας. Θα αναφέρω μόνο ότι κάποιες εκκρεμότητες και αδυναμίες της διοίκησης πρέπει να αντιμετωπιστούν ολοκλη-

ρωμένα και να τεθούν σοβαρά σε συζήτηση και όχι με προχειρότητες και μπαλώματα.

Θα κλείσω την παρέμβασή μου, κύριε Πρόεδρε, με ένα πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι αγρότες της περιοχής μου και πρέπει να εισακουστεί σήμερα στην Αιθουσα της Βουλής, γιατί αιγγίζει τους αγρότες στη Θράκη, κυρίως στη Ροδόπη αλλά και τους υπόλοιπους αγρότες σε όλη τη χώρα.

Είχαμε πάρει δεσμεύσεις από την ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για καταβολή των άμεσων ενισχύσεων στους αγρότες μας, μέχρι τέλος της εβδομάδας, αλλιώς δεν θα μπορέσουν να κάνουν το Μπαϊράμ, τη γιορτή τους. Δεν θα μπορέσουν να πάρουν ή να δώσουν στα παιδιά τους κάτι για την τσέπη τους ή να πάρουν κάτι στα σπίτια τους.

Κύριε Πρόεδρε, λυπάμαι πάρα πολύ γι' αυτή τη τραγική κατάσταση. Οι αγρότες μας δεν περιμένουν δώρα, περιμένουν τα δικά τους τα λεφτά. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε το συνάδελφο κ. Χατζή Οσμάν. Βρήκε μία ευκαιρία να πει και τα προβλήματα του τόπου του. Δεν είναι κακό.

Ο κ. Στρατάκης έχει το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα ένα σχέδιο νόμου που αφορά την προστασία των ανηλίκων από τον καπνό και τα αλκοολούχα ποτά, που βέβαια ως θέμα, όπως ακούγεται, είναι πάρα πολύ σημαντικό.

Όμως, από την πλευρά της Κυβέρνησης νομίζω ότι έρχεται στη Βουλή για να λειτουργήσει μόνο και μόνο επικοινωνιακά. Και θα το εξηγήσω, γιατί δεν είναι στις προθέσεις μου για ένα τόσο σοβαρό θέμα να κάνω αυτής της μορφής την αντιπολίτευση. Και λέω επικοινωνιακά, γιατί κατ' αρχάς είναι ένα σχέδιο νόμου που δεν έχει αιτιολογική έκθεση. Η αιτιολογική έκθεση αναφέρεται κατευθείαν επί των άρθρων. Δεν υπάρχει δηλαδή ένα σκεπτικό, γιατί έρχεται αυτό το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου στη Βουλή. Και, βέβαια, οι διατάξεις τις οποίες επικαλείται το σχέδιο νόμου για να πάρει τον τίτλο, είναι το _ περίπου του νομοσχεδίου. Από τα είκοσι πέντε άρθρα μόνο τα έξι αναφέρονται στο συγκεκριμένο θέμα.

Το επικοινωνιακό έχει να κάνει όχι με το ότι η εφαρμογή του νόμου θέλει η Κυβέρνηση να την πάει στις καλένδες -εγώ δεν το πιστεύω αυτό ή δεν θα ήθελα να το πιστέψω- αλλά έχει να κάνει με άλλες σκοπούμοτητες. Και ακούστηκαν εδώ διάφορες φράσεις, που πρέπει να μας υποψιάζουν.

Ακούστηκε πριν από λίγο από τον κ. Γιαννόπουλο, δεν ξέρουμε αν ήσασταν εσείς Υπουργός ή κάποιος άλλος Υπουργός, ακούστηκε με πολλή έμφαση από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο, αν δεν κάνω λάθος, για τις εκλογές το 2011 και από ότι διαφαίνεται εδώ είναι ξεκάθαρο πλέον ότι χρησιμοποιούται το σχέδιο νόμου ως επικοινωνιακό τρικ, επειδή, ενδεχομένως, προβλέπετε εσείς οι ίδιοι ότι θα γίνουν εκλογές μέχρι και τον έβδομο μήνα του 2009. Και αυτή η αίσθηση περνάει. Και, βέβαια, εμείς το αντιλαμβανόμαστε, γιατί βλέπουμε μία διαλυμένη Κυβέρνηση, να μην αντιμετωπίζει τα πολύ μεγάλα προβλήματα που υπάρχουν στο χώρο της υγείας, αλλά να προσπαθεί να κάνει δημόσιες σχέσεις με νομοσχέδια αυτής της μορφής, νομοσχέδια που έχουν διατάξεις, που έχουν ψηφιστεί ξανά από τη Βουλή. Και, ασφαλώς, δεν αντιμετωπίζονται με τα νομοσχέδια και με τις νομοθετικές ρυθμίσεις τα προβλήματα που αναφέρονται στο συγκεκριμένο σχέδιο.

Τα προβλήματα αντιμετωπίζονται και το ξέρουμε πάρα πολύ καλά όλοι μας, από άλλες πρωτοβουλίες και άλλες ενέργειες.

Είπατε, κύριε Πρόεδρε, και συμπαθάτε με που θα επικαλεστώ τα λόγια σας, γιατί συμφωνώ μαζί σας, ότι πολλά χρειάζονται -το σημείωσα για να αναφερθώ επακριβώς- για να αναπτυχθεί η αναγκαία συνείδηση, για να κτυπήσουμε αυτής της μορφής τα φαινόμενα. Και προς αυτήν την κατεύθυνση που θα έπρεπε και να νομοθετήσουμε, αν χρειαζόταν, αλλά και να πάρει η Κυβέρνηση πρωτοβουλίες, δεν γίνεται απολύτως τίποτα.

Και θέλω να πω το εξής που θεωρώ ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό. Εάν πραγματικά θέλαμε να κτυπήσουμε αυτής της μορφής τα φαινόμενα, ιδιαίτερα σ' αυτές τις ευπαθείς ηλικίες, που είναι οι ηλικίες των νέων ανθρώπων, τα μικρά παιδιά δηλαδή, θα έπρεπε να δούμε ζητήματα που έχουν να κάνουν με την εκπαίδευση, θα έπρεπε να βρούμε ζητήματα που έχουν να κάνουν με την πρόληψη.

Έχω μια προσωπική εμπειρία που θα ήθελα να την καταθέσω και επιτρέψει μου, κύριε Υπουργέ. Ήμουν φανατικός καπνιστής. Την περίοδο που κάπνιζα κάπνιζα πέντε πακέτο σκέτο «ΑΣΣΟ». Και όμως, έκοψα το τσιγάρο. Ξέρετε πότε; Όταν παρακολούθησα ένα πρόγραμμα προληπτικής ιατρικής του καθηγητού της Ιατρική Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης κ. Καφάτου, που έβαλε αυτό το πρόγραμμα της προληπτικής ιατρικής στο ταμείο μου, στο χώρο που δούλευα. Τότε έκοψα το τσιγάρο. Σημαίνει στην πράξη ότι όλοι μας έχουμε τη δυνατότητα να επηρεαστούμε από παρεμβάσεις, όταν αυτές είναι προς τη σωστή κατεύθυνση.

Άρα αυτό λέπει, αν θέλουμε πραγματικά να κτυπήσουμε το φαινόμενο που όλοι μας θεωρούμε ότι είναι πολύ σημαντικό, αν θέλουμε όλοι μας να ξεπεράσουμε αυτή την κατάσταση.

Και χαίρομαι που υπάρχει σ' αυτήν την αντίληψη ομοφωνία. Το θέμα όμως, δεν είναι να υπάρχει ομοφωνία. Το θέμα είναι να λειτουργούμε κάθε φορά προς τη σωστή κατεύθυνση με συγκεκριμένες ενέργειες και δράσεις για να κτυπήσουμε αυτής της μορφής τα φαινόμενα. Γιατί ας μη γελιόμαστε, μόνο με τα αστυνομικά μέτρα, το πρόβλημα δεν λύνετε. Και βέβαια και σ' αυτήν τη διαδικασία της λήψης μέτρων, υπάρχουν και κάποια κενά που έχουν επισημανθεί και από τον εισηγητή μας και από άλλους.

Το θέμα είναι, κύριε Υπουργέ, ότι αυτή τη στιγμή μιλάμε περί όνου σκιάς. Το Εθνικό Σύστημα Υγείας διαλύεται και ο κόσμος το έχει αντιληφθεί και η Κυβέρνηση προς αυτήν την κατεύθυνση δεν κάνει απολύτως τίποτα. Τα νοσοκομεία της χώρας έχουν βουλιάξει στα χρέη. Δεν έχουν ούτε τα αναγκαία υλικά για να λειτουργήσουν. Δεν έχουν γάζες, παρακαλώ. Αυτό μπορούμε να το αντιληφθούμε; Μπορεί να αντιληφθεί η Κυβέρνηση ότι το πρόβλημα της δημόσιας υγείας είναι σήμερα η λειτουργία των νοσοκομείων; Ενώ παρακολουθούμε και παρατηρούμε ότι η ιδιωτική δαπάνη για την περιθάλψη αυξάνει με αλματώδεις ρυθμούς.

Αυτό δεν απασχολεί την Κυβέρνηση; Φαίνεται δεν την απασχολεί. Γιατί όταν συνεχίζει με τα παρακάτω δεκαεννέα άρθρα, που άπονται όλων των άλλων θεμάτων, να κάνει ρουσφετολογικές ρυθμίσεις και να διαιτάζεις καταστάσεις, όπως για παράδειγμα αδειοδότηση κλινικών που δεν έχουν τις προϋποθέσεις να λειτουργούν, φαίνεται ότι την Κυβέρνηση δεν την απασχολεί η διάλυση του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

Θέλω, λοιπόν, να πω και επαναλαμβάνω ότι αν πραγματικά η Κυβέρνηση είχε τη βούληση να αντιμετωπίσει το πρόβλημα, αυτές οι διαιτάξεις που έπρεπε να φέρει εδώ, έπρεπε να καλύπτουν τα θέματα που έχουν να κάνουν κυρίως με την πρόληψη.

Όμως, θέλω να πω και μερικά πράγματα για τα υπόλοιπα, που σχετίζονται με το νομοσχέδιο, μιας και το μεγάλο μέρος του νομοσχεδίου αφορά τις άλλες διαιτάξεις που είναι τα υπόλοιπα δεκαεννέα άρθρα, πλην των έξι άρθρων των αρχικών.

Υπάρχει ένα τεράστιο ζήτημα που αφορά τη φαρμακευτική δαπάνη και προσταθείτε με κάποιες αστιρίνες, μια και μιλάμε για φάρμακα, να λύσετε το μεγάλο πρόβλημα των φαρμακευτικών δαπανών. Λέτε, για παράδειγμα, ότι στα νοσοκομεία πρέπει να ισχύει η νοσοκομειακή τιμή, που προσδιορίζεται πόσο είναι αυτή, είναι λιγότερη κατά 13% κ.λπ.. Όλα αυτά καλά, αλλά έτσι θα λύσουμε το πρόβλημα της φαρμακευτικής δαπάνης, που εξαιτίας των επιλογών της δικής σας Κυβέρνησης έχει φθάσει

σε σημείο τέτοιο που έχει γονατίσει τα ασφαλιστικά ταμεία; Θα μου πείτε: μα, υπάρχουν τρόποι να καταπολεμήσουμε τη σπατάλη, γιατί περί σπατάλης πρόκειται; Υπάρχουν τρόποι, που δεν θέλετε όμως να τους εφαρμόσετε, όταν αυτοί οι τρόποι έχουν αξιοποιηθεί από άλλες χώρες και όταν έχουν διατυπωθεί ως θέσεις, ως προτάσεις πολύ νωρίτερα. Και τώρα, την περίοδο που η Πληροφορική είναι στην κορύφωσή της, θα μπορούσαμε πραγματικά, αυτές τις προτάσεις να τις αξιοποιήσουμε και να έχουμε ένα ουσιαστικό έλεγχο των φαρμακευτικών δαπανών για να μην έχουμε αυτής της μορφής τα προβλήματα.

Προσπαθείτε να λύσετε και άλλα θέματα μέσα απ' αυτές τις υπόλοιπες δεκαεννέα διαιτάξεις και είναι σαν να παιζόυμε την κολοκυθιά. Πάμε τους αγροτικούς γιατρούς πότε από τους εννέα μήνες στους δώδεκα μήνες, πότε από τους δώδεκα μήνες στους εννέα μήνες. Δηλαδή σε δουλειά να βρισκόμαστε! Αυτό στην προκειμένη περίπτωση γίνεται. Και με αυτά τα σημεία, που είναι πράγματα ρουσφετολογικές ρυθμίσεις και επικοινωνιακού απλά χαρακτήρα, υποδηλώνετε ότι θα πάμε σε εκλογές. Η Διεύθυνση Επιστημονικών Μελετών της Βουλής δεν υπάρχει άρθρο στο οποίο να μην έχει κάποια παρατήρηση. Κι αυτό δείχνει και την προχειρότητα αλλά και τη σκοπιμότητα με βάση την οποία νομοθετείτε.

Θέλω να πείτε στον κύριο Υπουργό -μιας και ο ίδιος δεν είναι εδώ- επειδή και ο ίδιος το γνωρίζει, γι' αυτό ενδιαφέρεται, ενδεχομένως, πώς θα προκύψει ο επόμενος Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας, ότι του εύχομαι καλή επιτυχία.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε Στρατάκη.

Ο κ. Λαμπίρης έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΛΑΜΠΙΡΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Υπουργός Υγείας δεκαπέντε φορές αναφέρθηκε στη λέξη «απαγορεύεται». Θα προτιμούσα οι δεκαπέντε φορές να αναφέρονται στην πρόληψη και λιγότερες στο «απαγορεύεται».

Φύλτατε κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να σας πω στο σχόλιο που κάνατε που είπατε ότι το νομοσχέδιο δεν μπορεί να εφαρμοστεί άμεσα, θα σας κάνω μια πρόταση.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Δεν είπα τέτοιο πράγμα.

ΗΛΙΑΣ ΛΑΜΠΙΡΗΣ: Είπατε ότι άμεσα έχει δυσκολίες, χρειάζεται μια προεργασία.

Λοιπόν, θα σας κάνω μια πρόταση. Να εφαρμοστεί άμεσα στο ελληνικό Κοινοβούλιο, να εφαρμοστεί στο Υπουργείο που προϊσταστε, να εφαρμοστεί στα σχολεία και αργότερα στις υπόλοιπες υπηρεσίες. Αυτό θα μπορούσε στις 2 Ιανουαρίου να βρει εφαρμογή. Και τον Ιούλιο, όπως είπατε, να εφαρμοστούν τα υπόλοιπα.

Με πέντε χρόνια καθυστέρηση, όμως, ήρθατε να μας φέρετε ένα νομοσχέδιο, που θα έπρεπε αυτήν την πενταετία, πάρα πολλές από τις διαιτάξεις του να έχουν ήδη υλοποιηθεί. Επομένως συζητάμε για ένα νομοσχέδιο με πέντε χρόνια καθυστέρηση, αφού είχαμε τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά είχαμε και το νόμο το δίκο σας, του 2005.

Ξεκινώντας τη σημερινή μου ομιλία, επιτρέψτε μου να επαναλάβω τι δήλωνε τον Οκτώβριο του 2007 στο Ευρωκοινοβούλιο ο Γερμανός Ευρωβουλευτής Καρ Χάινς Φλόρενς. Έλεγε: «Αν κάθε μέρα συντριβόταν ένα αεροπλάνο με τριακόσιους πενήντα επιβάτες, αυτό θα προκαλούσε σοκ για όλο τον κόσμο. Στη χώρα μου, τη Γερμανία, τριακόσιους πενήντα άνθρωποι πεθαίνουν καθημερινά εξαιτίας του καπνίσματος. Να γιατί χρειάζεται να πολεμήσουμε αυτόν τον επικίνδυνο ρύπο». Νομίζω ότι η δήλωση αυτή δίνει ανάγλυφα τις διαιτάσεις που έχει πάρει το φαινόμενο του καπνίσματος στις μέρες μας.

Τι συμβαίνει στην Ελλάδα. Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία που προκύπτουν από τις πνευμονολογικές κλινικές, ο καρκίνος του πνεύμονα έχει πάρει ανησυχητικές διαιτάσεις στη χώρα μας. Ο αριθμός των πασχόντων από χρόνια αναπνευστική πνευμονοπάθεια στην Ελλάδα πλησιάζει το ένα εκατομμύριο. Η

νόσος αυτή έχει επικρατήσει ως η νόσος των καπνιστών, καθώς κατά 80% οφείλεται στο κάπνισμα. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας δημοσιεύει στοιχεία σύμφωνα με τα οποία στην Ελλάδα κάθε χρόνο σημειώνονται περισσότεροι από είκοσι χιλιάδες θάνατοι που οφείλονται σε κακοήθεις νεοπλασίες. Το 1/3 απ' αυτές οφείλεται στο κάπνισμα.

Η Ελλάδα θεωρείται χώρα υψηλού κινδύνου, αφού μαζί με την Κύπρο έχει αναλογικά τούς περισσότερους καπνιστές παγκοσμίως. Κάθε ένας απ' αυτούς εκτιμάται ότι καπνίζει περίπου τρεις χιλιάδες τσιγάρα το χρόνο. Ο μέσος όρος ζωής στη χώρα μας υποχώρησε από την τρίτη στην εντέκατη θέση και η αιτία είναι η αρνητική πρωτιά στο κάπνισμα. Για μια χώρα που έχει τόσες θλιβερές πρωτιές, αφού είναι πρώτη στους καπνιστές όλης της Ευρώπης, με ποσοστό 42% και πρώτη στον κόσμο στην κατανάλωση τσιγάρων με τρεις χιλιάδες τσιγάρα ανά κάτοικο επησίως, κάθε μέτρο κατά του καπνίσματος ή και του αλκοόλ, είναι ωφέλιμο γιατί σώζει ζωές.

Όμως τι γίνεται με την πρόληψη με αυτό το νομοσχέδιο; Η σημαντικότερη παρέμβαση στην καταπολέμηση του τσιγάρου είναι η πρόληψη μέσω της συστηματικής ενημέρωσης των πολιτών. Η πρώτη επαφή των νέων στη χώρα μας με τη βλαβερή αυτή συνήθεια γίνεται τώρα στην ηλικία των δεκατριών χρόνων. Άρα προτεραιότητα στην καταπολέμηση της συνήθειας αυτής πρέπει να δοθεί στα σχολεία και δεν δίνεται από αυτό το νομοσχέδιο. Η ανάγκη ένταξης της αγωγής υγείας στο ωρολόγιο πρόγραμμα της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι επιτακτική. Απαιτούνται αυστηρότερα μέτρα στις υπαίθριες διαφημίσεις των τσιγάρων. Χρειάζονται διαφημίσεις ενημέρωσης ενάντια στο τσιγάρο και όχι διαφήμισης των τσιγάρων.

Αυτό που γίνεται από τη δημόσια κυρίως τηλεόραση και όχι μόνο όπου έμφανίζονται διάφοροι προσκεκλημένοι ομιλητές ενίστε και συνάδελφοί μας Βουλευτές και γιατροί οι οποίοι καπνίζουν με πάθος επιδεικνύοντας το τσιγάρο τους είναι απαράδεκτη ανεκτικότητα από τους υπευθύνους της οθόνης. Σ' αυτό θα μπορούσατε να παρέμβετε και δεν το έχετε κάνει μέχρι σήμερα. Άλλα δεν είναι μόνο αυτό. Δάσκαλοι και καθηγητές καπνίζουν μπροστά στους μαθητές τους. Δεν νοείται η πολιτεία να επιδοτεί τον καπνό οδηγώντας τους καλλιεργητές σε τέτοιες κατευθύνσεις. Δεν θα μπορούσε να τους καθηδηγεί σε καλλιέργειες διαφορετικές: Διυτυχώς όμως και η παγκόσμια κοινότητα από τη μια στηρίζει τις καπνοβιομηχανίες και από την άλλη φτιάχνει προγράμματα για την καταπολέμηση του καρκίνου.

Η έλλειψη μέτρων πρόληψης για ένα τέτοιο θέμα και η αδυναμία εξεύρεσης πόρων για τα απαραίτητα παρεμβατικά προγράμματα συνιστά αν μη τι άλλο αναποτελεσματική κριτική.

Εφαρμογή λοιπόν, των νόμων. Είναι αυτονόητο ότι η θέσπιση νόμων είναι απαραίτητη και όχι η σταδιακή εφαρμογή του νόμου ώστε να μην εκφυλίζεται και να πάψει στη συνέχεια να ισχύει. Το 2003 θεσπίστηκαν τα μέτρα από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Θα μπορούσαν να έχουν ήδη εφαρμοστεί. Στη χώρα μας θεσμοθετήθηκε το 2005 όπως αναφέρθηκα. Τίποτα απ' ότι θεσπίστηκε δεν έχει εφαρμοστεί μέχρι σήμερα. Γιατί λοιπόν, πρέπει να πιστέψουμε ότι αυτός ο νόμος θα εφαρμοστεί; Εφαρμόστηκαν οι προηγούμενοι;

Στο παρόν νομοσχέδιο πλήν της απαγόρευσης πώλησης τσιγάρων στους νέους τα περισσότερα είναι θεσμοθετημένα για τους δημόσιους και ιδιωτικούς κλειστούς χώρους για τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος για τα μέσα μεταφοράς κ.λπ..

Οι άξονες τους οποίους βλέπουμε είναι: Έμφαση στα μέτρα πρόληψης, διαμόρφωση υγιεινού περιβάλλοντος στους χώρους κατοικίας, εργασίας και εκπαίδευσης. Μέτρα προστασίας του μη καπνιστή που μετατρέπεται χωρίς τη θέλησή του σε παθητικό καπνιστή. Διαμόρφωση στρατηγικών για τους βασικούς παράγοντες που προσδιορίζουν την υγεία, κάπνισμα, διατροφή, άσκηση, αλκοόλ, μόλυνση περιβάλλοντος, τροχαία και εργατικά ατυχήματα. Αυτηρή εφαρμογή της απαγόρευσης του καπνίσματος στους δημόσιους κλειστούς χώρους και στους χώρους εργασίας. Ένταξη της Αγωγής Υγείας στο ωρο-

λόγιο πρόγραμμα της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας φροντίδας. Η βοήθεια στους καπνιστές να απαλλαγούν από το κάπνισμα.

Αν καταφέρουμε επιτέλους να εμπεδωθούν και στη χώρα μας θα έχουμε βάλει ένα λιθαράκι στη βελτίωση της ζωής των Ελλήνων.

Κατόπιν των παραπάνω ψηφίζουμε το νομοσχέδιο επί της αρχής και επιφυλασσόμαστε να τοποθετηθούμε στην κατ' άρθρον συζήτηση.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Λαμπτήρ.

Ο κ. Τιμοσίδης έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΤΙΜΟΣΙΔΗΣ: Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, θέλω να μου επιτρέψετε λίγα λεπτά πριν αλλάξει η μέρα μιας και είμαστε στις 3 του Δεκέμβρη που είναι η μέρα των ατόμων με αναπτήρες να κάνω μια μικρή αναφορά σε αυτήν και να δεσμευτούμε όλοι ότι δεν πρέπει να μείνουμε μόνο σε αυτή την ημέρα, αλλά να έχουμε την εννοία μας και τη φροντίδα μας όλον το χρόνο γι' αυτούς τους συνανθρώπους μας που ζουν πράγματι με αυτήν την αναπηρία που τους έχει επιφύλαξει η τύχη τους ή η ατυχία τους.

Θέλω όμως, κύριε Υπουργέ, με την άδειά σας να κάνω μια αναφορά για το ίδρυμα Χρονίων Παθήσεων «ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑ» στην πόλη της Καβάλας –είχα καταθέσει και μια ερώτηση– το οποίο δυσκολεύεται πάρα πολύ να τα βγάλει πέρα. Τα οικονομικά τους είναι σε αθλία κατάσταση όταν μιλάμε για ένα ίδρυμα που φιλοξενεί πενήντα δύο περίπου συμπολίτες μους με αναπηρία και από αυτούς είκοσι δύο σε αρκετά βαριά κατάσταση. Και μιλάμε για ένα ίδρυμα που βασίζεται κυριολεκτικά στην εθελοντική προσφορά συμπολιτισών και συμπολιτών μας. Θα ήθελα την παρέμβασή σας σε αυτή την κρίσιμη στιγμή που δυσκολεύεται πάρα πολύ το ίδρυμα.

Όμως, κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση μας σήμερα αφορά το σχέδιο νόμου που προτείνει το Υπουργείο για τις επιπτώσεις από τη χρήση του καπνού και του αλκοόλ και την προστασία των ανηλίκων ακριβώς από αυτές τις επιπτώσεις. Βέβαια υπάρχει συμπληρωματικά το «και άλλες διατάξεις» και ενώ φαίνεται ότι αφορά πολύ μικρό κομμάτι του νομοσχεδίου, οι «άλλες διατάξεις» είναι το κύριο μέρος του νόμου. Εγώ όμως θα κάνω αναφορά κυρίως γι' αυτό που αφορά την επί της αρχής συζήτηση μας. Θα αναφέρω πολύ σύντομα σε μερικά δεδομένα που τα έχουν πει και άλλοι συνάδελφοι εδώ και έχει να κάνει ακριβώς με τις επιπτώσεις από τη χρήση του καπνού και του αλκοόλ. Είναι ένα θέμα που ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας -πολύ σωστά νομίζω- το έχει αναγάγει σε ένα θέμα υψίστης σημασίας και υψίστης βαρύτητας. Βάζει πρώτη προτεραιότητα και προτείνει σε όλα τα μέλη των χωρών που συμμετέχουν σε αυτόν να λάβουν κάποια μέτρα. Γιατί αυτό; Γιατί τα στοιχεία είναι συντριπτικά από τις επιπτώσεις της χρήσης του καπνού και του αλκοόλ, οι επιπτώσεις που είναι στο καρδιαγγειακό σύστημα, στους καρκίνους, που αναφέρθηκαν προηγούμενα.

Θα κάνω μια μικρή επιστήμανση. Οι θάνατοι που προέρχονται από τις επιπτώσεις της χρήσης του αλκοόλ είναι είκοσι φορές περισσότεροι από τους θανάτους που επιφέρουν τα ναρκωτικά. Για δε τους χρήστες του καπνού υπολογίζεται ότι οι θάνατοι είναι τρίατα πέντε έως σαράντα φορές πάνω από αυτούς που προκύπτουν από τους χρήστες ναρκωτικών, με αποτέλεσμα να μετράμε στην Ελλάδα περίπου είκοσι τέσσερις χιλιάδες θανάτους το χρόνο που ευχοποιείται εκεί ακριβώς η χρήση καπνού, άρα δηλαδή στην Ευρωπαϊκή Ένωση πάνω από εξακόσιους πενήντα χιλιάδες συμπολίτες Ευρωπαίοι.

Άλλο χαρακτηριστικό, που κάνει πράγματι σημαντική την παρέμβασή μας για την απαγόρευση είναι το γεγονός ότι οι χρήστες την παιδική ηλικία έχουν αγγίξει τα δεκατρία χρόνια, όπως υπολογίζεται από μελέτες είναι με μια πολύ μικρή διαφορά στα αγόρια και στα κορίτσια.

Ένα δεύτερο επίσης πολύ σημαντικό πρόβλημα είναι ότι η Ελλάδα είναι η χώρα που είναι πρώτη και στη χρήση καπνού, σε καπνιστές, δηλαδή πρώτη χώρα, αλλά και στην κατανάλωση

τσιγάρων. Είναι δύο διαφορετικά πράγματα, δεν είναι μόνο αυτοί που είναι καπνίζοντες, αλλά είναι και ο αριθμός των τσιγάρων. Είναι επιστημονικά αποδεδειγμένο ότι ο αριθμός των τσιγάρων που καπνίζει κάποιος άνθρωπος έχει να κάνει με το πόσο γρήγορα θα έχει επιπτώσεις στην υγεία του, πόσο γρήγορα θα εκδηλωθούν οι καρκίνοι που παρακολουθούμε και γνωρίζουμε πολύ καλά παι και δεν αμφισβητείται από κανέναν αυτό. Αυτό είχε, αν θέλετε, κύριε Υπουργέ, το ότι ο μέσος όρος ζωής τα τελευταία δέκα, δεκαπέντε χρόνια έχει αλλάξει τη χώρα μας και την κατατάσσει από την τρίτη στην εντεκάτη θέση. Είναι ένα θέμα δηλαδή εθνικής υψίστης βαρύτητας και σημασίας.

Από την άλλη πάλι είναι γνωστό από μελέτες που έχουν γίνει στην Ευρώπη και παγκόσμια και στην Αμερική, αλλά και παντού ότι χώρες οι οποίες είχαν διακρίνει από πολύ νωρίς, είκοσι και τριάντα χρόνια νωρίτερα από εμάς, αυτές τις επιπτώσεις της χρήσης του καπνού και του αλκοόλ στον πληθυσμό τους και έλαβαν μέτρα, διαπίστωσαν ότι μετά από λίγα χρόνια εφαρμογής και μείωσης της χρήσης του καπνού από τους πολίτες τους ότι υπήρχαν θετικές επιπτώσεις στα νοσήματα που είχαν οι πολίτες.

Άρα, λοιπόν, είναι ένας δείκτης που πράγματι δείχνει πως ό,τι μέτρο λάβει μία χώρα για να περιορίσει αυτά τα δύο κακά και μάλιστα από πολύ μικρή ηλικία, όπως προσπαθεί να κάνει το νομοσχέδιο, θα έχει πολύ θετικές επιπτώσεις στην υγεία των πολιτών. Επομένως, είναι ένα ζήτημα που δεν πρέπει να το δούμε ότι παρεμβαίνει στην ελευθερία του πολίτη και του ατόμου, αυτό που λένε πολύ συχνά «θα καταπιεστεί αυτός που θέλει να καπνίσει». Αυτόν που θέλει να καπνίσει, πρέπει να τον πείσουμε και να πούμε εμείς τουλάχιστον και με την ιδιότητα του γιατρού, αλλά και της υπεύθυνης πολιτείας, επειδή παρακολουθούμε και ξέρουμε τις μελέτες, να πιστέψει ότι κάνει κακό στην υγεία του, έστω και να δεν φαίνεται αυτό εκείνη τη στιγμή.

Επομένως, με αυτό το νομοσχέδιο θα περίμενε κανένας να έχουμε παρεμβάσεις, οι οποίες να βοηθούν, ώστε όχι να αντιμετωπίσουμε πια τα αποτελέσματα αυτά που ανέφερα προηγούμενα, αλλά να έχουμε τη δυνατότητα να προλάβουμε το κακό. Δυστυχώς, κύριε Υπουργέ, δεν υπάρχει μέσα στο νομοσχέδιο αυτό το πνεύμα, δηλαδή η λογική μιας πρόληψης, ενός καλού σχεδιασμού αγωγής υγείας παι, που να ξεκινήσει από τα σχολεία, που να ξεκινήσει σε όλα τα στάδια της παιδείας και να μπορέσει να διαμορφώσει συνείδηση αντικαπνιστική και αντιαλκοολική, γιατί ακριβώς αυτό εκεί πρέπει να ξεκινήσει. Αυτό είναι μία υποχρέωσή μας. Δυστυχώς, βλέπουμε μόνο απαγορευτικές διατάξεις. Κι αυτό θα μείνει από αυτό το νομοσχέδιο, κύριε Υπουργέ, και εγώ δεν αμφισβητώ τις προθέσεις και τις δικές σας και του Υπουργού και της Κυβέρνησης και νομίζω κανενός από εδώ εμάς, αλλά έχει σημασία ο τρόπος με τον οποίο γίνεται και αν πιέσουμε να αρχίσει να εφαρμόζεται αυτό το νομοσχέδιο.

Άρα, λοιπόν, σχεδιασμός καλός από πολύ νωρίς, αλλά με όρους αγωγής υγείας σε όλα τα επίπεδα. Το παράδειγμα αυτού πρέπει να γίνεται αντιληπτό από όλους μας και από τα Μέσα Ενημέρωσης και από τις δημόσιες εμφανίσεις μας και κυρίως από τις ιδιωτικές μας εμφανίσεις. Δηλαδή και η ιδιωτική ζωή μας πρέπει να είναι παράδειγμα για τα παιδιά μας. Αυτό που πρέπει να μείνει σε όλους μας είναι ότι όταν ξεκινούν τέτοια μέτρα, πάντοτε υπάρχουν αντιδράσεις.

Να θυμίσω -και να κλείσω μ' αυτό- ότι όταν εφαρμόστηκε αναγκαστικά στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς η απαγόρευση του καπνίσματος και ξεκινούσαμε από την Καβάλα για την Αθήνα, που τότε ήταν οκτώ και εννιά και δέκα ώρες, υπήρχε επανάσταση από τους πολίτες. Όμως σήμερα -θέλω να δώσουμε και ένα αισιόδοξο μήνυμα- κύριε Υπουργέ, δεν διανοείται κανείς, όσο φανατικός καπνιστής και να είναι, να καπνίσει στη διάρκεια του ταξιδιού, είτε αυτό γίνεται με το λεωφορείο είτε αυτό γίνεται με το τρένο είτε αυτό γίνεται με το αεροπλάνο και μάλιστα ταξίδια υπερπόντια. Άρα, λοιπόν, πρέπει να ξεκινήσει αυτό, αλλά με μία γενικότερη συνολική, στοχευμένη πολιτική, η οποία δεν φαίνεται στο σημερινό νομοσχέδιο και δυστυχώς ήταν μία καλή ευκαιρία, την οποία δεν αξιοποιήσατε με τον κατάλληλο

τρόπο, και φοβάμαι ότι τα αποτελέσματα θα αργήσουν ακόμη, ενώ θα έπρεπε να πηγαίνουμε με πολύ γρηγορότερους ρυθμούς.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Τιμοσίδη.

Ο κ. Τιμούρης έχει το λόγο και όπως φαίνεται είναι ο τελευταίος της αποψινής συνεδρίασης.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ξεκινώντας την τοποθέτησή μου στο σημερινό νομοσχέδιο, θα πω ότι ο προλαβήσας συνάδελφος κ. Τιμοσίδης που όταν πέρυσι μπήκαμε μαζί στη Βουλή και ήμουν καπνιστής, ήταν αυτός ο οποίος ως γιατρός καθημερινά με πίεζε, θα έλεγα, να κόψω το κάπνισμα. Μετά από μερικούς μήνες κατάφερα και το έκοψα. Και το έκοψε ένας άνθρωπος, ο οποίος έχει περάσει πάρα πολλά με τα καπνά, ήταν εξι χρόνια Πρόεδρος του Εθνικού Οργανισμού Καπνού της Ελλάδας, ήταν ο άνθρωπος που διαπραγματεύθηκε αυτήν τη σύμβαση-πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κατά του καπνίσματος στην Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας στην έδρα του Ο.Η.Ε. στη Γενεύη επί τέσσερα χρόνια, από το 1999, δύο φορές το χρόνο από πέντε έως δέκα εργάσιμες μέρες την άνοιξη και το φθινόπωρο. Ήμουν επικεφαλής μιας αντιπροσωπείας που περιελάμβανε το Υπουργείο Γεωργίας, εμάς, που μας αφορούσαν οι επιδοτήσεις, το Υπουργείο Υγείας για τα ζητήματα της υγείας, το Υπουργείο Εμπορίου, το Υπουργείο Οικονομικών για τα θέματα της φορολογίας και φυσικά το Υπουργείο Εξωτερικών που είχε την επίσημη εκπροσώπηση της χώρας στο εξωτερικό. Όλα αυτά τα Υπουργεία, μία μεγάλη ελληνική αντιπροσωπεία, διαπραγματεύθηκαμε -επικεφαλής ήμουν εγώ ως Πρόεδρος Οργανισμού, με πολύ μεγάλη επιτυχία και μάλιστα ένα σημαντικό θέμα που είχαμε εμείς ήταν οι επιδοτήσεις του καπνού. Προέβλεπε τότε αυτή η σύμβαση-πλαίσιο να περικοπούν οι επιδοτήσεις του καπνού. Ήταν ένα αγροτικό προϊόν, ένα γεωργικό προϊόν, που είπαμε ότι, αφού συνεχίζει να καπνίζει ο κόσμος, παρά τα μέτρα τα οποία θα πρέπει να ληφθούν, θα πρέπει να δώσουμε αυτήν τη μάχη να σωθούν οι επιδοτήσεις. Έτσι και αλλιώς, θα εισάγονταν αυτές οι αναγκαίες ποσότητες από τρίτες χώρες. Και πραγματικά μέσα σε μία συνολική διαπραγμάτευση που κάναμε τότε με όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης -και μάλιστα θα λέγαμε ότι στα ζητήματα της υγείας η χώρα μας, η Ελλάδα και εγώ ως Πρόεδρος τότε του Οργανισμού Καπνού ήμασταν ένα βήμα μπροστά από τις άλλες χώρες- υπερθεματίσαμε σε πάρα πολλά ζητήματα, στο παθητικό κάπνισμα, στην αποτροπή των νέων από το κάπνισμα, στις διαφημιστικές καμπάνιες, στο να απαγορευθούν οι διαφημίσεις από παντού, να μην πωλούνται στα μηχανήματα στους νέους, αν δεν είναι ενήλικοι και πρωτοστατήσαμε πραγματικά. Αυτή η προσπάθεια είχε ξεκινήσει με την οδηγία, που τότε ο Υπουργός κ. Γείτονας είχε δώσει τη μάχη και πιέστηκε αν θέλετε από πάρα πολλές οργανώσεις να μη συμφωνήσει σ' αυτήν την οδηγία και συμφώνησε και προχωρήσαμε.

Πρέπει να ληφθούν αυτά τα μέτρα, γιατί είναι πολύ σημαντικά, γιατί η νικοτίνη είναι η πιο εθιστική ουσία. Είναι εθιστική σχεδόν σαν την πρωτίνη. Ενώ αποβλήτε από τον οργανισμό, αν κάποιος σταματήσει το κάπνισμα -οι γιατροί το ξέρουν- σε τρεις έως πέντε μέρες, είναι όμως καταγεγραμμένη στον εγκέφαλο και κάποιος που κόβει το τσιγάρο εύκολα πάλι το ξαναρχίζει, γιατί είναι καταγεγραμμένο στον εγκέφαλο και πρέπει εδώ να δώσουμε μία λύση. Έχουν τέσσερεις χιλιάδες ουσίες στήμερα, τα καπνόφυλλα και τα καπνίζουμε για τη μία, για τη νικοτίνη. Οι υπόλοιπες τρεις χιλιάδες εννιακόσιες ενενήντα εννέα είναι ιδικές, καρκινογόνες ουσίες και καπνίζουμε μόνο γιατί είναι εθιστική η νικοτίνη. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Πρέπει να πάρουμε μέτρα για τους παθητικούς καπνιστές. Σ' ένα καφενείο στην Άρτα, στην εκλογική περιφέρεια και εμένα και του Υφυπουργού που συνεχίζει αυτήν την προσπάθεια μ' αυτό το νομοσχέδιο, μου έλεγε κάποια, κυρία που είχε καφενείο ότι κρύωσε κάποια στιγμή και πήγε στο γιατρό και έκανε μία ακτινογραφία και της είπε ο γιατρός να κόψει το κάπνισμα. Δεν κάπνιζε, αλλά ζούσε σε ένα περιβάλλον καφενείου όλη μέρα και

ως παθητική καπνίστρια και είχε πάρα πολύ σοβαρό πρόβλημα. Πρέπει να σεβαστούμε τους παθητικούς καπνιστές. Ναι, στα δικαιώματα. Δεν μπορούμε να απαγορεύσουμε σήμερα το τσιγάρο, να μην καπνίζουν οι άνθρωποι, αλλά με κάποιες προϋποθέσεις και με κάποιους κανόνες. Σήμερα αυτοί οι κανόνες στο νομοσχέδιο, κύριε Υφυπουργέ, πρέπει να γίνουν λίγο πιο τολμηροί. Τα μέχρι εβδομήντα τετραγωνικά μέτρα κατάστημα και το να αποφασίζουν οι ίδιοι αν θα επιλέξουν να είναι καπνίζοντες συνολικά, ή όχι, δεν λύνει το πρόβλημα. Όλοι θα πάνε να επιλέξουν –και το έρετε πολύ καλά και στα δικά μας καφενεία και στα ρεστοράν και στις καφετέριες και στην Άρτα και παντού και σε όλη την επαρχία– να είναι καπνίζοντων, γιατί είναι πολύ μεγάλη η πελατεία τους. Όσοι πάνε στα καφενεία, όλοι θα καπνίζουν, είτε ως πραγματικοί είτε ως παθητικοί καπνιστές. Πρέπει σιγά-σιγά να μάθουν ότι πρέπει να σεβαστούν και τους άλλους. Δηλαδή να το τολμήσουμε και ας έχουμε και το κόστος και εσείς και εμείς που μιλάμε επίσημα από το Βήμα της Βουλής. Και ως κόμμα εχούμε πει –το είπε και ο εισηγητής μας– ότι πρέπει να κάνουμε αυτήν την προσπάθεια, να πάμε ένα βήμα μπροστά, μην το κάνουμε μετέωρο. Αν μείνει έτσι όπως έχει η κατάσταση, ως έχει στο νομοσχέδιο, να έρετε ότι θα το μετανιώσουμε, θα είναι δύσκολο να το επιβάλουμε.

Από 1η Ιουλίου θα πρέπει να περάσουμε σε ριζικά μέτρα, έτσι ώστε να σεβαστούμε και τους παθητικούς καπνιστές και να πάρουμε μέτρα και για τους νέους να μην αγοράζουν.

Προχθές που ήμουν σε μία εκδήλωση Ηπειρωτών στη Γερμανία, όπου υπάρχουν ειδικές κάρτες που βάζουν οι ενήλικες που φαίνεται πόσο είναι η ηλικία τους για να μπορούν να αγοράσουν σ' αυτά τα μηχανήματα τσιγάρα. Δεν μπορεί να αγοράσει ο οποιοσδήποτε. Έχουμε συνήθεσε να στέλνουμε τα μικρά παιδιά να φέρουν τα τσιγάρα. Δεν υπάρχει χειρότερο πράγμα. Πρέπει να απαγορευτεί να στέλνουμε τα μικρά παιδιά να πάρουν τσιγάρα, ή να τα αφήνουμε στα περίπτερα ή στα ψηλακτζίδικα που βοηθούν την οικογενειακή επιχείρηση, να πουλάνε τσιγάρα. Το λέτε μέσα, αλλά πρέπει να το προβλέψουμε με συγκεκριμένα μέτρα.

Πιστεύω ότι και το Υπουργείο θα προχωρήσει με τις κοινές υπουργικές αποφάσεις που χρειάζονται να πάμε σε μία αυστηρή νομοθεσία, γιατί έχουμε στην Ελλάδα ότι και αυστηρή νομοθεσία να έχουμε, ο Έλληνας βρίσκει πάντα τρόπο να τα ξεπερνάει και να βρίσκει παράθυρα.

Αν τα αφήσουμε πολλά «παράθυρα», λυπάμαι πολύ, πιστεύω ότι θα χάσουμε το τρένο. Πρέπει να προσπαθήσουμε με αποφασιστικό τρόπο. Πρέπει να σεβαστούμε και αυτούς που δεν καπνίζουν, το χώρο τους, την υγεία τους, τον αέρα τους. Η υγεία είναι ένα πολύ σημαντικό πράγμα.

Έχω μιλήσει με πάρα πολλούς γιατρούς στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας ειδικούς σ' αυτά. Είναι τεράστιες οι συνέπειες. Ειδικά γι 'αυτούς που καπνίζουν πάνω από οκτώ τσιγάρα τη μέρα αυξάνονται οι συνέπειες στον οργανισμό με γεωμετρική πρόοδο. Καταρρέει ο οργανισμός. Και το έχουμε δει σε όλους που κάπνιζαν και έχουν σταματήσει το κάπνισμα πώς ανέπνευσαν.

Και πρέπει να τολμήσετε, κύριε Υφυπουργέ συμπατριώτη, να κάνετε ένα βήμα. Δηλαδή, εκείνη η διάταξη που λέει για τα εβδομήντα τετραγωνικά πρέπει να δείτε πως θα διατυπωθεί. Δεν πρέπει να το αφήσουμε να είναι διαζευκτικό να επιλέξει ο μαγαζάτορας και αν θέλει να το ξαναδηλώσει και διαφορετικά αργότερα.

Αυτά είχα να πω. Έτσι ένιωθα υποχρέωση επειδή διαπραγματεύτηκα αυτή τη σύμβαση με τον καπνό στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, να ανέβω στο Βήμα της Βουλής και να πω ότι πρέπει να πάμε ένα βήμα μπροστά. Και αν πάμε αυτό το βήμα μπροστά, πιστεύω ότι μας ευγνωμονεί ο ελληνικός λαός. Γιατί είμαστε πρωταθλητές στο κάπνισμα στην Ευρώπη και σχεδόν σε ολόκληρο τον κόσμο.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Τσιρώνη με την αγόρευση του οποίου ολοκληρώνεται η αποψή μας συζήτηση.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ: Κύριε Πρόεδρε, να δευτερολογήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Θέλετε να δευτερολογήσετε;

Ορίστε, κύριε Νασιώκα.

ΕΚΤΟΡΑΣ ΝΑΣΙΩΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι παρ'ότι υπήρξε απ' όλες τις πλευρές πολύ σημαντική και καλή διάθεση και από την πλευρά της Κυβέρνησης στα λόγια, δεν είδαμε σήμερα και δεν ακούσαμε από τον Υπουργό καμμία νέα πρόταση που θα βελτίωνε το ατελές κείμενο που θα το συμπλήρωνε περισσότερο και θα το έκανε περισσότερο αποτελεσματικό.

Έτσι εγώ θέλω να κάνω μερικές παρατηρήσεις και να τις λάβωτε μπόψιμες σας, κύριε Υφυπουργέ, και περιμένουμε να κάνετε εδώ κάποια πράγματα. Ψηφίζουμε επί της αρχής το νομοσχέδιο αλλά δεν έχουμε εμπιστοσύνη στην Κυβέρνηση. Και δεν έχουμε γιατί; Είναι σαν να φέρνετε κάτι σχεδόν υπό πίεση. Για να ψηφίστε η σύμβαση πλαίσιο υποβάλλαμε δέκα ερωτήσεις και μια επερώτηση. Για να έρθει αυτό το νομοσχέδιο συνεχίζαμε να ρωτάμε την Κυβέρνηση: «Δεν θα το εφαρμόσετε»;

Σήμερα βλέπουμε κάτι πολύ πιο σημαντικό. Να μην προχωράτε σε πράγματα που τα είπαμε στην επιτροπή. Όχι δεν δεχτήκατε κάποια πράγματα στην επιτροπή αλλά είπαμε και άλλα. Τρία πράγματα παραδείγματος χάριν. Κουβέντα για την πρόληψη, για την προαγωγή υγείας, για τη στήριξη. Σας το είπαμε δέκα φορές ότι αυτό πρέπει να το ολοκληρώσουμε. Αυτό είναι πολύ πιο σημαντικό όχι μόνο γιατί «κάλλιο το προλαμβάνειν του θεραπεύειν» αλλά γιατί είναι μονόπλευρο αυτό που πάμε να κάνουμε και δεν θα πετύχει. Γιατί δεν συμβάλλει σ' αυτό που είπε ο Πρόεδρος στην καλλιέργεια μιας συνείδησης και μιας νοοτροπίας.

Δεύτερη παρατήρηση. Το είπαμε πολύ πιεστικά στην επιτροπή. Θεραπευτικά μέτρα. Φάρμακα αποτοξίνωσης, φάρμακα κατά του καπνίσματος, φάρμακα κατά του αλκοόλ. Το προβλέπει ήδη και η σύμβαση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας. Να ενταχθούν στα ταμεία κάποια απ' αυτά. Δεν πέρασε τίποτα μέχρι τώρα.

Το τρίτο κρίσιμο θέμα. Η διαφήμιση και γενικότερα. Το προβλέπει η σύμβαση. Το είχαμε απογορεύσει την περίοδο των Ολυμπιακών Αγώνων. Παραμένει ως έχει, παρ'όλο που ο Υπουργός είπε μιλώντας στην επιτροπή, απευθυνόμενος σε μένα: «Αν το Π.Α.Σ.Ο.Κ. συνεχίζει να λέει ότι πρέπει να απαγορευθεί η υπαθίρια διαφήμιση θα το είχε κάνει». Κουβέντα δεν είπε σήμερα. Και είναι ένα δείγμα ότι υπάρχουν συμφέροντα μεγάλα από πίσω, κύριε Υφυπουργέ, γι' αυτό δεν το προχωράει ο Υπουργός. Αν υπάρχουν συμφέροντα, επειδή στο κάπνισμα γενικά υπάρχουν συμφέροντα, είναι βέβαιο ότι δεν θα προχωρήσουν και πολλά από τα άλλα.

Θα τα πούμε όμως αύριο επί των άρθρων. Τώρα θέλω να έρθω σε μερικά πράγματα για να ενημερώσω τους πολίτες και τους Βούλευτές.

Υπάρχει μια αίσθηση και ακούστηκε και από το Βήμα από κάποιους Βούλευτη και από το Λ.Α.Ο.Σ.: «Γιατί δεν τα κάνατε αυτά πριν». Δεν γνωρίζουν βέβαια του Λ.Α.Ο.Σ., ίσως γιατί είναι καινούριοι στη Βουλή, για την πρώτη σύμβαση της Ευρώπης. Ξεκίνησαν πολύ νωρίτερα. Και εμείς έξεινήσαμε. Εγώ έδωσα και όλες τις λεπτομέρειες από το Σπύρο Δοξάδη μέχρι σήμερα. Κύριε Πρόεδρε, μίλησα και για σας ως Υπουργό για την συνεισφορά σας. Βεβαίως επειδή παρέλειψα να μιλήσω για τη δράση και την απόφαση της Μαριέτας Γιαννάκου το λέω τώρα για να τονιστεί και να γραφεί στα Πρακτικά. Ήταν παράλειψη, αλλά εκ παραδρομής.

Έγιναν πάρα πολλά στη χώρα και στις άλλες χώρες. Αλλά η πρώτη φορά που πήρε απόφαση τη Ευρώπη ως Ευρώπη ήταν το 1997. Πολύ πρόσφατα. Τότε βεβαίως, ο Υπουργός, ο δικός μας, που εκπροσωπούσε τη χώρα μας ψήφισε θετικά και με την ψήφο του πέρασε. Το 2000 έγινε το ίδιο με την δεύτερη απόφαση και το 2003 έγινε η σύμβαση-πλαίσιο από τον Π.Ο.Υ.. Τότε πρωταγωνιστήσαμε, πέρα από την δουλειά που κάνατε, κύριε συνάδελφε, πρωταγωνίστησε και ο Υπουργός Υγείας και οι

άλλοι Υπουργοί στην τελευταία φάση που ήταν και η κρίσιμη.

Εμείς το 2003 και θα το εξηγήσουμε αύριο και κατ' άρθρο είχαμε ένα ολοκληρωμένο για την χρονική περίοδο νομοθετικό πλαίσιο στήριξης. Όμως εδώ υπάρχει κάτι πολύ σημαντικό. Η εφαρμογή τέτοιων σημαντικών νομοθετημάτων χρειάζεται επιμονή, υπομονή, συνέχεια και συνεπεία. Γιατί; Γιατί μιλάμε και για εξαρτημένα άτομα. Πάρα πολλά άτομα θέλουν να κόψουν το τσιγάρο, κύριε Πρόεδρε, το λένε αλλά δεν μπορούν.

Γι' αυτό η πολιτική της Νέας Δημοκρατίας του 2004, η κίνηση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που είπε: «Χαλαρώνω τα μέτρα στο δημόσιο» ήταν καταστροφική. Γιατί έστελνε ένα άλλο μήνυμα: «Εγώ λαϊκής. Αφού υπάρχουν συμφέροντα, ακολουθώ τα συμφέροντα και τίποτα άλλο». Γι' αυτό είναι χαμένα πέντε χρόνια μέχρι σήμερα. Γιατί θα μπορούσε να έχει συνέχεια εκείνη η πολιτική.

Εδώ να πούμε μια κουβέντα. Βρήκατε ένα Υπουργείο Υγείας που δεν κάπνιζε κανένας όταν ήρθε η Νέα Δημοκρατία το 2004. Γιατί βρήκατε νοσοκομεία με αυστηρές ποινές σε διοικητές και σε άλλους για να εφαρμοστούν τα μέτρα κατά του καπνίσματος. Γιατί βρήκατε μια προσπάθεια να γίνεται. Το σταμάτημα εκείνης της προσπάθειας δείχνει το διάλειμμα των πέντε χρόνων. Και σήμερα δεν είμαστε πέντε χρόνια πίσω, γιατί πήγε και πίσω η κοινωνία μας.

Και να το κλείσω γιατί υπήρξε μια αμφισβήτηση εκ μέρους του Υπουργού. Είπε ο εκπρόσωπός μας ότι στοιχεία του Π.Ο.Υ. λένε ότι τα δύο τελευταία χρόνια ο ρυθμός αύξησης του προσδόκιμου της επιβίωσης μειώθηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα. Ο ρυθμός μειώθηκε, όχι η αύξηση. Για πρώτη φορά μειώθηκε ο ρυθμός αύξησης. Και οφείλεται, λέει ο Π.Ο.Υ., στα εγκεφαλικά, στους καρκίνους και στην αναπνευστική ανεπάρκεια και γενικότερα στα αγγειακά λόγω του ότι συνεχίζουν να καπνίζουν στην Ελλάδα στη μόνη χώρα που τα πέντε χρόνια τα πράγματα του καπνίσματος πήγαν χειρότερα. Γι' αυτά τα πέντε χρόνια σήμερα μιλάμε. Και δεν θέλουμε να κάνουμε κριτική στη Νέα Δημοκρατία. Καταλαβαίνουμε όμως ότι αν έσται χαλαρά προχωρήσουμε και παραπέρα δεν πρόκειται να πετυχουμε τίποτα.

Λέω ένα πράγμα πολύ απλό. Η διάταξη που θα δίνει την δυνατότητα στον ιδιοκτήτη να καθορίζει το κατάστημά του αν είναι καπνιζόντων ή μη καπνιζόντων στην Ελλάδα –θα το πούμε και αύριο– θα φέρει τουλάχιστον σε πρώτη φάση –και εμείς δεν έχουμε χρόνο να χάσουμε γιατί έχουμε πιάσει «κόκκινο» σε όλους τους δείκτες– τον ορισμό όλων ως καπνιζόντων. Αυτό είναι καταστροφή.

Μην φέρνετε ως παράδειγμα τις δύο εξαιρέσεις που υπάρχουν στην Ευρώπη, την Ισπανία και την Πορτογαλία. Δύο υπάρχουν στην Ευρώπη. Άλλα εκεί, κύριε Πρόεδρε, η μεν Ισπανία έχει 15% μόνο καπνιζόντων –ελεύθερη επιλογή βέβαια εκεί– και η δε Πορτογαλία 20%. Εμείς θα έχουμε 100% και γι' αυτό θα είναι καταστροφή για τα παιδιά μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Για να συνεννοηθούμε. Θα μιλήσετε όλοι οι Κοινοβουλευτικοί και άλλοι; Στις δώδεκα η ώρα τα μεσάνυχτα κλείνει να συνεδρίαστε. Έχουν όλα τα άρθρων στην Ερώπη, λοιπόν, να συνεχίσετε αύριο με άνεση χρόνου και επί των άρθρων και επί της αρχής να δευτερολογήσετε; Μπορεί να γίνει. Διαφορετικά στις δώδεκα τα μεσάνυχτα ολοκληρώνεται η συζήτηση. Το Προεδρείο έχει ορισμένα όρια αντοχής.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΓΕΡΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Για δύο λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ναι, αλλά όταν παίρνετε το λόγο για δύο λεπτά μιλάτε για επτά.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα έχουμε τον χρόνο στην αρχή; Δεν μπόρεσα να ζητήσω το λόγο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Να πάρετε το λόγο. Δεν θέλω να σας δυσκολεύω. Να συνεννοηθούμε. Αύριο θα υπάρχει η δυνατότητα. Αν είστε σύντομοι.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΓΕΡΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, δύο λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Δύο λεπτά. Να το δοκιμάσουμε πρώτα με τον κ. Γεροντόπουλο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ: Δεν μπορώ σε δύο λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Άμα δεν μπορείτε

εσείς, δεν μπορώ και εγώ!

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ: Έχω όμως δικαίωμα ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Δικαίωμα έχετε αλλά υπάρχουν και ορισμένα όρια αντοχής του Προεδρείου και των Βουλευτών. Εσείς μπορεί να έχετε διάθεση να πάμε και στις 2 ή 3 ώρα. Δεν γίνεται. Πώς να το κάνουμε δηλαδή;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ: Δηλαδή θέλετε σε δύο λεπτά να τοποθετήθω σοβαρά; Εγώ δεν μπορώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Πολύ απλά να μη μιλήσετε!

Σας λέω ότι εδώ δεν έχω διαγράψει συναδέλφους απλά και μόνο για να μην υπάρχουν δευτερολογίες. Είναι τρεις-τέσσερις συνάδελφοι που είπαν ότι θα απουσιάσουν απόψε και δεν τους διέγραψα. Παρακαλώ να είστε σύντομοι.

Σας είπα ότι αύριο μπορεί να έχετε χρόνο, αυτόν που θα είχατε απόψε.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ: Πότε; Στην αρχή της συζήτησης;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Πόσα λεπτά θέλετε, κύριε Χαραλάμπους;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΓΕΡΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, ας μιλήσει ο κ. Χαραλάμπους με κάποια άνεση και εμείς οι υπόλοιποι θα μιλήσουμε για δύο λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Καλώς.

Ορίστε, κύριε Χαραλάμπους, έχετε το λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ: Κύριε Πρόεδρε, ακούστηκε από τη μεριά της Κυβέρνησης και των Βουλευτών της Συμπολιτευτικής ότι όλα τα κόμματα ουσιαστικά συμφωνούν, αλλά για αντιπολετικούς λόγους δεν το δείχνουν.

Εμείς ως Κ.Κ.Ε. δεν συνηθίζουμε να υποστηρίζουμε άλλα με λόγια και ουσιαστικά να θέλουμε τα αντίθετα. Υποστηρίζαμε και με αποδείξεις στην πρωτολογία μας ότι είναι ένα νομοσχέδιο ψευδεπίγραφο και υποκριτικό.

Εντύπωση μου έκαναν οι συνάδελφοι του Π.Α.Σ.Ο.Κ., οι οποίοι αποφάσισαν –δικαίωμά τους– να δώσουν θετική ψήφο στο νομοσχέδιο. Όμως, αμέσως μετά από αυτήν τη δήλωσή τους περνούσαν από «χίλια μύρια κύματα» τα άρθρα του νομοσχεδίου, για να καταλήξουν πάλι ότι το στηρίζουν. Δικαίωμά τους, αλλά δεν μπορώ πραγματικά να τους καταλάβω.

Κύριε Πρόεδρε, προβληματίστηκα πραγματικά αν θα έπρεπε να απαντήσω σε όσα ανάξια λόγου οι δύο ομιλητές του Λ.Α.Ο.Σ....

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Λ.Α.Ο.Σ., κύριε συνάδελφε!

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ: ...τοποθετήθηκαν και έκαναν ανοίκεια επίθεση και εναντίον μου προσωπικά και ενάντια στο Κ.Κ.Ε.. Θα μπορούσα να πω ότι είναι ανάξια απάντησης και τα αντιπαρέρχομαι. Θα μπορούσα ακόμα να πω ότι επειδή οι δύο αρέσκονται έτσι και σε αρχαιοπρεπείς εκφράσεις να πω μια φράση, η οποία τους πάει γάντι, ότι «εκ στόματος κόρακος κραεξελεύστα!

Επειδή, όμως, χρόνια φάίνεται ότι υποβαθμίζουν και ο κ. Γεωργιάδης και ο κ. Ροντούλης τη συζήτηση στο Κοινοβούλιο και πιθανά μπορεί αυτά που λένε να είναι και ανότατα, όμως ουσιαστικά ...

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ να μας προστατεύστε.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ: Ανότατα και το λέω!

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Να ανακαλέσει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Παρακαλώ, κύριε Ροντούλη. Πού βρίσκετε τη διάθεση για ένταση στις 12 και κάτι;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ: Δεν ανακαλώ τίποτα! Όταν, κύριε Πρόεδρε, ο κ. Γεωργιάδης ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Χαραλάμπους, με συγχωρείτε. Εσείς ζητήσατε να μιλήσετε απόψε, προφανώς, για να κάνετε την αντιπαράθεσή σας.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ: Κύριε Πρόεδρε, όταν ο κ. Γεωργιάδης βάζει στο σόμα μου ότι εγώ είπα ότι φταίνε οι Αμερικανοί που εισέβαλαν στο Ιράν...

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Προσέξτε τι λέτε!

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ: Εγώ ξέρω τι λέω!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Χαραλάμπους, εγώ από ότι ξέρω είσαστε ένας Βουλευτής ηπίων τόνων και πολύ σεμνός. Μπορεί να δεχθήκατε επίθεση, αλλά όμως το να χρησιμοποιείτε τώρα χαρακτηρισμούς περί ανοησίας και άλλα, ξέρετε χάνετε και το δικίο σας. Θα παρακαλέσω να αποφύγετε αυτούς τους χαρακτηρισμούς. Να κάνετε και την κριτική σας αν θέλετε και να επιστρέψουμε στο νομοσχέδιο. Εγώ δεν σας έδωσα το λόγο για κομματική αντιπαράθεση.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ: Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε. Ως Προεδρείο έχετε μία συνέχεια και έπρεπε ο Πρόεδρος όταν μιλούσε ο κ. Γεωργιάδης και έλεγε ότι εγώ στην πρωτολογία μου είπα ότι για την αύξηση των καπνιστών στην Ελλάδα φτάνει ο Αμερικανός που εισέβαλαν στο Ιράκ ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Χαραλάμπους, ακούστε. Όταν υπήρχε εδώ ο άλλος Προεδρεύων, τότε έπρεπε να πάρετε το λόγο. Εγώ δεν μπορώ να ξέρω τι ελέχθη πριν από τέσσερις ώρες. Δεν μπορώ να το εκτιμήσω.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ: Ελέχθη, κύριε Πρόεδρε. Θεωρώ, λοιπόν, ότι το πιθανότερο είναι ότι μπορεί να υπάρχουν και κάποιες άλλες σκέψεις στο πίσω μέρος του μυαλού τους.

Διερωτήθηκε ο κ. Ροντούλης και είπε μάλιστα ότι δεν του απαντήθηκαν θέματα που έβαλε στην επιτροπή ...

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, πέρασαν τα δύο λεπτά.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ: Τόσο φοβάστε τον αντίλογο; Μόνο μονόλογο θέλετε; Δεν θέλετε απάντηση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Σας παρακαλώ, κύριε Ροντούλη, μη διακόπτετε. Έχει το δικαίωμα να ομιλήσει. Μόνο να μη χρησιμοποιεί χαρακτηρισμούς.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ: Δεν θέλει απάντηση ο κ. Ροντούλης και δείχνει τον χαρακτήρα του.

Διερωτήθηκε απλοϊκά υποτίθεται ποιος εκπροσωπεί το Κ.Κ.Ε. σ' αυτήν τη συζήτηση και σ' αυτό το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Εγώ που είμαι ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κ.Κ.Ε. ή η Λιάνα Κανέλλη;

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Δεν ανέφερα ονόματα. Ψεύδεσθε!

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ: Αν ο ίδιος δεν ξέρει όντας και Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ποιος εκπροσωπεί ένα κόμμα όταν φέρει τον τίτλο του Κοινοβουλευτικού Εκπρόσωπου, δεν φτιάω εγώ.

Κατηγόρησε -εν απουσία της- τη συναγωνίστρια τη Λιάνα Κανέλλη με ένα άρθρο, το οποίο βέβαια παραποίησε. Παρ' όλα αυτά του εξηγήσαμε και στην επιτροπή ότι η Λιάνα Κανέλλη είναι συνεργαζόμενη με το Κ.Κ.Ε. Έχει ιδιαιτερότητες, είναι θρησκευόμενη, καπνίζει. Θα του πω και κάτι που πιθανά δεν το ξέρει. Είναι και οπαδός του Παναθηναϊκού! Εγώ, έλκοντας την καταγωγή μου από την Κύπρο, είμαι οπαδός της Ανόρθωσης. Να, μια ευκαιρία σε άλλη ομιλία να το βάλει και να διερωτηθεί πώς είναι δυνατόν δύο που είναι οπαδοί αντίπαλων ομάδων μπορεί να συνυπάρξουν στην Κοινοβουλευτική Ομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Για το νομοσχέδιο θα πείτε κάτι;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ: Τελείων, κύριε Πρόεδρε.

Ουσιαστικά τις πολιτικές θέσεις που είναι ταυτόσημες με του Κ.Κ.Ε. φοβάται και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Λ.Α.Ο.Σ. και το Λ.Α.Ο.Σ.. Γ' αυτό, λοιπόν, φοβάστε τη γλώσσα της που «σπάει κόκαλα» και φοβάστε να την αντιμετωπίσετε όταν είναι παρούσα. Τολμήστε να τα βάλετε μαζί της όταν είναι εδώ. Ειδαλλώς θα σας απαντήσω όπως απάντησε ο Λασκαράτος όταν του είπαν ότι κάποιοι θρασύδειλοι τον κατηγορούν όταν λείπει. Τους είπε, λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, και τελειώνω με αυτό ότι: «Πίσω μου ας με σπάνε και στο ξύλο. Μπροστά μου δεν τολμούν να τα βάλουν μαζί μου!»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε συνάδελφε, τα είπατε όλα αυτά. Αντιλαμβάνεθε, όμως, πόσο δύσκολο είναι για ένα Προεδρεύοντα που δεν ξέρει τι ελέχθη πριν από τέσσερις ώρες να πάρει θέση. Από εκεί και πέρα, όμως, να πάρετε το λόγο και να μην αναφερθείτε καθόλου δευτερολογώντας στο νομοσχέδιο δεν είναι ότι το καλύτερο. Ούτε μπορεί εδώ ο Προεδρεύων να παρακολουθεί τις αντιπαραθέσεις μεταξύ των κομμάτων. Δεν είναι το καλύτερο αυτό.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ: Ανατρέξτε, κύριε Πρόεδρε, στα Πρακτικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει ο κ. Δρίτσας.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν θέλω να πω τίποτα εν εκτάσει. Μόνο δύο λέξεις. Κάνω έκκληση στην Κυβέρνηση όσο υπάρχει ακόμα περιθώριο, στην αυριανή κατ' άρθρο συζήτηση να δώσει σ' αυτά τα έξι άρθρα μια κατεύθυνση πραγματικής οργάνωσης της πρόληψης και της σχεδιασμένης πολιτικής για να πεισθεί η νεολαία, κυρίως για τους νέους ανθρώπους, όχι με το κήρυγμα και τον αρνητικό τρόπο, των κινδύνων που μπορούν να προκαλούνται. Επιμένω σ' αυτό. Πρέπει να δώσουμε προοπτικές χαράς ζωής στους ανθρώπους και όχι μια προπαγάνδα ότι κινδυνεύουν, ότι επίκειται ο θάνατός τους. Θα αποτύχουμε. Το λέω εγώ ως καπνιστής και ως άνθρωπος που έχω εμπειρία καπνιστού από τα εφηβικά μου χρόνια. Δεν υπάρχει περίπτωση να πετύχει αυτός ο προσανατολισμός με μόνο απαγορεύσεις και λογικές κινδύνων χρησιμοποιώντας λέξεις, όπως η «μάστιγα», όπως διάφορα άλλα τέτοια πράγματα. Αυτήν την έκκληση κάνω βελτιώσεως προς κατεύθυνση εντελών διαφορετική και κυρίως υπόσχεση της Κυβέρνησης ότι ξεκινά μια διακομματική επιτροπή της Βουλής, ένα σχεδιασμό γι' αυτό το τεράστια σημασίας πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Δρίτσα, έχετε δίκιο ότι τίποτα δεν μπορεί να γίνει αν οι γονείς, συνεχίζουν να καπνίζουν. Τα παιδιά τα βήματά τους και την πορεία τους τα καθορίζουν από τη συμπεριφορά και τη στάση των γονιών. Όταν βλέπουν τον πατέρα και τη μάνα να κρατούν μονίμως ή κατά διαστήματα ένα τσιγάρο, τώρα ψάχνουμε να ζητήσουμε ευθύνες από την πολιτεία; Πρέπει τα πρότυπά τους να είναι οι γονείς και οι καθηγητές. Ας ξεκινήσουν από αυτό όσοι έχουν παιδιά, να σταματήσουν να καπνίζουν.

Αν, όμως, αυτό δεν συμβεί ποιος νόμος, ποια διάταξη και ποια ποινή μπορεί να επιβάλει, όταν ο παιδαγωγός-πατέρας καπνίζει;

Δύσκολη, βέβαια, η υπόθεση να κόψει κάποιος το τσιγάρο. Μερικοί μάλιστα επαίρονται ότι το έχουν κόψει οκτώ και δέκα φορές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει ο κ. Γεροντόπουλος για δύο λεπτά.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΓΕΡΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, έλεγε ο Τσώρτσιλ: Πώς το πιο εύκολο πράγμα που μπορείς να κάνεις στη ζωή σου είναι να κόψεις το τσιγάρο. Και έλεγε για τον εαυτό του «Ότι το έχει κόψει πάνω από πενήντα φορές! Επομένως, επιβεβαιώνει αυτό που λέτε και εσείς.

ΕΚΤΟΡΑΣ ΝΑΣΙΩΚΑΣ: Ο Τσώρτσιλ ξέρετε πως έπαθε εγκεφαλικό.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΓΕΡΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Επομένως, του το έκοψαν!

Επειδή και ο κ. Νασιώκας μίλησε για τα νοσοκομεία, για το Εθνικό Σύστημα Υγείας, εγώ θέλω να πω σ' αυτήν την Αίθουσα πως το σύστημα υγείας για να υπάρχει σήμερα συνέβαλαν πολλοί. Από τον Αυγερινό, που ήταν Υπουργός, από τον κ. Σούρλα, που έκανε την πρώτη μεταρρύθμιση το 1992 -ήσασταν εσείς τότε Υπουργός, κύριε Σούρλα, και εγώ ήμουν τότε ειδικός αγροτής της Πλειοψηφίας- και βεβαίως και οι μετέπειτα Υπουργοί, και ο κ. Κακλαμάνης και ο κ. Αθραμπόπουλος, έχουν κάνει ότι μπορούν με όλα τα προβλήματα που υπάρχουν στο σύστημα υγείας. Θα εξακολουθεί να λειτουργεί και αυτό και τα νοσοκομεία.

Επειδή το νομοσχέδιο αυτό είναι πραγματικά ολοκληρωμένο, κύριε Υπουργέ, πιστεύω και περιμένω κάποιες απαντήσεις σε κάθε τρόπο να διευκρινίσουμε αυτήν την παράγραφο με τις περιπτώσεις ιδιωτικών εκδηλώσεων στα κέντρα διασκεδάσεως, τι θα γίνει με τους μαθητές που πηγαίνουν εκεί οργανωμένα, αν θεωρούνται αυτές ιδιωτικές εκδηλώσεις.

Όπως πολύ βασικό είναι το θέμα που έθεσε και ο κ. Δρίτσας προηγουμένως, με την προσπάθεια και την καμπάνια που πρέπει να γίνει από τις μικρές ηλικίες εναντίον του τσιγάρου και του

αλκοόλ, μια εκστρατεία, που, βεβαίως, θα πρέπει να μας αλλάξει την κουλτούρα. Να πάψει πλέον να θεωρείται για το νέο άνθρωπο το τσιγάρο και το αλκοόλ μαγικά.

Αν αυτά μπορέσουμε να τα πετύχουμε, θα έχουμε μακροπρόθεσμα κέρδος. Και βεβαίως, συνεννοήθηκαμε –νομίζω – για την τροπολογία για τους γιατρούς, για το προεδρικό διάταγμα 34/2000, έτσι ώστε να υπάρξουν κάποιες αλλαγές και να δοθεί η ευκαιρία στους συναδέλφους να μπορέσουν να κρατήσουν τα ιατρεία τους.

Εγώ δεν έχω να πω τίποτα άλλο. Επί των άρθρων θα μπορέσουμε να συζητήσουμε κάποιες λεπτομέρειες.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Γεροντόπουλο.

Το λόγο έχει ο κ. Ροντούλης, με μια παράκληση και πιστεύω ότι θα μου δώσετε το λόγο σας. Καμμία αναφορά στο Κ.Κ.Ε. και στην κυρία Κανέλλη.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Όχι, όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Δεν θα κάνουμε αντιπαράθεση. Θα μιλήσετε επί του νομοσχεδίου.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εδώ κάνουμε διάλογο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Δεν είναι αυτό ο διάλογος. Κύριε Ροντούλη, παρακαλώ να σεβαστείτε αυτό που λέω. Θερμή παράκληση. Ο κ. Χαραλάμπους είπε αυτά που είπε. Το Προεδρείο παρενέβη. Πιστεύω πως ικανοποιηθήκατε. Σας παρακαλώ πάρα πολύ. Να ολοκληρώσουμε τη συζήτηση με την κυρία Κανέλλη!

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εμείς ούτως ή άλλως ήσυχοι πάντοτε κοιμάμαστε, γιατί έχουμε ήσυχη συνέδηση. Όμως, επιτρέψτε μου να πω τούτο, χωρίς να κάνω καμμία αναφορά. Θα πρέπει να συνηθίσουν κάποιοι μέσα σε αυτήν την Αίθουσα ότι πλέον το καθεστώς ασυλίας που είχαν επί τόσα χρόνια έχει πάψει να υφίσταται. Θα πρέπει να ξέρουν ότι κατά τρόπο διαλεκτικό θα πρέπει να δέχονται την κριτική και, εάν θέλετε, τον καλοπραίρετο σχολιασμό των άλλων.

Να πω, επίσης, ότι κάποιοι, μιλώντας και βγάζοντας λιβέλους κατά του κόμματός μου –αυτό μπορώ να το πω, διότι απευθύνομαι σε σχέση με το δικό μου κόμμα- τελούν σε σύγχυση φρενών – να το πω έστι- και χρησιμοποιούν και μία γλώσσα λανθάνουσα. Διότι, όταν αναφερόμεθα σε μία κυρία που λείπει από την Αίθουσα λέμε «παρούσα» και δεν λέμε «παρών»!

Και να πω το εξής. Επειδή κάποιοι, επίσης, απολογήθηκαν πάρα πολύ καλά στην Αίθουσα αυτή και ακούσαμε την απολογία τους με μεγάλο ενδιαφέρον...

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Όλοι καταλαβαίνουμε, κύριε συνάδελφε.

Κύριε Πρόεδρε, τι είναι τώρα αυτά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Ροντούλη, κύριε Δρίτσα...

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Τι πάθατε εσείς;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Δεν έπαθε κανείς τίποτα!

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Μια γραμματική παρατήρηση έκανα. Τι πάθατε; Η αλληλεγγύη! Το αίμα νερό δεν γίνεται!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε καθηγητά και παιδαγωγέ! Παρακαλώ! Για το κάπνισμα συζητάμε.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Μα, δεν είπα τίποτα, κύριε Πρόεδρε. Σεβάστηκα αυτά που είπατε. Δεν είπα κάτι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Εντάξει, προχωρήστε τώρα.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Προχωρώ.

Επειδή, λοιπόν, κάποιοι απολογήθηκαν, η απολογία τους γίνεται δεκτή από την πλευρά μας, ο απολογητικός τους τόνος γίνεται δεκτός. Και επειδή έχουμε ένα υψηλό κοινοβουλευτικό ήθος, δεν θα τους ακολουθήσουμε ούτε στο λεκτικό κατήφορο που οι ίδιοι πήραν.

Έρχομαι τώρα να πω ορισμένα πράγματα σε σχέση με αυτά που ειπώθηκαν από τον εισηγητή, τον εξαίρετο συνάδελφο του

Π.Α.Σ.Ο.Κ. κ. Νασιώκα, σε σχέση με την κριτική που ασκήσαμε στο Π.Α.Σ.Ο.Κ..

Εμείς, αγαπητέ συνάδελφε –και το λέω με κάθε αγάπη αυτόδην ασκήσαμε κριτική στο Κόμμα σας, διότι δεν συμμετείχατε στη συγκρότηση των νομοθετικών ρυθμίσεων είτε σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε σε επίπεδο Παγκοσμίου Οργανισμού Υγείας. Σας μεμφθήκαμε, όμως, διότι τόσα χρόνια δεν κάνατε ορθή εφαρμογή, υλοποίηση αυτών των νομοθετικών διατάξεων. Αυτό είπαμε.

ΕΚΤΟΡΑΣ ΝΑΣΙΩΚΑΣ: Μα....

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Και αυτό θα μου επιτρέψετε να πω, κύριε Νασιώκα, δεν το λέμε εμείς. Δεν βλέπετε την ίδια κοινωνία που το λέστε; Τι άλλαξε; Συνέχισαν όλοι να καπνίζουν αρειμανίως. Δηλαδή, θα κλείσουμε τα μάτια σ' αυτήν την πραγματικότητα;

Έρχεται, λοιπόν, μια κυβέρνηση τώρα, όποια και αν είναι αυτή, παίρνει κάποια μέτρα και λέμε: «και εσείς, κύριοι, θα κριθείτε». Από τι; Από την εφαρμογή των μέτρων αυτών. Εκεί είναι το μείζον και κομβικό σημείο!

Και βεβαίως, επιτρέψτε μου να πω, κύριε Πρόεδρε, διότι ακούστηκαν και πράγματα εξαφρενικά εδώ μέσα στην Αίθουσα, ότι δηλαδή έπεισε ο ρυθμός –πολύ σωστά το τόνισε ο κ. Νασιώκας- αύξησης του προσδοκίου ζωής των Ελλήνων και αυτό αποδίδεται στο κάπνισμα. Εμμέσως δικαιολογεί αυτό που είπα πριν, ότι δηλαδή μέχρι τώρα δεν έγινε τίποτα. Εμμέσως έχουμε αιτιολόγηση του φαινομένου.

Επιτρέψτε μου να πω τούτο. Είναι μόνο το κάπνισμα; Δηλαδή η ποιότητα της διατροφής δεν παίζει ρόλο; Η επιβάρυνση του περιβάλλοντος δεν παίζει ρόλο; Τα καθημερινά άγχη δεν παίζουν ρόλο; Τα ποικίλα κοινωνικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο οικογενειάρχης δεν παίζουν ρόλο; Έχει αυξηθεί η κατανάλωση ψυχοφαρμάκων, κύριε Πρόεδρε, στην ελληνική κοινωνία κατά 60%.

Τι θέλω, λοιπόν, να πω; Ναι, ένας επιβαρυντικός παράγοντας είναι και το κάπνισμα. Όμως, να μην δαιμονοποιούμε τα πράγματα. Δεν είναι ο μοναδικός. Άρα, να μη χρησιμοποιούμε αυτό το επιτείρημα, για να πούμε ότι επί εποχής επαράπονο Δεξιάς οι Έλληνες θα πεθαίνουν! Αυτό πάει πάρα πολύ!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστώ, κύριε Ροντούλη.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Προστασία ανηλίκων από τον καπνό και τα αλκοολούχα ποτά και άλλες διατάξεις» και ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο επί της αρχής;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Προστασία ανηλίκων από τον καπνό και τα αλκοολούχα ποτά και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό επί της αρχής κατά πλειοψηφία.

Έχουν διανευθεί τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της Πέμπτης 13 Νοεμβρίου 2008 και της Τετάρτης 19 Νοεμβρίου 2008 (πρωινή συνεδρίαση) και ερωτάται το Σώμα εάν τα επικυρώνεις.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς τα Πρακτικά της Πέμπτης 13 Νοεμβρίου 2008 και της Τετάρτης 19 Νοεμβρίου 2008 (πρωινή συνεδρίαση) επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχομενε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 00: 09' λύεται η συνεδρίαση για σήμερα ημέρα Πέμπτη 4 Δεκεμβρίου 2008 και ώρα 9.30' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και β) νομοθετική εργασία, συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης: «Προστασία ανηλίκων από τον καπνό και τα αλκοολούχα ποτά και άλλες διατάξεις», σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

